

Edolo Bible

Edolo Bible

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Uludi	4
Madiu	8
Maga.....	48
Abosolo	70
Age Dimodi	105
Agedu Dimodi	111
Daidasa	115
Age Yone	118
Agedu Yone	122
Osoda Yone.....	123

Uludi

Elimelege idiage efegele äudä amolali Moaba asi amo

1 Isilale udia dolö beaha aligilo gini maadeia, gudi mogelo amoliamu beaha nebegi, Yuda segea ami sege eso edefademalä maala sidë i edefade gelola misi. Amala hamosebegida Bedeleheme ami fii dolö afädë sosogoda Yuda, amilahilä gäheo i odoa sege näiadodi Moaba namolö asi. Dolö asi amo ie udiage ie dolö malö äudäge ili biyidia asi.

² Dolö amoie ëida Elimelege, ie udiada Naomi, malö äudä amolele ëida Malonole Gilionole. Ili sosogoda Efalada, Yuda fii ie gaamu edefade Bedeleheme dibeaa amilahilä Moaba namolö asi. ³ Ili gäheo i nabülasi afädë gadoi ami nelö. Ami nea Elimelege baagoi. Baagosebegida Naomi, ie malö äudä amolali, hilido nelö. Hilido nea efegele äudä amolea Moaba udia amogi nii. Dolö äudä amolele ëida Obale Uludile. Ele neala ami salea Gilionole Malonole helegela ami baagoi. Egoa efegele äudä amolali baagoibua Naomi hido ami sulo.

Naomi asi amo gadola Uludia bégëla Bedeleheme obégëi amo

⁶ Naomi ami salea nabelebe Dafidilo Geloia ie udia dolö neala obeägilasilahilä dafidi esoi dilo amo fisilahilä molö naha dialeala säi nabi. Amo nabalahlilä efegela idia didalo äudä amola ili Moaba dígila moholöla daia. ⁷ Naomila efegela idia didalo äudä amolali segea ami sulo amo dígilahilä, Yuda segea moholö asi. ⁸ Asi amo awälahlilä gaso, idiafa amilahilä Naomia efegela idia äudä amolema sähalea, Alida hali segea diembalä samolö obégëmalo. Alia nemage baagoi amolim-age mala hedabi hamosa nelö amo gadola Dafidilo Geloiaige alima hedabi hamomolömelë. ⁹ Dafidilo Geloia ali ugila negemäia. Dolö elöma mosalo. Dafidilo Geloia ali hedabola ugila negemolömelëla säla ïahagola säla ï. Amala säla ïaha nelolahilä, Naomia udia äudä amole helegela neala mimilahilä, ali samialola säla ï. Amala säi amole udia äudä amolea diisa nea Naomima gelolafali sähalea, Alida obégëmolö made. Di sosogo neebea di awäsego gadola nihiligila moholömelëla säi.

¹¹ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nie nidiwi alie, alida dofä wila hali mosöa obégëmäiala helësësamelë. Nebaläda alida edo nea moholö. Ali nimäia na dolö malö elö sogobamolöi gabule. Alida mosöa bahila obégëmalo. ¹² Na walio gasigi dolö fila

awäla malö äudä sogobalahilä amea ali nimäiale. Neda sesalebe made gabule. Ali hali segea bahila obégëmalo. Malö äudä amea ali nimäialahlilä beaha samolöle. Ele helësëla ali memalä samolöle. Nie nidiwi alie, Dafidilo Geloia nema edefade baagi ï amo gadola alimage amai amogi bobasësawela säi. ¹⁴ Amo säi amo nabalahlilä elea bu elö dii. Diisa nelolahilä Obaea egoame Naomi gaula mimilahilä, mosalo, hawiola sälahilä hi segea obégëi. Uludia egoame sali gaula nea, neda dofä obégëmolö mademelëla säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Naomia ema säla obégësalea, Die disama amoda e hile sosogo neebeage hile gode neebeage obégëi amo dige amo gadola obégëmalola säi.

¹⁶ Amala säsebegi, Uludia säla obégësalea, Dia ne bahila obégëmalola sämabu. Di awäsego gadola ne moholömelë. Di fisebea amige ne samolömelë. Di sosogo neebe amoge ne sosogo namolömelë. Die Geleiyesali Gode neebe amoge nie Geleiyesali Gode namolömelë. ¹⁷ Di baagosebea amige ne baagomolömelë. Baagosebea amida baumäiamelë. Baagoamu ali neala hido hidolasimolömelë. Na ado walio säi amo gadola bégëla made hamoseda, Dafidilo Geloia edefade neebe amea nema yöi ïmäiamelëla säla ï.

¹⁸ Amala säsebegi, Naomia beahamelebe Uludia ebalä moholöla gelosebegi, ea ado säla made, ¹⁹ amilasilahlilä udia äudä amole awäla Bedeleheme beselagalai. Beselagalasebegi, Bedeleheme udia dolö nefolalo amolia fudugilahilä udiafali amolia sähalea, E, goda Naomi gabule ma, nowëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, Naomia säla obégësalea, Nema Naomila sämabu. Nema Malala sämo. (Naomi nilile ado sälada obeägisa. Amase, Malada nilile ado sälada Gamogaila sämola säi). Gode Edefade Sulubadelaie Geloia neebe amea nema gamogai yafie hamola, nihinege neala gamogalasilë. ²¹ Amo gala ne wila awähaleada ne sosogoma asi gaso, walio Dafidilo Geloia sigi obégësaleada ne memalä misimelë. Gode Dafidilo Sulubadelaie Geloia neebe amea yöi amo gadoi ï ameadä edoie nie ëi Naomila sämolö gabula säla ï.

²² Goweda Naomi efegela idia Uludile Moaba sege dígila obégëla misi amoie ado dialea. Ele Bedeleheme ami beselagalasolo amo gala helebe guläia gadoi ëida bali dafidi sagai dilo amo mi gawila damusa nebegi beselagalai.

Uludi e Boasaie sagaia hamoi hamosa nelo amo

2 Dolö dafidilo ëi sälo afädë ie ëida Boasa. Eda Naomi ie egoa Elimelege baagoi amoie fii afädëgi-la sosogo gadoi nelo.

² Segeyo afädëgi Uludia Naomima nabahalea, Na helebe guläia gadoi ëida bali sagaia damulo neebe amea damula hamoi hamosa neebea ami damui fisigi sisi digafui dibe amo misila audulela nabi. Afädëa ie baagido hobeala misila aligi misialola sämolöla helësäsamelëla säi. Amala säsebegi, Naomia säla obëgësalea, Nie nidiwie, dia amamalola säla i. ³ Amo nabalahlilä Uludi e awäla hamoi hamolo amoli baagido hobeala helebe guläia gadoi bali gägä neala gagaula awäha nelo. Helebe guläia gadoi bali sagai dilo amoda Elimelege sosogo Boasaie sagai dilo.

⁴ Boasa hi e Bedeleheme nelolahilä maala beselagalai. E beselagalalahalea ie hamoi hamosa nefolalo amolima sähalea, Dafidilo Geloie e dilibalä namiäi-amelëla säi. Amala säsebegi, ie hamoi hamolo nefolalo amolia emage, dige Dafidilo Geloia ugila negemäi-amelëla säi. ⁵ Boasaea ie hamoi beaha aligilo nelo amoma nabahalea, Udia dolisä neebe gagoweda nowëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, hamoi beaha aligilo amea säla obëgësalea, Udia dolisä goda Moaba segeala Naomibalä wi misi amo gabio. ⁷ Ea nema nabahalea, Hamoi hamolo dolö nefolalebego baagido helebe guläia gadoi bali gägä digafui dibego misila aligi hobeala mudulela nabasio. E yosefali maalahlilä hamoi hamosamu nelo amo gaso, holöfali hele fila awälahlilä hamoi hamosa neagola säi. ⁸ Amala säsebegi, Boasaea sähalea, Udia dolisäo, sagai odoagi nofe dabilia auloeo. Gui udia hamoi hamolo nefolalebe go ilibalä helebe guläia gadoi bali gägä gomu misisa namialo. ⁹ Dolö ilia hamoi hamosebego abidi hamosebelela fädäla bealahilä udiafalibalä geqedola hamoi hahamola awäha namialo. Dolö wi nefolalebe golima, Iliä dima nafade hamoloeola säimelë. Di ödä molö haläseda, ilia ödä iigi usi dië bimolömelë amogi mualola säla i. ¹⁰ Boasaea ado amo säsebegi, Uludia nagadaia gumusula dia idogolahilä Boasama sähalea, Dia nema mala hedabi go hamosegoda mi edoie amaha. Neda sege wagadi made fii udia misi saleawela säi. ¹¹ Amala säsebegi, Boasaea säla obëgësalea, Die digua baagolahilä salea mala hedabi, digoamema hamoila säi amo nabimelë. Dia die dieme diadoge die segege digila udia dolö dia dawa made beahage melëlo madebalä namolö misila säi amo nabimelë. ¹² Dia mala hedabi hamoi amoie Dafidilo Geloia dimage amo gadola hamomäia. Dafidilo Geloia dige amo gadola sigi namiäia. Dafidilo Geloie augia hawa musügä namolö misi goiege bidi edefade nimäiamelëla säla i. ¹³ Uludia säla obëgësalea, Dolö edefadeye, die hamoi hamolo udia sefolalebe amolibalä afädëdi made sulo amo dia ado hedabi nebalä säi ameadä ne neala gelo-

lasimelë. Amalahilä dia nema mala hedabi hamomäiala säla i.

¹⁴ Molö molö nea Boasaea Uludima bu sähalea, Wahalo gadoi beledi difolalebe gowegi gelebi ëfë gägä ödäbalä gela molö guwi samolö misiëla säi. Amala säsebegi, Uludi e hamoi hamolo amolibalä maala sebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gobei odo amogi Uludi muäia neala i amo naala bolesalea odo fea digai. ¹⁵ Uludi e molö naha maadelahlilä awäla helebe guläia gadoi bali amo bu misila aligi awäha nelo. Uludi awäse gaalu, Boasaea ie hamoi hamolo dolö amolima sähalea, Uludia helebe guläia gadoi bali doboi dibeadigogi nelea maaseda, ema nemomabio. ¹⁶ Doboie dibeami helebe guläia gadoi bali gogidamusaleada odo e neala gaumäia damula gui guilamosalo. Amo neala gausegida dilia ema nimabula säloeo.

¹⁷ Uludia helebe guläia bali amo neala misisa nebegimu eso digala deadi. Ea amo misila neaha maadelahlilä, helebe guläia gadoi bali amo molö mogelahedefala negei. Molö hedefala negei amoie yöida gilonabülasi gadoi. ¹⁸ Uludia helebe guläia gadoi bali amo ägüla awäla mosöa egoamema olei. Esoa helesalea molö nahalea fea digai ägüi amoge egoamegali muäia neala i. ¹⁹ Amo gadola hamoi amo bealahilä Naomia Uludima nabahalea, Dia walio helebe guläia gadoi bali neala misila hamoi hahamola awäha nelogoda dolö nowëa sagaia hamosa nelola nabi. Dolö dima hedabi hamolo gomada Geleiyesali Godeie obeägilasiloeege obeägilasimäiamelëla säi. Amala sälebe Uludia säla obëgësalea, Na helebe guläia gadoi bali sagaia hamoi hamosa nelo amoda dolö afädë Boasaea sagaia hamosolomelëla säla i. ²⁰ Uludia ado amo säla iäsebegi, Naomia sähalea, Dafidilo Geloie neebe ameadä baagoi amolibaläge sebe welibaläge hamomolömelëla säla negei amoda asialo made neebe ameadä Boasaege neala obeägilasimäiala sähawela säi. Naomia bu sähalea, Boasa goda dofä nili sosogofali fii afädëneamelë. Ali fidila negemolöge beaha namolöge mala dibe amo gadola dolö goea hamomolömelëla säla i.

²¹ Amala säsebegi, Uludia sähalea, Eage nema ado afädë gomalä säsio. Neda ie hamoi hamolo udia amolibalä hamoi hahamola awäha nea helebe guläia gadoi bali misila modoala agusolo amo gala fisimalaimelëla säla i. ²² Amala sälebe, Naomia Uludima sähalea, Nidiwie, go säi go gadolafali Boasaie hamoi hamolo udia nefolalebegobalä gedola ie helebe guläia gadoi bali sagaia guimu hamosa namialo. Dolö elöie helebe guläia gadoi bali sagaido nofe dabilia awäse-da, di neala nafadelasimolö dië bimolömelëla säla i.

²³ Uludia Boasaie hamoi hamolo nefolalo amolibalä helebe guläia gadoi bali gägäge widi gägäge modoala dobola nelegela awäha nelo amo gadola hamola wagalahlilä wagala afiase amo gadola modoala wagala asi. Mosö midilöda hile egoame salibalä diahamu nea hamola afufusa nelo.

Naomia Uludiie dolö hogosamelëla säi amo

3 Segeyo afädëgi Naomia Uludima sähalea, Di nimäia na die dolö afädë hogosamelë. Dolöbalä hedabola filo amo gadola di segegi hedabola fodögila fimäiamelëla säla i. ² Dia helësësebele. Helebe guläia gadoi bali sagaia ie hamoi hamolo udiabalä dilia hamoi hamolasilo dolö amoda Boasamelë. Dolö amoda nili sosogofalimelë. E walio gasigi awäla helebe guläia gadoi bali gägä amo dobisa namolömelë. ³ Die domalo nigime hëmalö. Nigime hëlahilä weli gafisigäi negemalo. Negelahilä fagulo hedabifali salugamalo. Amalahilä helebe guläia gadoi bali amo gägä dobisa neebea ami awälahilä Boasaea di melëloea musügä awäla namialo. Ea hamoi hamosa maadelahilä molö ödäle muäia fu iäla namialo. ⁴ Naha maadelahilä diasebegoda abododi diasebelela fädäla bimalo. Fädäla bealahilä ie fagulo figi gauia adala emo sëgëa ami midialo. Amala hamosegida gomalä hamomalola hi fädäla säla imolömelëla säla i. ⁵ Amala säsebegi, Uludia säla obëgësalea, Dia säsego gadola na hamomolömelëla säi. ⁶ Amala sälahilä Uludia egoame salia hamomalola säi amo gadola hamosa maadelahilä helebe guläia gadoi bali gägä dobisa neebea ami asi. ⁷ Boasa e hamoi hamosa nelolahilä molö ödä mai. Naala asigi dusugala awäla süwiasebegi, helebe guläia gadoi bali hedefala dobi nelegela fedai dilo amo agesugi adi. Amala adi dibegi Uludi e geleä geleäla awäla Boasaie fagulo figi dibe amo geleä bidi gauia adala ie emo sëgëa ami adi. ⁸ Gasi mogogi Boasa e fudugila adi besusalea beahamelebe udia afädë ie emo sëgëa ami maala adi dibe meli. ⁹ Bealahilä ea nabahalea, Di nowëla nabi. Amo nabalahlilä Uludia säla obëgësalea, Neda Uludi, die hamoi hamolo udia amomelë. Die fagulo bidia ne gesumäiamelë. Amoie mida, dida Elimelegeie sosogofali gabugi, dia ne sigi aligila ugila negemäiamelëla säi. ¹⁰ Boasaea amo nabalahlilä Uludima sähalea, Nidiwi, Dafidilo Geloia dima hedabi hamomäia. Dia walio hamoi ameadä dafidi hamosa nelö amo baagila awäla hido elöi hedabi hamoimelë. Malisä yafie nea, odoa nelegei yafie negelo, odoa busadäoi, amoli afädëa di nimäiala made helësëi gabu. ¹¹ Nidiwie, asigi säosäomabu. Udia dolö wi nefolalebe sulubadelaeadä dida udia hedabifali saleala säha. Dia nema hamomäiala säsebe amoda na hamosa maademolömelë. ¹² Dia säi amoda dofä. Neda digua baagoi amoie sosogo. Na di beaha namolö gaso, dolö afädë di beaha namolöi neamelë. Amomadale dafidi fädäla nabolömelë. ¹³ Waliöda gui wäla midialo. Dila aiyo yosefali ne awäla dolö amea abilia säsebelela fädäla nabolömelë. Ea di sigi namolöla säseada, amo dofea. Ea haboimelëla säseada, Dafidilo Geloie äigi nea sähawe sosogoea beaha aligilo mala dibe amo gadola hamomolöda nie dibe amo gadola hamomolömelë. Waliöda sege yomäia beahalea gui midialola säla i. ¹⁴ Amala

säsebegi, Uludi e Boasa dibeami amo udia dolöea siia melëloeala helësëlahilä Boasaea musügä fodolofali nowela yosefali mosalola säi amo gadola abela nowei. Boasaeada udia dolöea Uludi e, e adi dibeami diala asi gabula made helësëmäia amala säi. ¹⁵ Nowesebegi, Boasaea ema sähalea, Dia fagulo go idogoi fösimola säi. Amo gadola Uludia fösisebegi, Boasaea helebe guläia gadoi bali gägä amogi adu äudä i, amoie yöida gilo nabülasi äudä gadoi amo ägümalai. Uludia bali gägä amo ägümäia Boasaea nigila ägüsi. Uludi e amo ägüla asi baagido Boasa e Bedeleheme gaamugi asi.

¹⁶ Obëgëla awäla egoame sali mosöa sebea ami beselagalasebegi, egoame sali amea nabahalea, Nidiwi, gelola abilia hamoila nabi. Amala nabasebegi, Uludia Boasaea säi amoge hamoi amoge hulu sulubadela säla iäha maadei. ¹⁷ Ea säla wagahalea sähalea, Boasaea di sebea obëgësalea memalä ne badumu obëgëmäiala made beasila, helebe guläia gadoi bali gägä adu äudä i ägüi amo gomelëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Naomia Uludima sähalea, Nafege udia, di holöfali beaha samialo. Walio Boasaea hamosebego abilia hamola dafogäsebelela bimolömelë. Boasaea abilia hamogimolöi walebelela bimolöie idi hogosamu nea. Beagolese amo gadolada e hele samolömelëla säi.

Boasaea Uludi nii

4 Boasa e awäla udia dolö gedolo segea nogila digalo idiafa ami sulo. E fii heleia made Elimelegeie sosogo elö säi amo maasebe meli. Boasaea dolö amoma sähalea, Ae, nedoo, gui samolö misië. Na dima ado holöfali sädeläla säi. Amala säsebegi, dolö amo maala sulo. ² Amala maala sebegi, Boasaea segea ami dolö beaha aligilo nabülasi nefolalo amoli maala fiffigimalola säla i. Amala säsebegi, ili maala sefolalo. ³ Ea ie sosogo amoma sähalea, Naomida Moaba asi nelö amo bahila misi saleamelë. Eada alile sosogo Elimelegeie sege nalä amo dolö afädëa nimäiala helësësaleamelë. ⁴ Amaimo, dia helësëmäia säla iahago. Dia sege amo nimolö helësëseda, beaha aligilo nabülasi sefolalebegowe ilile siigi sämo. Neda di baagia gabugi sege amo dia nimäia. Made nimolö galëda, haboila sämola säi. Amala säla iasebegi, dolö amea säla obëgësalea, Sege amo na nimolömelëla säi. ⁵ Amalebe Boasaea ema sähalea, Dia Naomie sege nimolö galëda, Moaba udia Malonöie udia didalo Uludige digali nimalo. Amalahilä sege amoda baagoi amoie sosogoie äigi diamäiala säi. ⁶ Ado amala sälebe dolö amea sähalea, Sege amo na nimolö gaso, na neaseda, nihine nelegei negelo made gadoi busadäoi namolö gabugi. Ne haboi. Na made nimolömelë. Dihä helësëse amo gadola hamomalola säi. ⁷ (Siiba Isilale udia dolö ilile mala gowe gadola hamolo negei. Udia didalöie ado sähaleage, amase, sege nalä nimolöie ado sähaleage amogi bidigi sämolö made säla wagahagola sähaleada emo usililo

gila bidi nelo dolö amogali ilo negei.)⁸ Dolö amea Boasama sähalea, Dia bidia nimalola säi. Amala sälahilä ie emo usililo amo dugala Boasagali i.⁹ Amala iasebegi, Boasaea mala gaui busa nabülasi sefolalo amolimage udia dolö odoa maala sefolalo amolimage sähalea, Dili sulubadela sebegoie sidaia sähago. Dafidida Elimelegeie segege nelegei dilo amoge malö äudä Malonole Gillionolele segege nelegei dilo amoge Naomia beaha nelo nelebo amoda na neahawe.¹⁰ Amase, Moaba udia Uludida Malono baagoi amoie udia didalo sulo amoge na neahawe. Amala hamosebeweada baagosalea sege nalä dibe amoda Malono hile eigimu ie sosogoie diamiäia. Baagoi amoie sosogo afädë sebe amoliada ie ei amo helësësa namiäiamelë. Na walio säi amoda diliage nabala siiage meli amomelëla säla i.¹¹ Amala sälahilä dolö nabülasi amoliage udia dolö bea misi sefolalo amoliage sähalea, Ä, niliage beaha. Udia go die mosöa awäsedä, Dafidilo Edefadea ugila negesegi nilile Isilaleie naye mäu Eleselele Eleale gadoi samiäiamelë. Elea malö malei ägüi amo gadola udia goweage malö malei ägümäiamelë. Amase, dihidida Efalada sosogo amoie ei sälo nea, Bedeleheme udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë.¹² Dafidilo Geloia dolisä go alima aligila malö ägüsebe ameadä Yuda Damalalea malö sogobai nilile mäu Felese sosogo gadoi di sosogo namiäiamelëla säi.¹³ Segeyo amo gala Uludi nealahilä Boasaie udia salea. Dafidilo Edefadea ele neala obeägilasilahilä Uludi e fagulo hagui sebe meli.

Amalahilä ea dolö malö afädë neegela ägüimelë.¹⁴ Udia sefolalo amolia Naomima säla iahalea, Dafidilo Edefadeie ei gauia adadi. Ea di dihidido samiäiala fisigisila made. Die diaye afädë di beaha namiäia i gabumelë. Malö goeada Isilale udia dolö beaha aligilo dafidilo namolömelë.¹⁵ Diefegë idiaea dima boba hamosebegoeada dia dolö malö gifalädalia gadoi sogobai amai galebeda, amolima boba hamolabio amoda nagadaialahilä die diefegë idiaea dima boba hamoi gabugo. Amaimo, ea malö walio ägüi goeada di gelolasila sigi aligila beaha aliligi awäha nea di udia sali hamomolömelëla säla i.

Boasage ie mäu nelo amoge

¹⁶ Naomia dolö malö dubo amo sogobala gaula nea obëbësa nelo. Amala hamolahiläda dubo amo Naomia beaha nelo.¹⁷ Udia ga made sefolalo amolia malö amoie ei Obedi negei. Ei amo negelahilä ilia säla sogosalea sähalea, Naomigali dolö malö afädë sogobala i gabuwela säi. Hobealada Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi.

¹⁸ Goweda Felese sosogo awäha nea Debidi beselagalai amo dialea. Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama. Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono. Salomonoie malöda Boasa. Boasaie malöda Obedi. Obediie malöda Yesi. Yesiie malöda Debidi. Amala fifii misi dialea. Hä amo.

Madiu

Neala olelo oboba

Ado Mala Hedabi Madiuie bebagi dödëla negei dibe amogida, gomalä säi dialea. Asialo made ado dafidi säla negei amogida, Godea hamomolömelëlage, imolömelëlage säla negei amoda Yesu e misi amoma gausiala digai. Yesueada Yu udia dolömu damula moholö made, udia dolö mogela made, sulubadela damula moholö misi.

Madiuie bebagi ado dödëla negei amogi mi gäwila dödëida, Melia Yesu neegela ägüi amoge, Yonea Yesu ödägi gei amoge, mugabe Saidania Yesu fedogola meli amoge, dödëla negei dialea. Amase, elöda, Yesu e Galili nea, ado mala säla olelela aliligi asi amoge, udia dolö oloi difolalo amoli neala wahiladidigila asi amoge, dödëla negei dialea. Yesu e Galili sege digila nawesa namolö awäla Yalusaleme beselagalai amoge, salele afädëgi hamosa nelo amoge, e baagola bedefasebegi, Godea e nowela ifosi amoge, amoli dödëla negei dialea.

Ado Mala Hedabi ameada Yesu eda säla olelelo edefademalä nelo amo neala ulufai dialea. Yesueada Godeie ado mala säla negei dibe amoda, geloi iso gäwi gowe gadoi dialeamelëlage, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialeamelëlage, gelolafali ulufadigisa nelo.

Yesuea mala olelesa nelo amoda Madiuea geloi iso gäwi bia amoli geqedola dödëla negei amoda gowe.

Age - Yesu e segebidaia ami fedala salea, udia dolö Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo mi hamola nefolalebe amolile asigi hedabola negela namolöge, hamoi hamomolöge, hedabi dibe amomu salugamolöge, hobeia Godebalä namolöge, amoli säla olelesa nelo. (Hogoli 5-7)

Agedu - Yesuie bögëla aulo nefolalo amoli hamoi hamomolö afufumäia, Yesuea ilima gomalä hamomalola säla i dialea. (Hogoli 10)

Osoda - Yesuea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialeamelëla ado besula yafie säla iaha nelo. (Hogoli 13)

Biyidu - Yesu dofä bögëla aulo nefolalebe amolida, gowe gadoi namolö dialeamelëla säi. (Hogoli 18)

Bi - Yesuea segeyo aligila wagahalea hamomolö amoge, amase, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö amoge, ado säla negei amo dialea. (Hogoli 24-25)

Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei (Ulugu 3.23-28)

1 Dödëla negei difolalebe gorida, Yesu Gelesoie yaua mäulali aliligi misi amolile ei dialea. Yesu Gelesoie yaua mäuda Abalahamale Debidile nelo.

² Abalahamaie malöda Aisaga. Aisagaie malöda Yeigaba. Yeigabaie malöda Yuda, ie edoolali nefolalo amoli. †

³ Yudaie malöda Felesele Selale. Elele emeda Damala. Amase, Feleseie malöda Hesolono. Hesolonoie malöda Alama.

⁴ Alamaie malöda Aminadaba. Aminadabaie malöda Nasono. Nasonoie malöda Salomono.

⁵ Amase, Salomonoie malöda Boasa. Boasaie emeda Elehaba. Boasaie malöda Obedi. Obediie emeda Uludi. Obediie malöda Yesi.

† 1.2 Yudala ie edoolalida Isilale sosogo giwilasi beselagalai amoie yaua mäuda amoli.

⁶ Amase, Yesiie malöda beaha aligilo Gini Debidi. Debidie malöda Solomono. Dafidi Solomonoie emeda Uliäie udia sulo. ††

⁷ Solomonoie malöda Elehoboama. Elehoboamaie malöda Abia. Abiaie malöda Asa.

⁸ Asaie malöda Yehosafada. Yehosafadaie malöda Yeholama. Yeholamaie malöda Usia.

⁹ Usiaie malöda Yodama. Yodamaie malöda Ahasa. Ahasaie malöda Hesegia.

¹⁰ Hesegiaie malöda Manasa. Manasaie malöda Amono. Amonoie malöda Yosaea.

¹¹ Yosaeaie malöda Yehoiagini, ie edoolali nefolalo amoli. Amo gaaluda, Isilale ili sigi awäla Babilonomu galadigi nefolalo amo.

†† 1.6 Dödëla negei dibe adogogi udia odoa ei difolalebegoda fii odoa dili gaso, Isilalema fila misi amolile ei. Damalale Elehabaleda fiida Gainana. Uludi eda fiida Moaba. Amase, Solomonoie eme Badasiba afädëfali emuda Isilale udia. Gasoda, dafidi eda Hidi sosogo dolö afädë Uliama fila asi.

¹² Ili Babilonomu galadigi nefolaloa amilada, Yehoiaginiie malöda Sealadieie. Sealadieieie malöda Selubabele.

¹³ Selubabeleie malöda Abiuda. Abiudaie malöda Eliagimi. Eliagimiie malöda Asolo.

¹⁴ Asoloie malöda Sadogo. Sadogoie malöda Agima. Agimaie malöda Eliudi.

¹⁵ Eliudiie malöda Eleasala. Eleasalaie malöda Madani. Madaniie malöda Yeigaba.

¹⁶ Yeigabaie malöda Yosebe. Yosebeda Meliie egoa. Meliada Yesu neegela ägüi. Yesumada Gelesola sälo amo. † Amala aliligi misi.

¹⁷ Ei amolida Abalahama neloa amila maala Debidi neloa amilada damo silasi nelo. Debidilahilä Isilale udia dolö ili Babilonomu galadigia amilage damo silasi nelo. Oböla Babilono galadigia amila Afädë Memelei e misia amilage damo silasimu nelo.

Melia Yesu Geleso neegela ägüi

(Ulugu 2.1-7)

¹⁸ Yesu Geleso ägüla maasolo amo gala, gomalä hamoi. Ie eme Meli Yosebegali olei sulo. Yosebea, aso, made neala sebegi, Godeie Gesami Hedabifalä malö dubo i amo, ili sefolalo amolia beagolei. ¹⁹ Egoa Yosebe eda dolö mogoi ameadä, udia dolö nefolalebe amolia Meli e hewalasiloea, eada geleä musügä Meli fisimolöla helësësa nelo.

²⁰ Amala helësëlahilä, e adi simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë ulufadigilahilä, Yosebema ado säla iahalea, Debidieie malö Yosebee, Meli die udia samiäia nimolö amoda bedämabio. E fagulo hagui sebe amoda Godeie Gesami Hedabia negesimelë. ²¹ Eada dolö malö afädë neegela ägümolömelë. Neegela ägülahilä, ie ei Yesu negemalo. Mida, ea ie udia dolö nafade hamoi amoli hëla fisila damula moholömelëla säla i. ††

²² Dafidi Dafidilo Geloia ie bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamoi. ²³ Bea säla negei amoda gowe. Dolisä dolöbalä made nawelo afädëa fagulo hagui sulolahilä, dolö malö neegela ägümolömelë. Malö amoie ei Emanuale negemolömelëla säla dëdëla negei dialea. Ei amoie mida gomalä, Gode nilibalä nea.

Aisaea 7.14

²⁴ Yosebe adi nowela awälahilä, Dafidilo Geloie selesaiä fiiä ema ado säi amo gadola bëgëla, ea Meli nii.

²⁵ Neasebegi, Melia malö made ägüla maala saleada, Yosebebalä made nawela sulo. Giso ägüla maasebegida, Yosebea malö amoie ei Yesu negei.

Sege wagadi made eso maasidola dawadigi dolöea bea misi

2 Heledo eda beaha aligilo gini nelo amo gaalu, Yudia segea gaamu afädë ei Bedeleheme ami Melia Yesu neegela ägüi. † Ägüsebegi, dolö odoa gasumilä melëlo mala dawadigi nefolalo amoli sege wagadi made eso maasidola maala Yalusaleme beselagalai. ² Beselagalalahilä, ilia sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini namolö malö dubo neegela ägüi amoda, abidi dialea. Ie gasumilä eso maasido neebe amo bealahilä, nilia ie ei gauia adamolö mofiaimelëla säi. ³ Ado amala säi amo nabalahlilä, beaha aligilo Gini Heledo e asigi säosäosa nelo. Amase, Yalusaleme ami nefolalo amoli sulubadelaage, amalamu helësësa nefolalo. ⁴ Säosäolahilä, Heledoea Yu udia dolöie gobela ilo busa nefolalo amolige, amase, mala dawadigi nefolalo amolige gegedomalolahilä, ilima nabahalea, Afädë Memelei amoda sege abidi neegela ägümolöla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Yudia segeamadi gaamu afädë ei Bedeleheme amimelë. Amala säsebe amoie mida, bea sälo nelo amea säla dëdëla negei dibe amoda gowe.

⁶ Bedelehemee, Yudia segegida, dida Yudia segeie gaamu ilibia edefade difolalebe amoli hawa made. Digesege edefademelë. Amoie mida, dima aligila sigi aligilo afädë beselagalamolömelë. Eada sugua sibi sigi aligilo amo gadola, nie Isilale udia dolö sigi namolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi.

Maiga 5.2

⁷ Amala säi amo nabalahlilä, Heledoea geleä musügä dolö dawadigi eso maasidola mofiai amoli welahlilä, dilia gasumilä amoda abola melila ea ilima fädäla nabi. ⁸ Nabala ili Bedeleheme mosalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia malö amo hedabolafali hogolahilä beagoleseda, nage ie ei gauia adamolö moholöie nema säla imalola säla i. ⁹ Gini amea amala säi amo nabalahlilä, ili awäha nebegi, gasumilä dafidi eso maasido meli amo dafidi awäla, malö dibeä ami aumala aligisi. ††¹⁰ Ila gasumilä amo bealahilä, ilile iso asigigila edefademalä obeägimolö beselagalai. ¹¹ Aumala aligisi neebe amo bealahilä, dolö amoli mosö afädë neebe amoie mumusogi digai. Nogila digalahilä, ilia malöge ie eme Melige bealahilä, emo gumu sasagala fia idogolahilä sefolalea, malö amoie ei gauia adaha sefolalo. Amalahilä, ilia igi gologe, i heale gobesegei höba gafisigä hedabi baëla aligilo amoge, amase, i afädëie heale sigä gäha made misiäia hëlo ei muwege, amoli ägüi amo Yesugali somodala i. ††

† 2.1 Gini Heledo ameadä, Yudia segege, sege odoa Yudia ga madela dilo amoge, Heledo eamu beaha nelo gasoda, eda Olomöie Gini edefade ei Sisala sälo amo hawa nelo. †† 2.9 Yalusalemela Bedelehemeda mia made made, holöbö gilomida gödölasi gadoi, Dodomonala Aya gadola. †† 2.11 Nelebo ohodoa i amolida gädili elögi bidi edefadea nea aulo.

† 1.16 Gelesoda Giligi ado. Hibulu ado sälada Mesaeala sälo. Gelesole Mesaeale niliie ado sälada Afädë Memelei. †† 1.21 Yesuda Giligi ado. Hibulu adoeada Yasua. Nilile ado sälada Godea damula aulo.

¹² Amala somodala ïalahilä, ili misi idi amogi made, idi elögi obëgëi. Amoïe mida, ilia simasia beahaleamelebe, Godea ilima sähalea, Heledo neebeamadida obëgëmbiola säi amo nabalahlilä, hilile segea amala obëgëi.

Fisäla Isibi asi

¹³ Dawadigi dolö amoli afiaibua, Yosebea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahlilä sähalea, Di nowela malöle emele sigi, dili fisäla Isibi mosalo. Awäla neëgi, na dima bu elö säla ïmolöïe ami beaha namialo. Mida, Heledoea malö go nufudadigimolöïe hogomolömelëla säi.

¹⁴ Amala säsebegi, Yosebe nowela malöle emele sigi, ili gasigi fisäla Isibi asi. ¹⁵ Isibi awälahilä, eda Heledo baagomäialahlilä Isibimu nelo. Amoda dafidi Dafidilo Geloïa ïe bea sälama aligila bea säla negei amo gausiala digamolöïe, amala hamoi. Bea säla negei amoda gowe.

Nïe nafege Isibi segeala na weimelëla säla dëdëla negei dialea.

Hosea 11.1

Malësä malei nufudadidigisa maadei

¹⁶ Heledoeada dolö dawadigi amolia e gadiaboi gabula helësëlahilä, e edefademalä mihaläi. Edefademalä mihalälahlilä, Bedeleheme amige, amase, sege Bedeleheme ga madela sebea amige, dolö malësä gäheo i äudä sulo amolige, gäheo i äudä, aso, made baagi sulo amolige, ea sulubadela baagomäia nufudaha maademalola säi. Dolö dawadigi amolia gasumilï mi gäwila neia idogomelëla säla ï amo helësëlahilä, amala nufualai. ¹⁷ Amo hamoi amoda bea sälo Yelmaeaea dafidi bea säla negei amo gausiala digai. Amoïe säla negei dibe amoda gowe.

¹⁸ Alama gaamugi ado afädë säsebe, ado amoda edefade didigaola diïsa neebe amoda nabaha nea. Eleseloea ïe malölaligi diïsebe amo. Ili hä maade amea, afädëa e neala adoea aeasisila made sämäiala helësësa saleala säla dëdëla negei dialea.

Yelmaea 31.15

Yosebelali Isibila obëgëi amo

¹⁹ Heledo baagoibua, Yosebe Isibi ami nea simasia beahaleamelebe, Dafidilo Geloïie selesaia fii afädë maala ulufadigilahlilä ²⁰ ema sähalea, Di nowela malöle emele sigi Isilale segea mosalo. Mida, malö amo nufulöla helësësa nefolalo amolida, hä, baagosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yosebe e nowela malöle emele sigi, Isilale segea obëgëi. ²² Ili obëgësalea, Yosebea Agelausada ïe eedo bedefala Yudiaïe beaha aligilo gini neamelëla säi amo nabalahlilä, eda ami obëgëmolö bedäi. Bedäla nebegi, ea simasia beahaleamelebe, Godea ema mosabiosebegi, e Galili

segea ami awäla ²³ bobala Nasalese gaamugi asi. Amala hamoi amoda bea sälo nefolalo amolia bea säla negesalea, Eda Nasalese fii neala sämolömelëla dafidi säla negei amo gausiala digai.

Ödägi gelo Yonea ado mala säla ïaha nelo amo

(Maga 1.1-8, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

3 Gäheo i odoa nelolahilä †, ödägi gelo Yone e Yudiaïe sege nafade udia dolö aligisia made ami ulufala maalahilä, mala säla ïaha nelo. ² Ea säla ïahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dili asigi besumalola säla ïaha nelo. ††³ Godea bea sälo Aisaeama aligila Yoneïe dafidi bea säla negesalea sähalea,

Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea, afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloïi misiäia idi daiala hamogilasimalo. ïe idida mogola fodolasimalola säha neamelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 40.3

⁴ Yone eda sugua gamele hilä fagulo hamoi amo salugalahlilä, sugua gafodo gadoia malibu negela nelo. Eada galiawage, äwi ödäge naha nelo. ⁵ Udia dolö Yalusalemelage, Yudia sege dibe amo sulubadelagilage, sege ödä Yodona ga made dibe amilage, Yone nebea maahamu nelo. ⁶ Ili nafade hamoi amo säla sisiasebegi, ea ili ödä Yodonagi gei.

⁷ Felesi dolö amolige, Sadiusi dolö amolige yafie Yonea ili ödägi gemäia maaha neebe amo bealahilä, ea ilima sähalea, Dilida baagolo nubaïe malö nebego, Godea së ïa idogomolö amogi, made naala fisäla molömelëla dilima nowëa säla ïasio. ⁸ Dilia asigi besui amoïe gägä ulufala negemalo. ⁹ Dilia dihilidomu sähalea, Abalahamada nilile mäu nelola sämolö dialeala helësëmbio. †† Na ado afädë säla ïahago. Nabualo. Godea igi difolalebe gowegi neala gaulahlilä, Abalahamaïe yaua mäu hamolasimolöi neamelë. ¹⁰ I nefolalebe mia ami gabi negesisi dialea. I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sulubadela abalahilä, nulogi gobesa maademolömelë.

¹¹ Dili asigi besui ameada na dili ödäea gelasimolömelë. Hobe ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalimelë neebewe gadoi made, eda ilibia edefade neamelë. Na ïe emo usililo gaumolö dofea made neawe. Eada Gesami Hedabiage, nulo söaeage dili gelasimolömelë. ¹² Eada helebe guläia gadoi ïe widiïe gägä dobilahlilä, isole düle mogemäia nelebo gasala

† 3.1 *Giligi adoda Segeyo amo gaalula dëdëla negei dialea gaso, hogoli agedu baagiada hogoli osodaïe gäheo i nabülasï äudäïe odoi gödölasi gadoi nelo.* †† 3.2 *Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, amase, Godea Beaha Maadela Sigi Neebela säi amoge, ado amole säi amoda Gode eda dofä udia dolöle nelebo sulubadela dibe amolele Gini namolöla säi.* ‡ 3.4 *Ado egowea fagulo gäige molö naha neloge säi ameada, Yone eda bea sälo dolö afädë Elaia gadoi galea. Agedu Gini 1.8ge, Malagai 4.5ge, Madiu 11.14ge, amase, 17.10-13ge bimalo.* †† 3.9 *Ili Abalahamada nilile mäu nelola ado amala sälo ameada, së molö dibeami made naala, sisigala moholöla helësëlo amea, Yonea amala helësëmbiola säi.*

sadia adogolo nama gadoi afädë gaula nea. Mogesa maadelahilä, ea widi gägä amo negelo mosöa ami negesilahilä, ie widi dobilo sege amo gëgelë doaladigilahilä, dü fisi amoli nulo usilo made, wisamu neebee ami gobemolömelëla Yonea säi.

Yonea Godeie malö Yesu ödägi gelasi amo

(Maga 1.9-11, Ulugu 3.21-22)

¹³ Segeyo amo gaalu, Yesu e Galilila ödä Yodona dibeami maalahilä, e Yonea ödägi gelasimäia misi. ¹⁴ Maasebegi, Yonea Yesuea oböla asigi bedefala ödägi made gemolöla sämäia, ea nabahalea, Dia ne ödägi gemolöi dialea gasoda, na di ödägi gemäia, ne neebee misi golela nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Walio amala hamomäiamelë. Mala go hamosaleada, Godea hamesebe amoda hamosa maademolö dialeala säi. Amala säsebegi, Yonea ema üi.

¹⁶ Yonea Yesu ödägi gei. Yesu ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu doga negelahilä, ea haea mali-abu hagila digalo amo gadola, Godeie Gesami digala edaia fisebe amo meli. ¹⁷ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malöfalä, nihä boba hamosa neawela säi.

Mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie misi amo

(Maga 1.12-13, Ulugu 4.1-13)

4 Amala hamosebegi, mugabe busaea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolöie, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi fedala ifosi. ² Amala sigi fedala ifosi nea, Yesu e segeyo nabülasi biyidia, yobage gasigige, molö made naala neamu, sidëa baagosa nelo. ³ E amala sidëa baagosa nebegi, nafade hamomalalo mugabe busa amo maalahilä sähalea, Di Godeie malö nea galëda, igi difolalebe gowelima wahalo hamomalamola säi.

⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Udia dolöea wahalomu nalahläda namolöi mademelë. Ado sulubadela Godeie nafiala maasebe amolia namolöila dëdëla negei dialeala säi.

Mala Bu Egei 8.3

⁵ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu sigi, gaamu hido elöi Yalusaleme ami awäla, gobela ilo mosöa ilibiafalä gadogo ifosilahilä, ⁶ ema sähalea, Di Godeie malö nea galëda, guilahilä nea hä di dihi nila sadia idogomo. Amoië ado afädë säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Godea ie selesaia fii amolima die säla imolömelë. Säla iasëda, igia die emo daualoea, ilia ilile naaboea di gauia adogomolömelëla säla dëdëla negei dialeala säi.

Sama 91.11-12

⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ado elö gomalä säla dëdëla negei dibe amea sähalea, Dafidilo

Geloi, die Gode neebe amo, fedogola bimabiola dëdëla negei dialeala säi.

Mala Bu Egei 6.16

⁸ Amala säsebegi, mugabe busaea segebi ilibia edefade neebëdaia ami Yesu sigi fedalahilä, sege föi dibe sulubadelaie gädili elö elöla amoge, ilile nelebo hedabi difolalebe amoge olesa maadei. ⁹ Olesa maadelahilä sähalea, Dia ne mia emo gumu sasagalahlä, nie ei gauia adasëda, nelebo sulubadela beasebe egowelida, digali iaha maademolömelëla säi.

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ai. Saidani. Di moholöi mosö. Ado säla negei dibe amea sähalea, Dafidilo Geloi, die Gode neebe amo, dia ie ei gauia adamalolage, amase, hilemu hamoi hamomalolage dëdëla negei dialeala säi.

Mala Bu Egei 6.13

¹¹ Amala säla obëgësebegi, mugabe busaea Yesu digila asi. Asibua, selesaia fii Yesu neebee maala, ilia e ugila negei.

Yesuea Galili ami hamoi mi gäwila hamosa nelo

(Maga 1.14-15, Ulugu 4.14-15)

¹² Yone e galabaia mosöa neala säi amo nabalahlä, Yesu e Galili segea obëgëi. ¹³ Obëgëla awälahlä, e Nasalese gaamu digila, Gabaniama gaamugi namolö asi. Gabaniama gaamuda, oeabo edefade dibe amoië agesugi Sebulunilele Nafadalilele sege dilo. ¹⁴ Amo hamoi amoië Godea ie bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

¹⁵ Sebuluni segege, Nafadali segege, ei odoada, idi oeabo edefade dibeamadi ami aulo sege amoge, ödä Yodona agesugi dibe sege amoge, amase, Disiligi Galiligi udia dolö fii odoa yafie maala sefolalebe sege amoge, amolida Sebulunilele Nafadalilele segemu.

¹⁶ Segea ami udia dolö gasimi sagaigi nefolalebe amoliada, yo digalo edefademalä melimelë. Baagolöie sege augi hawa nefolalebe amolimada yo digala beselagalaimelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 9.1-2

¹⁷ Segeyo amo gaalu, Yesuea mi gäwila säla iahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dibe amea, dilia asigi besumalola säla iaha nelo.

Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei

(Maga 1.16-20, Ulugu 5.1-11)

¹⁸ Yesu e Galili oeabo edefade dibe amoië agesudilä awäha nea, ea seme digiilo dolö äudä elowole ëole meli. Elöda Saimono, ie ei elöda Fida, amase, ie edoo Ädulule meli. Eleada ödä edefade amogi seme digiisa nelo. ¹⁹ Ele bealahilä, Yesuea elema sähalea, Alia seme nelo amo gadola, udia dolö nimäia na alima neala oleledelä. Ne bëgëla misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi,

† 4.13 Siiba Isilale sosogo äudä Sebulunile Nafadalileda, Galili oeabo agesugi ami filo. Gaso, Yesu e neebe amo gaalu, sege amoda Galili bolobinisi amogi dilo.

elea elele selëgë amoli d'igila, fodolofali e b'ëgëla asi.
²¹ Amila awäha nea, ea edoole edoole elö neebe meli.
 Elöda Sebediie malö Yemese, amase, elöda ie edoo Yone. Elea elele eedobalä ödä du amodaia selëgë hamogisa neebe meli. Bealahilä, Yesuea ele wesebegi,
²² fodolofali elea ödä duge, eedoge digila, Yesu b'ëgëla asi.

Yesuea mala säla oleleladigi, oloi wahiladidigisa nelo
 (Ulugu 6.17-19)

²³ Yesuea Galili sege sulubadelagi nawesa neada, ilile gedolo mosöa säla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla oleleladigi, udia dolö amoligi olo elö elöla oloi wahiladigi, amase, do-malo nalafadela nawei sulubadela wahiladidigisa nelo.
²⁴ Amala hamosa nelo amo, udia dolö Siliamadi nefolalo amoli sulubadela nabaha maadei. † Nabaha maadelahilä, ilia udia dolö olo elö elöla oloi amolige, s'ë edefade s'ësa difolalo amolige, amase, mugabe fedai difolalo amolige, amulämei difolalo amolige, fii si sefolalo amolige, sulubadela neala gaula e neebe maasebegi, ea amoli wahisa maadei. ²⁵ Udia dolö yafie Galili amilage, Gaamu Nabülasimadilage, Yalusalemlage, Yudiamadilage, ödä Yodona näiado alömodilage, e b'ëgëla afiai.

Obeägisa neala säi
 (Ulugu 6.20-23)

5 Yesuea udia dolö yafie negegila nefolalebe amo bealahilä, e gau afädë amo fedala, segebidaia ami sulo. †† Amala sebegi, ie b'ëgëla aulo amoli e sebea ami mafusebegi, ² ea mi gäwila nafi dagala ilima säla olelesalea sähalea, ‡

³ Odoaea asigigi helësësalea, nie iso asigi dofea made gabula helësësä nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.

⁴ Diisa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla aealasilomölë.

⁵ Hili nagadaiala aligilo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, sege dibe amo sulubadela Godea iligali imolölë.

⁶ Sidëa baagosa neebe amoli molöle ödäle gelola hamese amo gadola, mala mogoi hamomolö gelola

† 4.24 *Segeyo Olomoea Yuda beaha nelo amo gaaluda, Galilile Isilalelemadida holöbö bolobinisi edefade ameada, Olomo iliada bolobinisi Siliäla sälo.* †† 5.1 *Yu ilile malada, dawadigi amolia udia dolöma säla olelesaleada salea sälo. Madiu 13.2, 24.3, Ulugu 4.20 bimalo.* ‡ 5.2 *Madiu 4.23-25eage, amase, Madiu 9.35eage sähaleada, Yesueada hamoi nofe äudä hamosa nelola säi dialea. Amolegi agheda, ea udia dolö ilima säla olelesa nelo. Amase, agheduda, oloi elö elöla difolalo amolige neala wahiladigisa nelo. Amo gadola, Madiu 5-7 amo nilia beaseda, Yesuea udia dolöma säla olelesalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie säida, ado nahui dialea. Hobealada, Madiu 8-9gi Yesuea oloi difolalo amoli wahisa nelola sedalu säi amo dialeamelë. Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi d'ëdëi dibe amoligida, agheda go. Yesuea segebidaia fedala salea säi. Ado amoda Hogoli 5-7 amogi dialea.*

hamesebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili neala nobalasisa maademolölë.

⁷ Odoa bobasëla ugila negelo nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Godea ili bobasëla ugila negeomölë.

⁸ Asigi gagadelai amolida, obeägisa nea. Mida, ilia Gode bimolölë.

⁹ Daluloie hamoi hamosa nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, ilima Godeie malö neala sämolölë.

¹⁰ Mala mogoi hamolo amoie s'ë naha nefolalebe amolida, obeägisa nea. Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ilile dialeamelë.

¹¹ Dilia ne b'ëgëla mofiasbegoie, dolö odoaea dili gagadesege, s'ëlasisege, ado nafade elö elöla wäfali säsäla dili hololösege, mala amoli gadoi dilima hamoseda, dili obeägisa nea. ¹² Dilia edefademalä obeägisa namialo. Mida, selesaia mosöa dilile bidi edefade negei dialea. Dili maadeia, bea sälo dafidi nefolalo amoliage s'ë amo gadola wäla naha nefolalomelëla säla i.

Dilida ëbile yo digalole gadoila säi
 (Maga 9.50, Ulugu 14.34-35)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Udia dolö sulubadelaie ëbi gadoida, dili nebegomelë. Ebiie hädälo amo hogosa heleseda, edoea bu hädälasimolöi gabu. Ebi nafade amo gadoida, iso gäwi madela, nagadaia sadia gasegi, udia dolöie emoea daiasalomelë.

¹⁴ Udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolile yo digalo gadoida, dili nebegomelë. Gaamu afädë segebidaia dibe amoda, hagumolöi made dialea. ¹⁵ Amase, afädëa gamali yola sagasilahläda, falo hawa negelo mademelë. Amala negelo made, aulidaia negesege, mosö amogi difolalebe amoli yo digaha maadelomelë.

¹⁶ Amo gadola, dilile yo digalo udia dolöea bimäia, yo digalasilomölö dialea. Dilia mala hedabi hamose amo bease amea, ilia dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie ei gauia adamäiala säla i.

Mosese nebegi Ado säla negei amoie Yesuea säla olelei

¹⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia mala säla olelesa nelo amoge, na hailadigimolöie misi gabula helësëmabio. Na hailadigimolöie made misi. Iliä ado säla negei amo gausiala digamolöie ne misi neawe. ¹⁸ Na dilima dofä sähago. Naga föige, mu giwige dibe amo gaalu, Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi ado damui afädëge, dudumu afädëge, dofä made hogosa helemolölë. Mala sulubadela ado amogi d'ëdëla negei amo gausiala digamäia, mala amo diamolöi diamolölë. ¹⁹ Amaimo, afädëa mala säla negei amogi, mala holöfali afädë memalä gabula, damula, amase, odoaeage damumäia olelelo neebe

amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, dofä gidogofali neala sämolömelë. Amo gadola made, afädëa mala säla negei amo gadola hamola, odoaeage hamomäia olelelo neebe amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami emada, ilibia edefadela sämolömelë. ²⁰ Amai gabugi, na dilima ado afädë säla iahago. Dilia mala mogoi hamolo amoda, mala dawadigi nefolalebe amoliage, Felesi dolö nefolalebe amoliage hamolo amo gadola made, dilia ili baagila awäla made hamoseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami dofä made moholömelëla säla i.

Yesuea yöla habobalo amo hamogimolöie ado säi
(Ulugu 12.57-59)

²¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö baagomäia nufuabio. Afädëa amala hamoseda, gudimolö dië bimolömelëla sälo.

²² Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa ië edoobalä mihaläseda, gudimolö dië bimolömelë. Amase, afädëa ië edooma dida dofea madela nolealeseda, Galisolö dolö neebea ami sigi awäla gudi-molömelë. Gasoda, afädëa ië edooma dida nafadefali asigi maade nebegola säsedä, Heli segea nulo gobei dibeä ami moholömelë. ²³ Amaimo, dia nelebo imolöie gobela ilo aulidaia negemolö nea, die didooea dima nelebo afädëgi habobai neala helësëla obëgëseda, ²⁴ hä, nelebo imolö gaui amoda, gobela ilo auli ga made ami negesilahilä, dafidi dië didoo neebea dalu-molö mosalo. Dalula asi obëgëlahilä, nelebo imolö negei amo imalo.

²⁵ Ado nii dolö afädëa dibalä gudimolöie awähala säsedä, aso, gudimolö segea ami made beselagalala, idiafa ebalädale fodolofali hamogimalo. Gudimolöie sigi awäseda, gudi mogelo dolö neebe amoma di gaula ialahilä, mogelo dolö ameada di dadi gaui amolima ialahilä, di galabaia mosöa ami ifosiloea. ²⁶ Na dilima dofä sähago. Amala hamoseda, dia nafade hamoi amoie bidi nelo amo gadola neaha maademäia, galabaia mosöa ifosi neamu, made moholömelëla säla i.

Yesuea udia fa neloie säi amo

²⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Udia dolö fa nimabiola sälo. ²⁸ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dolö afädëa udia siia bealahilä gesami awäseda, udia amo hä asigia fa niimelë. ²⁹ Die si dafädi goea di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea sadia idogomolö amoda, nafade gabugi. ³⁰ Amase, die naabo dafädi goea di neala digalasiseda, naabo amo damula sadia gamalo. Die domaloie sosogo gogi afädë maade nea, namolöda dofea galea. Die domalo

sulubadela aligisa maadei neëgida, Heli segea moholö amoda, nafade gabugila säla i.

Yesuea dolöea udia nii fisiloie säi
(Madiu 19.9, Maga 10.11-12, Ulugu 16.18)

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado elö sälo amoda gowe. Dolö afädëa ië udia fisiseda, ea beba dëdëlahilä, ië udiama imolö dialeala säi gabio.

³² Amai gaso, na dilima säla iahago. Dolö afädëie udi-aea dolö elöbalä mala nafade hamoigi made, ië udia amo fisiseda, ië udia amea dolö fa nimäia fa ni-malalasimelë. Dolö afädëa dolö elöie udia memalä fisi amo neaseda, ameage udia amo fa nimolömelëla säla i.

Yesuea migalia diigila säloie säi

³³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siibafali udia dolö nefolalo amolima ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Migalia diigila ado gelola säla negei amoda, made fisila, Dafidilo Geloima migalia diigila ado gelola säla negei amoda, hamomalola sälo. ³⁴ Amai gaso, na dilima säla iahago. Migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mudaiala säla diigimabio. Mida, mudaiada Godea beaha maadela filo dialeamelë. ³⁵ Naga föigige säla diigimabio. Mida, naga föida Godeie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Amase, Yalusalemege säla diigimabio. Mida, Yalusalemeda beaha aligilo Gini edefade neebe amoie gaamumelë. ³⁶ Dihile busa säla, migalia diigila ado gelola säla negemabio. Mida, dia busa hilä afädë neala dihä falemolöige, yabumolöige ulimelë. ³⁷ Afädë hamomolö galëda, ü, ailemu sämalö. Ado odoage baala säsedä, ado amo baala sälo amolida, mugabe busa nafadefalimadila maasebe amo sähamelëla säla i.

Dilia hamola obëgëmabiola säi
(Ulugu 6.29-30)

³⁸ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Ado säi dilia nabelo amea sähaleada, Afädëa elöie si besela digiseda, ië siige besela digilomelë. Amase, afädëa elöie bese besela digiseda, ië besege besela digilomelëla sälo. ³⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Afädëa dilima nafade hamoseda, dilia bu dabemabio. Afädëa die ba dafädimadi nufudaseda, ba näiadogoge olemalo. ⁴⁰ Afädëa die fagulo sedi amo gudi mogeloea imalamolöie, dibalä gudimolö sigi awäseda, die gögi fagulo daia salugalo amo bu baala imalo. ⁴¹ Afädëa gelolafali di dofe afädë mosalaseda, ebalä dofe äudä mosalo. ⁴² Afädëa nelebo afädë go imola säsedä, hä egali imalo. Amase, afädëa hobea iduläie bidi nege-sagola säsedä, auaula baagi imabiola säla i.

† 5.41 Dofe afädëla säi amoda holöbö Dodomonala Dauba gadoläie säi.

Yesuea ado nii neebe amo boba hamomalola säi

(Ulugu 6.27-28,32-36)

⁴³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Siiba ado sälo dilia nabelo amea sähaleada, Die damelëbalä boba hamosaleada, dibalä ado nii nefolalebe amolibalä habobala namialola sälo. ⁴⁴ Amai gaso, na dilima gomalä säla iahago. Dilibalä ado nii nefolalebe amolibalä boba hamola, amase, dili neala sälasisa nefolalebe amoli hedabomäia, Godema adolasisa namialo.

⁴⁵ Ameada, dilile Diado selesaia mosöa neebe amoie malö neala olemolömelë. Mida, eada nafade hamolomage, hedabi hamolomage, ie eso neelasilo neada, mala mogoi hamolomage, mala mogoi made hamolomage, sege digalasilo nea. ⁴⁶ Dili boba hamolo amolimu boba hamoseda, dilia edo bidi nimolö. Dagisi muni nelo nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁷ Dilia dilile didoo amolalimamu haeafula aeahaleada, odoada baagila aulole. Udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amoliage amo gadola hamolo nea madele. ⁴⁸ Amai galëda, dilile Diado selesaia mosöa hedabi mogoifalí neebe amo gadola, dilige hedabi mogoifalí namialola säla i.

Yesuea odoa ugila negeloie mala olelei

6 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Godeie mala helësëla hamosaleada, udia dolö nefolalebe amolia dili bimäiala, ilile sidaiada made hamomalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea diligali bidi imolö dibe amo imolöi made bimolömelë.

² Amaloea, gumusui nefolalebe amoligali nelebo afädë iaseda, odoa ilile sidaia gugusämäiala gelola uuala säla imabio. Asigi fea negelo nefolalebe amoliada bimäialahilä, gedolo mosöage, idiafage, odoaea ilile ei gauia adamäia, amala hamolo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ³ Amaimo, dilia afädë gumusui neebe amogali afädë iahaleada, naabo dafädia hamosebegoda, naabo fefeädia made bimäia, ⁴ musügä imalo. Amala iaseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Yesuea Godema adoloie mala olelei

(Ulugu 11.2-4)

⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dili nefolalebegoea Godema adosaleada, udia dolö asigi fea negelo nefolalebe amolia hamolo amo gadola made hamomalo. Ilile asigiada, udia dolö odoa nefolalebe amolia bimäialahilä, gedolo mosöage, idi edefade osogoloage, nowela nea Godema adomolömu hamelo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ⁶ Amala hamolo amo gadola made, dilia Godema adomolö neada, dihilile mosö hogoli afädëgi nogila digala idi galadigimalo. Amalahilä, dilile Diado

siia bimolöi made neebe amoma adomalo. Amala adoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelë. ⁷ Dilia Godema adosaleada, udia dolö odoa Gode made helësëlo nefolalebe amolia memalä säla dabolo amo gadola sämabio. Amolia sedade olögöla adosebe ameadada, Godea nabulöla helësëlo. ⁸ Amalo amo, dilida ili gadoi namiabio. Dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dilile Diadoma aso, adola made neëgi, dafidi eadale dawadigisa maadei neamelë.

⁹ Amaimo, Godema ado gomalä sämalo.

Nilile Nado selesaia mosöa nebego, die ei amo hedabifalí hido elöi namiäia hamesa neawe. ¹⁰ Die Beaha Maadela Sigi Neebe amo misiäia hamesa neawe. Dia hamesebe amoda, selesaia mosöa nefolalebe amolia hamolo amo gadola, nagadaia nefolalebe niliage hamodelä hamesa neawe. ¹¹ Walio molö molö amo, walio imalo. ¹² Odoaea nilima asiala hamosegi fisilo amo gadola, dia nilia asiala hamoi amolige fisimalo. ¹³ Nili neebewi fedogola bimolö made negesimäia. Mugabe busa nafadefalí neebe amoda, dia neala yolasimalo.

¹⁴ Amaimo, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo fisiseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea dilia asiala hamoi amolige fisimolömelë. ¹⁵ Gasoda, udia dolö odoaea dilima asiala hamoi amo made fisiseda, dilile Diadoea dilia asiala hamoi amolige made fisimolömelëla säla i.

Yesuea molö made naala namolöie mala olelei

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia Gode helësëla molö made naala neada, udia dolö odoa asigi fea negelo nefolalebe amolia odagi augia idala aligilo amo gadola namiabio. Udia dolö amoliada molö made naha gabula helësëmäia, ilia ilile odagi nigime hëla made aligilo nea. Na dilima dofä sähago. Amoie bidida hä nii aguimelë. ¹⁷ Amai gaso, dilia molö made naala, dilile odagi nigime hëlahilä, busagia weli negemalo. ¹⁸ Amala hamomolö amoie mida, udia dolö odoa nefolalebe amolia dili bealahilä, molö made naala nefolalebe amo made helësëmäia, dilile Diado siia bimolöi made neebe ameamu helësëmäia hamolomelë. Amala hamoseda, dilile Diadoea dili hido hidolaea musügä hamosebego beaha neebe amea, diligali bidi imolömelëla säla i.

Nelebo hedabi selesaia mosöa gafedela negeloie mala säi

(Ulugu 12.33-34, 11.34-36, 16.13)

¹⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nagadaia nefolalebeawi, gasiämoea nulö dibe wige, asömalö gaisa baasia wige, fa nelo amolia mosö dagabola fa nelo neebewa wige, dilile nelegei hedabi gafedela nege-sa namiabio. ²⁰ Amala hamolo dibe wi made, selesaia

mosöa gasiämoëa made nulö dibeä amige, asömalö gaisa made baasia amige, fa nelöea mosö dagabola made fa neasia amige, dilile nelegei hedabi gafedela negesa namialo. ²¹ Mida, dilile nelegei hedabi dibeä amida, dilile boba hamolo amoda amimu di-amolömelë.

²² Siida domaloie yo digalo gamali gadoi nea. Dilile si hedabi neëda, dilile domalo sulubadelagi yo digaha maadei namolömelë. ²³ Amase, dilile domalogi yo digalo neebe amo gasimi sagai diëda, gasimi sagai amoda edela gasimi sagalomelë.

²⁴ Afädëa dafidilo äudäie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelë. Eada dafidilo elö amo bimolö habobalahilä, elö amo boba hamosa namolömelë. Dafidilo elö amo hedabola ugila nege-saleada, oböla elö amo gadiabomolömelë. Dilia Godeiege, muniiege, helegelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolö ulimelëla säla i.

Asigia säosäoloie säi

(Ulugu 12.22-31)

²⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amoieda, na dilima sähago. Molöle ödäle edo molödulage, domalogi edo salugamolödulage säla, dilile namolö amoie asigia säosäola namiabio. Molö aso, nigia galahilä, udia dolö namolö amoda dafidilo madele. Amase, fagulo ge aso, nigia galahilä, domaloda dafidilo madele. ²⁶ Haea hagila nawiaha dibe amo bimo. Haea amolida molö hawage sagalo made, molö faige gege dola negelo made, amase, negelo mosöage negelo made. Amalo gasoda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea molö hilima iaha neamelë. Haea amoli holöbö gidogolahilä, udia dolö dili dafidilo nebege madele. ²⁷ Nowëa hile nagadaia namolö amo holöfali baalasimolödu. Dofä maademelë. ²⁸ Faguloie asigia säosäola namolö amoda edoie. Mama amoli memalä bäulahilä, gägä negelo amo abeahäla fedaha aligilodula helësëmo. Iia hamoige made hamolo, amase, ëfëge made nolo neamelë. ²⁹ Amai gaso, na dilima säla iahago. Nelebo yafie negelo Solomonoda, ie fagulo hedabifali salugalo amoda, ilile momadoi hido elöi amo gadoi made nelo. ³⁰ Giisi memalä bäui walio nefolalebe egowelida, aiyo dolöea damula gob-elomelë. Asigi holöfali negei nefolalebela dilie, Godea giisi nefolalebe amolida memalä momadolasilo. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dili nefolalebegoge fagulo gämäia imolö madele. ³¹ Amaimo, nilia molöle ödäle edo molödulage, fagulo edo salugamolödulage säla, dilia asigia säosäola namiabio. ³² Amo gadolada, udia dolö Gode helësëlo made nefolalebe amolia, nelebo amoli gadoi helësësamu aligilo nea. Mi elöda, dilile Diado selesaia mosöa neebe ameadä, dili nefolalebegoea nelebo sulubadela nimolöi amolida dawadigisa maadei neamelë. ³³ Amaimo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amole, ea dilia hamomäia hamesa neebe amoledale hogosa namialo. Amala hogosa

aligiseda, ea nelebo amoli dibe amo sulubadela dilima baala imolömelë. ³⁴ Amai galë, walio neada dilia aiyöie asigia säosäola namiabio. Aiyöieda, segeyo aiyo hi asigia säosäosa namolö. Segeyo afädëie yöi dibe amoda amoie mu dialeamelëla säla i.

Odoaea hamose amo mogesebe amoie säi

(Ulugu 6.37-38,41-42)

7 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Godea dilia hamosebego mogeloea, odoaea hamosebe amoge made mogemalo. ² Mida, dilia odoaea hamosebe amo beala memelelo amo gadola, dilia hamosebe amoge beala memelemolömelë. Amase, dilia odo beala mogelo amo gadola, dili bealage amo gadola wäla mogemolömelë. ³ Amaimo, dilia dilile didooie sihidöa gëgelë holöbö dibe alogola sälo amo, amai dihilile sihidöa i gäi gadoi dibe amo helësëla made sälo amoda edoie. ⁴ Dilia dihilile sihidöa i gäi gadoi dialea wäla, oböla dilile didooma sähalea, Die sihidöa gëgelë holöbö dibe alogo neahagola abeahäla sämolö gabu. ⁵ Asigi fea negelo nefolalebela dili, dihilile sihidöa i gäi gadoi dibe amodale neadigilahilä, hobeala dilile didooie sihidöa gëgelë holöbö dibe amo hedabola beala nimolöi bimolömelë.

⁶ Nelebo Godema odala ilo dibe amogi, dilia ügülogali imabio. Amase, dilile helebe näia gadoi hedabifali hido elöi difolalebe amoli suguagali sadia idogomabio. Amala hamoseda, ilia nelebo amolida emoea daiasala obëgëia welahilä, dili emosala nolealela mihi-molömelëla säla i.

Imola sämolöge, hogomolöge, idi gai dugimola sämolöge

(Ulugu 11.9-13, 6.31)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Imola sämalo. Imoseda, diligali imolömelë. Hogosa namialo. Hogosa aligiseda, dilia beagolemolömelë. Idi gai dugimola säha namialo. Idi gai dugimola säha aligiseda, di digamäia idi gai dogä negesimolömelë. ⁸ Mida, udia dolö sulubadelaie imosa nefolalebe amolia nimolömelë. Hogosa nefolalebe amolia beagolemolömelë. Amase, idi gai dugimola säha nefolalebe amolima idi gai dogä negesimolömelë. ⁹ Malö eedo nefolalebego, dilile malöea wahalo imola säsedä, dili afädëa igi neala imolöle. ¹⁰ Amase, malöea eedoma seme imola säsedä, dili afädëa dabaea neala imolöle. ¹¹ Eedola dihilidilida nafade hamolo nea gaso, dilile malöma hedabi ilo amoda dawa. Amo gadola made, dofä baagila awäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea imola säsebe amoma nelebo hedabi imolömelë. ¹² Odoaea mala sulubadela dilima hamomäiala hamelo amo gadola, amase, diliage odo ilima amo gadola wäla hamomalo. Mida, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, bea sälo nefolalo amolia ado säla negei amoge, amolia säi amoie iso gäwida gomelëla säla i.

Dilida idi doga negei dedeleigi digamalola säi
(Ulugu 13.24)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Idi doga negei dedelei holöfali amogi digamalo. Mida, nafadelo segea aulo idi doga negeida edefade dialea, amase, idi amoge uahabai dialea. Udia dolö yafieda amogimu awäha nea. ¹⁴ Amai gaso, namolöfali segea aulo idi doga negeida dedelei holöfali dialea, amase, idige nelebolei dialea. Udia dolö afädë afädëlaeamu amo beagolelo neala säla i.

Wäfali bea sälo nefolalebe amolile säi
(Ulugu 6.43-44)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Wäfali bea sälo nefolalebe amoli helësëla, idihë namialo. Ili sugua sibi aeai gadoi, dili neebea mulo nea gaso, iso asigida nufudaha maadelo ilua ügülo gadoi nea. ¹⁶ Ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë. Gufaeo gadoi neebe amomada, gägä hedabi ëi gelebi negesegei failole. Amase, buudi äyo ëfë gadoi amomada äfäeo gägä negesegei failole. ¹⁷ Amo gadoi, i hedabi nefolalebe amoli sulubadelaeadä gägä hedabi negelo nea gaso, i nafade nefolalebe amoliada gägä nafade negelo nea. ¹⁸ I hedabi nefolalebe amoliada, gägä nafade negemolö uli nea, amase, i nafade nefolalebe amolia gägä hedabi negemolö uli nea. ¹⁹ I gägä hedabi made negelo nefolalebe amolida, sagai eedoea sulubadela abalahilä, nulo gi sadia galo. ²⁰ Amaimo, ilile gägä negesebe amo dilia bealahilä, golida wäfali bea sälo gabula helësëmolömelë.

²¹ Sulubadelaeadä ne wesalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie säha nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami made digamolö. Nïe Nado selesaiä mosöa neebe amea hamesebe amo gadola hamosa nefolalebe amolimu digamolömelë. ²² Godea gudimolö segeyo amo gala, udia dolö yafiea nema sähalea, Dafidilo Geloie, Dafidilo Geloie, die ëigila nilia ado bea sälage, amase, die ëi säla nilia mugabe fedai nesiladigilage, amase, geloi melëlo made gadoi yafiege die ëigila hamosa nelo amodala sämolömelë. ²³ Amala säsedä, na ilima sähalea, Dilida na dofä dawa made. Mala nafade hamolo dili, ne neebeawi made, bahila afiamola sämolömelëla säla i.

Dolö äudäea mosö uliie säi amo
(Maga 1.22, Ulugu 6.47-49)

²⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amaimo, sulubadelaeadä na ado säsebeweli nabala bögëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi gäwia igidaia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁵ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage,

† 7.24 Giligi adoea dëdëida, igidaia mosö uliä säi. Mida, Isilale iliada igidaia mosö olelo amo helësëla amala säi. Niliada igaudaia mosö olelo amo gadola.

mosö amo gelola nidäla asi gaso, made dagaboi. Mida, igau geloidaia uli nelo amea. ²⁶ Amaimo, sulubadelaeadä na ado säsebeweli nabala made bögëla hamosebe amolida, dolö afädë asigi made gäwia ödä bosedäia mosö uli amo gadoi nefolalea. ²⁷ Amala uli nebegi, hä, sege digalage, ödä bëi nedalage, fo guula maalage, mosö amo gelola nidäla awäsebegi, mosö dagabola digala nafademolöi nafadeila säla i.

²⁸ Yesuea ado amoli sulubadela säha maadesebegi, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia ea olelei amo nabalahlilä, asigigi fudugisa sefolalo. ²⁹ Mida, ilile mala dawadigi nefolalo amolia säla olelelo amo gadola made, eada geloi gaulahlilä, geloi hido elöi säla olelei amogi.

Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahilasi
(Maga 1.40-45, Ulugu 5.12-16)

8 Yesu e segebidaia amila digasebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli e bögëla asi. ² Amala awäha nebegi, dolö afädë gudubu hamoi nelo amo Yesu neebea maalahlilä, emo gumu sasagaia idogola salea sähalea, Dafidilo Geloie, dia ne wahimäiala helësësedä, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ^{†3} Amala säsebegi, ië naabo mogodigia gala, dolö amo digisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. Amala säsebegi, dolö gudubu hamoi amo hä fodolofali wahii. ⁴ Amala hamolahilä, Yesuea ema sähalea, Dofä asiala elöma säloeo. Gobela ilo dolö neebea ami di siia bimaia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea nelebo odala imalala säla negei dibe amo gadola, nelebo amo odala imalala säla i.

Yesuea ami sigi aligilo afädëie hamoi hamolasilo wahilasi
(Ulugu 7.1-10)

⁵ Amila awälahilä, Yesu e Gabaniama beselagalasebegi, Olomo ilile ami hädali afädë beaha aligilo afädë Yesu neebea maalahlilä, ema hähafilila sähalea, ⁶ Dafidiloo, nïe hamoi hamolasilo e nïe mosöa oloi dialea. Ië naabo emo baagola së edefademalä sëlahilä, fologomolö uli dialeamelëla säla i. ⁷ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na e wahilasimolö awähamelëla säi. ^{†8} Amala säsebegi, ami sigi aligilo amea säla obögësalea, Ai. Dafidiloo, neda dofea made. Na mosöa di nogila digamolö holöbö dofea made gabugi, dia

†† 8.2 Yu ilile ado säla negei ameadä, afädë olo amo gadoi gudubu hamoi galëda, edä Godeie siigi nigime baaila sälo. Hä, hi helësësalea, e olo amo hogosa helesa maadeila helësësedä, gobela ilo neebe amo bea aulo. Iliä beahaleamelële, oloi wahii galëda, ilia sähalea, Dolö amoda Godeie siigi hä hëimelëla sälo. Gobela ilo 13-14gi bimalo. † 8.3 Yu ilile ado afädë säla negei amea sähaleada, Dia gudubu hamoi amoma diigisedä, dige Godeie siigi nigime baaila sälo. Amala sälo gasoda, amo gala Yesuie naaboea dolö amoma diigisebegi, hi edä nigime made baai. Eada dolö amoie olo amomu wahilasila nigime hëi. †† 8.7 Yu ilida dolö fii odoäie mosöada aulo made. Mida, Godeie siigi ilima nigime baalola helësësalea. Abosolo 10.28 bimalo. Amalo gaso, Yesuea amogi fudugila made helësëla, ea Olomo dolöea mosöa awähala säi.

adoeamu sāmāia. Säседа, nīe hamoi hamolasilo amo wahimolō. ⁹ Nage ami beahamu aligilo geloi nefolalebe amoli hawa aligilomelē. Amase, ami dolō odoa nefolalebe amoliage ne hawala aligilomelē. Na afādēma mosōla säседа, e aulomelē. Amase, elōma misiēla säседа, e mulomelē. Na nīe galabaia hamoi gadoi hamolasiloma gowe hamomola säседа, amo hamolomelēla säi. ¹⁰ Amala säi amo nabala Yesu e edefademalā fudugilahilā, udia dolō e bēgēla maaha difolalo amolima sähalea, Na dilima dofā sähago. Isilale segea afādēa asigi afādē egowe gadola gelola negei neebe na made melī neawe. ¹¹ Na dilima gowe sähago. Udia dolō yafie sege eso maasidolage, amase, eso digasidolage maala, ilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe ami Abalahamala Aisagala Yeigabala ilibalā molō gegedola naha sefolamolōmelē. ¹² Gasoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoīe malō nefolalebe amoli gasimi sagai dibeami, segea sogobala sadia idogomolōmelē. † Amida, ili dīisalea bese ali nalēgēsa namolōmelēla säi.

¹³ Amala sälahilā, Yesuea ami sigi aligilo amoma sähalea, Hä, mosalo. Dia asigi afādē negei neebe go gadola hamomolōmelēla säi. Amala säi amole, ami sigi aligilo amoīe hamoi hamolasilo amo hä, wahii.

Yesuea udia dolō yafie wahilasisa nelo

(Maga 1.29-34, Ulugu 4.38-41)

¹⁴ Yesu e Fidaie mosōa awālahilā, Fidaie esōa hēgī olo oloi dibe melī. ¹⁵ Bealahilā, ea udia amoīe naabogi diigisebegi, dafidi hēgī olo dilo amo damulebe, udia amea nowelahilā, Yesu e molō muāia neala ī.

¹⁶ Deadi eso digase gaalu, udia dolō nefolalo amolia mugabe fedai nefolalo amoli Yesu neebea sigi mofiai. Sigi mofiasibegi, Yesuea ado säi ameamu mugabe yafie nesiladidigiladigi. Amase, udia dolō oloi difolalo amoli sulubadela wahisa maadesa nelo. ¹⁷ Ea amala hamoi amoda, Godea īe bea sälo Aisaeama aligila, bea säla negei amo gausiala digai.

Nilīle oloi amo hī neala gauī.

Olo elō elōla nilīma baai amoli ea neala gaula asila säi amo dēdēla negei dialea.

Aisaea 53.4

Yesuea e bēgēla moholōie mala säi

(Ulugu 9.57-62)

¹⁸ Udia dolō yafiea e amalela nefolalebe amo bealahilā, Yesuea sähalea, Ödā edefade dibe gowe dēgēla alogodigogi afiadila säi. ¹⁹ Amala säsebegi, mala dawadigi afādē Yesu neebea maalahlilā, ema sähalea, Säla Olelelo, di awāsebe go gadola, ne di bēgēla maahagola säi. ²⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obēgēsalea, Ilua ügūlo neebe amolida hili naga hagali hawa diaha. Amase, haea sefolalebe amolige hili mosōa diaha. Amalo gaso, Dolōie Malō eda busa

† 8.12 Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoīe malōla säi amolida Isilale udia dolōie säi.

fugulo negela dilo mosōda maademelēla säi. ²¹ Amala säsebegi, bēgēla aulo elōea ema nabahalea, Dafidiloo, na nīe nado dafidi baumolō obēgēmalamolō dofealela nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obēgēsalea, Baagoi difolalebe amolia hilile baagoi baumāia. Dida ne bēgēla misiēla säi.

Yesuea fole ödālema nemoi amo

(Maga 4.35-41, Ulugu 8.22-25)

²³ Yesu e ödā duugi awāsebegi, īe bēgēla aulo amolige e bēgēla asi. ²⁴ Awāha dibegi, oeabo amogi fo edefademalā fodolofali gelola maalahlilā, ödā aidagula maala, du dabelēla hamosebe melī. Amasebegi gaso, Yesu e adi elaboi dilo. ²⁵ Adi elaboi dibegi, īe bēgēla aulo amolia awālahilā Yesu e didiigisalea, Dafidilo Geloie, ödāea nilī hä nudulā hamosebegi, dia ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, ea säla obēgēsalea, Asigi holōfali negei nefolalebela dilie, edogi bedāha dialeala säi. Amala sälahilā e nowela, fole ödālema nemosebegi, hä, dofā gadaeala aumalasi. ²⁷ Dolō amolia fudugilahilā sähalea, Dolō goweda nowē gadoīdu. Folea ödāleada īe ado nabelo gabula säi.

Yesuea dolō äudā mugabe fedai nebegi nesiladigi amo

(Maga 5.1-20, Ulugu 8.26-39)

²⁸ Hä, oeabo amo dēgēla näiadodi awāla, e Gadala segea beselagalai. Beselagalaha nebegi, baagoi baulo igi äbā difolalebeamadila, dolō äudā mugabe fedai maaha nebegi, Yesuea gausiala digai. Dolō äudā amolea udia dolō nufudala īalalemolōi gabugi, idi amogida udia dolō aulo made. ²⁹ Elea Yesu gausialahlilā, gelola üalala sähalea, Godeie malō, dia alima abilia hamomolō misi. Sē imolō segeyo fu aso, made beselagalai, alīdale hä, sē dafidi imolō misilela säi.

³⁰ Amo gaalu, holōbö ga madela amida sugua yafie moosa nefolalo. ³¹ Hä, dolō äudā amolema mugabe fedai amolia Yesuma sähalea, Dia nilī nesiladigimolō galēda, nilī sugua nefolalebe gagowelima nogila fedamolō mosōla sāmola säi. ³² Amala säsebegi, ea mugabe amolima mosōla säi. Amala säsebegi, mugabe amolia dolō äudā amole amilahilā, sugua amolima fedai. Fedasebegi, sugua nefolalo amoli sulubadela gau domaladi gelola baluluia digafulahilā, oeabogi digafusebegi, ödāea naha maadei. ³³ Amo bealahilā, sugua sigi aligilo nefolalo amoli baluluia fisāla asi. Fisāla awāla, gaamugi beselagalalahilā, hamoi amo sulubadela säla īalahilā, dolō dafidi mugabe fedai äudā amolege, säla īaha maadei. ³⁴ Säla ī amo nalahilā, udia dolō gaamugi nefolalo amoli sulubadela Yesu neebea ami afiai. Afiala e bealahilā, ilia ema sähalea, Dida nilīle segeawi namolō made. Bahīla mosōla säi.

Yesuea dolö afädë fii si wahii

(Maga 2.1-12, Ulugu 5.17-26)

9 Yesu e dudaia filahilä, oeabo dibe amo dëgëla obëgëlahilä, gaamu hi aligisia ami beselagalai. ^{†2} Beselagalasebegi, dolö odoaea dolö afädë fii si sulo amo dafudaiala gaula misi. Amasebegi, ilile asigi afädë negei amo bealahilä, Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nïe malö, asigi gelomalo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

³ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amolia asigiamu helësësalea, Dolö goweada Gode gagadesa neamelëla helësësa nefolalo. ⁴ Iliä amala helësësa nefolalebe amo bealahilä, Yesuea sähalea, Mi edoie dilia dilile iso asigigi asigi nafade go helësësa nea.

⁵ Dilia na ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabule ma, nowela nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ⁶ Amai gaso, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sähilä, ea dolö fii si amoma sähalea, Nowelahlilä, dië dafu neala gaula dihi mosöa hä mosöla säi. ⁷ Amala säsebegi, e hä hi mosöa asi. ⁸ Amala hamoi amo bealahilä, udia dolö yafie negegila nefolalo amolia bedäi. Bedälahilä, ilia Godea geloi hido elöi amo gadoi dolöma i gabulahilä, Godeda dofä edefade gabula säha nefolalo.

Yesuea Madiu wei

(Maga 2.13-17, Ulugu 5.27-32)

⁹ Yesu e amila awähalea, dolö afädë, ëida Madiu, eda dagisi muni nelo mosöa ami sebegi meli. Bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, Madiu e nowela, Yesu bëgëla asi.

¹⁰ Awälahlilä, Yesu e mosöa molö naha sebegi, dagisi muni nelo amolige, dolö yafie mala nafade hamolo amolige maala, Yesula, ië bëgëla aulo amolalibalä, molö naha sefolalo. ¹¹ Amala naha sefolalebegi, Felesi dolö amolia bealahilä, ië bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilile säla olelelo goea dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, golalibalä molö naha sebegoda edoie nabi. ^{††12} Amala säi amo nabalahlilä Yesuea sähalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida alö-goda neebea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alö-goda neebea aulomelë. ¹³ Afialahlilä ado gowe helësë-malo. Amoda gomalä,

† 9.1 Segeyo amo gaalu, sege gaamu Gabaniama amida Yesu e aligilo. †† 9.11 Felesi iliada gowe gadola made hamomolöla säla negeida malei bëgëla hamolo. Iliä helësësaleada, dolö afädë säla negei amo made bëgëla hamosedä, ea Godeie siigi nafade hamoi neala helësëlo. Amase, dolö fii odoa amobalä seëda, amolige Godeie siigi nigime baai neala sälo. Felesi ilia helësësaleamelebe, dolö odoa Olomoie hamoi hamolasila dagisi muni neaha nefolalo amolida, Godeie siigi nigime baai neala helësëlo. Amoie mida, segeyo sulubadelagi amoliada Olomo dolö Gode made helësëlo amolibalä nawesa neë melëlo amogi.

Na nelebo nufudala imolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Ne misiweda udia dolö mala mogoi hamolo nefolalebe amoli wemolö misi made. Udia dolö mala nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

Yesuea molö made naha aligilo amoie säi

(Maga 2.18-22, Ulugu 5.33-39)

¹⁴ Segeyo amo gaalu, Yoneie bëgëla aulo nefolalo amoli Yesu neebea maalahilä, ema nabahalea, Niliage, amase, Felesi dolö nefolalebe amoliage, nilia molö made naha aligilo amogi, dië bëgëla aulo nefolalebe golia molö made naala, made aligilo goda mida edoie nabi. ¹⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dolö afädëa udia neahalea, dolö udia nelo amoie damelë hi ebalä gedola nea, asigia yoi gadoi neada ifolole. Amalo made gaso, ili neebea amila odoaea e sigi moholö segeyo fu beselagalam-olömelë. Iliä segeyo amogida, molö made naala namolömelë.

¹⁶ Afädëa fagulo gofogi fagulo gähea nuli baala asogelo made. Amala baala asogeseda, fagulo gähe amo gofo baala asoge amo edela nulilo. ¹⁷ Amase, afädëa wani ödä gähe dibe amo, i sugua meme gafodoea hamoi sibaigi gögödëla salelo made. Afädëa gögödëla salaseda, wani ödä amea dusula doadigila awäla, meme gafodoea hamoi i amo nafademolöi nafadelo. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda, meme gafodoea hamoi i gähe amohi gadoigi gögödëla salaseda, helegela hedabi dië melëlola säi. ‡

Beaha aligilo afädëie idiwige, udiaea Yesuie fagulogi diigi amoge

(Maga 5.21-43, Ulugu 8.40-56)

¹⁸ Aso, Yesuea ilima adosa nebegi, beaha aligilo dolö afädë maalahilä, Yesuie emo mia emo gumu sasagala fia idogolahilä sähalea, Nïe nidiwi hädamadefali hame doala asi dialea. Di maala, dië naaboea e diigiseda, e wahilagalala namolöla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela e awäsebe amo gadola awäsebegi, ië bëgëla aulo amolige e awäsebe amo gadola asi.

²⁰ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i giwilasi heale olo olosamu aligilo amea Yesuie baagido awälahlilä, ië fagulo sedade gäi amoie bidigifali diigi. ²¹ Mida, hido asigiamu sähalea, Na ië fagulogimu diigiseda, ne wahimolö gabula helësëi. ²² Amala hamosebegi, Yesuea besuia imogola, e bealahilä sähalea, Nïe nidi-

‡ 9.17 Yu ilia sugua meme nufudala gafodo amo hololo. Amala hamolahilä, i edefade amogida wani ödä amo gögödëla salelo. Iliä wani ödä gähe amo hedabola gamogamäia, meme gafodo amogi gögödëla negesila, segeyo holöbö sedade aligilo. Amala negesi dië-gi, wani ödä amo hi nobala bolela fedalo. Wani ödä gähe amo meme gafodo gofo amogi gögödëla negeseda, sugua meme gafodo i amo dusulomelë.

wie, asigi gelomalo. Dihī asigi afädē negei amea, di wahigomelēla sāi. Amala sāi amole, udia amo wahii.

²³ Amilahilā awāla, Yesu e beaha aligilo dolō amea mosōa nogila digai. Nogila digalahilā, ea beahaleamelebe, fēla gālo dolō odoage, udia dolō yafie gegegdola didigaola goba fedaha dibe amoge bealahilā, ²⁴ ea sähalea, Dili mosalo. Udia malō holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelēla sāi. Amala säsebegi, ilia Yesubalā öi. ²⁵ Amasebegi, udia dolō nefolalo amoli segea nesiladigilahilā, Yesu e ñe dilo hogoligi ami nogila digalahilā, udia malō holöbö amoie naabogi nabeleia wesebegi, nowelagalai. ²⁶ Yesuea hamoi amo sege amomadi nefolalo amoli sulubadelaia nabala daidoi.

Yesuea dolō si golai äudäge nafi dofogaige wahilasi

²⁷ Yesu e amilahilā awāha nebegi, dolō äudā si golai nelo amolea e baagiala bēgēla maaha nea, gelola uuala sähalea, Debidīie malōo, alī bobasēmola sāi. ^{†28} Yesu e awāla mosōa nogila digasebegi, dolō äudā amole e seba maasebegi, Yesuea dolō äudā amolema nabahalea, Alile si na wahimāiala helēsēla, ali asigi afädē negei nealela nabi. Amala nabasebegi, elea sāla obēgēsalea, Dafidiloo, āla sāi. ²⁹ Amala säsebegi, Yesuea elele siigi diigisalea sähalea, Hali asigi afädē negei neebe gohī gadola hamomolōla sāi. ³⁰ Amala sālāhilā, elele si amo hedabola fisigäsebegi, Yesuea el-ema gelolafali sähalea, Go hamoigoda dofā elōma asiala sāloeola sāi. ³¹ Amala sāi gaso, ele awähaleada, Yesuea hamoi amoda, sege amomadi nefolalo amolia nabaha maademāia sāla ñia awāha nelo.

³² Dolō äudā amole doadigila awāsolo amo gala, hä obōla, odoaea dolō afädēma mugabe fedalahilā, ado adomolō ulī nelo amo, sigi misi. ³³ Mugabe fedai nelo amo nesiladigisebegi, dolō ado maade amea hä, ado adoi. Amala hamosebegi, udia dolō yafie gegegdola negegila nefolalo amolia fudugilahilā sähalea, Isilale segeawi go gadola hamose afädē dofā made melēlo neawela sāi.

³⁴ Amala säsebegi, Felesi dolō nefolalo amolia sähalea, Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi ñasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelēla sāi. ^{††}

Yesuea udia dolō amoli sulubadela bobasēi

³⁵ Yesu e gaamu sulubadelagige, sege sulubadelagige, nawesa neada, ilile gedolo mosōa sāla olelesalea, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi sāla oleleladigi, olo elō elōla oloi wahiladigi, amase, domalo nalafadela nawei sulubadela wahiladigiladigila nawesa nelo. ³⁶ Ea udia dolō yafie gegegdola negegila nefolalebe amoli bealahilā, ili

† 9.27 Yu ilia helēsēsaleada, Godea Afädē Memelai ñe udia dolō sigi obēgēmōlōla sāi amoda, Debidīie sosogogila moholōla helēsēi. Dolō si golai äudā amolea helēsēsaleage, Yesu eda Isilale dolōea misiāia beaha nelo amo gabula helēsēlahilā, elea Debidīie malōola sāi. ^{††} 9.34 Mugabe sulubadelaie dafidiloda Saidani.

bobasēi. Mida, ili sugua sibi sigi aligilo maadeia, hilido aligilo amo gadola, ilia asigia säosōolage, nalaho gadolage nefolalo. ³⁷ Amo bealahilā, ea ñe bēgēla aulo amolima sähalea, Molō bēi yafie hamosalea gaso, molō bēi gegegdolasimolōie hamoi hamolo amolida ede made gabumelē. ³⁸ Amai gabugi, sagai eedo hī hamoi hamolo ñe sagaigi hamoi hamomolōie fisiga gamāia, dilia ema adosa namialola sāla ñi.

Bēgēla aulo giwilasi amolile ñi

(Maga 3.13-19, Ulugu 6.12-16)

10 Yesuea ñe bēgēla aulo giwilasi amoli mofiamolahilā, mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimāiage, olo elō elōla oloi difolalebe amolige, domalo nalafadela nawei amolige, sulubadela wahisa maademāiage, ea ilima geloi ñi. ² Abosolo giwilasi amolile ñida goweli. [†] Dafidida Saimono, ñe ñi elōda Fidala sālo, ñe edoo Äduluge, amase, Sebedīie malō Yemesegē, ñe edoo Yonege. ³ Filibige, Badolomiuge, amase, Domasige, dagisi muni nelo Madiuge, amase, Alibi-asaie malō Yemesegē, Dadiusige. ⁴ Selodo sosogo Saimonoge, Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololōlo amoge.

Yesuea dolō giwilasi amoligali hamoi ñi

(Maga 6.7-13, Ulugu 9.1-6)

⁵ Yesuea dolō giwilasi amoli hä, mosalola sālāhilā, ea ado gomalā sāla ñi. ^{††} Dili awähalea, udia dolō fii odoa seba aulo idigi mosabio. Samelia gaamu difolalebeamadi amogige digamabio. ⁶ Ami made awāla, dilida Isilale udia dolō ili sugua sibi dabadigi gadoi nebea amimu mosalo. ⁷ Awālahilā, ado mala sāla ñahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo ga made dialeamelēla sāla ñimalo. ⁸ Amase, oloi difolalebe amoli wahiladigi, hame doala asi difolalebe amoli neala wahiladigi, gudubu hamola nawei sefolalebe amoli wahiladigi, mugabe fedai sefolalebe amoli nesiladigisa namialo. Walio dilia nelebo nii gaula neebe goda, bidia made, memalā nii amo gadola, memalā ñimalo. ⁹ Dilia awähaleada, muni gologe, silibage, benige afädē muni salelogi salala, made gaula mosalo. ¹⁰ Amalahilā, idiafa awāla aduge, fagulo elō baalage, emo usililoge, galiomoge, made gaula mosalo. Mida, hamoi hamolo neebe amogalida, molō ñimolō dialea.

¹¹ Dilia gaamu afädēgige, amase, sege afädēgige awāla beselagalasegi, afädēa dili nihilīgila diahala säsebelela bimolō mosalo. Awāha neēgi, diahala säsebe dolō amobalāmu diaha nelolahilā, moholō fu beselagalasolo amo gala, giso sege amo digila mosalo. ¹² Dili mosō amogi beselagalāhalea, mosō amoma, neala dalulo dilibalā diamiāiamelēla sāla, nogila digamalo. ¹³ Udia dolō mosō amogi sefolalo amolia

† 10.2 Nilile ado adola Abosoloda, sāla ñimolō mosōla säsegi aulo. ^{††} 10.5 Yesuea ado sedadela bia sāi Madiu bebāgi dēdēi dibe amoligida, ageduda go. Ea sāi amoda ñe bēgēla aulo amolia udia dolōma Godeie ado mala sāla olelela awāsebea ami nea, gomalā hamomalola sāla ñi. Ado amoda 10.5-42 amogi dialea.

obeägila dili gauia idaseda, dalulola säla i amo ilibalä diamialamalo. Iliä amala made hamoseda, dalulola säla i amo dihilima obëgëmäia nea nimalo. ¹⁴ Mosö afädëgi sefolalebe amoliage, gaamu afädëgi nefolalebe amoliage, dili midilö mofiamola made säla, dilia ado säsebegoge made nabaseda, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä, mosalo. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibaläge, Gomola ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, gaamu amogi nefolalebe amolibalä, gelolafali memelela gudimolömelëla säi.

Neala sëlasiölö elö elöla moholömelëla säi

(Maga 13.9-13, Ulugu 12.2-9, 21.12-17)

¹⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Nabuö. Sugua sibifali gadoi ilua ügülo nefolalebea ami na dili mosalahagomelë. Amo helësëla, dilia hamomolö amo hedabola helësëlahilä, sisigosa namialo, amase, asigige gagadelai namialo. ¹⁷ Dolö nefolalebe amoli helësëlahilä, idihë namialo. Dili ilile galisolö amolile naabogi gausimolömelë. Amase, ilile gedolo mosö amige dili fëgämolömelë. ¹⁸ Dilia ne bëgëla mofiassebe-goie, beaha aligilo gini nefolalebea amige, gamane sigi aligilo nefolalebea amige sigi awäla, dilia meli amoge nabi amoge, ilimage, fii odoa nefolalebe amolimage säla olelemäia sigi moholömelë. ¹⁹ Iliä odoa ilile naabogi gausiseda, amogi dilia nilia ado abodo sämolödu, nilia ado abeahäla säla obëgëmolödula asigia säosäola helësëmabio. Säsolö segeyo amo gala, dilia sämolö amo sämäia dilima imolömelë. ²⁰ Mida, amo gala, ado dihili sämolö made. Dilile Diadoie Gesamia dihilima aligila sälasimolömelë.

²¹ Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoeage hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ²² Nie äigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaea dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, wagamäialahilä gelolamu aligiseda, e damula moholömelë. ²³ Dili gaamu afädëgi neëgi neala sëlasiösa, fisäla gaamu elögi afiamalo. Na dilima dofä sähago. Dolöie Malö maasolo amo gala, dilia Isilaleie gaamu sulubadelagi hamoi hamomolö difolalebe amoda, dofä made hamosa maademolömelë.

²⁴ Bëgëla aulo neebe ameadä, ie olelelo neebe amoda dabiala aulo made. Amase, galabaia hamoi gadoi hamolasilo neebe ameadä, ie dafidilo neebe amoda dabiala aulo made. ²⁵ Amaimo, bëgëla aulo neebe ameadä, ie olelelo neebe amo gadoi namolö amoda dofea. Amase, galabaia hamoi hamolasilo neebe ameage, ie dafidilo neebe amo gadoi namolö amoge dofea. Iliä mosö eedo neebe amoma ei Belesabulula

† 10.14 Udia dolö amolia, nilia asiala hamoi gabula helësëmäia, ie bëgëla aulo amolia amala olela hamomalola säi. Maga 6.11, Abosolo 13.51ge bimalo.

säsedä, ^{††} hile mosöa aligilo amolima ado nafadela sämolö amoda dofä baagila moholö gabula säi.

Godebalämu bedämolö dibe amo

(Ulugu 12.2-7)

²⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia dolö amolibalä bedämabio. Nelebo walio dabela negei difolalebe amolida hobeala ulufadigisa maadela, musügä negei amoge sulubadelaea dawadigisa maademolömelë. ²⁷ Na gasimi sagaia nea säla iäsebewelida, dilia eso neesebea ami nea, säsebewe gadola bu eegela säha namialo. Geleä sädäwala säi amoda, dilia mosö daioa nea, uuala säla iäha namialo. ²⁸ Gesamila made, domalomu baagomäia nufidelo nefolalebe amolibalä bedämabio. Gasoda, domalo gesamila helegela Heli segea nafademolö neebe amobalämu bedämalo. ²⁹ Haea nelësa gigiso gadoi äudäda, bidi holöfali doea afädë gadoia nelo madele. Amai gaso, dilile Diadoea amala made daiai galëda, haea amoligi afädë made baagomolömelë. ³⁰ Amase, dilile busagia busa hili nebegoge, sulubadela nidesa maadei neagomelë. ³¹ Amaimo, haea gigiso gadoi sefolalebe amolida holöbö gidogolahilä, dilida abulümi hamoi nebego bedämabiola säi.

Gelesoie neawela sämolöge, Gelesoma baagi imolöge

(Ulugu 12.8-9)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, ne Gelesoie neawela säla ulufadigiseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigi, amo gadola wäla sämolömelë. ³³ Amaimo, afädëa udia dolö sebe amolile siigi nea, nie ei made säla, baagi iaseda, amase, nage nie Nado selesaia mosöa neebe amoie siigige, amoie ei made säla, baagi imolömelëla säi.

Udia dolöea Yesu boba hamomolö amo

(Ulugu 12.51-53, 14.26-27)

³⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada na sege sulubadelagi dalulo imolöie gaula misi gabula helësëmabio. Dalulo imolöie gaula misi made, nada nudulo helebe gaula misimelë. ³⁵ Na mogemolö misi amoda gomalä,

malöea ie eedobaläge,
idiwia ie emebaläge, amase,
malö udiaea egoamebaläge.

³⁶ Dolöie ado niida, hile mosöa aligilo amoli namolömelë.

Maiga 7.6

³⁷ Afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie eedole emele boba edefade hamoseda, eda ne sosogo namolö dofea mademelë. Amase, afädëa ne boba hamoi amo holöbö gidogolahilä, ie malö boba edefade hamoseda, eege ne sosogo namolöda dofea mademelë. ³⁸ Amase, afädëa hile i fügäi neala gaula,

†† 10.25 Belesabuluie ei elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

ne bēgēla made maaseda, amoge ne sosogo namolō-da dofea mademelē. ^{†39} Hile namolō dibe amomu fēdōla gaula aligilo amoda, iē namolō amo hogosa helemolōmelē. Amase, hile namolō amo ne helēsēla fisilo ameadā, iē namolō beagolemōmelēla sāi.

Udia dolōea Geleso sosogo ugila negeseda, bidi nimolō

(Maga 9.41)

⁴⁰ Yesuea ado aso, sāhamu neamu sāhalea, Afādēa dilima, nihiligila namolō mofiamola sāseda, nege ebalā namolō misiēla sāhagomelē. Amase, afādēa nema, haligila namolō misiēla sāseda, ne fisiga welo amoge ebalā namolō misiēla sāhagomelē. ⁴¹ Amaimo, afādēa goweda bea sālo gabula helēsēlahilā, ea mosōa sigi aligiseda, eege, bea sāloea bidi nease amogadoimu nimolōmelē. Amase, afādēa goweda dolō mala mogoi hamolo neebe gabula bealahilā, ea mosōa sigi aligiseda, eege, dolō mala mogoi hamoloea bidi nease amogadoimu nimolōmelē.

⁴² Dolō afādēa nie bēgēla aulo holōbō gidogo neebe amo, nie bēgēla aulo gabula helēsēlahilā, amogali gōgī ödāmu osala iāseda, na dilima dofā sāhago, dolō amoda dofā bidi nimolōmelēla sāhagola sāla i.

Ödāgi gelo Yonea iē bēgēla aulo amoli Yesu neebe mosaloi

(Ulugu 7.18-35)

11 Yesuea iē bēgēla aulo giwilasi amolima sāla olelela wagalahilā, amila awāla, ilile gaamu difolalebe amoligi nawesa nea, udia dolō ilima ado mala sāla iadigi, sāla oleleladigisa namolō asi.

² Yone e galabaia mosōa nea, Gelesoea hamoi hamosa neamelēla sāi amo nabalahlilā, Yonea iē bēgēla aulo amolima sāhalea, Yesuma ado gomalā nabalō mosalola sāi. Amala sāsebegi, ili Yesu neebea awālahilā, ³ ema nabahalea, Afādē moholōmelēla sāi amoda dile, ma, nilia elō beaha namolōledula nabi.

⁴ Amala nabasebegi, Yesuea sāla obēgēsalea, Dili obēgēlahilā, ado nabi amoge, siia meli amoge, Yone-ma sāla imalo. Sāhaleada, ⁵ Si golai nefolalo amoli siia beaha maadela, emo nafadei nefolalo amoli emosala nawela, amase, gudubu hamoi sefolalo amoli wahisa maadela, gēhe gai sefolalo amoli hä, nabaha maadela, amalahlilā, udia dolō busadāoi nefolalebe amolima Ado Mala Hedabi sāla iaha neebeola sāla imolō mosalolo. ^{††6} Udia dolōea ne bealahilā, ilile asigi afādē negei made digasebe amoliada, obeägisa neamelēla sāi.

† 10.38 Amo gaalu, Olomo iliada fii odoaeage, amase, memalā hamoi hamolasilo nefolalo amoliage nafade hamosegi nufulō galēda, iliada ili i fūgāigimu baala negelo. Iliada dolō i fūgāigi baala negemolō amohi, sege e baala negemolōia ami i fūgāi amo gaula mosalalo. Yesuea i fūgāi neala gaula aulola sāi amoda ado besula sāhalea, Udia dolō dofā e bēgēla aulo neebe amoliada, baagomolōmadi namolō gabula helēsēmāia sāi. †† 11.5 Godea Isilale udia dolō ugila negemolōie nelebo amo gadola hamomolōmelēla Aisaeaea bea sāla negei. Aisaea 35.1-7, 61.1-4 bimalo.

⁷ Amala sāsebegi, dolō misi amoli awāse amo gaalu, Yesuea udia dolō gegecola nefolalo amolima Yoneie helēsēla sāhalea, Sege nafadeia udia dolō aligilo made dibeami afiai amoda, dilia edo bimolō afiai. Giisi sedade fōea fologosebe amo bimolō afiaile. ⁸ Dili afiai amoda edo bimolō afiai. Dolōea fagulo hedabifalimu salugai neebe amo bimolō afiaile. Nabuō. Fagulo hedabifali amo gadoi salugalo amolida beaha aligilo giniie mosōa dilo nea. ⁹ Dili afiai amoda edo bimolō afiai. Bea sālo afādē neebe amo bimolō afiaile. Ee. Amai galēda, na dilima sāhago. Bea sālo odoa nefolalebe amoli holōbō gidogolahilā, eda ilibia neebe amo dilia meligomelē. ¹⁰ Iē helēsēla, gomalā dēdēla negei dialea.

Nie ado sāla ilo amo, die dafidila, mosalamolōmelē. Di e baagia emosala nawemolōie, ea die idi fodolasi-molōmelēla

sāla dēdēla negei dialea. ¹¹ Na dilima dofā sāhago. Udiaea neegela āgūi amoli sulubadelagida, afādē ödāgi gelo Yone neebe amo gadoi maade, ilida holōbō gidogo. Amai gaso, dolō afādē Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami holōbō gidogofali neebe ameadā, Yone baagila asi neamelē. ¹² Ödāgi gelo Yonea mi gāwila mala sāla iaha neloa amila maala, hä, walio wegida, odoaea Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amogi ilile geloia digaha nea, amase, dolō nefolalebe amolile geloia gausa nea. ^{†13} Amaimo, bea sālo sulubadela nefolalo amoliage, amase, Mosesea Ado sāla negei ameage, bea sāsāla maaha nelolahilā, Yone neebea ami beselagalai. ¹⁴ Amaimo, dilia nabala asigi afādē negemolō galēda, Elaia moholōmelēla sāla dēdēla negei amoda, Yone e gabumelē. ¹⁵ Afādē gēhe galea galēda, hä nabalō dialea.

¹⁶ Udia dolō walio neebe weli ado abodo gadoima oodo beala sāmōlōdu. Ilida malēsāea magaia gaamuigi salea, malēsā odoama uuala sāia gala sāhalea,

¹⁷ Nilia dilile baidama dūlasilebeda, dilia gosala made aligisio.

Amase, nilia obōla dilile bobasēi gē udālasilebege, amogige dilia bobasēla diila made nelomelēla sālo amo gadoia ili nea. ¹⁸ Amaimo, Yone e maala neada, molō made naalage, wani ödāge made naala nebegi, ilia eda mugabe fedai neala sālōmelē.

¹⁹ Amalahilā, Dolōie Malō amo maala neada, ea molōge wani ödāge naha nebegi, ilia sāhalea, Dolō neebe goweda molōge badoia nulō, wani ödāge edefade nulō nea. Amaimo, e dagisi muni neloge, amase, mala nafade hamolo nefolalebe amolibalāge damelē hamola aligilo neebe gowe bimola sālōmelē. Amalo gaso, Godeie asigi falagasei ulufadigisebe ameadā dofā dibe amo ulufadigimolōmelēla sāla i.

‡ 11.12 Damo gowegi dibe amoda Giligi adoea ulufala fādāla made sāi. Be, dolō odoaea helēsēsaleada, Yesuea sāi amoda sosogo odoā ilia Olomo ilibalā nudulahilā fisigāmōlō gabu. Nelebo amala hamose ameadā, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amo nagadaia digamāia, Gode hi idi hamogimolō gabula helēsēi.

Gaamu odoagi udia dolöea asigi afädë negela made nelö

(Ulugu 10.13-15)

²⁰ Yesuea gaamu odoagi nea geloi melëlo made gadoi yafie hamoi gaso, udia dolö ami nefolalo amolia asigi besula made nelö. Amala hamosebegi, Yesuea ilima nemola sähalea, ²¹ Golasini udia dolö dili, asigii gabu. Amase, Bedesaida udia dolö dilige, asigii gabu. Mida, dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo, Daiale Saidonolemadi dafidi hamoi galebeda, ilia siiba asigi besusa maadeimelëla olela hewala fagulo gäla, nisibu uii filabio. ²² Amalabio gaso, na dilima säla ïahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Daia ilibaläge Saidono ilibaläge memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafalä memelela gudimolömelë. ²³ Amase, Gabaniama dilige, dilia selesaia mosöa mohölöie dihili dili gauia adogosa nefolaleale. Ai, dilida Heli segea sogobala sadia idogomolömelë. Dili nefolalebea ami geloi melëlo made gadoi hamoi amo Sodomu ami dafidi hamoi galebeda, Sodomu gaamu amoda aso, walio diëgi amalabio. ²⁴ Amalabio gaso, na dilima säla ïahago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, Sodomu ilibalä memelela gudimolö amo gadola made, dofä baagila awäla, dilibalä gelolafalä memelela gudimolömelëla säla ï.

Yesuea dili ne neebee hele namolö mofiamola säi

(Ulugu 10.21-22)

²⁵ Segeyo amo gala, Yesuea sähalea, Mudaiaiege, nagadaiaiege Dafidilo Geloi Nadoo, dima obeägila ne-segesa. Mida, asigi falagasei amolimage, amase, nagadaia mala dawadigi nefolalebe amolimage, dia hagulahilä, malësä gadoi nefolalebe amolima dia nelebo amoli ulufala olei amogi. ²⁶ Ä dofä, Nado, dihï hamomolö helësëi amo gadola, amala hamoi gabumelë.

²⁷ Nïe Nadoea sulubadela nema gausimelë. Afädëa malö e gowe neala dawadigi made. Nadoea hïdomu dawadigi nea. Amase, afädëa Nado e gowe neala dawadigi made. Malö eamu hïdo dawadigi nea. Amase, Malöea ïe Eedo olemolö helësësebe amolima oleseda, iliage e gowe gabula dawadigimolömelë.

²⁸ Sulubadela nelebo yöi dibe amo baagi säla gaula nefolalebela dilie, ne neebee mofiamo. Mofiaseda, na diligali hele fimolö amo ïmolömelë. ²⁹ Sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamolöie muugia i damui negela begelo amo gadola, dilia nïe ado hawala nema dawa nimalo. Mida, na dolö odoama hame negela, nihï nagadaialo mala hamolo. Ameada, dili hele namolö beagolemolömelë. ³⁰ Amala hamomolö amoie mida, nïe i damui negela begelo amoda häuui made, aabei dialea, amase, nelebo dihili neala gaumäia na ïmolö amoda yöi made, hageai dialeala säla ï.

Segeyo Sabadagi hamoi made hamolo amoie Yesuea ado säi

(Maga 2.23-28, Ulugu 6.1-5)

12 Holöbö ede made nelolahilä, segeyo Sabada gafegi Yesu e helebe guläia gadoi ëi widi sagai mogogi awäha nelö. Awäha nea, ïe bëgëla aulo amoli sidëa baagosebegi, widi amoie gägä amo faila nana awäha nelö. ¹² Amala hamosebegi, Felesi dolö nefolalo amolia bealahilä ema sähalea, Segeyo Sabada gafegi made hamomalai amoda, dië bëgëla aulo golia hamosa neebe gowe bimola säi. ¹³ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Debidige, ïe dolö odoa amolalia sidëa baagosalea, Debidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale. ⁴ Debidie e Godeie balai mosöa nogila digalahilä, beledi Godegali odala ï dibe amo nealahilä, hï eege, ïe dolö odoa amoliage mai. Amala hamoi amoda, mala säla negei ameada beledi amoda gobela ïlo nefolalebe amoliamu nulö, odoeada nulö made. ⁵ Amase, segeyo Sabadagi gobela ïlo amolia gobela ïlo mosöa ami nefolalea segeyo Sabadaie mala damusa aligilo gaso, ilia asiala made hamolo. Mosese nebegi Ado säla negei dibe amogi, dilia ado amo gadoi made meli neale. ⁶ Na dilima säla ïahago. Nelebo afädë walio guwi dibe amoda gobela ïlo mosö amo baagila asi neamelë. ⁷ Bebagi säla dëdëla negei dibe amogi afädëda gowe.

Na nelebo nufudala ïmolö hamela made, bobasëla ugila negemolö amo hamesala säla dëdëla negei dialea.

Hosea 6.6

Amaimo, ado amoie mi gowe gadoila helësëi galebeda, dilia udia dolöea asiala made hamoi nefolalebe amolima, dilia asiala hamoi gabumelëla made sälo aligilabimelë. ⁸ Amoieda Dolöie Malö amo hï eda segeyo Sabada gafeie Dafidilo neala säla ï.

Segeyo Sabadagi Yesuea dolö afädëie naabo nafadei wahilasi

(Maga 3.1-6, Ulugu 6.6-11)

⁹ Amila awälahilä, Yesu e ilile gedolo mosö afädë neebee ami nogila digai. ¹⁰ Mosö isogi ami dolö naabo nafadei afädë maala sulo. Dolö odoa nefolalo amolia Yesuma dia nafade hamoila sädelälahilä, ilia ema nabahalea, Segeyo Sabada gafegi neala wahilasimolöda dofeale, ma, dofea madelela nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Diliqi dolö afädëie sug-

† 12.1 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege fïi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahilä, segeyo gifalädalügi hï e hele sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo. †† 12.2 Yu ilile ado säla negei ameada, segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo madela säla dofogala negei dilo. Hamoi amo gadoi hamomolöie ado säla negei amea sähaleada, Bëi faila negelo amogi ilia made hamomolöla säla dofogai dilo. Sigi Obëgëi 34.21 bimalo. Amala säla negei dilo amo Yesuie bëgëla aulo amolia damui.

ua sibi afädë Sabada segeyo gafegi dögoigi digai diëda, sugua sibi eedoea made sogobala fisiga adamolöle. ¹² Sugua sibida holöbö gidogolahilä, dolöda dafidilo edefade neebe amo beasebele. Amai ameada, segeyo Sabadagi hedabi hamomolöda dofeala säi. ¹³ Amala sälahilä, ea dolö amoma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Dolö amea naabo mogodigia gasebegi, bu hedabola obëgëlahilä, naabo näiado hedabi amo hi gadoi wäla hedaboi meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, Felesi dolö amoli segea doadigila awälahilä, Yesu nifulö abilia hamomolödula didiäha dilo. †

Yesu eda Godeie hamoi hamolasilo nea

¹⁵ Yesuea ilia e nifulö didiäha dibe amo helësëlahilä, sege amo digila asi. Digila awäsebegi, udia dolö yafie nefolalo amolige e awäse amo gadola mofiassebegi, ea udia dolö oloi amoli sulubadela neala wahisa maadei.

¹⁶ Ea ilima sähalea, Neda gowe gabiola odoama säla imabiola säla iaha nelo. ¹⁷ Bea sälo Aisaeaea bea säla negei amo gausiala digamäia, ea amala hamoi.

¹⁸ Nie hamoi hamolasilo na memelei amo hä neebe gowemelë. Na ema boba hamolahilä, obeägisa neawe. Na nie Gesami ema namolö mosöla sämolömelë. Ea, na memelemolö amo gowe gadoi galeamelëla säla, udia dolö sege elö elölagi sefolalebe amoli sulubadela ma säla iaha namolömelë.

¹⁹ Eada gëgësadiälage, uualage made sämolömelë. Amase, idiafage afädëa ea ado säse made nabalömelë.

²⁰ Eada fise dagabomolöie wäbëala digasebe amoge ea made dagabomolömelë. Eada gele wai uliligi neebe amoda made usiladigimolömelë. Hamoi hamola mogola hamomolö amo baagila mosäia, eada mogola hahamogisamu namolömelë.

²¹ Ie ei helësëlahilä, udia dolö fii elö elöla nefolalebe amolia sisiläfüla beaha nefolamolömelëla säla dëdëla negei dialea.

Aisaea 42.1-4

Ilia sähalea, Yesuea Belesabulubalä nea hamosa neala säi

(Maga 3.20-30, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²² Segeyo amo gala odoaea dolö afädëma mugabe fedalahilä, si nafadela ado adomolö uli nelo amo, Yesu neebea sigi misi. Sigi maasebegi, Yesuea dolö amo wahilasila, hä, ado maade amea siia beala ado adoi.

²³ Amasebegi, udia dolö yafie gegedoi nefolalo amoli fudugilahilä sähalea, Wae, egoweda Debidiie malöledula säi. ††

† 12.14 Felesi dolö ilia helësësaleada, oloi wahisebeweda hamoi hamolo gadoila helësëi. Amahaleada, ea segeyo Sabadagi oloi made wahimäiala dofogai. Amogida, Felesi ilia ema habobalahilä, Yesu e nifulöie idi hogosa nelo amo. Ulugu 13.14ge, Yone 5.16-18ge bimalo. †† 12.23 Madiu 9.27 bimalo.

²⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolia sähalea, Dolö goea mugabe fedai nesiladigisebegoda, mugabeie dafidilo nea Belesabuluea geloi i ameamu nesisebela säi. ²⁵ Amala helësësebe amo Yesuea bealahilä ilima sähalea, Gädili afädëa hilimu moge mogela nuduseda, amoda nafademolömelë.

Amo gadolamu, gaamu afädëge mosö afädëge hilimu moge mogela nuduseda, amoleada made namolömelë.

²⁶ Amaimo, Saidania Saidani nesiladigilo galebeda, hibälä moge mogela aligilabio. Amala aligiseda, ea beaha maadela sigi neebe amo abeahäla namolödu.

²⁷ Na Belesabuluie geloia mugabe fedai nesiladigilo galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amolia nowëie geloia nesiladigilo. Amai galëda, dilibalä aligilo nefolalebe amoliada dilile gudi mogelo namolömelë. ²⁸ Gasoda, na Godeie Gesamiie geloia mugabe fedai nesiladigisa galëda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo hä dili neebea beselagalai dialeamelë.

²⁹ Amase elöda, afädëa dolö geloie nelegei fa nimolö helësësedä, dolö geloi neebe amodale dafidi made nafodola negesiseda, dolö amoie mosöa digala, ie nelegei dibe amoligi abeahäla fa nimolödu. Dafidi amala nafodola negesilahilä, hobeala ie mosöa nelegei difolalebe amo fa neaha maademolöi bimolömelë.

³⁰ Afädë nebalä made nea galëda, hi nebalä ado neaha nea. Amase, afädëa nebalä made gegedolaseda, ea dusula gogola afiaha maademäia nesiladigilo neamelë. ³¹ Amaimo, na dilima säla iahago. Udia dolöea nafade hamoi amoge, gagadei amoge, sulubadela hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami gagadeseda, amoda made hëla fisimolömelë.

³² Afädëa Dolöie Malö amo ado adosalea gagadeseda, amoda hëla fisimolömelë. Amai gasoda, afädëa Gesami Hedabifali amo ado adosalea gagadeseda, amo walioge, hobealage made hëla fisimolömelëla säi.

Iia gägä negelo

(Ulugu 6.43-45)

³³ Aso, Yesuea säi amo, uda negela made, sähamu neamu sähalea, Dilia i afädë hedabi neebela helësësedä, ie gägäge hedabila helësëmalo. Be, dilia i afädë nafade neebela helësësedä, ie gägäge nafadela helësëmalo. I afädëa gägä negesebe amo bealahilä, i gowe gadoi neebela helësëmelë. ³⁴ Dilida baagolo nubaie malö nebego. Dihili dili nafade nea, ado hedabida abilia sämolö gabu. Iso asigigi nobala adugasebe amo gadoi nafi idigila säla ulufadigilo.

³⁵ Afädë hedabi neebe ameada hile iso asigigila hedabi dibe amo gadoi ulufadigilo nea. Amase, afädë nafade neebe ameage hile iso asigigila nafade dibe amo gadoi ulufadigilo nea. ³⁶ Na dilima sähago. Memelela gudimolö segeyo beselagalasolo amo gala, udia dolöea ado memälä galone made säi amoda, mi edoie säila säla obëgëmolömelë. ³⁷ Mida, dihī ado säi ameamu, dihī mogoi neala sämolömelë. Amase, dihī ado säi

ameamu, dihi asiala hamoila sãmolömelëla Yesuea säi.

Dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi
(Maga 8.11-12, Ulugu 11.29-32)

³⁸ Amala säsebegi, mala dawadigi odoa nefolalo amoliage, Felesi dolö odoa nefolalo amoliage Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dia dolöea hamomolöi made gadoi afädë nilia melëdelä hamomola säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Udia dolö walio nefolalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisi-lo amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso, dolöea hamomolöi made gadoi afädë bea sälo Yonama hamoi amomu ilima olemolömelë. ⁴⁰ Yona e seme edefade afädëie isogi segeyo ohodoa gasi ohodoala dilo amo gadola, amase, Dolöie Malö amoge segeyo ohodoa gasi ohodoala naga hawa di-amolömelë. ^{†41} Memelela gudimolö segeyo beselagala-solo amo gala, Niniba udia dolöea walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sãmolömelë. Mida, ilia Yonaea Godeie ado mala säla i amo nabalahlilä, asigi besusa maadei amea. Amaimo, walio gui nebege eda Yona nelo amo gadoi made, baagila asi neamelë. ⁴² Memelela gudi-molö segeyo beselagalasolo amo gala, Siba gädili udia dolö beaha aligilo gini udia ameada walio udia dolö nefolalebe welibalä nowela aligilahilä, ilima dofea made hamoimelëla sãmolömelë. Mida, udia amea Solomonoea asigi falagasei nea, ado mala yo digai säla olelesebegi nabolöie, hile sege wagadi madela maahamu nelomelë. Amaimo, walio gui nebege eda Solomonoea nelo amo gadoi made, baagila asi neamelëla säi.

Mugabe afädë bu obëgëi
(Ulugu 11.24-26)

⁴³ Yesuea aso, sähamu neamu sähalea, Dolö afädëma mugabe fedai amo doadigila awäседа, mugabe amo sege falaia awälahilä, e hele fimolöie sege hogosa nea, afädë made beagolelomele. ⁴⁴ Made beagolelahilä, hïdomu sähalea, Mosö dïgila misia ami obëgëmolöla sälomelë. Awäla mosöa beselagalala beahamelële, mosö badumu, gëgelë doala, nelebo sulubadela hedabola negesi diëgi beagolelomele. ⁴⁵ Bea negesila bu doadigila awälahilä, hï eda holöbö hedabilahilä, mugabe gifalädalia nafadefali nafade nefolalo amoli sigi obëgëla awäla nogila digalahilä, mosö amogi aligilo. Amaimo, dolö amo dafidi nafade nelo amo holöbö dofealahilä, hobealada nafademolöi nafadei aligilomele.

Walio udia dolö nafademu hamosa nefolalebe gowelimage amo gadoi wäla hamomolömelëla säi.

† 12.40 Yona 1.17 bimalo.

Yesuie eme edoolalida nowë
(Maga 3.31-35, Ulugu 8.19-21)

⁴⁶ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima adosa nebegimu, ie eme edoolali segea nea, ebalä ado adomolöie maala nefolalo. ⁴⁷ Amala nefolalebegi, afädëa ema sähalea, Dïe dieme didoola ilia dibalä ado adomolöie segea godogoi misi nefolalebela säi. ^{†48} Amala säsebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nïe nemeda abodo, nïe nedoolalida nowë gabula säi. ⁴⁹ Amala sälahilä, ea ie bëgëla aulo amolima naabo sögödïgila sähalea, Nïe neme nedoolalida nefolalebe gowelimele. ⁵⁰ Mida, udia dolöea nïe Nado selesaia mosöa neebe amea hamese amo gadola hamosa nefolalebe amolida nïe nedooge, nïe nalifige, nïe ne-mege, amoli nefolaleamelëla säi.

Yesuea ado besula molö gägä fëfëila säi
(Maga 4.1-9, Ulugu 8.4-8)

13 Segeyo amo galamu, Yesu e mumusogila segea doadigila fedalahilä, oeabo edefade dibe amoie agesua sulo. ² Sebegi, udia dolö yafie mafula gegedolahilä, e sebe amo nogöla amalei. Nogöla amalelebe, eda ödä dudaia fila fedala sulo. Sebegi, udia dolö gegedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ³ Yesu e amala salea, ea ado besula mala yafie säla iahalea, Dolö afädëa helebe guläia gadoi ëi widi gägä sagaido fëfëla aliligi asimelë. ⁴ Fëfëla aliligi awäha nebegi, gägä odoa amo idiafa daala negei dibegi, haea maalahilä neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa amo igidaia naga abelëi dibe daala negelahilä, fodolofali duulu fedala bäui ⁶ gaso, eso neelagalasebegi, difi moholö ulisalea, bausosa maadei. ⁷ Amase, gägä odoa amo ëfë äyo gägäi damuidaia daala negesebegi, ëfë äyo gägäi amo bäulahilä, widi duulu fedasebe amo dabiala yau hai nelo. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeami daala negei amo bäulahilä gägä negeimele. Odoaea hädali afädë negei. Odoaea nabülasi gafeia negei. Amase, odoaea nabülasi ohodoa negeimele. ⁹ Afädë gëhe galea galëda, hä nabolö dialeala säi.

Yesuea edo helësëla ado besula sãmolö mi dibegi säi
(Maga 4.10-12, Ulugu 8.9-10)

¹⁰ Amala säsebegi, Yesuie bëgëla aulo amolia e sebea maalahilä nabahalea, Dia udia dolöma ado besulamu säla iaha nebegoda, edoie amahala nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie helësëmolöda, dafidi ulufadigila made, musügä negesi dilo amo, odoa ili-ma made i. Dilima imelë. ¹² Amoieda, afädëa nelebo

†† 12.47 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo goweda Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 3.32gi amoge, Ulugu 8.20gige dibe amolebalä gaalumäiaie dëdëila helësëi.

‡ 13.3 Madiugi Yesuea ado sedadela bia säi dëdëi amo gadola, osoda dëdëida go. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala sähaleada, ado besulamu malei säha nelo. Ado amoda 13.3-52 amogi dialea.

afädë gaula neebe amomada, odoa baala iasegi, yafie gaula namolömelë. Amase, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda haila nimolömelë. ¹³ Na odoa ilima ado besula säla ilo amoie mida, ilia beaha gaso, made bease amoiege, nabaha gaso, made nabala helësëse amoiege amala sälo. ¹⁴ Amaimo, Aisaeaea bea säla negei ilima gausiala digasebe amoda gowe.

Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë.

¹⁵ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ili siige dofogai nea. Ili siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola säla dädëla negei dialea.

Aisaea 6.9-10

¹⁶ Amai gaso, dilia obeägisa nea. Mida, dilile siia beala, amase, gëheage hä nabahagomelë. ¹⁷ Amai na dilima dofä sähago. Siiba bea sälo yafieage, amase, asigi mogoi nefolalo yafieage, dilia beasego gadola wäla edefademalä bimolö helësëlahilä gaso, made meli nefolalo. Dilia nabasego gadola wäla edefademalä nabulö helësëlahilä gaso, made nabi nefolalola säi.

Ado besula säi amoie mi fädäla säi

(Maga 4.13-20, Ulugu 8.11-15)

¹⁸ Yesuea amo sälahilä sähalea, Amai galëda, gägä fëfëlo amoie ado besula säi amo nabuö.

¹⁹ Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado mala afädëa nabala fädäla made helësësedä, mugabe busa nafadefali maalahlilä, ado mala ie asigigi fëfëi amo fedela neala gaula aulomelë. Eda molö gägä idiafa daala negei amo gadoi nea. ²⁰ Molö gägä igidaia naga abelëi dibe daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala aabela obeägila neala gaulomelë. ²¹ Amalahilä gaso, e difi made awäla sedade made aligilomelë. Ea ado mala neala gaui amoie yöi beasege, amase, odoaea e neala sëlasisëge, ea fodolofali digila aulomelë. ²² Molö gägä äyo gägäi ëfë damuidaia daala negei amo gadoida, afädëa ado nabaha nea gaso, nagadaia namolö amo säosäola helësëmolöge, nelegei yafie dibe amo asigia negesa maademolöge, amea ea ado mala nabi amo dabilia yau hahalea, gägä made negelo nea. ²³ Molö gägä naga hedabi dibe daala negei amo gadoida, afädëa ado mala nabala helësëlomelë. Ea gägä hedabola negelomelë, hädali afädëge, nabülasi gafeiage, amase, nabülasi ohodoage negeladigisa aligilo neala säi.

Ado besula giisi nafade afädëie säi

²⁴ Yesuea udia dolöma aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa hile sagaia helebe guläia gadoi ëi widiie gägä hedabi amo fëfëla sadia gogoi. ²⁵ Amala hamoi gaso, ili sulubadela adi elaboi difolalebegi, ie

ado nii dolö maalahlilä, widi gägä sadia gogoi dibe ami gägä nafade widi gadoi sadia gogola negesila molöi asi. ²⁶ Widi bäulahilä, gägä negesebe amo gaalu, giisi nafade widi gadoi amoge gedola bäui neebe meli.

²⁷ Sagai eedoie hamoi hamolasilo amolia e neebe awälahilä, ema säla iahalea, Dafidilo, dia sagaia widi gägä hedabimu hadia gogoi walebelei gaso, giisi nafade bäui neebe amoda abododila maala bäui neadu. ²⁸ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Goda ado nii afädëa sagai gabula säi. Amala säsebegi, hamoi hamolasilo amolia ema nabahalea, Nilia awälahilä giisi nafade amoli besela digidulela nabi.

²⁹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ai. Giisi nafade amo walio besela digisege, widi hi ela beselaloea. ³⁰ Faimolö fu beselagalamäia, helegela amala gegedola fedamäia amilasimalo. Amala fisigisilahlilä, hobeala faimolö dolö amolima sähalea, Giisi nafade amoli dafidi beselala, gobemolöie dobossa maadelahlilä, hobeala widi hi e damula gegedola negelahilä, nie molö negelo mosöa ami negemalola sämolömelëla säila säi.

Ado besula masada gägäiege yidiiege säi

(Maga 4.30-32, Ulugu 13.18-21)

³¹ Yesuea udia dolöma ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Dolö afädëa masada gägä gaula awälahilä, hi sagaia sagai. ³² Gägä amoda holöfalifalimelë. Bäuseda, dägöala hawa hëhela odoa sagai dibe amo gadoi made, amoda i gadoi bäulomelë. Bäula fedaha nelolahilä, edefade neëda, haea sefolalebe amoli mafula adomo amogi gilifa hamola dilomelëla säi.

³³ Yesuea ilima aso, ado besula elö sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amida gowe gadoi dialea. Udiaea balawa edefade falodaia besigala salala, amo edelasilo ëi yidi amo gegoala naaboseda, balawa sulubadela edela bolela fedalola säi.

Ado besulamu säla i

(Maga 4.33-34)

³⁴ Yesuea udia dolö gegedoi nefolalo amolima ado säi amo sulubadela, memalä made sälahilä, ado besulamu säla i. ³⁵ Ea amala hamoi amoie, bea säloea bea säla negei amo gausiala digai.

Na nafi dagala ado besula säla imolömelë. Sege föi dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila musügä negei difolalo amoligi säla imolömelëla säla dädëla negei dialea.

Sama 78.2

Giisi nafadeie ado besula säi amoie mi fädäla säi

³⁶ Yesuea ado mala sälahilä, udia dolö gegedoi amila mosöa awäla sebegi, ie bögëla aulo amoli maalahlilä sähalea, Giisi nafade sagai dibeie ado besula säi amoie mi säla imola säi.

³⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dolöea gägä hedabi fëfëla sadia gogola aliligi asi amoda, Dolöie Malö amo neamelë. ³⁸ Sagai amoda, naga föi dibe amomelë. Gägä hedabi amoda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie malö nefolalebe amomelë. Amase, gägä nafade amoda, mugabe busa nafade-faliie udia dolö nefolalebe amomelë. ³⁹ Ado niia gägä nafade fëfëla sadia gogoi amoda, mugabe busa neamelë. Molö amo faimolö fuda, segeyo aligila wagamolö amomelë. Molö amo faila negemolöie hamoi hamolo amolida, selesaia fiimelë. ⁴⁰ Giisi nafade amo beselala dobola nulogi gobelo amo gadola, segeyo aligila wagasolo amo galada, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴¹ Amala hamomolö amoda, Dolöie Malö amea ie Beaha Maadela Sigi Neebea amila nelebo sulubadelaia udia dolö neala nafade hamolasila digalasilomoge, udia dolöea mala nafade hamolo nefolalebe amoli sulubadelage gegedolasimolö mosäia, ie selesaia fii amoli fisiga gamolömelë. ⁴² Amala hamolahilä, ilia udia dolö amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelë. ⁴³ Amala hamosegi, Godeie udia dolö amolida Eedoea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, ilida eso nee yo gadoi nefolamolömelë.

Afädë gëhe galea galëda, hä nabalö dialeala säi.

Ado besula muni nagagi musügä negeie säi

⁴⁴ Yesuea sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Muni musügä negelo amo gadola sagai afädëgi musügä negei dilo. Amala dibegi, dolö afädëa beagolei. Beagolelahilä, bu gesusilahilä awäla, e hido elöla obeägila, nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi neala awäha nelolahilä, sagai amo bidia niimelë.

Ado besula bage isogi momado hedabi helebe näia gadoie säi

⁴⁵ Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Bidi nelo dolö afädëa bageie isogi momado hedabi helebe näia gadoi dibe amo nimolöie hogosamu aligilomelë. ⁴⁶ Amala hogosolo amo gala, ea helebe näia gadoi hedabi hido elöi aye negei amo beagolelahilä, ea nelebo hi gaui amoli sulubadela bidi neala awäha nelolahilä, helebe näia gadoi amo bidia niimelëlä säi.

Ado besula selëgëie ado säi

⁴⁷ Yesuea aso, sähalea, Amase elöda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Dolö odoaea selëgë oeabo dibeami digiisebegi, seme yafie elö elöla digaimelë. ⁴⁸ Selëgë digii amogi nobasebegi, selëgë digiilo dolö amolia agesua deala gaula fedala negesila salea, seme hedabi amolida falodaia negesalea, nafade amolida sadia gaimelë. ⁴⁹ Segeyo

aligila wagasolo amo gala, amo gadola wäla hamomolömelë. Selesaia fii nefolalebe amoli maala, Godeie udia dolö amoli amilasilahilä, nafade hamolo amoli neala nafolala gegedolasimolömelë. ⁵⁰ Amala hamolahilä, udia dolö nafade hamolo amoli nulo edefade wisebea ami sogobala sadia idogomolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëlä säi.

⁵¹ Yesuea ie bëgëla aulo amolima nabahalea, Dilia na ado säi amoli sulubadela helësëi nefolalealela nabi. Amala nabasebegi, ilia ema, Äla säla obëgëi.

⁵² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, mala dawadigi sulubadela Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amoie dawadigila bëgëlo nefolalebe amolida, mosö eedoea hi nelegei musügä negelo mosöala nelebo gähe hädamade negeile, siiba negeile helegela gaula segea doadigila aulo amo gadoi amoli neala säi.

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo

(Maga 6.1-6, Ulugu 4.16-30)

⁵³ Yesuea ado amoli besula säha maadelahilä, amila d'igila awäla ⁵⁴ hi e ëdëia gaamugi ami obëgëi. Amala obëgëlahilä, ea ilile gedolo mosöa ami ilima mala säla olelesebegi, ilia asigigi fudugisa sefolalo. Iliia sähalea, Dolö gowea dawa weda, abidi niidu. Gelo melëlo made gadoi hamola nowesebeweda, abidi galudu.

⁵⁵ Eda mosö olelo amoie malö madele. Emeie ëida Meli, amase, ie edooda Yemese, Yosebe, Saimono, Yudas fulu madele. ⁵⁶ Amase, ie elefila ili sulubadelada, nilibalä sefolalebe gowe madele. Ea nelebo amolida gelola abidi dibegi niidula säi. ⁵⁷ Iliia amala säla, ema bimolö habobalahilä, hamei made nelo. Amasebegi gaso, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda hile segeafali sefolalebeage, amase, hile sosogofali sefolalebeage, amoliamuda hamela made aligilo neala säi. ⁵⁸ Sege amogi fii amolia asigi afädë made negesebegi, ea ami geloi melëlo made gadoi yafie made hamola nelo.

Ödägi gelo Yone baagoi

(Maga 6.14-29, Ulugu 3.19-20, 9.7-9)

14 Amo galada, Galili udia dolö beaha aligilo Heledo eada nelebo Yesuea hamosa neala säi amo nabi. ¹² Nabalahlilä, ea ie hamoi hamolo nefolalo amolima sähalea, Goda ödägi gelo Yone gabugo. E bauia amila nowelagalai ameadä, ea geloi melëlo made gadoi hamomolöie geloi gaula nebegola säi.

³ Dafidi Heledoea edoo Filibiie udia Helodiasa fedela nii. Amala fedela nii amogi, ödägi gelo Yonea Heledoma dia didoie udia asiala fedela niimelëlä säha nelo. Amala säha nelo amogi, Heledoea Yone galabaia mosöa nafodola negei. ⁵ Amala säha nelo amogi, Hele-

† 14.1 Heledoie ëi elöda Ädibasa, eada Galili sege beaha nelo. Eda Gini Heledoie malö, Melia Yesu neegela ägüi amo gaalu nelo amo. Madiu 2 bimalo.

doea Yone nifulö helësëi gaso, udia dolöbalä bedäi. Mida, ilia Yone eda bea sälo neala helësëlo amogi.

⁶ Amala hamolahilä, Heledo e ägüla misi segeyo amo beselagalasebegi, Helodiasaie idiwia amea udia dolö gegedoi sefolalebe mogogi ami nea sigoi. Sigosebe amo beala Heledoea edefademalä obeägilahilä, ⁷ udia malö amoma migalä diigila ado gelola sähalea, Dia imola säse amo gadoida imolömelëla säla i. ⁸ Amala sälebe, ie emea gomalä sämalola säsebegi, idiwia amea sähalea, Walio gogi wäla ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia negela imola säla i. ⁹ Amala säla iäsebegi, Gini e asigia yöia idogolahilä gaso, ea migalä diigila ado gelola säla i amoge, udia dolö ebalä gegedola molö naha sefolalebe amolige helësëla, ea udia malö amea säi amo gadola odoama hamomalai. ¹⁰ Amala hamomalalahilä, odoa ili galabaia mosöa fisiga gasebegi, ami Yoneie muugi damui. ¹¹ Damula falodaia gaula maalahilä, udia malö amo hima iäsebegi, ea emema imolö gaula asi. ¹² Amala hamosebegi, Yoneie bögëla aulo nefolalo amolia maala, ie domalo gaula awäla bausilahilä, ilia Yesuma sämolö asi.

Dolö dausini biaea molö mai

(Maga 6.30-44, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

¹³ Yesuea amala säi amo nabalahlilä, sege e neloa amo digila, e dudaia fila sege dolö afädë maadeia ami hido asi. Amala asibua, udia dolö nefolalo amolia Yesu hä asimelëla säi amo nabalahlilä, ilile gaamu amoli digila, Yesu asi amo bögëgëla nagadabodo afiai.

¹⁴ Yesu e ödä dudaiala agesua daala aligilahilä beahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä, ili bobasëla, ilile oloi difolalo amoli wahilasisa nelo.

¹⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bögëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Hä deadifali gabu. Nilida sege molö maadeia neebe amo udia dolö nefolalebe goweli dusula awalahilä, molö bidia nimolöie sege holöfali ga made dibeaa ami hogola aliligi afiamalamola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ai. Ilida moholöi made gabu. Ili molö muäia dihili imalola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, ilia ema säla obögësalea, Nilüada beledi bia, seme äudäla amomu wi galeala säi. ¹⁸ Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Amo ne neebeeami gaula misiëla säi. ¹⁹ Gaula maasebegi, ea udia dolö nefolalo amoli giisidaia fifigimalolahilä, beledi bia amola seme äudä amola gaula mudaia sida adogola nea, Godema nesegei. Nesegeilahilä, ea beledi dagabodasila, ie bögëla aulo amolima iäsebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ²⁰ Amala sogosebegi, ili sefolalo amoli dofea naha maadelahlilä, fea digai amo ie bögëla aulo amolia adu giwilasi salala

† Yone busa damula falodaia gaula misialola säi amoie mida, Helodiasaea helësësaleada, Yone dofä nüfi gabula helësëmolöie amala säi. †† 14.17 Yu iliada beledi amoli hamosaleada bobogalada hamolo made. Beledi biala säi amoda dolö äudäeamu molöi gadoi.

nobala negei. ²¹ Molö mai amoli, udia malöla nidela made, dolömuda dausini bia gadoia mai.

Yesu e ödädabodo asi

(Maga 6.45-52, Yone 6.16-21)

²² Amalahilä, fodolofali Yesuea udia dolö nefolalo amoli dusula afiamalola sämolölahilä, ie bögëla aulo amolima sähalea, Dilidale dudaia fila, ödä dögëla alogodi afiamalola säi. ²³ Amalahilä, ea udia dolö amolima dusula hä afiamalolahilä, e Godema adomolöie hido segebidaia ami fedai. Hä, gagasila digase amo gaalu, Yesu e hidofali nelo. ²⁴ Amala neebe amo gaalu, du amo asi mia made awäha nebegi, fo du awäse busamadila gelola maalahilä, ödä aidagusebe amea du amo besu besui. ²⁵ Amala hamosebegi, sege yomolö amo gaalu, Yesu e ie bögëla aulo awäha dibeaa ami ödädabodo misi. ²⁶ Ili e ödädabodo maasebe amo bealahilä, edefademalä fudugila emo gigisëla bedäi. Ili fudugila sähalea, Wae. Gosogoda mugabe gabula sälahilä, ili bedäla üala dodogöi. ²⁷ Amala üala dodogösebegi, Yesuea fodolofali ilima sähalea, Bedämabio. Asigi gelomalo. Weda nemelëla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Fidaea sähalea, Dafidiloo, di galëda, di neebee gui ne ödädabodo misiëla sämolola säi. ²⁹ Amala säsebegi, ea misiëla säi. Misiëla säsebegi, Fida e dudaia amila ödädabodo Yesu neebee ami moholö asi. ³⁰ Amala asi gaso, fo gelola guula maasebe amo beala fudugila bedälebe, ödägi besela digala usabodelä hamosebegi, Fida hi uuahalea, Dafidilo Geloie, ne nabelela nimola säi. ³¹ Amala säsebegi, Yesuea fodolofali naabo mogodigia gala nabelela nea sähalea, Asigi afädë holöfali negeie, abilideläie asigi äudä negeila nabi. ³² Amalahilä, ele dudaia fia adogoi amole fo guula maaha nelo amo boogelei. ³³ Amasebegi, ie bögëla aulo dudaia sefolalo amolia Yesuie ei gauia adalahilä sähalea, Dida dofä Godeie malö nebegola säi.

Yesuea Genesaledi ami oloi difolalo wahii amo

(Maga 6.53-56)

³⁴ Amala hamolahilä, ili oeabo edefade amoie agesua dögëla aligilahilä awäla, sege ei Genesaledi ami beselagalai. ³⁵ Beselagalasebegi, udia dolö nefolalo amolia e bealahilä, Yesu gabula helësëi. Amala helësëlahilä, sege ga made difolalo amoli sulubadelama säla sogosebegi, oloi difolalo amoli sulubadela Yesu neebee ami sigi maaha maadei. ³⁶ Sigi maalahilä, ilia ema gelola sähalea, Oloi difolalebe gowelia die fagulo bidigimu diigimäiamelëla säi. Amo gadola, Yesuie fagulogi diigi amoli sulubadela hä, wahisa maadei.

Godeie ado säla negei dibe amea mäu ilia aiyalo mala dilo amo baagila asi dialea

(Maga 7.1-13)

15 Amala hamosebegi, Felesi dolö odo nefolalo amolige, mala dawadigi odo nefolalo amolige, Yalusalemela Yesu neebee maala, ilia ema nabahalea, ² Dïe bëgëla aulo amoliada nilile mäu ilia siiba aiyalo mala negei amo damula, naabo nigime hëla made molö nulö amoda mi edoïela nabi. ³ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dilia dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëla, Godea hamomalai amo damulo amoda mi edoïe. ⁴ Godea sähalea, Dïe diado diemele hedabola helësëla, elele ado nabalahlilä hamomalola säi dialea. Amase elöda, afädëa eedole emele gadiabosedä, baagomäia nufulö dialeala säla negei dialea. ⁵ Amai gasoda, dihili sähalea, Afädëa hïle nelegei amogi, eedole emele ugila negemolö nea sähalea, Nelebo goweda Godegali odala ï dialeala säsedä, ⁶ ea eedo hedabola helësëla made, ugila made negemalola sälo. Dilia mala go hamose goeada, dilile siiba aiyalo mala negei amo helësëlahilä, Godeie mala säla negei amoda memalä gadoi hamola fisilo gabu. ⁷ Asigi fea negelo dili, bea sälo Aisaeaea dilile hedabola bea sähalea, ⁸ Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga nege-silahilä, adoeamu nïe ëi gauia adalo nea. ⁹ Iliä olelesaleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia nïe ëi memalä gauia adalo nebegola bea säla dëdëla negei dialeala Yesuea säla ï.

Aisaea 29.13

Udia dolö Godeie siigi nigime baalo mi dibe amo

(Maga 7.14-23)

¹⁰ Yesuea udia dolö mofiamalolahilä, ea ilima sähalea, Dilia nabala hedabola helësëmalo. ¹¹ Nelebo nafadi digasebe ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Nelebo isogi dilo nafiadila segea doadigila awäse ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

¹² Hobeala ïe bëgëla aulo amolia Yesu neebee maalahilä sähalea, Dia ado amo nabalahlilä, Felesi dolö nefolalo amolile iso asigigi gäwisalea sësebe amoda dihï melilela säi. ¹³ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Nelebo sulubadela nïe Nado selesaia mosöa neebe amea made sagai amoda soomo aaladigisa maademolömelë. ¹⁴ Felesi dolö ilida gamelä, helësëmabu. Hili ili si golai nea, dolö odo nefolalebe amoli naabogi gaula sigi aulo nebego. Si golai elöea si

† 15.2 Bëgëla aulo amolile naabo nigime baaiä molö nasebegi made. Yu ilia nelebo afädë Godeie siigi nigime baai gauiledula helësëlahilä, hili ili Godeie siigi nigime baaloeala bedälo. Amala helësëlahilä, hili aiyalo mala säla negei amo gadola, Godeie siigi nigime baai made namiäia, ilia dafidi naabo nigime hëlahilä, hobeala molö nulö.

golai elö amo naabogi gaula sigi awäha neëgida, helegela balagula dögöigi digalomelëla säi.

¹⁵ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ado besula säi amoïe mi nilima awala säla ïmola säi. ¹⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dilige asigi made gäwi nelo amo gadoi wäla neale. ¹⁷ Nelebo nafia digase amoda isogi digalahilä, segea doadigila aulo amo dilia dawa made neale. ¹⁸ Amai gaso, nafiadila segea doadigila awäse amoda, iso asigigila beselagalasebe amea, udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ¹⁹ Mida, iso asigigila beselagalalo amoda asigi nafadege, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odo hamomolöge, nelegei fa nimolöge, wäfalï sämolöge, odoama ado nafadela sämolöge. ²⁰ Mala nafade amolia udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. Amalo gaso, naabo nigime hëla made, molö nulö ameadä, udia dolö Godeie siigi nigime baalo mademelëla säi.

Gainana udia afädëa Yesuma dofä asigi afädë negei

(Maga 7.24-30)

²¹ Sege amo dïgïla, Yesu e Daiamadige Saidonomadi-ge asi. ²² Ami awäsebegi, Gainana udia afädë segea ami sulo amo Yesu neebee maalahilä, ema uuala sähalea, Debidiïe malöo, ne bobasëla ugila negemo. Nïe nidiwima mugabe fedalahilä, e neala nafadesaleamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ema ado afädë made säla obëgëla nebegi, ïe bëgëla aulo amoli Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Udia goweadä nili baagia aligila uuala aligi maasebego mosalamola säi. ²⁴ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Isilale udia dolö sugua sibi dabadigi gadoi nefolalebe amolilemu ne fisiga wei neawela säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia amea Yesu neebee maalahilä, e mia emo gumu sasagala salea, ema sähalea, Dafidiloo, ne ugila negemola säi. ²⁶ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Malöïe molö negei ügülogali sadia gala ïmolöda dofea madela säi. ^{††27} Amala sälebegi, udia amea sähalea, Dafidilo, amo dofä. Gasoda, ügüloïe eedoea molö nahalea dusula digase amoda, ügüloea nulöla säi. ²⁸ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Udiao, dia asigi afädë negei goda edefade. Dihï hame-sebego gadola hamomolömelëla säi. Yesuea ado amo säia gai amole udia amoïe idiwï hä wahii.

Yesuea udia dolö yafie oloi wahii amo

²⁹ Yesu e sege amo dïgïla, Galili oeabo dibe amoïe agesuadi awäha nelolahilä, gau fedala deadigia adogola ami sulo. ³⁰ Ami sebegi, udia dolö yafie e neebee gegedola, ilia odo amo nafadeige, si golaige, domalo

†† 15.26 Yesueada udia amo emosala eegela gadiabola säi made. Eada Ado Mala Hedabi dafidi Isilalemadidale daidola nabaha maadelahlilä, hobeala fii odo ilia nabuäiala helësëi. Amala helësëlahilä, ea ado besula Isilale helësëla malöla säi. Amase, fii odo amoli helësëla ügüloa säi. Amala säi gaso, Yesuea udia amoïe asigi besui amo bealahilä, ea e ugila negei.

nafadeige, nafi dofogaige, amase, olo elö elöla oloige, sulubadela ie emo mia gaula mafula negesebegi, ea wahisa maadei. ³¹ Amala hamosebegi, udia dolö gege-
doi amolia beahamelebe, odoa nafi dofogai amoli ado
adoladigi, domalo nafadei amoli wahiladigi, emo
nafadei amoli naweladigi, si golai amoli beadigisa ne-
folalebe amo bealahilä, ili fudugi. Fudugilahilä, ilia Isi-
laleie Godeie ei gauia adaha nefolalo.

Dolö dausini biyidiaea molö mai

(Maga 8.1-10)

³² Yesuea ie bögëla aulo amoli wela mofiamolahilä ili-
ma sähalea, Udia dolö nefolalebe goweli asigii
gabumelë. Mida, nebalä hä segeyo ohodoa nelo amea,
ili molö maade gabu. Sidëa baagoi amola wäla mosöla
sämölöda, na made hamesa. Idiafa ili si dädäbëlela di-
galoeala säi. ³³ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia
ema nabahalea, Udia dolö yafie gegedoi nefolalebe
weli molö molöda, sege nafade udia dolö aligisia
made wi abidi nimolödula nabi. ³⁴ Amala nabasebegi,
Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi.
Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Beledi gifalä-
dalä, seme nelësa naabo safo gabuwela säi. ³⁵ Amala
gabuwela säsebegi, Yesuea udia dolö amoli nagadaia
fifigimalai. ³⁶ Amala sälahilä, ea beledi gifalädalä
amoge seme amoge gaula nea, Godema nesegëi. Ne-
segelahlilä, dagabodasila ie bögëla aulo amolima iase-
begi, ilia udia dolö sefolalo amoligali sogoi. ³⁷ Udia
dolö sulubadela sefolalo amolia molö dofea naha
maadelahlilä, fea digai amo adu gifalädalägi salala
nobala negei. ³⁸ Udia malöla nidela made, molö mai
amolida dausini biyidia sefolalo.

³⁹ Amalahilä, Yesuea udia dolö gegedoi amoli afiaha
maademalolahilä, e ödä duugi fila sege ei Magadani
asi.

Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamomola säi

(Maga 8.11-13, Ulugu 12.54-56)

16 Felesi dolö nefolalo amolige, amase, Sadiusi
dolö nefolalo amolige, Yesu neebee maalahilä,
ilia Yesu fedogola bimolöie ema sähalea, Dolöea
hamomolöi made gadoi afädë selesaia mosöala misi
dia hamola niliima olemola säi. ² Amala säsebegi, ea
säla obögësalea, [Deadi eso fidila digahalea, mu bëla
obögëseda, dilia hä, esomolö gabula sälo. ³ Amase elö-
da, sege yose amo gaalu, mu gelëge bëla gasimi
sagaseda, dilia walioda hä fo maala sege digamolö
gabula sälomelë. Amalo amo dilia mu giwigi bealahilä,
amo gadola hamomolö gabulada helësëlo gaso, walio
hamosebe amo bealahilä, amo gadola hamomolö gab-
ula helësëlo made nefolaleale.] ¹⁴ Udia dolö walio nefe-
lalebe welia nafademu hamosa nea, udiaea dolö fisilo

† 16.2b-3 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, ado [gomalä]
holela negeida, Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea
dëdëila helësëi.

amo gadola Godeie mala fisilo amolia, dolöea hamo-
molöi made gadoi afädë hamomola sälo. Amalo gaso,
dolöea hamomolöi made gadoi afädë Yonama hamoi
amomu ilima olemolömelëla säi. Amala sälahilä, ili
dögila eda bahila moholöi asi.

Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi hamolo yidila säi (Maga 8.14-21)

⁵ Bögëla aulo amoli oeabo edefade dibe amo dögëla
näiada alömodi beselagalamelebe, beledi afädë
made ägüla elabola misi meli. ⁶ Amaimo, Yesuea ilima
sähalea, Felesi dolölele Sadiusi dolölele beledi edelo
yidi amo helësëla, idihë nea hedabola beaha namialola
säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia hilidomu didiähalea, Nilia
beledi made ägüi amoie säsebela didiäha dilo. ⁸ Hilido-
mu didiäha dibe amo Yesuea dawadigila nea, ilima
sähalea, Asigi afädë holöfalä negeila dili, dilia beledi
maade gabula didiäsebegoda edoie. ⁹ Aso, dili dawadi-
gi made nelo amo wälasimu neale. Beledi bia amea
dausini biaea nahilä, fea digai amoda dilia adu
aboläiagi salala nobala negei. Amo elaboi neale.

¹⁰ Amase elöda, beledi gifalädalä amea dausini biyidi-
aea nahilä, fea digai amoda dilia adu aboläiagi salala
nobala negei. Amoge elaboi neale. ¹¹ Na dilima
belediie made säi amo dilia dawadigi made nebegoda
edoea. Felesilele Sadiusilele beledi edelo yidi dibe
amoie hedabola idihë namialola säla i. ¹² Amala säse-
begi, ilia helësësaleamelebe, ea hedabola idihë nami-
alola säi amoda beledi neala edelo yidiie made säi
gabu. Felesi dolöle Sadiusi dolölela mala säla olelesebe
amoie säi gabula helësëi.

Fidaea sähalea, Afädë Memelei amoda di nebegola säi (Maga 8.27-30, Ulugu 9.18-21)

¹³ Yesu e Sisalia Filibai gaamumadi awäla besela-
galalahilä, ea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Udia
dolö nefolalebe amolia Dolöie Malö amoda nowë
neala säha difolalebela nabi. ¹⁴ Amala nabasebegi, ilia
säla obögësalea, Odoaeada ödägi gelo Yone neala
säladigi, odoaeada Elaia neala säladigi, amase,
odoeada Yelemaea galë, bea sälo elö galë neala
säladigisa difolaleamelëla säi. ¹⁵ Amala säla obögëse-
begi, ea ilima nabahalea, Amai, diliada ne nowëla säha
dialeala nabi. ¹⁶ Amala nabasebegi, Saimono Fidaea
säla obögësalea, Afädë Memelei moholömelëla säla
negei amoda dimelë. Dida Gode namolöi neebe amoie
malö nebegola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla
obögësalea, Yonaie malö Saimonoo, dida obeägisa
nea. †† Mida, dia walio säi amoda nagadaia dolöea di-
ma olei made. Nïe Nado selesaia mosöa neebe amea
oleimelë. ¹⁸ Amaimo, na dima sähago. Die ëida Fida.
Igi amodaia nïe udia dolö Godea wela ifosisi nefe-
lalebe amoli na ulimolömelë. Olasegi, baagomolö
amoie geloi ameada made nufuda salala salole-

†† 16.17 Giligi adoda Yonaie malö Saimonola säla dëdëla negei.
Amase, Yone 1.42gida Yoneie malö Saimonola säla dëdëla negei.

molömelë. ¹⁹ Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amoie idi gai dogelo gii amo dima imolömelë. Dia naga föidaia hamomolö madela säla negesebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialeala säi. ²⁰ Amala sälahilä, ea ie bögëla aulo amolima gelola sähalea, Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoda ne neawemelë, odoama säla imabiola säi.

Yesu e baagolahilä nowemolömelëla säi
(Maga 8.31—9.1, Ulugu 9.22-27)

²¹ Segeyo amila nofela, Yesuea mi gäwilafalä, ie bögëla aulo amolima fädäla sähalea, Ne Yalusaleme moholö galeamelë. Ami awäsedä, dolö dafidilo asigi gäwi nefolalebe amoliage, gobela ilo busa nefolalebe amoliage, amase, mala dawadigi nefolalebe amoliage, ne neala elö elöla edefade sälasimolömelë. Amala hamolahilä, ilia ne baagomäia nufudasegi, segeyo äudä nelolahilä osodagi ne nowemolömelë. Amala hamomolö galeamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Fidaea Yesu e sigi aliga galahilä nea nemola sähalea, Dafidilo Geloie, amala sämabu. Dima dofä amala hamomolömelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesu e besuia imogola Fidama sähalea, Ae. Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Dia nie idiafa dofogasebego. Dida Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi.

²⁴ Amala sälahilä, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Afädëa ne awäsewe gadola moholö helësësedä, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bögëla moholö dialea. ²⁵ Amoie mida, afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligimolö helësësedä, ie namolö amo hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla fisisedä, ie namolö amo beagolemolömelë. ²⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagosedä, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obögëmolödu. ²⁷ Amala säsebe amoie mida, Dolöie Malö amo ie Eedoie yo digalo hido elöi salugalahilä, ie selesaia fiibalä moholömelë. Maasegi, ea udia dolö sulubadelama ilia hamoi amo gadola bidi imolömelë. ²⁸ Na dilima dofä sähago. Dolö odoawaio gui nefolalebe goweli baagola made, aso, neëgi wäla Dolöie Malö amo, ie Beaha Maadela Sigi Neebe amobalä maase amo bimolömelëla säi.

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli amo
(Maga 9.2-13, Ulugu 9.28-36)

17 Segeyo gafeia nelolahilä, Yesuea Fidage, Yeme-sege, amase, Yemeseie edoo Yonege, ili sigi awäla segebi edefadedaia gadogofalä fedala hilidofalä nefolalo. ² Ami nefolalea beahaleamelebe, ilile sidaia

Yesuie domalo bedefala hido elöi neebe meli. Ie odagi eso si gadoi neela, ie fagulo gäi amoge falela yo digai hido elöi neebe meli. ³ Amo bealahilä, ilia beahaleamelebe, Mosesele Elaiale maala ulufadigilahilä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁴ Amo bealahilä, Fidaea Yesuma sähalea, Dafidilo Geloie, nili wi neebeweda hedabi gabu. Na sege mosö ohodoa oledule. Elöda die, elöda Mosesie, amase, elöda Elaiaie nabi. ⁵ Ea ado amo, aso, säha nebegi wäla, gelë häu falefalä hido elöi amo ili neebeadä maala dabelahilä, gelë amoie isogila ado afädë sähalea, Egoweda nie malöfalä, nihä boba hamosa neawe. Dilia ie ado nabualola säi. ⁶ Ado säi amo nabala, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila bedälahilä, nagadaia gumusula diadidigafui. ⁷ Amala difolalebegi, Yesu e ili difolalebea ami maala didiigisalea, Bedämabu. Nowemola säi. ⁸ Amala didiigisebegi, sida adogola beahaleamelebe, dolö elö maade, Yesu hidomu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digafiaha dialea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila, aso, made nowela neëgida, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Mala dawadigi nefolalebe amoliada Elaiale dafidi moholöla sälo amoda mi edoie nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Elaia eda dofä moholö. Eada nelebo sulubadela hahamogisa namolömelë. ¹² Gaso, na dilima sähago. Elaia eda misi. Misi gaso, udia dolö nefolalo amolia e gabulada helësëla made, ilia hamomolö helësëi amo gadola hamosa nelömelë. Amo hamosa nelö amo gadola wäla, Dolöie Malö amoge neala sälasimolömelëla säi. ¹³ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia helësësalea, ado ilima säsebe amoda ödägi gelo Yoneie säsebela helësëi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi amo
(Maga 9.14-29, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili afiala, udia dolö gegedoi dibeä ami beselagalasebegi, dolö afädë maala Yesu mia emo gumu sasagala salea ¹⁵ sähalea, Dafidilo Geloie, nie malö bobasëmo. E amulämelahilä, së yafie nulömelë. E amulämesalea nulo gobeiage, ödägige neala digalasisamu aligilömelë. ¹⁶ Amaimo, die bögëla aulo amoli nefolalebea sigi misi gaso, ilia e wahilasimolöi made gabiola säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Udia dolö asigi afädë made negela asiala hamolo walio nefolalebela dili, ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yoi gaula namolödu. E ne neebea sigi misiela säi. ¹⁸ Sigi maasebegi, Yesuea ema nemoi. Nemosebegi, mugabe amo doadigila asi. Amala asi amole, malö maalibu amo fodolofalä wahii.

¹⁹ Hobeala, bögëla aulo amoli Yesu e hidomu neebea ami maalahilä, ema nabahalea, Amai nilia mugabe nesiladigilibe iliwai amoda edoadula nabi. ²⁰ Amala

† 16.18 Giligi adoea Fidaie äida igi äibalä ga madefali dialea.

nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda, holöfali negei nebegoea amaimelë. Na dili-ma dofä sähago. I masada gägä holöfali dibe amo gadoi asigi afädë negela nea, segebi gowema sähalea, Guilahilä gagowedi gasi gamola säseada, gasi gamolömelë. Amase, dilia afädë hamomolö asusugai iliawaida maade bimolömelëla säi. †

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Maga 9.30-32, Ulugu 9.43-45)

²² Ili Galili segea gegeedosebegi, Yesuea ilima sähalea, Dolöie Malö amoda dolögali gaula imolö segeyo hä beselagalasebewe. ²³ Gaula iasegi, ilia e nufudala baagomolö gasoda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowela moholömelëla säi. Amala säsebegi, ili asigia yöia ididogoi.

Gobela ilo mosöie dagisi muni negei

²⁴ Yesuge, ie bögëla aulo amolali awäla, Gabaniama gaamugi beselagalai. Ami nebegi, gobela ilo mosöie dagisi muni nelo nefolalo amolia, Fida nebea maalahilä ema nabahalea, Die säla olelelo neebe ameada dagisi muni negelolela nabi. ²⁵ Amala nabasebegi, Fidaea säla obögësalea, Ä, negelomelëla säi.

Amala sälahilä, Fida e mosö mumusogi digala adola made nebegi, Yesuea dafidi Fidama nabahalea, Saimono, nagadaiaie beaha aligilo gini nefolalebe amolia dagisi muni elö elöla negesebe amo negelo amolida nowëadu. Dia edo helësësebe. Ilile malöealedu, ma odoaealedula nabi. ²⁶ Amala nabasebegi, ea säla obögësalea, Amoda odoaea gabiola säi. Amala sälebegi, Yesuea ema sähalea, Amai galëda, amolile malöea dagisi muni negemolöi made gabu. ²⁷ Amai gaso, alia ili neala habobalasiloea, dia oeabo dibeami seme däamolö mosalo. Amaimo, seme dafidi dease amoie nafigida, muni giwi afädë dië bimolömelë. Ameada gobela ilo mosöie dagisi muni diege niege negemolö dofea bimolömelë. Amo neala gaulahilä, alile dagisi muni ilima ia mosalola säi.

Baagila asi neebe amo nowëla nabi
(Maga 9.33-37, Ulugu 9.46-48)

18 Segeyo amo gala, bögëla aulo amoli Yesu neebe maalahilä, ema nabahalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida baagila awäla neebe amo nowëdula nabi. ² Amala nabasebegi, Yesuea malö holöbö wela, ilile sidaia ifosilahilä ³ sähalea, †† Na dili-ma dofä sähago. Dilile asigi bedefala, malësä gadoi

† 17.20-21 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 21da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea ado Maga 9.29gi dibe amobalä gaalumäiaie dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Nelebo afädë hamosebe amea made, molö made naala nea, Godema adosebe ameamu mugabe fedai gowe gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.] †† 18.3 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebegi dëdëi dibe amoligida, biyiduda go. Yesuea ie bögëla aulo amolia mala abodo bögëla hamomäia säha nelo. Ado amoda 18.3-35 amogi dialea.

made aligiseda, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida made nogila digamolömelë. ⁴ Hi e nagadaiala, malö holöbö gowe gadoi neebe ameada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami baagila asi nea. ⁵ Amase elöda, afädëa nie eigi malö holöbö gowe gadoi neebe amoma, haligila namolöie misiëla säseada, nemage haligila namolöie misiëla sähagomelë. ⁶ Afädëa malësä nema asigi afädë negei amoligi afädë neala digalasiseda, ëfëa igi edefadegi begela, bidi näiadea ie muugia begelahilä, ödëa muäia duhulugi hadia idogosedä, ie hedabida amomelëla säi.

Nili neala nafadelasilöie mi säi amo
(Maga 9.42-48, Ulugu 17.1-2)

⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Neleboea udia dolö asiala hamomäia neala digalasilö amoie, sege föigi nefolalebe amoli asigii gabumelë. Digalasilö amolida dofä moholöi dialea gaso, digalasilöie maasebe dolö amoda asigii gabu. ⁸ Die naaboea galë, emoea galë, di neala digalasiseda, damula sadia gamalo. Naabo elö amo mauäi, emo elö amo mauäi neebe amoda, namolöi namolö dibeami nogila digamolöda, dofea galea. Naabo äudäla galë, emo äudäla galë, nulo usilo made dibeami sadia idogomolö amoda nafade gabugi. ⁹ Amase, die siia di neala digalasiseda, beselala sadia gamalo. Si afädëfali galëda, namolöi namolö dibeami nogila digamolöda, dofea galea. Si helegela galëda, heli segea nulo gobeami sadia idogomolö amoda nafade gabugila säi.

Ado besula sugua sibi afädë nafolala asila säi
(Ulugu 15.3-7)

¹⁰ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dilia malësä goweligi afädë memalä gadoi gabula helësëloea, idihë nea beaha namialo. † Na dilima sähago. Malësä ilile selesaia fii amolida nie Nado selesaia mosöa neebe amoie migalia aligilomu nea. ††

¹² Dilia abilia helësësebe. Dolö afädëa ie sugua sibi hädali afädë foi nelo amoligi, afädë nafolala asi galëda, eedo ameada nabülasi sögëlasie odoai sögëlasiamolida, felea ifosilahilä, afädë nafolala asi amo hogo-la aulo madele. ¹³ Na dilima dofä sähago. Awälahilä, ea amo beagoleseda, sugua sibi odoa made nafolala asi amoligi obeägi amoda nagadaialahilä, sugua sibi afädëfali beagolei amogida, edefade obeägilomelë. ¹⁴ Amo gadola wäla, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea malësä goweligi afädë dabadigimäia made hamesa neamelëla säi.

‡ 10-11a Giligi adoeada malësä gowelila säi (damo goiege, damo giege, amase, damo 14iege) afädëdi go gadoida Maga 10.42 amogida, nie bögëla aulo holöbö gidogo neebe amola säi. Ado amo beaseda, Yesuea malësäiemu helësëla made, ie bögëla aulo odoa amolige helësëla säi bimolö. †† 10-11b Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo 11da Madiu hi dëdëi made, goda hobeala dolö elöea Ulugu 19.10 gaula maala dëdëila helësëi. Amoda gomalä [Mida, Dolöie Malö ameada udia dolö dabadigi nefolalebe amoli sigi obögëmolö misimelë.]

Didoo afädëa dima asiala hamosegi hamomolö amo
(Ulugu 17.3)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Die di-dooea dima asiala afädë hamoseda, hido neebee ami awälahlilä, halidomu nea, ea asiala hamoi amo ole-malo. Dia ado säsebe amo ea nabaseda, dia didoo hä sigi obëgëigomelë. ¹⁶ Ea dia ado säsebe amo made nabaseda, dolö afädë galë, äudä galë dibalä awähae-malo. Amoie mida,

ado sulubadela säse amo dofä gabula helësëmäia, äudäea galë, ohodoea galë melëlo ameage, nabelo ameage iilasila säse, dofä gabula helësëmolömelë.

Mala Bu Eegei 19.15

¹⁷ Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amo made nabala auaseda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amolima sämalö. Amala hamosegige, dolö amea ilia säse amoge hä, made nabala auaseda, dilia Gode helësëlo made amolimage, amase, dagisi muni nelö amolimage mala hamolö amo gadola, dolö amoma hamomalölä säi.

¹⁸ Amaimo, na dilima dofä sähago. Dilia naga föidaia hamomolö madela säsebe amoda, Hebenige hamomolö mademu dialea. Amase, dilia naga föidaia hamomolö dialeala säsebe amoda, Hebenige hamomolömu dialea. ¹⁹ Amai na dilima ado elöge dofä sähago. Nagadaia wi nea, diligi äudäea ado afädë negela Godea afädë gowe hamomäiala säla, ema adoseda, nie Nado selesaiä mosöa neebee ameada hamomalölä säse amo gadola hamomolömelë. ²⁰ Amaimo, äudä galëge, ohodoea galëge, nie eigi gedola neëda, ne ili mogogi ami namolömelëlä säi.

Hamoi hamolasiloea hamoi gaalu hamolo made bobasëila säi

²¹ Amala säsebegi, Fida e Yesu neebee maalahilä, ema nabahalea, Dafidilo Geloie, nedoo afädëa nema asiala hamoseda, na aboläiagi hëmolödu. Gifalä-dalälaledula nabi. ²² Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Nada gifalädaliamula made säha. Nada nabülasi gifalädaläie odoai gifalädaliamelëlä sähago.

²³ Amoie mida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoi dialea. Beaha aligilo gini afädëa ie hamoi hamolasilobalä bidi negei dilo amoda, hä mogomolöila helësëimelë. ²⁴ Ea mogodelä hamosebegi, ie hamoi hamolasilo afädëbalä muni edefade nidemolö asusugai bidi negei dilo amo e neebee sigi misimelë. ²⁵ Hamoi hamolasilo amea bidi negei amo beselala imolöi made amea, ie dafidiloea dolö odoama sähalea, Muni bidi negei amo beselala imolöie, hi eege, ie udiage, ie malöge, amase, ie nelegei dibe amo sulubadelage, muni bidi neaha maademalölä säi.

²⁶ Amala säi amo nabalahilä, hamoi hamolasilo amea e mia emo gumu sasagala salea, fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na, aso, sulubadela bese-

lala dihima iaha maademolömelëlä säi. ²⁷ Amala säla obëgësabegi, hamoi hamolasilo amoie dafidiloea bobasësalea, e mosalolahilä, bidi negei amo hëi.

²⁸ Amala hamosebegi, dolö amo doadigila fedahamelebe, dolö afädë ebalä hamoi gaalu hamolasilo amo gausiai. Dolö e gausiai amea ebalä ie bidi holöfali negei dilo. Amasebegi, ea dolö amoie muugia fëdöla gaula nea sähalea, Nie muni bidi negei amo hä beselala imola säi. ²⁹ Amala säsebegi, muni bidi negei amea gumusula dialea fudugila sähalea, Made habobala, beaha namialo. Na die go beselala imolömelëlä säi.

³⁰ Amala säsebegi gaso, bidi negelo dolö amea beaha namolö made helësëla, elö amea bidi negei amo beselala imäia, e galabaia mosöa ifosi. ³¹ Amala hamosebegi, hamoi hamolasilo odoa nefolalo amolia ea hamose amo bealahilä, ilia edefademalä habobai. Habobalahilä, ilile dafidilo neebee awäla, nelebo sulubadela hamoi amo ema awala säla iaha maadei. ³² Dafidilo amea ie hamoi hamolasilo amo misialolahilä, ema sähalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dia nema fudugila säi amea, die bidi negei amo na hësa maadeimelë. ³³ Nada di bobasëi amo gadola, diada dibalä hamoi gaalu hamolo amomage bobasëmolöi galea madelela säi. ³⁴ Amala sälahilä, dafidilo amea edefade habobalahilä, ie bidi negei amo hulu beselala iaha maademäia, dolö amo galabaia mosöa selasilo dolö amoligali gaula awäla ifosi.

³⁵ Dili hido hidolaea didooie asiala hamoi amoli iso asigigila made hëse, nie Nado selesaiä mosöa neebee ameage, dolö dafidiloea hamoi amo gadola wäla, dilima hamomolömelëlä säla i.

Dolöea udia nii fisiloie säi

(Maga 10.1-12, Ulugu 16.18)

19 Yesuea ado amoli säha maadalahilä, Galili sege digila awäla, ödä Yodona dëgëla alömodi, Yudia segeamadi asi. ² Awäsebegi, udia dolö yafie e awäsebe amo gadola bëgëla afiai. Amasebegi, ami ea ili neala wahilasisa nelö.

³ Felesi dolö nefolalo amoli Yesu neebee maalahilä, ilia e fedogola beala sähalea, Galonegige, galone madegige, dolö afädëa ie udia fisimolö amo dofeale, ma, dofea madelela nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Mi gäwila hamosolo amo gala, Hamolo ameada udiale dolöle hamoila dëdëla negei amo dilia made meli neale. ⁵ Amase, ea elö sähalea, Amoie mida, dolöea ie eedole emele digila, udia neaseda, ele afädëfali aligilomelëlä dëdëla negei amoge made meli neale. ⁶ Amalo amo, ele äudä nelö amo fisila, eleda afädëfali aligilomelë. Amoie mida, Godea gedola dila afädëfali namiäia hamoi amo, dolöea hido hidolasimabiola säi. ⁷ Amala säsebegi, ilia ema nabahalea, Amai galëda, Mosesea sähaleada, Dolö afädëa beba dëdëla ialahilä, udia nii amo fisila mosalamalölä säi amoda, abilia säidula nabi. ⁸ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dilile iso asigi geloi

dibe amoie, Mosesea udia nii fisimolö dialeala säi gabio. Gaso, mi gäwila hamoia amida made fisilomelë. ⁹ Amoie mida na dilima sähago. Dolö afädëa ie udia amo dolö elöbalä mala nafade hamosegi made, memalä fisilahilä, udia elö neaseda, ea udia elö amoda fa nimolömelëla säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia ema säla obögësalea, Dolöea udiama mala amo gadola hamomolö galëda, udia nimolöda dofea made gabula säi. ¹¹ Amala säsebegi, Yesuea säla obögësalea, Ado walio säsebeweda, sulubadelaea nabala dofea gabula neala gaumolöi made. Iligali helësëlo i amoliamu dofea gabula neala gaumolöimelë. ¹² Dolö odoa mi elö elöla diëda, udia made neala aligilomelë. Odoada, emea neegela ägüsolo amo gala udia nimolöi made, neegela ägüi. Odoada, dolöea ili iso neadigi. Amase, odoaeada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebe amomu asigisalea, udia made neala aligilo. Olelesebe amo nabalahlilä, dofea gabula neala gaumolöi galëda, neala gaumalola säi.

Yesuea malësä e mia misiäiala säi

(Maga 10.13-16, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuea naaboea diigilahilä, Godema adomäia e neebesa sigi maasebegi, ie bögëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Malësä ne neebesa misiäia beasimo. Dofogamabu. Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida malësä goli gadoi ilile dialea. ¹⁵ Amala sälahilä, malësä amoli naaboea diigilahilä, e sege amo dīgila asi.

Malisä nelegei yafie negeloea Yesuma nabi

(Maga 10.17-31, Ulugu 18.18-30)

¹⁶ Segeyo afädëgi, afädëa Yesu neebesa maalahilä ema nabahalea, Säla Olelelo, ne namolöi namolö neala gaumolöie, hamoi hedabi abodo gadola hamomolö dialeadula nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia hedabi amoie nema nabi amoda edoie. Afädëmu hedabi nea. Di namolöi namolö dibeami nogila digamolöila helësësedä, nilia hamomalai amoli hamosa namialola säi. ¹⁸ Amala säsebegi, dolö amea naba obögësalea, Amoda abodowedula nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Baagomäia nufuabio, udia dolö fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalī sāmabio, ¹⁹ amase, die diadole diemele hedabola helësëla, elele ado nabala hamomalo, dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, malisä amea sähalea, Amoli sulubadela na hamosa maadei. Nema maade amoda edodula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ema sähalea, Di hedabi mogoifalī namolöila asigiseda, die nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä, bidi nease muni amoda, dolö busadäoi nefolalebe amoligali imalo. Amala hamoseda, di Hebeni ami bidi nimolömelë. Amalahilä, ne bögëla misialola

säi. ²² Ado säi amo nabalahlilä, malisä amea asigigi yöia idogolahilä asi. Mida, ie nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amala yösebegi, Yesuea ie bögëla aulo amolima sähalea, Na dilima dofä sähago. Nelegei yafie negelo nefolalebe amolida, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi säi dialeamelë.

²⁴ Na bu elö dilima sähago. Sugua gameleda nusi galabagi doadigila moholöda, baagi säi holöfali made. Gaso, nelegei negelo nefolalebe amoli, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nogila digamolöda, baagi säi baagila asi dialeamelëla säi. ²⁵ Amala säi amo nabalahlilä, bögëla aulo amoli edefademalä fudugila sähalea, Amai damula auloda nowëa gaula namolödu-la säi. ²⁶ Yesuea ilima sillamu nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁷ Amala säsebegi, Fidaea ema naba obögësalea, Amai, niliada nilile nelegei sulubadela fisila, di bögëla misi amo, nilileda edo dialeadula nabi. ²⁸ Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Namolö gähegi aligisolo amo gala, Dolöie Malö amo ie sigi aligiloie filo hedabi hido elöidaia seëgida, ne bögëla mulo dilige sigi aligiloie filo giwilasidaia salea, Isilale sosogo giwilasi amoli sigi aligimolömelë. ²⁹ Amase, sulubadelaie nie ei helësëla, ilile mosöge, edooge, elefige, eedoge, emege, malöge, segege, fisila dīgila misi amoliada, dīgila misi amo gadola hädali afädë nealahilä, namolöi namolöge nimolömelëla säi. ³⁰ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säi.

Dolöea gelebi sagai dibeami hamoi hamoie ado besula säi

20 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida gowe gadoi dialea. Segeyo afädëgi yosefalī sagai eedo afädëa, dolö odoaea ie i gägä negelo gelebi ëfë sagaia ami bidi nimolöie hamoi hamolasimäia hogola asi.

² Amala nea, dolö odoabalä ado afädë negela sähalea, Segeyo walioie bidida, muni giwi siliba afädë afädëla sogodeläla sälahilä, ie gelebi sagaia ami afiamaloi.

³ Amaimo, eso neela udigise amo gaalu, magaia gaamugi awäla beahaleamelebe, dolö odoa memalä nefolalebe meli. ⁴ Bealahilä, ea ilima sähalea, Na muni bidi mogola idulä, dilige gelebi sagaia ami afiamaloi. ⁵ Amo nabalahlilä, ilige afiai.

Amase, eso mogogige, eso bögisebegige, ea bu elö amo gadola wäla hamoi. ⁶ Hä, deadise amo gaalu bu awähamelebe, dolö odoa, aso, memalämu nefolalebe meli. Bealahilä ea ilima nabahalea, Segeyo sedade amoda memalä aligila waeaseigoda mi edoie la nabi.

⁷ Amala nabasebegi, ilia säla obögësalea, Afädëa nili-ma hamoi hamomolö made säsebegi nefolaleawela

† Muni giwi silibala säi amoda dolö afädëa segeyo afädëgi hamoi hamola muni bidi nelo amo gadoi. Giligi adoada denaliusala sälo.

säi. Amala säla obögesebegi, ea ilima sähalea, Dilige gelebi sagaia ami afiamalola säi.

⁸ Hä, deadi së gämölö amo gaalu, sagai eedo amea ie hamoi sigi aligilo amoma sähalea, Hamoi hamosa nefolalo amoli mofiamalolahilä, deadi maala hamoi amolidale bidi iia nedala, yose maala hamoi amoli iala wagamalola säi. ⁹ Dolö odoa deadifali misi amoli maala, ilia muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹⁰ Amala neasebegi, dafidi awäla hamolo amolia maala helësésaleada, muni baagila awäla nimölö gabula helësëi. Gaso, iliage muni giwi siliba afädë afädëla nii. ¹¹ Muni amo neala gaula awälahlilä, ilia sagai eedo amoma habobala ¹² sähalea, Dolö hobeadeadifali misi amolia aoa afädëmu hamoi hamolo amolige, dia nilibalä dafidi misi gadoi hamola, muni afädëdila sogosio. Niliada yosefali awäla hamosa nea, eso nea hëgisebe amoma bibisa hamosa nelola säha dilo. ¹³ Amala säha dibegi, sagai eedo amea iligi dolö afädëma sähalea, Nedoo, na dima asiala made hamoi. Dia muni giwi siliba afädë afädëla nimölöie nebalä ado afädë negei madele. ¹⁴ Di hä, igo gaula mosalo. Dolö gowe hobeafali misi amoma, digali i amo gadola imolö hamesamelë. ¹⁵ Nihile munia nihï hamese amo gadola hamomolö dialea madele. Ma, na mala hedabi hamosa nebegi, dia mudiahalela säi.

¹⁶ Amo gadola sälahilä, Yesuea säla wagala sähalea, Hobeala nefolalebe amolida neala dafidisalea, dafidila nefolalebe amolida neala hobeamolömelëla säla i.

Yesuea e baagola nowemolömelëla bu elö säi

(Maga 10.32-34, Ulugu 18.31-34)

¹⁷ Yesu e Yalusaleme moholöie afiahalea, ea bëgëla aulo giwilasi amolima hilidomu aliga gala nea sähalea, ¹⁸ Nabahale. Nili Yalusaleme afiahamelë. Ami neëgi, Dolöie Malö amo gobela ilo busa nefolalebe amolimage, mala dawadigi nefolalebe amolimage gaula imolömelë. Amala gaula iasegi, ilia e baagomäia nufualola sämolömelë. ¹⁹ Amala hamolahilä, fii odoaea e gadiabola, ëfë damuia fëgälahlilä, e baagomäia i fügäigi baala negemäiaie, ilia iligali gaula imolömelë. Amala hamoseda, segeyo äudä nelolahilä, osodagi e nowemolömelëla säi.

Dafidilo namolöie nabi amo

(Maga 10.35-45)

²⁰ Sebediie malö äudä amolele emela ie malölali, Yesu neebee maalahilä, udia amea emo gumu sasagala salea, ema afädë ëdëgëi. ²¹ Amalebe, Yesuea ema nabahalea, Dia edo hamesala nabi. Udia amea säla obögésalea, Die Beaha Maadela Sigi Neebee amida, nie malö äudä, elöda die naabo dafädimadi, elöda die naabo fefeädimadila samiäiala sämola säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea sähalea, Dilia nabasegoda dawa made nea, fuduia säsebe. Na ödä iigi usi molö neebee gadola, alia molöi gabulela nabi. Amala nabasebegi, elea ema säla obögésalea, Aliada molöi neawela

säi. ²³ Molöila säsebegi, ea elema sähalea, Aliada nie ödä iigi usi dibe amo dofä molömelë. Gaso, ali elöda nie naabo dafädimadi, elöda nie naabo fefeädimadila samiäiala sämolöda, nie made. Nadoea gowe samiäiala daiai amea sämolömelëla säi.

²⁴ Amo säi amogi, bëgëla aulo nabülasi amolia nabalahlilä, elema habobai. ²⁵ Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä sähalea, Fii odoa beaha aligilo neebe amolida, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada, udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ²⁶ Ili hamolo amo gadola, dilia made hamomolö. Dili neebe gogi afädëa ëi sälo namolöila helësëseada, ea dilile hamoi ugila negelasila hamolasilo namolömelë. ²⁷ Amase, afädëa dafidilo namolöla helësëseada, eda dilile memalä galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolömelë. ²⁸ Amo gadola, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

Yesuea dolö si golai äudä wahilasi amo

(Maga 10.46-52, Ulugu 18.35-43)

²⁹ Ili Yaligola äudulä afiasebegi, udia dolö yafie ili bëgëla afiai. ³⁰ Afiahalea beahamelebe, dolö si golai äudä idi agesua ami sebe meli. Elea Yesu baagila awäsebela säi amo nabalahlilä, uuala sähalea, Dafidiloo, Debediie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³¹ Elea amala uuasebegi, udia dolö gegedoi amolia elema nemola sähalea, Adomabu. Gameläla säla nemoi. Nemosebegi gaso, elea gelola uuahalea, Dafidiloo, Debediie malöo, ali bobasëmola säha sulo. ³² Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea, ele welahlilä sähalea, Na alima edo hamomäia helësëseabela nabi. ³³ Amala nabasebegi, elea ema sähalea, Dafidiloo, dia alile si fisigälasimäiamelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ele bobasëla, elele sihidoa diigi. Diigi amole fodolofali si fisigäla fädäla bealahilä, ele Yesu bëgëla asi.

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme asi

(Maga 11.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

21 Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, Olibebi neebee ami sege Bedifagi beselagalamolöie yauabia nea, Yesuea bëgëla aulo äudä dafidi mosalolahilä ² elema sähalea, Gaamugi ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi aseme, ie malö daiadigile begela negei neë aabela bimolömelë. Beaseda, fisigäla ne neebeeawi sigi misialo. ³ Afädëa alima ado afädë säseada, gomalä sämalalo. Dafidiloea welebalä hamomolö gaeamelëla sämalalo. Amala säseada, ea fodolo sähalea, Hä sigi mosöla sämolömelëla säi. ⁴ Dafidi Dafidilo Geloia bea säloma aligila bea säla negei amo gadola gausiala digamäia amala hamoi. Säla negei amoda gowe.

⁵ Saionoie idiwima sähalea, Bimo. † Die beaha aligilo Gini amoda di neebee maasebe. Hi e nagadaiala aligilo

nea, sugua dögidaia fila maasebe. Sugua dögi üdülidaia fila maasebegola sämalola säla dödëla negei dialea. ⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amole awäla, Yesuea hamomalola säi amo gadola hamoi. ⁷ Elea sugua dögi aseme üdülile sigi maasebegi, ilia sugua dögi amoledaia ilile fagulo daia salugalo fö-sisebegi, Yesu e amolidaia fila fedai. ⁸ Amala fedala fise amo gaalu, udia dolö yafie gegedoi amolia ilile daia salugalo fagulo neala idiafa föladigi, odoaea fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigisa nelo. ⁹ Udia dolö gegedoi amoli Yesu awäse amo gadola dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.

Debidie malöma sähago. Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago Godea e neala obeägilasimäia.

Hosana. E ilibia neebe amoie ei gauia adahala säsäla afiai.

Sama 118.25,26

¹⁰ Yesu e Yalusaleme awäla beselagalasebegi, udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela fudugila bedälahlä sähalea, Dolö goweda nowëdula säha dilo.

¹¹ Amala säha dibegi, udia dolö gegedoi amolia sähalea, Goda bea sälo Yesu. Eda Galili segeie gaamu Nasalese dolömelëla säha dilo.

Yesuea gobela ilo mosöa awäla hamoi amo

(Maga 11.15-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹² Yesu e awäla gobela ilo mosöa beselagalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa dibe amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amolige, amase, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amolige, neala besula besigadasi.

¹³ Ea ilima sähalea, Ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada, Nie mosö amoda Godema adolo mosö dialeala sämolömelëla säla dödëla negei dialea gaso, dilia fa nelo musüga aligilo igi äbä gadoi hamosebela säi.

¹⁴ Amala säsebegi, e gobela ilo mosö neebea ami, si golaige emo nafadeige mofisebegi, ea ili wahiladidigisa nelo. ¹⁵ Gobela ilo busa nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage, Yesuea hedabifali hamose amo bealahiläge, amase, malësä nefolalo amolia gobela ilo mosöamadila dägö digala sähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi. Debidie malöma sähagola säsebe amo nabalahläge, ilia habobai. ¹⁶ Habobahlä, ilia Yesuma nabahalea, Iliä säsebegoda dia nabasebelela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ä. Ado afädë säla dödëla negei dibe amoda gomälä.

† 21.5 Saionoie idiwila säi amoda, Yalusaleme udia dolöla helësämäia säi. † 21.12 Dolö odoaea gobela ilo mosöie yala isogi nelebo nea digahaleada, gobela ilo mosöa muni negei ameamu nelo. Iliada Olomolele Giligilele muniada nelo made. Dolö amolia haea neasebe amolige, amase, nelebo odoa neasebe amolige, nelebo amoli Godegali odala ilo.

Malësä nelësä amolige, malö dodo naha sefolalebe amolige, ilile nafiala dia die ei gauia adamäia hedabolafali oleleimelëla

säla dödëla negei dialea. Dilia ado säla dödëla negei dibe amo made meli nealela nabi. ¹⁷ Amala nabalahlä, Yesuea ili digila gaamugi amila Bedani midilö asi.

Yesuea äfäeoma nemosebegi bausoi amo

(Maga 11.12-14,20-24)

¹⁸ Diala yosefali nowela, gaamugi obögësalea e sidëa baagoi. ¹⁹ Amala awähalea beahaleamelebe, idi agesugi ami äfäeo afädë neebe beala e i mia ami bea awähamelebe, gägä afädë maade, bäu badumu neebe meli. Gägä maade beala, ea äfäeo amoma sähalea, Dia gägä hobeala dofä made negemäiala säi. Amala säi amole, fodolofali bausoi. ²⁰ Bausebegi, ie bögëla aulo amolia bealahilä fudugila nabahalea, Äfäeo amo fodolofali bausoi amoda abeahäladula nabi. ²¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Na dilima dofä sähago. Asigi äudä negela made, asigi afädë negela aligiseda, äfäeoma na walio hamoi amo gadola, diliage hamomolömelë. Amoda afädë amomu made, dilia segebima dihä dagabola awäla, ödä duhuluma digamola säsedä, amala hamomolömelë. ²² Dilia Godema adosalea, asigi afädë negela, nelebo afädë imola edögëseda, amo dilia nimolömelëla säi.

Yesu dia hamosebego nowëa hamomalai hamosala nabi amo

(Maga 11.27-33, Ulugu 20.1-8)

²³ Yesuea gobela ilo mosöamadi awäla, ado mala säla olelesa nebegi, gobela ilo busa nefolalo amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, e neebea maalahilä ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalai hamosala nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Nage dilima ado afädë nabaha. Dilia säla obögëseda, nelebo na hamosebeweda, gowea hamomalai hamosa neala sämolömelë. ²⁵ Yonea ödägi gesa nelo amoda abidila misi. Selesaia mosöala misile ma dolömadila misilela nabi. Amala nabasebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia mosöalala säsedä, ea niliä nabahalea, Amai galëda, ema asigi afädë made negei goda edoiela nabolö gabu. ²⁶ Gasoda, nilia dolömadilala säsedä, nili udia dolöbalä bedäsebe. Mida, ili sulubadela helësësalea, Yoneda bea sälo nelola helësësä nefolaleala didiäi. ²⁷ Amala didiälahlä, ilia Yesuma säla obögësalea, Nilia dawa madela säla obögëi. Dawa madela säla obögësebegi, ea ilima sähalea, Amai galëda, nelebo na hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala dilima made sämolömelëla säi.

Ado besula malö äudäea hamoila säi

²⁸ Yesuea sähalea, Dilia edo helësesebe. Dolö afädë nelö amoïe malö äudä sulo. Dolö amea ïe malö abulümi amoma sähalea, Dia walio awäla gelebi sagaia hamoi hamosa namialola säimelë. ²⁹ Amala säsebegi, malö amea ïe eedoma haboila sälahilä gaso, hobeala oböla asigi hedabi negela, hamola asi. ³⁰ Amasebegi, dolö amea ïe malö elö amo neebee ami awälahilä, elö amoma säi amo gadola wäla säi. Sälebe malö elö amea säla obëgësalea, Nado, hamola awähadiola sälahilä gaso, made awäla fisi. ³¹ Amai, dolö amea hamomaloï amo gadola, malö abodoea nabala hamoila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Abulümiala säi. Amala säla obëgësebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dagisi muni nelö nefolalebe amoliage, idigi nawelo udia muni ïmola sälo nefolalebe amoliage, dilida d'igila, ilidale dafidila Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami afiahagomelëla säi. ³² Amoïe mida, Yone e dili neebee maalahilä, ea idi mogoifalï amo olesebegi gaso, dilia dofä gabula helësëla made nelomelë. Dagisi muni nelö amoliage, idigi nawelo udia muni ïmola sälo amoliage, ea ado mala säsebe amo nabalahlilä, ea säse amo dofä gabula helësëimelë. Iliä amala helësesebe amo, dilia melï gaso, bealahilä dilia asigi besula, dofä gabula helësëla made nelomelëla säi.

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi

(Maga 2.1-12, Ulugu 20.9-19)

³³ Yesuea sähalea, Ado besula elö säsebewege nabualo. Sege eedo dolö afädëa sagai sagala, yalala amalela diladigimelë. Diladigilahilä, isogi ami gelebi gägä fësëla salimolöie naga dögoï. Amala dögöla negesilahilä, sagai idihë nea beaha aligilo mosö holöbö ilibia ola fedalahilä negesi. † Amala hamolahilä, ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä, hï e sege wagadi made asimelë. ³⁴ Gelebi gägä hä, faimolö segeyo ga madesebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo amoli mosalolahilä, sagai oodola beaha aligilo amolima ïe gägä odo nimaloi. ³⁵ Amala nimolö awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, elö amo nufudala ïalalei, elö amo nufudala baagoi, amase, elö amo igia nufi. ³⁶ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo odo, dafidi fisiga gai amoli holöbö gidogolahilä, fisiga galebege sagai oodola beaha aligilo amolia dafidi hamoi amo gadola wäla ilimage hamoimelë. ³⁷ Hobeafalï, sagai eedo amea hïle malö amo fisiga gai. Eedo amea helësëlahilä sähalea, Nïe malö wema ilia e hawala mogola hamomolöla

† 21.33 Godea ïe Isilale udia dolöma hamosebe amoïe, gelebi sagaila säla ado besula Aisaea 5.1-2gi säi dibe amo nealahilä Yesuea säla ï. Ado besui amoïe mida gomälämelë. Dolö sagai sagalola säi amo gadoïda, Gode hï emelë. Amase, gelebi sagai amo gadoïda Isilale udia dolömelëla säi.

helësësala säi. ³⁸ Hïle malöfalï maase amo bealahilä, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido didiähalea, Goda sagai eedo amoïe malöfalï gabugo. Eedoïe nalä negei nilia nimolöie, e nufidedila didiäi. ³⁹ Iliä e gaulahlilä, sagai amoïe yala baagido sadia gala nufudala baagoimelë.

⁴⁰ Amala hamoi amo, sagai eedo amea maalahilä, sagai oodola beaha aligilo amolimada, edo hamomolö gabula nabi. ⁴¹ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Ea dolö nafade amoli neala nafadela nufudadigimolömelë. Amalahilä, gägä faimolö fu beselagalasolo amo gala, faila mogelo dolö amolia oodola beaha namiäia, sagai amo ilima ïmolömelëla säi.

⁴² Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Dilia ado säla dëdëla negei amoda made melï neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negei dialea.

Sama 118.22-23

⁴³ Amoïe na dilima sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo dili neebee guila neala gaula awälahilä, udia dolöea amoïe gägä negelo amolima ïmolömelë.

⁴⁴ Igi amodaia udia dolö digase amolida, igi amea dusudasila fisimolömelë. Amase, igi amea udia dolö eegeseda, hä eegela fisimolöi fisimolömelëla säi. ††

⁴⁵ Amo sälebe, gobela ïlo busa nefolalo amoliage, Felsi dolö nefolalo amoliage, ea ado besula säsebe amo nabalahlilä, amoda ilile säsebelä helësëi. ⁴⁶ Iliä Yesu gaudeläla idi hogoi gaso, udia dolö nefolalebe amolia Yesuda bea sälo neala säha dibe amogi bedäi.

Ado besula udia neahalea molö giala daiala negeila säi

(Ulugu 14.15-24)

22 Yesuea ado besula ilima bu elö sähalea, ² Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebee amida gowe gadoï dialea. Beaha aligilo gini afädëa ïe malö udia neasebegi, molö giala daiala negei. ³ Daiala nege-sa maadelahlilä, ea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, Udia dolö giwi säi amoli walio misiäia bea mosaloi. Bea asi gaso, giwi säi amoli moholö haboi. ⁴ Habosebegi, ea hamoi hamolasilo odoama mosalolahilä sähalea, Na giwi säi amolima gomälä sämalö. Molö molö daiala negei dialea. Nïe sugua gao gawalige, üd'ili odo säfei hedabige giala dagabodasila negela, nelebo sulubadela daiala negei dialea. Udia neaseweïe molö molö misiäiala sämalola säi. ⁵ Amala säla awäsebegi, giwi säi amolia auaulahlilä afiai. Dolö afädëda, hïle sagaia asi. Amase, elöda hïle sidua mosöa asi. ⁶ Odo made asi amoliada ïe hamoi hamolasilo amoli gaulahlilä, nafadela nufudala baagoi. ⁷ Amala hamosebegi, beaha aligilo gini amea mi-

†† 21.44 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada, damo gogi dëdëi goda Madiu hï made dëdëi gasoda, dolö elöea hobeala dëdëi gabula helësëi. Ulugu 20.18 bimalo.

halälahilä, ïe ami dolö amoli mosalolahilä, ilia nufidelo dolö amoli nufudala baagosa maadela, ilile mosö gobesa maadei.

⁸ Amala mosalolahilä, ea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, Molö giala daiala negesi dialea gaso, na giwi säi amolida dofea made gabu. ⁹ Idi osogoloa ami awälahilä, udia dolö gausiasebe amolima, udia neaseweïe molö molö misiäiala sämolö mosalola säi. ¹⁰ Amala säsebe amo nabala, hamoi hamolasilo amolia idigi awäla, udia dolö gausiai amoli sulubadela neala gegeedosebegi, nafadege hedabige maala, molö molöïe mosö amo nobai.

¹¹ Udia dolö mofiaha maadesebegi, beaha aligilo gini amea mofiai sefolalebe amoli bimolöïe digalahilä beahamelebe, dolö afädë udia neahalea fagulo gälo amo made gäi misi sebe meli. ¹² Amo bealahilä ea nabhalea, Nedoo, udia neahalea fagulo gälo amo made gäi goda, abilia misi saleala nabi. Amala nabasebegi, dolö amea ado säla obögëla made sulo. ¹³ Ado säla made obögësebegi, beaha aligilo gini amea ïe hamoi hamolasilo amolima sähalea, ïe naabo emole helegela nafodolahilä, gasimi sagai dibeami sadia idogomo. Amida, ili diisalea bese ali nalögësa namolömelëla säi.

¹⁴ Yafie wei gaso, afädë afädëla memelei gabiola säi

Dagisi muni negemolö gabule, ma made negemolö gabulela nabi

(Maga 12.13-17, Ulugu 20.20-26)

¹⁵ Felesi dolö nefolalo amoli awälahilä, ado afädë negemolöïe didiähalea, Yesuea ado säsebe amoïe abilia säla oodamolödula didiäha dilo. ¹⁶ Amala didiälahilä, ilia ilile bögëla aulo nefolalo amolige, Heledoïe sosogo nefolalo amolige, Yesu neebee mosalosebegi, ilia ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helësësaleada, dia ado dofämu sälo. Amase, dia Godeïe mala säla olelese goda, mogolafali säla olelesa. Dia dolö odoabalä made bedälo ameada, dia mogoimu olelelola helësësamelë.

¹⁷ Amalo gabugi, dia helësësebe amo nilima säla ïmäia. Beaha aligilo Gini Sisa neebe amomada, dagisi muni ïmolö dialeale ma maadelela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ilile asigi nafade amo helësëlahilä, ea ilima sähalea, Asigi fea negelola dilia, edoïe nefedogola beaha. ¹⁹ Muni dagisi negelo giwi gogi nema olemola säsebegi, ilia giwi afädë ema ï. ²⁰ ïasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ei dëdëi dibe gowege, nowëïe gabula nabi.

²¹ Amalebe ilia sähalea, Sisaïela säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaïeda Sisa hima ïmalo. Godeïeda Gode hima ïmalola säi. ²² Amala säi amo nabala ili fudugilahilä, e digila bahila asi.

Sadiusi dolö amolia Yesuma baagoi nowelo amoïe nabi

(Maga 12.18-27, Ulugu 20.27-40)

²³ Segeyo amo galamu, Sadiusi dolö nefolalo amolia Yesuma afädë nabolöïe e neebee misi. Sadiusi ilia udia

dolö baagoi amoli made nowemolöla sälo. ²⁴ Ili nabhalea, Säla Olelelo, Mosesea sähaleada, Dolö baagoi amea malö made sogobala baagoi galëda, baagoi amoïe edooea udia didalo amo bedefala nealahilä, edoo baagoi amoïe malö sogobamolö dialeala säla dëdëla negei dialea. ²⁵ Amaimo, niligi edoolali gifalädalia nefolalo amoli, abulümi amea udia nii amo malö made sogobala baagosebegi, ëoea udia amo nii.

²⁶ Neala nea, edoo agedu amoge amo gadola wäla hamosebegi, edoo osoda amoge baagolebe, sosogo gifalädalia amoli sulubadela baagola mimisa maadei.

²⁷ Amala baagosa maadeibua, udia amo hobealafali baagola wagai. ²⁸ Amo gadola hamoi amo, ili sulubadelaea udia afädë amomu neala nelo. Amai, hobeala baagoi nowesolo amo gala, malö gifalädalia amoligi udia amoda abodoweïe udia samolödula nabi.

²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Ado säla dëdëla negei dibe amoge, Godeïe geloi dibe amoge made dawadigi neebe goeada, dilia asiala helësëla säsebegi. ³⁰ Amoïeda, udia dolö baagoi amoli nowelagalaseda, udia made nimolöge, dolö made fimolöge. Selesaia fii ili selesaia mosöa nefolalebe amoli gadoi namolömelë. ³¹ Amalo amo, baagoi amoli neala nowelasimolö amoïeda, Godea dilima ado säla dëdëla negei dibe amoda, aso, nidela made neale. ³² Ea sähalea, Neda Abalahama, Aisaga, Yeigabala ilile Gode neawela säla dëdëla negei dialea. Gode eda baagoi amolile Gode made, eda nefolalebe amolile Gode neamelëla säi.

³³ Amala säsebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia nabalahlilä, ea säla olelesebe amogi asigigi fudugisa nefolalo.

Godea nilia hamomalai dibe amogi, edefadeda abododula nabi

(Maga 12.28-34, Ulugu 10.25-28)

³⁴ Yesuea ado säi amea, Sadiusi ilia säla obögëmolöï made nefolaleamelëla säi amo nabala, Felesi dolö nefolalo amoli gegeadolahlilä, ³⁵ ili sosogo amoligi dolö afädë mala säla negei amo dawadigi amea, Yesu fedogola bimolöïe ema ado afädë nabi. ³⁶ Dolö amea nabhalea, Säla Olelelo, Ado säla negei amogi, nilia hamomalai dibe edefadeda abododula nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, boba hamomalo. ³⁸ Nilia hamomalai dibe amoligi, edefadeda amomelë. Amoda dafidilomelë.

³⁹ Amase, agedu gowege amo gadoimelë. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amolige boba hamomalo. ⁴⁰ Mosesea Ado sulubadela säla negei dibe amoge, bea sälo nefolalo amolia bea säla negei dibe amoge, nilia hamomalai ado äudä amolegimu begedidigila gosai dialeamelëla säi.

Afädë Memelei moholömelëla säla negei amoie nabi amo

(Maga 12.35-37, Ulugu 20.41-44)

⁴¹ Felesi dolö amoli gegedoi nefolalebegi, Yesuea ili-ma nabahalea, ⁴² Afädë Memelei amoieda, dilia abilia helësësa. Eda nowëie malö neala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Debidiie malöla säi. ⁴³ Amala säla obëgësebegi, ea ilima nabahalea, Amai galëda, Godeie Gesamia Debidima adolasisebegi, Debidia ema Dafidilo Geloila säi amoda abiliadu. Debidiada gomalä säi.

⁴⁴ Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Dïe ado nii nefolalebe amolida, dïe emoea daiasamäia, na neala ifosidëlä, di nïe naabo dafädimadi beaha samialola

säi. ⁴⁵ Debidia hï ema Dafidilo Geloila säi galëda, eda Debidiie malöda abeahäladula nabi. ⁴⁶ Amala nabasebegi, afädëa ema ado säla obëgëmolöi made meli. Amasebegi, segeyo amila nofela, ili bedähalea, afädëa ema ado bu made nabelo.

Felesi dolöle mala dawadigi dolölele mala

(Maga 12.38-39, Ulugu 11.43, 11.46, 20.45-46)

23 Hobeala, Yesuea udia dolö gegedoi amolimage, ïe bëgëla aulo amolimage ² sähalea, Mala dawadigi dolö amolige, Felesi dolö amolige Moseseie filodaia saleamelë. ¹³ Amai gabugi, ilia dilima ado sulubadela säse amoda, dilia nabala bëgëla hamomolöi. Gaso, mala ilia hamose amo gadolada, dilia made hamomalo. Mida, ilia made hamosalea, adoeamu sälo gabugi. ⁴ Ili nelebo yöi neegila häuala gaulo amo, dolöie gidädaia negesilo amogida, hilida naaboea didigila yöi amoli gaumolöla made helësëlomelë. ⁵ Nelebo sulubadela ilia hamose amoda, dolöea bimäiala hamolo. Iliada nelebo salelo amogi ado damui dëdëla salalahilä, odagiage baala, amase, naabogige gälo gaso, ilia salelo amoli edefade bobogalamu gälo nefolalo. Amase, iliada ëfë gadoi fagulo sedade gäi amoie bidigi begedidigilo gaso, ilia ëfë sedadeamu begedidigilo nefolalo. ¹¹⁶ Iliada molö nasebea amige, gedolo mosöa amige, dafidilo filo dibea ami fimolömu hamelo. ⁷ Amase, iliada magaia gaamu-

† 23.2 Moseseie filodaia saleamelëla säi amoda, Ado säla negei amo Mosesea udia dolöma olelesa nelö amo gadola, mala dawadigi dolö amoliage, Felesi dolö amoliage amo gadola säla olelesa nefolalo amoie säi. †† 23.5 Ili sisigila sähalea gälo amoda Yu dolö ilia hamolo. Iliada ado damui odo dëdëlahilä, nelebo salelo amogi salelo, amo dëdëla sali amoda ilile naabo fefeädimadige gälo, amase, ilile odagiage baalo. Sigi Obëgëi 13.9, 16, Mala Bu Eegei 6.8, 11.18 amoli bimalo. Amase elöda, Yu iliada ado Nidei 15.37-41 gi dibe amo bëgëla, ëfë hilile fagulo gäi amoie bidigi begedidigilo. Amalo gaso, Yesuea sähalea, Mala dawadigi dolöge Felesi dolöge sisigila sämolöie nelebo gälo amoda edefade bobogamu gälo, amase elöda, ëfë sedademu ilile fagulo bidigi begedidigilo. Mida, udia dolöea bimäiala, ilida hä dofä Godeie ado säla negei amo bëgëlo gabula sämäia amalola säi.

gi, udia dolöea ilima, di go gabiola sämäiage, säla olelelola sämäiage hamelo.

⁸ Amalo gaso, dolöea dilima säla olelelola sämolöi mademelë. Mida, afädë emu dilile säla olelelo nea. Dili sulubadela didoo didoolali neamelë. ⁹ Amase, nagadaia wi neada, dolö afädëma dilile diadolada sämabio. Mida, afädë emu dilile diado nea. Amoda selesaia mosöa neamelë. ¹⁰ Dilima dafidilola sämolöi mademelë. Mida, dilile Dafidilo afädë nea. Amoda Afädë Memelei amomelë. ¹¹ Dilile busa edefade neebe amolida, dilile hamoi ugila negela hamolasilo namolömelë. ¹² Afädëa hï e ilibiaseda, eda nagadaiasimolömelë. Amase, afädëa hï e nagadaiaseda, eda ilibialasimolömelëlä säi.

Yesuea mala dawadigi dolömage, Felesi dolömage mala nafade ilia hamosebe amoie säi amo

(Maga 12.40, Ulugu 11.39-52, 20.47)

¹³ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea ami udia dolöie odagia galadidigilo. Dihili dilida made nogila digahalea, dilia udia dolö nogila digadelä hamose amolile idi galadidigilomelë. ‡

¹⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Dolö afädëamu dili bëgëla aulo namiäiaie, dilida duhulu dibeamadige, sege föi dibeamadige nawesa aligilo. Amaimo, e hä bëgëla aulo aligiseda, e heli segeie malö dili gadoi hamolasilo. Gasoda, ïe mala nafadea dili baagila aulomelë.

¹⁶ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Dili asigii gabu. Mida, dilia sähalea, Afädëa gobela ilo mosöla säla, migalïa diigila ado gela säla negeseda, amoda memalä melëlo. Gaso, afädëa gobela ilo mosöa golola säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁷ Dilida asigi maade, si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Golo amo hedabi gabule, ma gobela ilo mosö amo hedabi gabule. Diliada dawa, goloda gobela ilo mosöa dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ¹⁸ Amase, dilia elö sähalea, Afädëa gobela ilo aulila säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoge memalä melëlo. Gaso, afädëa auli amodaia nelebo odala ï amola säla, migalïa diigila ado gelola säla negeseda, amoda ea säi amo gadola hamomolö dialeala sälo. ¹⁹ Dilida si golai gabu. Godeie siigi hedabifalida abodo. Nelebo gobela ilo amo hedabile ma, auli amo hedabile. Diliada dawa, nelebo gobela ilo amo aulidaia dibe amoie, Godeie nafolala hamolo. ²⁰ Amai gabugi, afädëa aulila säla, migalïa di-

‡ 23.13-14 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage damo amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [14 Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, dilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Dilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie, dili së edefade muäia baala imolömelë.] Maga 12.40 bimalo.

igila ado gelola säla negeseda, eada auli amoge, nelebo sulubadela aulidaia dibe amoge säla, migaliä diigila ado gelola säla negelo. ²¹ Amase, afädëa gobela ilo mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, eada mosö amoge, mosö amogi aligilo amoge säla, migalia diigila ado gelola säla negelo. ²² Afädëa selesia mosöla säla, migalia diigila ado gelola säla negeseda, eada Godeie sigi aligila filo amoge, filo amodaia sebe amoge säla, migaliä diigila ado gelola säla negelo.

²³ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Mida, nelebo nelësa sagaia neebe amo sulubadela amogi, nabülası mogelahilä nabü afädë Godegali ilo gaso, Ado säla negei dibe amogi ado edefadeda, dilia buludola fisi. Buludola fisi amolida goweli. Mogola hamologe, bobasëla ugila negeloge, amase, asigi afädë negeloge buludola fisi. Nabü afädë Godegali ilo dafidi säi amo made fisila, dilia ado edefade goweli hahamosa nelo galebeda, dofealabio. ²⁴ Dihili dili si golai nea, dolö odoa nefolalebe amoli idi olelo nebego. Diliada molö gobei nahalea, eeme nelësa seëgi, amo neadigilo gaso, molö gobeigi sugua gamele seëgi, amola wälada sübä dëgilomelë.

²⁵ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada gaaboge faloge daia baagido gomü hëlo gabu. Gaso, isogida dilia dihilile asigi made sigi aligila, molö fa nelo amea nobai gabumelë. ²⁶ Felesi si golai di, gaabo isogi dafidi nigime hëmalö. Amala hamoseda, daia baagido goge gëgelë baai made bimolömelë.

²⁷ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada baagoi bauia beni faleia hëi amo gadoi gabugo. Bauı daia amoda hedabifali beaha gaso, isogi dolö baagoi amolile giwi amoge, nelebo sulubadela nigime baala nobai dialea. ²⁸ Amo gadola wäla, dilile domalo beala udia dolöea asigisaleada, dilida dolö mogoi gabula asigilo gaso, dilile isogida asigi fea negeloge, mala nafademu hamologe nobai gabugo.

²⁹ Asigi fea negelo, mala dawadigi dolöla, Felesi dolöla dili, asigii gabu. Diliada bea sälo amoli baulo mosö olala, amase, dolö mala mogoi hamolo amoli baulo mosö amoge momadolo gabio. ³⁰ Dilia sähaleada, Nilı nilile mäula ili nefolalo amogi galebeda, nilia ili ugila negela bea sälo ilile heale made digalabiola sälo. ³¹ Amala sälo ameada dilia olesalea, dilida bea sälo nufidelo amolile malö gabula olelomelë. ³² Amalo gabugi, dilia dilile diadola ilia mala hamolo amo gadola, hamola wagamalo.

³³ Dilida baagolo nubage, nubaie malöge nebego. Godea dilibalä gudisegi, dili heli segea moholö amoda abeahäla sisigala moholö gabu. ³⁴ Amai gabugi, nabü. Na bea säloge, dolö asigi falagaseige, amase, mala dawadigi dolöge dilima fisiga gamolömelë. Odoada dilia nufudala baagola, odoada i fügäigi baala

negemolömelë. Amase, odoada dilile gedolo mosöa ami fëgälahilä, ili nesila gaamu afädëgila doadigila awäla, gaamu elögi nesila fisiga gamolömelë. ³⁵ Amoie mida, dolö mogoi nagadaia wi nefolalo odoaea nufi amoli sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. Mi gäwila dolö mogoi Aibeledale heale digai amila maala, Belegaeaië malö Segelaeage, dolö dilia gobela ilo mosöle gobela ilo aulile adeba ami nufi amoie heale digai ami, ili sulubadelaie heale digai amoda dilimamu diamolömelë. ³⁶ Na dilima dofä sähago. Nafade egoweli sulubadela hamoi amoie bidi nimolö amoda, udia dolö walio nefolalebe welia nimolömelëla säi.

Yesuea Yalusaleme bobasëi

(Ulugu 13.34-35, 19.41-44)

³⁷ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Yalusalemee, Yalusalemee, bea sälo amoli nufudala baagologe dili, amase, dolö diligali fisiga wei amoli igia nufideloge dili. Gagalugoea ie malö augia hawa neala gafedela musügä negelo amo gadola, segeyo nahuigi na die malö goli neala gegedolasideläi gaso, dilia habosio. ³⁸ Nabü. Godea dilile mosö digila awäla, mosö amo memalä diamolömelë. ³⁹ Na dilima ado afädë säla iahago. Dilia ne bu elö made beala nelolahilä, dilia sähalea, Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea e neala obeägilasimäiala sämolömelëla Yesuea säla i.

Gobela ilo mosö nafademolömelëla säi amo

(Maga 13.1-2, Ulugu 21.5-6)

24 Yesu e gobela ilo mosöamadila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amoli e neebea maalahilä, ilia ema, gobela ilo mosö amoli bimola säi. ² Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Egoweli beahale. Na dilima dofä sähago. Igi elö daia dadagulula fedai goli da, sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi. †

Yöi yafie moholömelëla säi

(Maga 13.3-13, Ulugu 21.7-19)

³ Yesu e Olibebidaia sebegi, ie bëgëla aulo amoli hilidomu maalahilä nabahalea, Dia nilima säla imo. Dia säi amo abola beselagalamolödu. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, nilia amo bealahilä, di hä, ulufadigimolö amoge, aligila wagamolö amoge, ga made gabula helësëmolöla nabi. ⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁵ Mida, dolö yafie maalahilä nie ëi säla, Afädë Memelei Geleso amo ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁶ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedäloea, asigi sigi

† 24.2 Yesuea ado sedadela bia säi Madiu bebagi dëdëi dibe amoligida, biida go. Ea segeyo aligila wagamolö amoie säha nelo. Ado amoda 24.2-25.46 amogi dialea.

namialo. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁷ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sîdë ige, fogolige sege odoagi moholömelë. ⁸ Nelebo amoli sulubadela hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea, mi gäwila sêlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Amo gala, dili gaula neala sêlasila, nufudala baagomolömelë. Nîe ëigi nefolalebego bealahilä, udia dolö fii odoa amoli sulubadela dilima bimolö habobamolömelë. ¹⁰ Segeyo amo gala, yafiea nema asigi afädë negei amo dîgila awälahilä, ilia hilimu bimolö habobala, odoama gaula imolömelë. ¹¹ Amase, wäfalî bea sälo yafiege maalahilä, udia dolö yafie dahi-la nimolömelë. ¹² Mala nafade edese amea, udia dolö yafiea boba hamolo amo gögîla badilimolömelë. ¹³ Amamolö gaso, afädëa aso madelahilä, wagamäiala gelola aligiseda, e damula moholömelë. ¹⁴ Fîfii asi sefolalebe amoli sulubadela nabaha maademäia, Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi amo sege fôî sulubadelagi säla daidosä maademolömelë. Amala daidosä maadeseda, aligila wagamolömelëlä säi.

Nelebo yôî ayägöloi bimolö amoie säi
(Maga 13.14-23, Ulugu 21.20-24)

¹⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amamolö gabugi, dilia bea sälo Danialoea nelebo yôî ayägöloi amoie säla negei amo Godeie mosöa dië beaseda, (ado egowe nidese ameada hedabola helësë-malo) ¹⁶ Yudia segea sefolalebe amolida, segebi dibeami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁷ Amo gala, afädë mosö figîdaia sebe amea digalahilä, mumusogi îe nelegei nea digamabio. ¹⁸ Amase, afädë sagaia neebe amea, fagulo daia salugalo negei amo mosöa nea obëgëmbio. ¹⁹ Segeyo amo gala, udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo îaha sefolalebe amolige, asigii gabu. ²⁰ Fisäla moholö amoda i bäu gisalea gögî mulo amo gala galëge, amase, hele filo segeyo Sabada gafegi galëge muloea, dilia Godema adosa namialo. ²¹ Mida, segeyo amo gala yôî edefade elö elöla yafie maala negei dië bimolömelë. Sege fôî dibe sulubadela mi gäwila hamoia amila yôî amo gadoi made melî. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²² Amaimo, amo gala Godea segeyo obobagilasi made galebeda, udia dolö sulubadela fisilabio. Amalabio gaso, udia dolö hî memelei amoli helësëlahilä, obobagilasimolömelë.

²³ Segeyo amo gala, afädëa dilima sähalea, Bimo. Afädë Memelei amo misi neala säsege, gagowei misi neamelëlä säsege, dofä gabula helësëmbio. ²⁴ Amoie mida, wäfalî Afädë Memelei gadoi odoage, wäfalî bea sälo odoage moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomabelela bimolöie, dolöea dofä hamomolöi made gadoige, hîdo elöige hamosa namolömelë.

²⁵ Nabuö. Amo made hamola neebe amo gaalu, na dilima säla îahagomelë.

²⁶ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Nabuö. Sege udia dolö aligilo made dibeami neala säseada, amimosabio. Amase, afädëa sähaleada, Mosö hogoli afädëgi nogila digai saleala säseada, dofä gabula helësëmbio. ²⁷ Mida, sege yabagelela eso maasidola maala, eso digasido amige yo digalo amo gadola, Dolöie Malö amo ulufadigisolo amo gala, amo gadola wäla ulufadigimolömelë. ²⁸ Baagoi domalo dibeami haea säsalî gadoi gegedomolömelëlä säi.

Hobeala Dolöie Malö ulufadigimolö amo
(Maga 13.24-27, Ulugu 21.25-28)

²⁹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amogi yôî yafie elö elöla amo hamosa maadei amole, eso usila, aube made neela, amase, gasumilî mudaiala besela didigafulahilä, muugi nelebo geloi hîdo elöi amoge neala fogolasimolömelë. ³⁰ Amala hamosegi, Dolöie Malö amoie nofe elöi amo mudaia ulufadigisegi, sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli didigamolömelë. Iliä beahalea, Dolöie Malö amo geloi amole, yo digalo hîdo elöifalî amolebalä, mu baidilidai maala neë bimolömelë. ³¹ Amase, fuloea gelola fuse amo gaalu, ea îe selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hî memelei sege fôî sulubadelagi, agesu näi-ado nefolalebe amolige, näi-ado nefolalebe amolige, neala gegedolasimalola sämolömelëlä säi.

Yesuea äfäeoie ado säi amo
(Maga 13.28-31, Ulugu 21.29-33)

³² Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalö. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ³³ Amo gadola wäla, nelebo sulubadela säsewe gadoi hamose dilia beaseda, amoda hä, ga made, suägîsa gabula helësë-malo. ³⁴ Na dilima dofä sähago. Udia dolö walio nefolalebego baagola made nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³⁵ Mu giwige, naga fôige hogosa helemolö gaso, nîe adoda dofä made hogosa helemolömelëlä säi.

Dolö afädëa gowe gala hamomolöla dawa madela säi amo

(Maga 13.32-37, Ulugu 17.26-30, 17.34-36)

³⁶ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, Malöeage dawa mademelë. Nadoea hîdomu dawadigi neamelë.

³⁷ Dolöie Malö ulufadigisolo amo gala, Noäie segeyogi hamoi amo gadola wäla hamomolömelë. ³⁸ Ödä bëi made maala nebegi, ilia molö ödäge nadigi, udia neadigi, dolö fila awäladigisa nebegi, Noa duugi fila fedamolö segeyo amo beselagalaimelë. ³⁹ Iliä dawa

made nebegi, ödä bëi maala ödäea sulubadela mai. Dolöie Malö ulufadigisolo amo galage, amo gadola wäla hamomolömelë. ⁴⁰ Segeyo amo gala, dolö äudä sagaia neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë. ⁴¹ Udia äudä wahalo dailaha neëgi, elö amo neahalea, elö amo digila moholömelë.

⁴² Amai gabugi, dilile Dafidilo segeyo gomo gala moholö gabula, dilia dawa made ameada, dili idihë namialo. ⁴³ Ado gowe helësëmalo. Mosö eedoea fa nelo dolö gasigi gowe gala moholöla helësëi galebeda, ea idihë neëgi, ie mosö dagabola fa nea digamäia fu made ialabiomelë. ⁴⁴ Amai amea, diliage daijala namialo. Mida, Dolöie Malö moholö amoda, dilia gowe gala moholö gabula helësëi made neëgi, e moholömelëla säi.

Ado besula hamoi hamolasilo hedabiiege nafadeiege
(Ulugu 12.41-48)

⁴⁵ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hamoi hamolasilo asigi falagaseige, nulügäige neebe amea, ie dafidiloea hile mosöa hamoi hamolasilo odoa sigi namiäia, ilile molö segeyo hi daijala negeifaligi mogela ilo amoda abodowedu. ⁴⁶ Ie dafidiloea maala beahalea, hamoi hamolasilo amea hamoi amo gadola wäla hamosa neë beaseda, hamoi hamolasilo amo obeägilomelë. ⁴⁷ Na dilima dofä sähago. Dafidilo amea hamoi hamolasilo amoma ie nelegei sulubadela sigi namialamolömelë. ⁴⁸ Amaimo, hamoi hamolasilo nafadea asigiamu helësësalea, nie dafidilo aso, deegela, fodolo made moholöledula helësëlahilä, ⁴⁹ ea hamoi gaalu hamolasilo nefolalebe amoli nufudala, gagaolo ödä nulö dolöbalä molö ödäle naha aligilomelë. ⁵⁰ Amai gabugi, hamoi hamolasilo amea e segeyo gowegi, aoa gowegi moholöla helësëi made neëgi, ie dafidilo amo moholömelë. ⁵¹ Maalahilä, ea hamoi hamolasilo amo neala nafademolöi nafadelasila, e asigi fea negelobalä namialamolömelë. Amida, ili diisalea bese ali nalëgësa namolömelëla säi.

Ado besula udia dodola nabülasiië säi

25 Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Segeyo amo galada, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Udia dodola nabülasia ilile elamu amoli neala gaula, udia nimolö dolö amo gausiamolöie afiai. ² Udia amoligi biada asigi maade, amase, biada asigi gäwi. ³ Udia asigi maade amoliada, ilile elamu gaula afiai gaso, amobalä weli osala nafolala, gaula made afiai. ⁴ Amasebegi, udia asigi gäwi amoliada, weli ödä iigi söga salala nafolala, ilile elamubalä gaula afiai. ⁵ Udia nimolö dolö amo fodolo made maasebegi, ili süwiala waola, sulubadela adidi difolalo.

⁶ Gasi mogogifali, afädëa uuahalea, Uuaa. Udia nimolö dolö amoda hä, misi gabio. E gausiamolöie afiamalola uuai. ⁷ Amala uuasebegi, udia dodola amoli su-

lubadela nowelahilä, ilile elamu amoli hahamogilahilä gau. ⁸ Amasebegi, asigi maade amolia asigi gäwi amolima sähalea, Dilia weli gogi nili gögödëla imo. Nilile elamu usidelä hamosebela säi. ⁹ Amala säsebegi, asigi gäwi amolia säla obëgësalea, Ai. Weli wegida dilila nililada dofea made. Bidi neasea ami awäla, dilida dihilile bidia nimalola säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ili weli nea asi amo gaalu, udia nimolö dolö amo beselagalai. Amasebegi, daiia udia amolida ebalä awäla, udia neahalea molö edefade nasebea ami digala, idi gai. ¹¹ Hobeala, udia dodola odoa amoli maala, ilia sähalea, Dafidilo, dafidilo, nili idi gai dogasimola säi. ¹² Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilida na dawa madela säi.

¹³ Amamolö gabugi, dilia segeyoge aoage dawa made neebe ameada, idihë namialola Yesuea säi.

Ado besula hamoi hamolasilo ohodoaie säi amo
(Ulugu 19.11-27)

¹⁴ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Hebeni Beaha Maadela Sigi Neebea amida, gowe gadoi diamolömelë. Dolö afädëa e sege wagadi made moholö awähalea, ie hamoi hamolasilo amoli misialalahilä, ilia ie nelegei sigi namiäiaie, ilile naabogi gausisi. ¹⁵ Ea afädëma muni giwi siliba dausini bia i. Elömada muni giwi dausini äudä i, amase, elömada dausini afädëfali i. Ilile asigi dibe amo gadola, afädë afädëlama muni sogola gausisi. Amala hamola negesilahilä, e asi. ¹⁶ Awäsebegi, dolö dausini bia nelo ameada, fodolofali awäla bisinesi hamosa neada, dausini bia elö neala baai. ¹⁷ Amase, dolö dausini äudä nelo ameage, amo gadola hamosalea, dausini äudä elö neala baai. ¹⁸ Amai gaso, dolö dausini afädë nelo ameada awäla, ie dafidiloie muni giwi dausini amo naga dögölahilä, naga isogi musügä negesi.

¹⁹ Segeyo holöbö ede nelolahilä, hamoi hamolasilo amolile dafidilo amo obëgëla, ea muni i amoie, ilibalä ado fädäla sämolöie misi. ²⁰ Dolö muni giwi dausini bia nelo amea, dausini bia elöge baala nii amo gaula maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini bia i. Ameada, na dausini bia elö neala baai amo gowemelë. ²¹ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²² Amala säsebegi, dolö dausini äudä nelo ameage maala nea sähalea, Dafidilo, dia negali dausini äudä i. Ameada, na dausini äudä elö neala baai amo gowemelë. ²³ Amala sälebegi, ie dafidilo amea ema sähalea, Hamoi hamolasilo hedabie, dia hamoi hedabolafali hamoi gabu. Dida asigi nulügäi. Dia nelegei holöfali go hedabola madëlela sigi nelo goeada, dia nelegei edefade sigi namiäiaie imolömelë. Di nebalä obeägisa namolöie misiëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolö muni giwi dausini afädë nelo ameage

maala nea sähalea, Dafidilo, dida dolö aabela habobalo amo na dawa. Dia made sagaia amida, dia molö nelo. Sege dia molö gägä made fëfëia amige, diada molö gegedola negelo. ²⁵ Amalo ameada, ne bedähalea. Ne awäla, die muni giwi amo na naga dögöla negei. Die muni amoda gowemelë. ²⁶ Amala säsebegi, ie dafidiloea ema säla obëgësalea, Hamoi hamolasilo nafade di, dida habobame. Dia helësësalea, sagai na made sagaia ami na molö nelo, amase, sege na molö gägä made fëfëia amige, nada molö gegedola negelola helësëile. ²⁷ Amala helësëi galëda, dia bëgi dolöbalä nïe muni negesi galebeda, ne obëgëla maala, baai muni amola nealabio. ²⁸ Amai amea, muni giwi dausini afädë ea gaula neebe go neala, dausini nabülasi galebe amogali imalo. ²⁹ Amoïeda, sulubadela nelebo afädë gaula neebe amolimada, odoa baala ïasegi, yafie gaula namolömelë. Gaso, afädëa nelebo afädë made gaula neebe amomada, holöfalimelë gaula neebe amoda hailsa nimolömelë. ³⁰ Hä, hamoi hamolasilo nafade goda sege gasimi sagai dibeami sogobala sadia idogomalo. Amida, ili diisalea bese alinalëgësa namolömelëla säila säi.

Dolöie Malöea udia dolö sulubadela mogemolö amo

³¹ Yesuea ado aso, sähamu neamu sähalea, Dolöie Malö amo, ie yo digalo hido elöi salugalahlilä, selesaia fii sulubadelabalä maasolo amo gala, e ie sigi aligila filo hedabi hido elöidaia samolömelë. ³² Fifi asi sefolalebe amoli sulubadela, ie odagia maala gegedolasisegi, sigi aligilo ilia sugua sibile sugua memele nafolala mogelo amo gadola, eada udia dolö mogela, ³³ sugua sibida dafädimadi negela, sugua memeda fefeädimadila negemolömelë.

³⁴ Amo gala, beaha aligilo Ginia ie dafädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nïe Nadoea neala obeägilasi dilie, dili misië. Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami digamalo. Amoda sege föi dibe sulubadela mi gawila hamoia amila dilile daiai dilo. ³⁵ Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä i. Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa sigi asi. ³⁶ Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo i. Amase, ne oloi dibegi, dilia ne sigi nelo. Ne galabaia mosöa nebegige, dilia ne bea misila sämolömelë.

³⁷ Amala säsegi, mogola hamolo nefolalo amolia ema säla obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegi, nilia abola beala, di molö ïasio. Di ödä haläi nebegi, nilia abola di ödä ïasio. ³⁸ Amase, di näiadodi dolö nebegi, nilia abola di mosöa sigi awäsio. Di fagulo maade nebegi, nilia abola digali fagulo ïasio. ³⁹ Amase, di oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, nilia di abola bea awäsiola nabalömelë. ⁴⁰ Amala nabasegi, Gini amea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela nïe nedoolaligi afädë holöbö gidogofali neebe amoma hamoi amoda, dilia nema hamoila sämolömelë.

⁴¹ Amala säsegi, ea fefeädimadi nefolalebe amolima sähalea, Nemola fisi udia dolöla dili, dilida ne nebeawi made, bahila afiala, nulo usilo made dibeami moholö mosö. Nulo amoda mugabe busa amoïege, ie hamoi hamolasilo amolilege daiai. ⁴² Mida, ne sidëa baagoi nebegi, dilia ne molö made i. Ne ödä haläi nebegi, dilia ne ödä made i. ⁴³ Amase, ne näiadodi dolö gabugi, dilia ne mosöa made sigi asi. Ne fagulo maade nebegi, dilia ne fagulo made i. Amase, ne oloi dibegige, galabaia mosöa nebegige, dilia ne made bea misila sämolömelë. ⁴⁴ Amala säsegi, iliage naba obëgësalea, Dafidilo Geloie, di sidëa baagoi nebegige, di ödä haläi nebegige, di näiadodi dolö gabugige, di fagulo maade nebegige, di oloi dibegige, amase, di galabaia nebegige, nilia amo abola bealahilä, di made ugila negesiola nabalömelë. ⁴⁵ Amala nabasegi, ea ilima säla obëgësalea, Na dilima dofä sähago. Dilia nelebo sulubadela afädë holöbö gidogofali neebe amoma made hamoi amoda, dilia nema made hamoila sämolömelë. ⁴⁶ Amai gabugi, ilida së nahamu namolöia ami moholömelë. Gaso, mogoi hamolo amolida namolöi namolö dibeami moholömelëla Yesuea säla wagai.

Busa dolö amolia Yesu baagomäia nufulöla didiäha dilo

(Maga 14.1-2, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

26 Yesuea ado amoli sulubadela säha maadelahlilä, ie bëgëla aulo amolima sähalea, ² Segeyo äudä namolö gabulahilä, Baagila Asi Segeyo beselagalamolö amoda dilia dawa. † Hä, Dolöie Malö amo i fügäigi baala negemäia, odoaie naabogi gausimolömelëla säi.

³ Segeyo amo gala, gobela ilo busa nefolalo amola, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amolali, gobela ilo Busa Edefade, amoie ëida Gaiafasa, amoie mosöa gegedoi. ⁴ Iliä Yesu abeahämola oodolahilä, nufudala baagomäia gaumolödula geleä didiäha difolalo. ⁵ Iliä sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

Udia afädëa Yesuie busagia weli söga negei amo

(Maga 14.3-9, Yone 12.1-8)

⁶ Yesu e sege Bedani ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa sebegi, ⁷ udia afädëa weli hedabi gafisigäi hido elöi muni edefadea nelo amo gaula, e sebea ami misi. Yesu e ami molö naha sebegi, udia amea weli ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ie busagia söga negei. ⁸ Amala hamoi amo, ie bëgëla aulo amolia bealahilä, ilia habobala sähalea, Faeagasebegoda edoïedu. ⁹ Ameada bidi edefade nealahilä, muni amo busadäoigali ïalabiola säi. ¹⁰ Yesuea ilia habobasebe amo dawadigi nea, ea ilima sähalea, Dilia e edoïe yöla-

† *Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.*

sisa. Eada nema mala hedabi hamosebemelë. ¹¹ Busadäoinda dilibalä namolöi namolömelë. Gaso, neda dilibalä namolöi namolö mademelë. ¹² Udia amea nie domalogi weli negei amoda, ne baumolö amoie daiai. ¹³ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi gowe sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

Yudasaea Yesu hololömolöie ado afädë negela üi
(Maga 14.10-11, Ulugu 22.3-6)

¹⁴ Giwilasi amoligi afädë, ie ëida Yudasa Isagaliada, e gobela ilo busa neebee ami awälahilä, ¹⁵ ea nabahalea, Na e dilile naabogi gausideläie, diliada negali edo imolö gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa nidelahilä, egali i. ¹⁶ Segeyo amila nofela, ea Yesu ilile naabogi gausimolöie fu hogosa nelo.

Yesu e ie bögëla aulo amolibalä molö naha dilo amo
(Maga 14.12-21, Ulugu 22.7-14, 22.21-23, Yone 13.21-30)

¹⁷ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie segeyo bu agesolo amo gala, bögëla aulo amoli maalahlilä, Yesuma nabahalea, Dia Baagila Asi Segeyo molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Gaamugi awälahilä dolö amoma gomalä sämalö. Säla Oleleleoa sähalea, Nie fuda hä, ga made gabugi, nie bögëla aulolali, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amo na dibalä nuduläla säila sämalola säi. ¹⁹ Amala säsebegi, bögëla aulo amolia Yesuea säi amo gadola hamola, Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie daiai.

²⁰ Deadifali, Yesu e giwilasi amolibalä molö naha sefolalo. ²¹ Ili molö naha sefolalea, ea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelëla säi. ²² Amala säsebegi, ilile asigia edefade yöia idogolahilä, hido hidolea ema säla didigahalea, Dafidilo Geloie, nale, ma nalela säla didigai. ²³ Amala säla didigasebegi, Yesuea säla obögësalea, Dolö nebalä falogi naabo gaalu digai ameada ne hololöla odoäie naabogi gausimolömelë. ²⁴ Ie säla dödëla negei dibe amo gadola, Dolöie Malö-da baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amoda, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabio-melëla säi. ²⁵ Yudasa, e hololöla odoäie naabogi gausimolö amea nabahalea, Säla Olelelo, nalela nabi. Amala nabasebegi, ea ema sähalea, Dihä säse gomelëla säi.

Dafidilo Geloie molö mai amo

(Maga 14.22-26, Ulugu 22.15-20, 1 Golidi 11.23-25)

²⁶ Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë nealahilä, Godema nesegei. Nesegeleahlilä, ea beledi

† 26.15 Muni giwi siliba nabülasi ohodoa go, walioda aboläiadi nilia dawa made. Goda holöbö muni edefade. Hamoi hamolo dolöea aube bia gadoigige, gafeia gadoigige bidi nelo amo gadoi. Madiu 27.9-10 amoge bimalo.

dagabodasila, bögëla aulo amoligali iahalea, Goda nie domalomelëla säi. ²⁷ Amala sälahilä, ea gaabogi usi amo neala gaula nea, Godema nesegeleahlilä, iligali iahalea, Dili sulubadelaea go hä, gobe dadagabola mualo. ²⁸ Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negemolöie healemelë. Nafade hamoi amoli hëmäia, udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁹ Na dilima sähago. Segeyo guila nofela, ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Nadoea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, dilibalä bu elö molömelëla säi.

³⁰ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, Olibebia afiai.

Fidaea Yesu dawa madela sämolömelëla säi amo
(Maga 14.27-31, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

³¹ Olibebia afiahalea, Yesuea ilima sähalea, Walio gasigi, dili sulubadelaea, nema hamosebe amo beahalea, dilile asigi afädë negeigo digamolömelë. Mida, ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada,

Na sugua sibi sigi aligilo nufudasegi, sugua sibida fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dödëla negei dialea. ³² Amamolö gaso, ne nowelasisegi, na dili baagila, nedale Galili moholömelëla säi.

³³ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea, Dima hamosebe amo bealahilä, sulubadeläie asigi afädë negei amo digaseda, neda dofä made amamolömelëla säi. ³⁴ Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Na dima dofä sähago. Walio gasigi gagalugo gawalia made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi. ³⁵ Amasebegi, Fidaea ema sähalea, Neda dibalä gaalu baagomolö galëge, ameada na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ie bögëla aulo amoli sulubadelaeage amalamu säla didigai.

Yesu e Gesemani sagaia Godebalä adoi amo
(Maga 14.32-42, Ulugu 22.39-46)

³⁶ Yesu e ilibalä sege ëi Gesemani beselagalalahilä, ea bögëla aulo amolima sähalea, Ne holöbö gasi gala Godema adose gaaluda, dili wi sefolamialola säi.

³⁷ Amala sälahilä, Fidage, Sebediie malö äudä amolege, ea ili sigi awälahilä nea, ie iso asigia yöia idogola, säosäosa nelo. ³⁸ Amala nea, ea ilima sähalea, Nie iso asigia edefademalä yöia idogosalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui nea, nihiligila idihë namolölamelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä, e holöbö gasi gala, nagadaia gumusula dia idogola dialea, Godema sähalea, Nie Nado, asiamolö fu galëda, gaabogi usi molö amo na asiamäia. Amamäia gaso, na hamese amo gadola made, dia hamese amo gadola hamomäi-amelëla säi. ⁴⁰ Amala sälahilä, ea ie bögëla aulo sebee ami awäla beahaleamelebe, ili süwia adi dibe amo bealahilä, ea Fidama nabahalea, Dilia nebalä aoa afädë idihë namolö ulisebele. ⁴¹ Nafadea dili fedogola melëloea, idihë nea, Godema adosa namialo. Dofä. Asigiada hamomolöila helësësa neago gaso, domaloda wäbëai nebegola säi. ⁴² Amala sälahilä, e bu agedu

obëgëla, Godema adosalea, Nïe Nado, go made asiala, muäia galëge, dia hamese amo gadola hamomäi-amelëla säi. ⁴³ Amala sälahilä, e bu obëgëla maala beahaleamelebe, ili süwia adi dibe meli. Mida, ilile si gafodo amo hä, gadugisalea amai. ⁴⁴ Ili ami bu elö dïgila awälahilä, ea bu osoda Godema dafidi säi amo gadola wäla säi. ⁴⁵ Amala sälahilä, ie bëgëla aulo amoli sebea ami bu obëgëla, ea ilima sähalea, Dili süwiamu diala, hele saleale. Bimo. Fu hä, ga madesebego. Dolöie Malö amoda, nafade hamolo amolile naabogi hololöla gausisebemelë. ⁴⁶ Dili hä, nowemo. Afiadi. Bimo. Dolöea ne hololöla odoae naabogi gausimolö amo hä, ga made misi neebemelëla säi.

Yesu odoae naabogi gausi amo

(Maga 14.43-50, Ulugu 22.47-53, Yone 18.3-12)

⁴⁷ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, giwilasi amoligi Yudasa e misi. Dolö maleia nudulo helebege baijalage gaula, ebalä mofiai. Gobela ilo busa amoliage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi amoliage, dolö amoli misialai. ⁴⁸ E hololöla ilile naabogi gausilo amea, ilima dafidi daiala säla iahalea, Na dolö gaula mimise amoda emelë. E gaumalola säla i. ⁴⁹ Ili maalahilä, e hä, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelo, di go gabiola sälahilä, e gaula mimi. ⁵⁰ Mimisebegi, Yesuea ema sähalea, Nedoo, dia hamomolö misi amoda hä, hamomola säi. Amala säsebegi, dolö amoli maala, Yesu hä, gaula fëdöi. ⁵¹ Amalebegi, dolö afädë Yesubälä nelö amea, ie helebe besela neawelahilä, gobela ilo busa amoie hamoi hamolasilo amo nufudala, ie gëhe dagala sali. ⁵² Amala hamosebegi, Yesuea ema sähalea, Dia helebego dihï negeia ami negela obëgëmo. Mida, dolö sulubadelaea helebea nudumolöie gauseda, helebea ili nufudala baagosa maademolö gabu. ⁵³ Na nie Nadoma nabaseda, eada waliomu selesaia fii yafie, ami giwilasi amo baagila asi amolida, nema fisiga wemolömelë. Na ema amala nabalö ulila helësësebele. ⁵⁴ Gaso, na amala nabaha galebeda, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola, amala hamomolöi dialeala säi amo made gausiala digalabiola säi.

⁵⁵ Amo gala, Yesuea gegedoi amolima sähalea, Fa nelö gaumolöie mulo amo gadola, nudulo helebege baijalage gagaulahilä, ne gaumolö misile. Segeyo sulubadelagi, nada gobela ilo mosöa säla olelesa sulo amogi, dilia ne made gaui amoda. ⁵⁶ Gaso, bea sälo amolia ado säla dëdëla negei dibe amo gadola gausiala digamolöie, nelebo sulubadela amala hamosamelëla säi. Amala säsebegi, bëgëla aulo amoli sulubadelaea e digila fisäla awäha maadei.

Ilia Yesuma gudi nabi amo

(Maga 14.53-65, Ulugu 22.54-55,63-71, Yone 18.13-14, 18.19-24)

⁵⁷ Yesu gaui amolia gobela ilo Busa Edefade Gaiafasa neebee ami, e sigi asi. Mala dawadigi dolöge, dafidilo asigi gäwi dolöge, ili ami gegedoi nefolalo. ⁵⁸ Fida e holöbö hobeala baagiala e bëgëla awäla, gobela ilo

Busa Edefadeie mosö yala isogi digalahilä, hä, wa-gasebe amo bimolöie, hamoi hamolasilo amolibalä beaha sulo.

⁵⁹ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeeage, e baagomäia nufulöie, dolö odoaea wä-fali, Yesuea asiala hamose melëlo amo sämäiala hogoi.

⁶⁰ Hogosebegi, yafiea wäfali, ea asiala hamose melëlo amo säla misi gaso, e nufulöie mi made meli. Made beasebegi, giso hobealafali, dolö äudä maalahilä

⁶¹ sähalea, Egoweä sähaleada, Na Godeie mosö go hailadigilahilä, segeyo ohodoagi bu ulimolöimelëla säimelëla säi. ⁶² Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefadea nowela aligilahilä, Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgësale. Elea dima säsegoda, abeahämola sähadula nabi. ⁶³ Amala nabasebegi gaso, Yesu e ado saula sulo. Amasebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema sähalea, Gode namolöi neebe amoie eigi, dia nilima fädäla sämola säha. Afädë Memelei amoda, dile. Dida Godeie malölela nabi.

⁶⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dihï säse gomelë. Gaso, na dilima sähago. Hobealada, Dolöie Malö Geloi Edefade amoie naabo dafädimadi filahilä, e mu baidilidaia maaha neë bimolömelëla säi. ⁶⁵ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea, hile fagulo gadelaha nea sähalea, Ea Gode gagadela säsebegi. Odoama ea hamoi amoie nalï made nabelämelë. Hädamade ea Gode gagadela säsebe amo dilia hä, nabi amomelë. ⁶⁶ Dilia abilia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Eda hä, nufudala baagomolö dialeala säi. ⁶⁷ Amala sälahilä, ilia Yesu e migalïa gofedela gagalala, e nufudala ialalei. Odoaeada e naabo gafea nufudalahilä ⁶⁸ sähalea, Afädë Memelei, dolö di nufudase egoweda nowë gabu. Dihï bea säla sämola säha nelö.

Fidaea Yesu dawa madela säi amo

(Maga 14.66-72, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18, 18.25-27)

⁶⁹ Amo gala, Fida e segea yala isogi nogila digasia ami sebegi, hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ema sähalea, Dige Galili dolö Yesubälä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷⁰ Amala säsebegi gaso, Fidaea dolö sulubadelaie sidaia ne madela sälahilä sähalea, Ado dia säse goda, na dawa mademelëla säi. ⁷¹ Amala sälahilä, e yala baagido idi dagaboimadi awäha nebegi, hamoi hamolasilo dolisä elöea e bealahilä, ami nefolalebe amolima sähalea, Dolö egoweda Nasalese dolö Yesubälä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁷² Amala säsebegi, Fidaea migalïa diigila, bu elö ne madela gelola sälahilä sähalea, Dolö amoda na dawa mademelëla säi. ⁷³ Hobeala, dolö odoa ami nefolalebe amolia maalahilä, Fidama sähalea, Dida dofä amoligi gabu. Dia adosebegoea dihidi ulufadigisebegomelëla säi. ⁷⁴ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfali säseada, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, migalïa diigila sähalea, Dolö amo na dawa mademelëla säi. Ea säia gai amole, hä, gagalugo gawalia gäi. ⁷⁵ Amala gäsebe-

gi, Fidaea helësësalea, Yesuea sähalea, Gagalugo gawalia aso, made gäla neëgi, dia ohodoala ne dawa madela sãmolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amala helësëla obëgëlahilä, e segea doadigila awäla, edefademalä diisa nelo.

Ilia Yesu e Gabena Bailadi neebee sigi asi amo

(Maga 15.1, Ulugu 23.1-2, Yone 18.28-32)

27 Segeyo sagala digase amo gaalu, gobela ilo busa nefolalo amoli sulubadelaeage, udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo amoliage, Yesu baagomäia nufulöla säla ado afädë negei. ² Ilia Yesu nafodola sigi awälahilä, Gabena Bailadiie naabogi gausi. †

Yudasa e baagoi

(Abosolo 1.18-19)

³ Ilia e nufulöie hamosebe amo bealahilä, Yudasa, Yesu hololölo amea asigi bedefalahilä, muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gaula, gobela ilo busa amolige, dafidilo asigi gäwi amolige neebee obëgëlahilä ⁴ sähalea, Nada dolö nafade afädë made hamoi hololöi amoda, asiala hamoi gabiola säi. Amala säsebegi, ilia säla obëgësalea, Dia hamoi goda nilile mademelë. Goda dihilemelëla säi. ⁵ Amala säsebegi, Yudasaea muni amo Godeie mosö isogi ami sadia idogolahilä awäla, hïmu maagö böola baagoi. ⁶ Amala hamosebegi, gobela ilo busa amolia muni amo neala gaula nea sähalea, Goweada dolöie heale digamäia hamoi amea, muni goda negelo dibeä ami gedola negemolöda dofea mademelëla säi. ⁷ Ilia ado afädë negelahilä, muni amea sege afädë nii. Sege amoda, nagaea sosobene hamolo dolö amoma nii. Udia dolö sege odoadila misi amoli baagosegi baumolöie sege nii. ⁸ Amala hamoi amo helësëlahilä, sege amoda Heale Segela sälo, amase, walioge amala säha nea. ††⁹ Amoda Godea bea sälo Yelemaeama aligila bea säi amo gausiala digai. Ado amoda gomalä. Ilia muni giwi siliba nabülasi ohodoa amo neala gau. Bidi amoda Isilaleie malö odoaea dolö goie bidida gomalä säla negei. ¹⁰ Dafidilo Geloia na hamomalai amo gadola, nagaea sosobene hamolo dolö amoie sege nimolöie, ilia bidi amo ila säla dëdëla negei dialea.

Yesuma dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi

(Maga 15.2-5, Ulugu 23.3-5, Yone 18.33-38)

¹¹ Yesu Gabenaie siigi nebegi, Gabenaea Yesuma nabahalea, Dida Yu udia dolöie beaha aligilo ginilela nabi. Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Dihï säse gomelëla säi. ¹² Gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, ea asiala hamoimelëla säsebegi,

† 27.2 *Bailadida Olomo dolö. Olomo ilia, e Yu ilile gamane beaha aligilo gabena namialai. Yu ilia hilidomuda Yesu nufudala baagomolö uli gabugi, Olomo dolö amoliage nufudala baagomolö dialeala sãmolöi dilo. Ameada, Yu ilia Bailadi neebee Yesu sigi asi amo. Yone 18.31 bimalo. †† 27.8 Ado amea, walioge amala säha neala säi amoda, segeyo walio nili neebeweie made säi. Amoda Madiuea ie beba dëdësebe amo gaalu segeyo dilo amoie säi.*

ea ado afädë made säla obëgëi. ¹³ Amasebegi, Bailadia ema nabahalea, Ilia dima asiala hamoila säsebegi, dia made nabahalela nabi. ¹⁴ Hä, Yesuea ado afädëge made säla obëgësebegi, Gabena amo edefademalä fudugi.

Yesu baagomäia nufuöla säi

(Maga 15.6-15, Ulugu 23.13-25, Yone 18.38—19.16)

¹⁵ Segeyo Ede amoie molö nasolo amo galada, Gabenaea galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolö gegedoi amolia dolö gowe fisigämola säse amo gadola, hilima fisigälasilo. ¹⁶ Segeyo Ede amo gala, dolö afädë, ei Balabasa galabaia negei dilo. Udia dolö sulubadelaea ie mala dawadigi. ¹⁷ Udia dolö yafie maala gegedoi nebegi, Bailadia ilima nabahalea, Na nowë dihilima fisigämäiala hamesebe. Balabasa fisigädule, ma Yesu, ema Afädë Memeleila sälo go fisigädulela nabi. ¹⁸ Amala nabi amoie mida, ilia Yesuma mudialahilä, ie naabogi gausi gabula helësësalea amai.

¹⁹ Amaimo, e gudisalea filo amodaia sebegi, ie udi-aea ado afädë säsisalea, Dolö mogoi goma afädë made hamomalo. Mida, na walio simasia beala, e helësëla nie asigi edefade yöia idogoimelëla säi.

²⁰ Amai gaso, gobela ilo busa amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, udia dolö gegedoi amolima Balabasa fisigähalea, Yesu nufuöla sämäia si nigilasi. ²¹ Amasebegi, hä, Gabenaea ilima nabahalea, Äudä amolegi abodo dihilima fisigämäiala nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Balabasamelëla säi. ²² Amala säsebegi, Bailadia ilima nabahalea, Amai galëda, Yesu, ema Afädë Memeleila sälo goma, na abilia hamomäiala nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea säla obëgësalea, I fügäigi baala negemäiala säi.

²³ Amalebe, ea ilima nabahalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amai gaso, ilia gelolafali uuala sähalea, Eda i fügäigi baala negemäiala säha nelo.

²⁴ Ea säse amo made nabahalea, ilia gelola üala dodogöla sãmolö hamosebe amo bealahilä, Bailadia udia dolö gegedoi amolile sidaia naabo nigime hësalea sähalea, Dolö goie heale digaseda, asialada nema maademelë. Dihilima gomelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, udia dolö amoli sulubadelaea säla obëgësalea, Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi. ††²⁶ Amala säsebegi, ea Balabasa hilima fisigäi. Amalahilä, odoaea Yesu fëgämaloi. Fëgälahilä, e i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi amo

(Maga 15.16-20, Yone 19.2-3)

²⁷ Amala hamosebegi, Gabena amoie ami dolö amolia Yesu sigi awäla, Beledoliama mosöa nogila digalahilä, ami dolö odoama gegedomalolahilä, e nogömaloi. ††²⁸ Ami nebegi, ilia ie fagulo gäi amo gila nege-silahilä, fagulo bëi sedade bedefala salugasi.

† 27.25 *Ie healeda nilimage, nilile malömage diamiäiala säi amoda gomalä helësëla säi. E nufudala heale digasebe amoie säda,*

²⁹ Amalahilä, ëfë äyo gägäi neala amalela nasigila, giniie busa gadoi hamola ie busagia salugasilahilä, i dama dagaboige ie naabo dafädimadi gausi. Ili e mia emo gumu sasagala fia idogola salea, e gadiabola sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo Ginie, di go gabila sähalea. ³⁰ Amalahilä, ilia e gofedela gagalaladigi, amase, i dama dagaboi gausi amo fedela neala busagia nufudadigisa nelo. ³¹ Ili ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo sedade amo holola, hile fagulo faläi amo salugasi. Salugasilahilä, ilia e i fügäigi baala negemolöie sigi asi.

Yesu e i fügäigi baala negei amo

(Maga 15.21-32, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

³² Ili amila doadigila afiaha dibegi, gaamu Sailini ami fii dolö afädë, ie ëida Saimono gausiala digai. Amalebe, ilia ema Yesuie i fügäi amo gaumalala eegei. ³³ Afialahilä, sege ëi Gologoda beselagalai. Gologoda amoda Busa Giwi Segela sälo. ³⁴ Beselagalalahilä, ilia wani ödäge gamogai ödäge gegoalahilä, egali muäia iasebegi, ea nabibilage, molö made helësëi. ³⁵ Amalebe, ilia e hä, i fügäigi baala negelahilä, ie fagulo gii amo nowëa nimabelela, sadu dahila, ie fagulo amo amala mogei. ³⁶ Amalahilä, ili ami fia idogola, e idihë sefolalo. ³⁷ Ili i fügäigi ie busa daia adomoi, ema gudisalea säi amo dëdësalea, Goda Yu udia dolöie beaha aligilo Gini Yesula dëdëla baala negei. ³⁸ Amala hamolahilä, ebalä fa nelo dolö äudä, elö naabo dafädimadi, amase, elö naabo fefeädimadila i fügäigi baala negei. ³⁹ Udia dolö ili amogi baagila afu mafusalea, ema busa dugagiladigila gagadiabola ⁴⁰ sähalea, Diada Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, di dihimu damula mosö. Dida dofä Godeie malö galëda, i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ⁴¹ Amaimo, mala dawadigi amoliage, dafidilo asigi gäwi amoliage, gobela ilo busa amoliage, amo gadola wäla gadiabola sähalea, ⁴² Eada udia dolö odo a ugila negelo. Amai gaso, hi e ugila negemolöi made gabu. Eda Isilaleie beaha aligilo gini nea. I fügäia adogoila e walio digaseda, nilia ema asigi afädë negemolö. ⁴³ Ea Godema asigi bogia adogola nelo. Godea e hameseda, ea e ugila negemäia. Mida, ea sähaleada, Neda Godeie Malöla sälo ameala säha dilo. ⁴⁴ Fa nelo dolö ebalä i fügäigi baala negei amoleage, amo gadola wäla ema nemoi.

Yesu baagoi amo

(Maga 15.33-41, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

⁴⁵ Eso mogogila awäla eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ⁴⁶ Eso bëgise gaalu, Yesuea

hili molöla sähalea säi. †† 27.27 Beledoliama mosöda Gabenaie mosö edefade. Amogida ami dolö amoli aligilo. † 27.29 Ami dolö ilia Yesu gadiabola dahila neala, beaha aligilo ginia momadolo amo gadola momadolasi. Segeyo amo gaalu, beaha aligilo gini iliada, fagulo bëige, habuga gadoige salugala, i dama dagaboige gaula filo negei.

gelolafali wela säia adahalea, Eli, Eli lama sabagadanila säi. Amoie mida gomalä, Nie Gode, nie Gode, dia ne edogi fisigisisala säi. ⁴⁷ Amo nabalahlilä, odo ami nefolalo amolia sähalea, Goeada Elaia wesebegola säi. ⁴⁸ Hä, fodolofali amoligi afädë baluluia awäla, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibea ami gelahilä, i bidigi yaala, egali muäia i. ⁴⁹ Amala hamosebegi, odo amolia sähalea, Aso. Elaia maala, e damula misiabelela beaha aligidila säi. ⁵⁰ Yesuea bu elö gelola sähilä, ie namolö amo fisigisila, hame doala asi. ⁵¹ Amasebegi, fagulo edefade Godeie mosöa gosagisi dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. Amase, fogolige maala, igige gäudäladigi. ⁵² Amase, baui amolige dogo negesebegi, Godeie udia dolö baagoi difolalo amoligi, yafie nowelasisi. ⁵³ Yesu baagoi amo nowelasisebegi, nowelasisi amoli baui amo dögila awäla, Godea hile nafolai sege gaamu Yalusaleme dibea ami nogila digasebegi, udia dolö yafiea ili meli.

⁵⁴ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo ameage, amase, ebalä Yesu idihë nefolalo amoliage fogoli misi amogige, nelebo hamoi amogige beala, edefademalä fudugila bedälahlilä sähalea, Wae. Goweda dofä Godeie malö gabula säi.

⁵⁵ Udiafalä yafiea Yesu ugila negemolöie, Galilila e bëgëla mofiai amolige, ami holöbö mia madela sida wewela nefolalo. ⁵⁶ Magadala udia Melige, Yemesele Yosebelele eme Melige, amase, Sebediie malö äudä amolele emege, udia amoligi nefolalo.

Yesuie domalo baui amo

(Maga 15.42-47, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁵⁷ Deadifali, Alimadia nelegei negelo dolö afädë misi. Dolö amoie ëida Yosebe. Eege Yesuie bëgëla aulo nelo. ⁵⁸ E Bailadi neebea maalahilä, Yesuie domalo amo ema imäiala nabi. Nabasebegi, Bailadia ami dolöea ema neala imalai. ⁵⁹ Amasebegi, Yosebea Yesuie domalo amo nealahilä, fagulo nigime baai made, hedabifali amea usulala ⁶⁰ gaula awälahlilä, hile igi äbä gähe duwi dilo amogi bausi. Bausilahilä, igi edefade afädë bebugula maala, idi amo dofogasila, e hä asi. ⁶¹ Magadala udia Melige, amase, Meli elö amoge, ele Yesu baui gaalu alömodi sulo.

Ami dolö amolia baui amo idihë nelo amo

⁶² Nelebo daialo segeyo amo baagia, segeyo amogi gobela ilo busa nefolalo amolige, Felesi dolö nefolalo amolige, Bailadi neebea awäla gegedolahilä ⁶³ sähalea, Dafidilo, dahila nelo goea aso, made baagola nea sähalea, Segeyo äudä nelolahilä osodagi, ne nowelasimolömelëla säi amo nilia helësëla obëgëimelë.

⁶⁴ Amala säi amea, segeyo ohodoa gogi, odoaea baui amoie idi hedabola galahlilä, idihë namialamalo. Bëgëla aulo amolia maala, ie domalo amo nealahiläda, udia dolöma hä bauia amila nowelasimelëla säloea. Il-

ia amala hamola, dahila neala säseada, ea dafidi dahila neala sälo amo baagila moholö gabumelëla säi.

⁶⁵ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Ami dolö odoa idihë aligilo namiäia diligali ïahago. Dilia ili sigi awälahilä, ilia bauia ami idihë namialamalo. Dilia gomalä hamomolöila asigisebe amo gadola hamola, baui hedabola gamalola säi. ⁶⁶ Amala säsebegi, ili awäla baui amo hedabola galahilä, odoaea idi galo igi amo bebugula auloea nofe negela, idihë aligilo amolima hedabola idihë namialai.

Yesu e baagoiala nowela asi amo

(Maga 16.1-10, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-18)

28 Segeyo Sabada baagibua, saleleie mi gäwi segeyogi, eso mi gäwila säsälosebe amo gaalu, Magadala udia Melile, Meli elölea baui amo bea asi. ^{†2} Ami nebegi, fogoli edefade misi. Dafidilo Geloie selesaiia fii afädë Hebenila digahalea amai. Digalahilä, selesaiia fii amea igi amo bebugula negesilahilä, e amodaia sulo. ³ Selesaiia fii amoie odagida sege yabagelela yo digalo amo gadoi, amase, ïe fagulo gäige falelafali fisi. ⁴ Amogi, idihë aligilo amoli ebalä bedähalea, ili emo gigisëla, baagoi gadoi hamoi.

⁵ Amaimo, selesaiia fii udia amolema sähalea, Ali bedämabio. Aliada Yesu i fügäigi baala negei hogola misi amo, na dawamelë. ⁶ Eda wi maade. E negei diloa gowe bea misië. Mida, ea säi amo gadola, nowela asimelë. ⁷ Ali hä, aabela awäla, ïe bögëla aulo amolima gomalä sämalö. Eda baagoiala nowela asimelë. Dili baagila, edale Galili moholö awäha nea, e ami bimolömelëla sämalö. Na hä, alima säi agui amomelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, ele bedälage, edefademalä obeägilage, fodolofali bauia amila awäla, ïe bögëla aulo amolima sämolöie baluluia asi. ⁹ Awäha nebegi, Yesuea ele gausiala digala sähalea, Ali go gabiola säi. Amala säsebegi, ele e mia ga madela maala, ïe emogi gaula digala, elea ïe ëi gauia adai. ¹⁰ Amasebegi,

† 28.1 Saleleie mi gäwi segeyoda, salele ede. Edolo niliada gifalädalüla sälo.

Yesuea elema sähalea, Bedämabio. Aliada, ïe ne-doolalima, ili Galili mosalamalo. Awäseada, ilia ne ami bimolömelëla sämolö mosalola säi.

Idihë aligilo amolia säi amo

¹¹ Udia äudä amole awäha nebegi, idihë aligilo odoa awäla gaamu isogi digalahilä, ilia gobela ilo busa amolima nelebo sulubadela hamoi amo säla ïaha maadei. ¹² Amala säsebegi, gobela ilo busala, dafidilo asigi gäwi dolöbalä gege dolahilä, ilia ado afädë daijala negei. Ili muni malei neala, ami dolö amoligali ïahalea ¹³ sähalea, Dilia gomalä sämalö. ïe bögëla aulo amolia gasigi maalahilä, nili adidi dibegi, ïe domalo amo fa niimelëla sämalö. ¹⁴ Amasebegi, Gabenaea ado gowe nabaseda, amoda, nilia ebalä ado hahamogimolömelë. Dilia asiala hamoi made bimäiala säi. ¹⁵ Amala säsebegi, ami dolö amolia muni amo nealahilä, ilima säi amo gadola bögëi. Amaimo, walioge Yu ilia ado amomu säla daidosa nea.

Yesuea ïe bögëla auloma hamoi ilia hamomäiaie säi amo

(Maga 16.14-18, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23)

¹⁶ Bögëla aulo gidälasi amoli Galili afialahilä, segebidaia Yesuea säla negeia ami afiai. ¹⁷ Afialahilä, ilia e beala, ïe ëi gauia adai. Amai gaso, odoaeada asigi äudä negei. ¹⁸ Amasebegi, Yesu e ili neebea maala nea, ilima sähalea, Hebeniiege, nagadaiaweiege, geloi sulubadela nema gausisa maadeimelë. ¹⁹ Amala hamoi amea, dili awälahilä, fifii asi sefolalebe amoli sulubadela ïe bögëla aulo aligimäiaie sämolö mosalo. Amalahilä, dilia Nadoie eigige, Malöie eigige, Gesami Hedabiie eigige, ili ödägi gelasila, ²⁰ na dilia hamomalai amo sulubadela ilia bögëla hamomäia olelemalo. Segeyo sulubadelagi ne dilibalä namolömelë. Amalamu awäla, aligila wagamolömelëla säi.

Hä amo.

Maga

Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelo

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

1 Godeïe malö Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dafidi mi gäwi amo gowe. ² Godeïe ado säla ilo Aisaeaea dafidi bea säla ïe bebagi ado gowe dädëla negei amo dialea.

Nïe ado säla ïmolö, gaula awäse amomada dïe idi fodolasimäia ema dafidimola sämolömelë.

Malagai 3.1

³ Sege nafade udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea sähalea, Dafidilo Geloï misiäia idi daiala hamogimalo. ïe idi amoda mogola fodolasimalola säha neamelëla säi amo dädëla negei dialea.

Aisaea 40.3

⁴ Amala dädëla negei dibe amo gadola sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone misi. Ea maala nea sähalea, Nafade hamoi amo Godea hëmäia dili iso asigi besumalo. Amalahilä iso asigi besui amoda ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelo. ⁵ Udia dolö yafie Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibe amlage Yalusalemelage sulubadela nelo amoli e neebee ami maala gedoi. Maalahilä ilia nafade hamoi amo sisiaha maadesebegi, Yonea ili Yodona ödägi gei. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahlilä sugua gafodo gadoï malibu negela nelo. Eada gali-awage äwiie ödäge naha nelo. ⁷ Ea ado mala sähalea, Ne dafidi misi neawe. Hobeä ne baagï afädë molömelë. Ne holöfalï neebewe gadoï made eda ilibia edefade neebe amo molömelë. Na ïe emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäea gesa neawe, ea Godeïe Gesamia dili gesa namolömelëla säla ïaha nelo.

Yonea Yesu ödägi gelasi

(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)

⁹ Segeyo afädë amo galamu Yesu e Galili segeïe gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu ödä Yodonagi gei. ¹⁰ Yesu ödägi gela ödägila agesua fodolo aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo melï. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoï digalahilä ema fisebe amo melï. ¹¹ Beaha nebegi, selesäia mosöalahilä ado säia idogosalea sähalea, Nïe malöfalïe, na di boba hamolahilä dima obeägï edefademalä neawela säi.

Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹² Ado säha maadesebegi, Godeïe Gesamia Yesu sege nafade udia dolö aligisia made ami mosaloi.

¹³ Amala sigi awäla ifosisebegi, e ami segeyo nabülasï biyidia nelo. Yesu neebee ami mugabe Saidania ea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu sugua ilaba elö elöï neebee ami nebegi, selesäia fiia e ugila negemolö misi.

Yesuea Galili nea hamoi dafidi mi gäwila hamosa nelo

(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)

¹⁴ Yone nafodola negei nebegi, Yesu e Galili awälahlilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoïe Ado Mala Hedabi säla ïaha nelo. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo daiala negei dilo amo walio gogi gausiala digasebego. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami namolö amo ga madefalï dialeamelë. Dili asigi besula Ado Mala Hedabi gomü gaula mogomalola säla ï.

Yesuea dolö biyidia seme digiisa nebegi wei

(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)

¹⁶ Yesu e Galili oeabo agesu amogi awäha nea beahamelebe seme digiilo dolö äudä Saimonoge ïe edoo Ädulule seme selëgë digiisa neebe melï. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Ne awäsewe gadola bëgëla misië. Alia udia dolö nimäia. Na alima neala oleledeläla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea fodolofalï selëgë negesilahilä e bëgëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahlilä beahamelebe Sebediïe malö Yemesege ïe edoo Yone dudaia nea selëgë hamogisa neebe melï. ²⁰ Bealahilä fodolofalï ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolö hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bëgëla asi.

Dolö afädë mugabe fedai nelo

(Ulugu 4.31-37)

²¹ Ili Gabaniama beselagalahlilä salea. Segeyo Sabada gafegi † Yesu e gedolo mosöa awälahlilä ea mala

† 1.21 Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeïe ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hi e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiäi. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obëgëi 20.8-11ge bimalo.

säla olelesa nelö. ²² Mala dawadigi amolia säla olelelo amo gadola made, Yesuea geloi gaulahilä, geloi hido elöi olelesebegi, udia dolö sefolalo amolia nabalahlilä ili asigigi fudugisa sefolalo. ²³ Segeyo amo gala amala olelesa nebegi, dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo amea üalalahilä sähalea, ²⁴ Nasalese dolö Yesuo, nili neebee wida dia abilia hamodelä misi. Nili nufudadigidelä misile. Dida na dawa. Dida dolö mogoi hedabifali Gode hi e neebeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Adomabu. Dolö go digilahilä hä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahlilä üalalahilä doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sulubadela sefolalo amolia fudugilahilä hilidomu sädäwala säla didigala sähalea, Walio hamoi amo edodu. Mala gähe amo gabu. Walio dolö goea ado säi amoda geloi hido elöi gelola säimelë. Ea mugabema säseba, mugabea nabala hamolo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadelaea nabala didigai.

Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö

(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)

²⁹ Ili gedolo mosöa amila doadigila fedala Yemese Yonelebalä awäla Saimono Ädululele mosöa beselagalai. ³⁰ Saimonoie esöa hëgi olo oloi dibegi ilia Yesu maasebegi, ema fodolofali säla i. ³¹ Säla iasebegi, Yesu e udia oloi dibeami awälahlilä ea naabogi neawela nowela ifosi. Amala hamosebegi, hëgi dafidi dilo amo hogosa helela wahilahlilä udia amea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo neala gaula, mugabe fedai nefolalo amoge sigi gaulala Yesu neebee gegedoi. ³³ Udia dolö ami nefolalo amoli sulubadela maala mosöa nogila digalo idi galo mia ami gegedola nefolalo. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi dilo amo wahiladigi, mugabe fedai yafie nefolalo amo nesiladigiladigisa nelö. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalo. Amalebeda Yesuea mugabe amolima sähalea, Dilia sämabula säi.

Yesu e Galilimadi ado mala säsäla asi

(Ulugu 4.42-44)

³⁵ Segeyo sagala digaia made Yesu e yosefali doadigila awälahlilä udia dolö aligilo made dibeami Godema adosa sulo. ³⁶ Saimono ebalä nefolalo amolia Yesu e hohogola hobeala bëgëi. ³⁷ Beagolelahilä ema sähalea, Neebe amoli sulubadelaedi hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Sege gaamu ga made dibeami ado mala oleleledeledele afiadi. Neda hamoi amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö neebeeami awälahlilä Yesuea ado mala säla

oleleladigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisa nelö.

Yesuea dolö afädë wahilasi

(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebeeami maalahilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäiala helësëseba, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuie isogi edefademalä bobasëmolöea nobalahilä, ië naabo mogodigisa gala, dolö amo diigisalea sähalea, Na amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala hamosebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helelahilä wahii. ⁴³ Yesuea dolö amo fodolofali mosalola sälahilä amoma gelolafali sähalea, ⁴⁴ Dofä asiala elöma säloeo. Di wahii go odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebeeami di siia bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, di wahii go ilima olemolöie, Mosesea säla negei dibeami gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amea awäha nea hamoi amo säla iia awäha nelö. Amala säsebegida Yesu e gaamu dibeami amogi ilile siigi moholöi made beala udia dolö maadeido gasi gala nelö. Amala nebegi, udia dolö yafie sege dibe sulubadelagila Yesu e neebeeami mafusa nelö.

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi

(Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

2 Segeyo odoami nelolahilä Yesu e Gabaniama obëgëi. Obëgëla misi nebegi udia dolö nefolalo amolia Yesu mosöa obëgëla misi neala säi amo sulubadelaedi nabaha maadei. ² Nabaha maadelahlilä udia dolö yafie Yesu neebeeami sulubadela gegedosalea mosö isogige idilibage negegila fisila odoamamolö fufu made dibegi Yesuea ado mala säla iaha nelö. ³ Amala säla iaha nebegi, ilia dolö afädë fii si sulo amo Yesu neebeeami dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie fila negegi sebegi, ilia dolö amo Yesu neebeeami gaula moholöi made beala mosö figidabodo fedalahilä Yesu neebeeami gaalula mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi amo fëola iia idogoi. ⁵ Ili asigi afädë negei nea hamosebeami bealahilä Yesuea dolö fii si amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoasefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ Dolö goweami ado säsebego mi edoie sähadu. Eada Gode gagadesa neamelë. Godea hidofaliamu udia dolöea nafade hamoi amo hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Ili amala helësësa dibeami asigia fodolofali bealahilä, Yesuea ilima sähalea, Dilia go helësësa dibegoda edoie. ⁹ Na dolö fii si gowema sämolö ado aabeida abodo. Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolö amo aabei gabulema, di nowelahilä die fëo gaula nawesa namiëla sämolö amo aabei gabule. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malö amea nagadaia wi nea, udia dolöea nafade hamoi amo

hëladigimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säla ïalahilä dolö fii si amo-
ma sähalea, ¹¹ Dima sähago. Nowemo. Die fëo neala
gaula dihï mosöa hä mosöla säi. ¹² Amala säsebegi,
dolö amo fodolofali ïe fëo amo gaula udia dolö sidaia
nowela segea awäsebe amo meli. Amala hamosebegi,
ili sefolalo amoli sulubadelaea asigigi fudugilahilä
Godeïe ëi gauia adala sähalea, Gowe hamosebe gowe
gadoi nilïa melëlo madela sulubadelaea säla didigai.

Yesuea Ilibai wei

(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e Galili oeabo edefade dibe nali amogi bu elö
asi. Awäla nebegi, udia dolö sulubadela Yesu neebee
ami gegedosebegi, ea ado mala olelesa nelo. ¹⁴ Amala
olelelahilä, awäha nebegi, dolö afädë, Alibiasaïe malö
Ilibai e dagisi muni nelo mosöa ami sebegi bealahilä,
Yesuea sähalea, Ne awäsebewe gadola bëgëla misiëla
säi. Amala säsebegi, Ilibai e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö yafie
dagisi muni nelo amolige mala nafade hamolo
amolige Yesula ïe bëgëla aulo amolibalä gedola molö
naha sefolalo. Dolö yafie amo gadola nawei amoliada
Yesu awäse amo gadola bëgëla awähamu nelo. ¹⁶ Dolö
odoo mala dawadigige Felesi dolöge amolia bea-
hamelebe Yesu e dagisi muni neloge mala nafade
hamologe amolibalä molö naha sebe meli. Bealahilä
Yesuïe bëgëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade
hamologe dagisi muni neloge ili ebalä gedola molö
naha sebegoda edoïela nabi. ¹⁷ Amala säi amo nabal-
ahilä Yesuea ilima säla obëgësalea, Udia dolö oloi
made nefolalebe amolida alögoda neebee aulo
mademelë. Oloi sefolalebe amolimu alögoda neebee
aulo. Ne misi amoda udia dolö hedabi neebe amo we-
molö misi made, udia dolö nafade hamolo neebe amo
wemolö misimelëla säla ï.

Molö naala made aligiloïe mala negei

(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)

¹⁸ Segeyo afädëgi ödägi gelo Yoneïe bëgëla aulo
amoliage Felesi dolö amoliage molö made naala aiyala
nelo. Ili Yesu neebee maalahilä ema sähalea, Yoneïe
bëgëla aulo amoliage Felesi dolöïe bëgëla aulo amo-
liage molö made naala nefolaleamelë. Die bëgëla aulo
golia molö aiyalo segeyo gogi molö naha nebege mi
edoïela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla
obëgësalea, Dolö afädëa udia neahalea, e damelë
molö molö gedoi amolima dili molö madela sämolöi
gabule. Amala sämolöi mademelë. Dolöea udia nease-
da, e dilibalä gedola salea molö molö dialea.

²⁰ Amaimo, hobeala dolö amo odoaea e sigi gaula asi-
bua dilida molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fag-
ulo gofogi fagulo gähea damula baala nedëmelo
mademelë. Amala hamoseda, fagulo gähe ameadä go-
fo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo

gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadola-
mu afädëa wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafo-
doea siiba hamoi sibai amogida oselo mademelë.
Afädëa wani ödä gähe amo sibaigi osaseda, i amoge
wani ödäge dusula digala nafademolömelë. Amala
hamolea wani ödä gähe dibe amo ödä i sugua gafo-
doea hamoi gähegi oselomelëla säi.

Segeyo Sabada gafegi hamoi hamolo made negei

(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu, ïe bëgëla aulobalä
helebe guläia gadoi ëi widi sagaido afiaha dilo. Afiaha
dialea ïe bëgëla aulo amolia widi amoïe gägä fafaila
awäha nelo. ²⁴ Amala hamosa nebegi, Felesi dolö nefe-
lalo amolia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla
negei dibe ameadä segeyo Sabada gafegi made
hamolo negei amo die bëgëla aulo golia damula
hamosa nebege bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea
ilima säla obëgëla sähalea, Debidige dolö odoea ebalä
nefolalo amola ili molö madela sidëa baagosebegi, De-
bidia hamoi dëdëla negei dibe amo dilia made meli
neale. ²⁶ Dolö ëi Abiada eda gobela ïlo Busa Edefade
nelo amo nebegi, Debidia Godeïe mosöa nogila di-
galahilä beledi Godegali odala ï dibe amo molö nii.
Beledi amo odoaeada nulö made. Gobela ïlo amolia-
mu nulö negei amo ea nalahilä odoea ebalä nelo amoli
muäia neala gaula awäla ïmelëla säi. ²⁷ Amalahilä ea ili-
ma sähalea, Godeada udia dolö ugila negemäia
segeyo Sabada gafe hamolasi. Udia dolöea segeyo
Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë.
²⁸ Amala negei ameadä Dolöïe Malö amo hï eda
segeyo Sabada gafeïe Dafidilo neala säla ï.

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahilasi

(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

3 Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa
ami dolö afädë naabo elö amo balägädöla nafadei
sulo. ² Udia dolö odoea sefolalo amolia Yesuma dia
nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi
Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöïe ili ga madela
beaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma
sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi.
⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Segeyo Sabada
gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade
hamomolö amo dofeale. Udia dolö namiäia damula
moholö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo
dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla
made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amolima
sidawewela beahamelebe ilile iso asigi geloi dibe amo
bealahilä habobala yöi. Yöla dolö naabo nafadei amo-
ma sähalea, Die naabo mogodigimola säi. Amala säse-
begi, dolö amea ïe naabo balägädöi amo mogodigia
gasebegi, naabo hedabola wahimolöïe wahiladigi.
⁶ Amala hamosebe amo bealahilä Felesi dolö sefolalo
amoli segea doadigila awälahilä, Heledoïe sosogo se-

folalo amolibalä Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha sefolalo.

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷ Yesu ië bægëla aulo amolila sege ili neloa amo fisila oeabo edefademalä dibeami asi. Ili asi amo gadola Galili udia dolö yafie ili bægëla asi. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dægëla alämadilage, gaamu Daiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö sämolö asusugai yafie Yesuea hamoi amo nabalahlilä bægëla awäla e neebeeami gegedoi. ⁹ Yesuea ië bægëla aulo amolima sähalea, Udia dolö yafie gegedoi amea ne dedelelahilä ne fëdösebemelë. Ne dudaia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebee gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahlilä e digidelälahilä amala dedelei. ¹¹ Amala mafulahilä mugabe amolia e bealahilä ië emo mia gumusula difolalea üalaladigila sähalea, Dida Godeie malö nebegola säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima ado gelola sähalea, Neda Godeie malö neala odoama säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei

(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä dolö odoa hi helësëi amomu misiëla wesebegi, ili e neebeeami misi. ¹⁴ Mofiasebegi, ea dolö giwilasi amoli ebalä namolö memelei. Amalahilä ea ilile ei abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imäiage mugabe fedai amo nesiladigimolöie iligali geloi imolöiege memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile eida gowe. Saimono, Yesuea ië ei elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yemesege, ië edoo Yonege, Yesuea elele ei elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasige, Alibiasaie malö Yemesege, Dadiusige, Selo do sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, ea Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahlilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabebalä nea hamosa neebela säi

(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedosebegi, Yesuge ië bægëla aulo amolige ili molö molö fu made beala nefolalo. ²¹ Yesu molö molö fu made beala neamelëla ilia säi amo nabalahlilä e sosogo amolia Yesu sigi obögëmolöie bea asi. Ili sähalea, Yesu gagaosa neamelëla säla i. ²² Mala dawadigi Yalusalemela mofiai amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuie isogi fedai nea. † Mugabe amoli sulubadelaie dafidiloea geloi iasebegi, ea mugabe nesiladigisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea mofiamola sälahilä ilima ado besula

† 10.25 Belesabuluie ei elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesiladigimolöi gabu. ²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda made samolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda made namolömelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neaseda, e sosogo neebee amoda moge mogelahlilä made namolömelë. Amoda sulubadela dofä hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebee amoie mosöa ië nelegei dibe amo fa nimolö moholöi made bimolömelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesilahilä ië mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galea. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähawe, Udia dolöea nafade sulubadela hamoi amoge, gagadelahlilä ado nafade elö elöla säi amoge hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Afädëa Godeie Gesami gagadeseda, hëla fisimolö made. Ië nafade hamoi amoda walioge hobealage hibälä diamolöi diamolömelëlä säla i. ³⁰ Ili Yesuie isogi mugabe fedai neala säi amo nabalahlilä Yesuea ado amo amala säi.

Yesuie eme edoolalida nowë

(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula ifo baagido segea nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeeami misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö Yesubalä amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali segea misi nea. Di misialala säsebela säla i. ³³ Amala säla iasebegi, ea säla obögësalea, Nië neme nedoo nowëli gabula säi. ³⁴ Amalahilä ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ea ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sebe gowelimelëlä säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage Godeie hame dibe amo gadola bægëla hamolo neebee amolida nedoo nalifila nemela ilida amomelëlä säi.

Yesuea ado besula sähalea, Dolö afädëa sagaido hawa sadia gogola aliligi asila säi

4 Yesuea oeabo edefademalä dibe amo agesugi nea ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie mafulahilä e neebee amo negegisebegi, e dudaia fila fedai. Du amo ödädaia dilo. Udia dolö yafie gedoi amolida oeabo agesua nefolalo. ² Yesuea ilima ado besula mala yafie olelela sähalea, ³ Nabualo. Dolö afädëa helebe guläia gadoi ei widi gägä sagaido sadia gogola aliligi asimelë. ⁴ Sadia gogola aliligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haeaea maala neala maimelë. ⁵ Gägä odoa igidaia naga abelëi dibeami daala negeimelë. Gägä amo naga abelëi amogi fodolofali bäui. ⁶ Fodolofali bäui gaso, eso neela hëgisalea difi moholö amo asusugala ödölola bausoimelë. ⁷ Amase, gägä odoa naga giisi äyo gägäi damula sadia gai bäusebea ami digai. Amoda äyo gägäi giisi amobalä gegedola bäusalea widi gägä amo yau hähalea gägä made negeimelë. ⁸ Gägä odoa naga hedabi

dibea ami daala negei ameadā hedabola bāulahilā gāgā negeimelē. Odoaeada gāgā nabūlasi ohodoa negei. Odoaeada nabūlasi gafeia negei. Odoaeada nabūlasi emu nabūlasi negeimelēla sāi. ⁹ Amala sālahilā Yesuea sāla wagahalea, Afādēa gēhea nabalūi galēda, nabalūi dialeala sāla ī.

Ado besula sāmōlō mi dibe beala sāi

(Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)

¹⁰ Yesuea ado sāsebe amo nabi amoli odoala īe bēgēla aulo giwilasi amolibalā Yesu e hīdo nebea awālahilā ea ado besula sāi amoīe mi ilia ema nabi.

¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sāla obēgēsālea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helēsēmōlō amoda dafidi ulufadigila made musūgā negesi dilo amo dilia helēsēmāia sāla ī amomelē. Udia dolō segea neebe amoma ado besulamu sāla īaha neawe.

¹² Amoīe mida gowe.

Ilia siia beahamu namolōi nea gaso, dofā gowe gabu-la made beagolemōlōmelē. Ilia gēhea nabahamu nea gaso, asigia helēsēmōlō mademelē. Ilia beagoleta helēsēsa galebeda ili asigi besusa maadesegi ilile nafade hamoi amo Godea hēla fisisa maadelabiola sāla ī.

Aisaea 6.9,10

Ado besula sāi amoīe bu awala sāi

(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)

¹³ Yesuea ilima sāhalea, Ado besula sāi amo fādāla made helēsēi neale. Fādāla made helēsēi nea galēda, amai sulubadela ado besulamu sāsebeweda abilia helēsēmōlō gabu. ¹⁴ Dolō amea molō gāgā sadia gogoi amo gadolada ado mala sadia gogoladigisa nea.

¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida udia dolō odoaea ado mala nabasebegi, ilile isogi ado mala sagasi amo mugabe Saidania fodolofalī maala neadigisa neamelē.

¹⁶ Amase, udia dolō odoā widi gāgā igi naga abelēidaia digai amo gadoi neebe ameadā ado mala obeāgila nabalāhilā neala gaulomelē. ¹⁷ Amai gaso, ili difi made awāla sedade made aligilomelē. Ilia ado mala neala gauī amoīe yōi beasege, amase, odoaea ili neala sēla-sisege, ilia fodolofalī dīgila aulomelē. ¹⁸ Udia dolō odoada giisi āyo gāgāi damula sadia gai fedaha dibea daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabalāhilā gaso, ¹⁹ nagadaia galu dibe amogi gumusula helēsēlahilā, muni edefade negemolōila, gesami edefade awāla helēsēse amea ado mala nabi amo dedelela yau hahalea gāgā negelo made neamelē.

²⁰ Amaimo, udia dolō odoā molō gāgā naga hedabia daala negei amo gadoi neebe ameadā ado mala nabala asigi afādē negelahilā ilia gāgā nabūlasi ohodoa negeladigi, nabūlasi gafeia negeladigi, nabūlasi emu nabūlasi negeladigilo neamelēla sāi.

Gamaliie ado

(Ulugu 8.16-18)

²¹ Amalahilā Yesuea ilima nabahalea, Afādēa gamali yola sagai amo faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Gamali waseda, aulidaia negelo madele.

²² Nelebo sulubadela musūgā negei dibe amo hobeala ulufadigisa maadela, nelebo sulubadela dabela negei dibe amo yo digai dibea ami neala ulufadigisa maademolōie amaimelē. ²³ Afādēa gēhea nabalūi galēda, nabalūi dialeala sāi.

²⁴ Ea sāi amo sāla uda negela made ilima sāhalea, Mala nabasebegoda hedabolafalī helēsēmalo. Dilia odoagali mogela īaseda, Godea amo gadola diligali mogela īahalea odoage baala īimolōmelē. ²⁵ Afādēa nelebo afādē gaula neebe amomada Godea odoā baala īimolōmelē. Amase, afādēa nelebo afādē made gaula neebe amomada, holōfalimelē gaula neebe amoda haila nimolōmelēla sāi.

Ado besula sāhalea gāgā bāulo malala sāi

²⁶ Yesuea ado sāi amo uda negela made sāhalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami gowe gadoi dialea. Dolō afādēa hawa sagaia diigisilahilā ²⁷ gasigi diala yose nowela afu mafusa neē gaalu, gāgā sagai amo duulu beselagalala gomālā bāusebela fādāla melēlo made. ²⁸ Nagaeamu neala bāulasilahilā gāgā negelomelē. Dafidida bāudale bobagilomelē. Hobeala mumusu negelomelē. Hobeafalī gāgā hodo negelomelē. ²⁹ Molō hodo amo nimolō segeyo beselagalai galēda, dolō amo hī helebea damula nelomelēla sāla ī.

Ado besula masada gāgāie sāi

(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea sāhamu neamu sāhalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea amo abodo gadoila sāmōlōdu. Ado besula abodoma dofe sāmōlōdu. ³¹ Amoda masada gāgā gadoi. Gāgā odoā gadoi made. Gāgā amoda holōfalifalī. Amo ilia sagaia sagalomelē. ³² Ilia sagalahilā neēgida fedala edefademalāde aligilahilā dāgōala hawa hēhela odoā sagai dibe amo baagila awāla bāulo neamelē. Īe adomo edefade bafui amogi haea mafula bāu augi hawa ami mosō olomelēla sāi.

³³ Yesuea udia dolō amolima ado mala sāla īahaleada ilia helēsēla hamosege hamomāia ado besula yafie sāla īaha nelo. ³⁴ Ea mala sāhalea ado besulamu sāla olelesa nelo. Īe bēgēla aulo nelo amoli hilidomu neada ea ado besula sāla īaha nelo amoīe mi sulubadela sāla īaha maadei.

Yesuea fo ödālebalā adoī

(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo galamu deadi eso digase gaalu, Yesuea īe bēgēla aulo amolima sāhalea, Oeabo ede-

fademalä go dëgëla nali alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä ili Yesu sulo du amodaia fila fedai. Eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola asi. ³⁷ Awäha nebegi, fo edefade gelola guula maalahlilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digai. Ödä häila digalahilä du nobagëdäi. ³⁸ Amala hamomolö amo gaalu, Yesu e ödä du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala dibegi ilia e didiigisalea ema sähalea, Säla Olelelo, di nowemo. Nilä baagodelä hamosebe gowegi di holöfali fudugila made dialealela nabi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowela nea foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala sälebe fo gelola misi amo bogelela fisila ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo bealahilä ili edefademalä bedälahlilä hilidomu sähalea, Folea ödäleada ie ado nabelo gabu. Dolöwe nowëdula säha sefolalo.

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesiladigi

(Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

5 Ili oeabo edefade amo dëgëla agesu näiada alämadi awäla Gelasa fii mosöa beselagalai. ² E ödä du ami digila awäha nebegi, dolö afädë mugabe fedai igi äbägi baagoi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge gaula nafodomolöi made. Igi ëfëage nafodomolöi made nelo. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa nafodosamu nelo gaso, igi ëfëa naabo nafodoi amo hësäladigilahilä emo nafodoi amo damudasila hësäla sadia gaha aligilo ameada dolö afädëa e gaumolöi made nelo. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoi bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hile domalo igia dagabosamu aligilo. ⁶ Amala hamosamu aligilo amo Yesu wagadi made maase amo beala e baluluia awälahilä Yesuie emo mia gumusula diadigai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalalahilä sähalea, Gode ilibia edefademalä neebe amoie malö Yesu, dia nema abilia hamomolöie misi. Na dima Godeie ei nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ado amala gelola säi amoda Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go digila mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Die ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nie ëida yafie, amai nilida maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafali sähalea, Segeweda digila mosalola sämabiola säi. ¹¹ Amo gaalu, sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafali sähalea, Nili sugua nefolalebe gagowelima fedamolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala mosöla säsebegi, dolö amo digila mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia digafulahilä ödägi digafula sugua amoli sulbadela ödäea mai. Sugua amoli gegeadolada dausini

äudä gadoi ödäea mai. ¹⁴ Amo hamoi amo bealahilä sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä gaamu dibea amige mosö gagäwila asi dibea amige säsäla awäha nelo. Säi amo nabalahilä udia dolö nefolalo amolia abilia hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu neebe awälahilä beahamelebe dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugala e asigi hedabi sebe amo bealahilä ili bedäi. ¹⁶ Odoaea meli amolia udia dolö misi neebe amea nabuäia mugabe yafie nesiladigi amoge sugua ödäea mai amoge odoama fädäla säla i. ¹⁷ Amala säla iasebegi, ilia Yesuma sähalea, Dida nilile segewe digila mosalola säi. ¹⁸ Amala sälebe Yesu e ödä dudaia fimolö awäsebegi, dolö mugabe yafie fedai nelo dafidi nesiladigi amea nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoiege bobasëi amoiege die sosogoma säla imolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu Nabülasi dibeamadi awälahilä Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla iasebegi, ilile asigigi fudugi.

Yaulusiie idiwige, udia Yesuie fagulogi diigisebegi wahii amoge

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesuea ödä dudaia fila oeabo edefademalä amo dëgëla obëgëla agesua nebegi, udia dolö yafie mafula gegedoi. ²² Amala gedosebe amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädëie ëida Yaulusi maala Yesu beagolelahilä ie emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ ema gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö ga madefali dialea. Dofä dia naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bëgëla awähalea dedelela negegila aligi awäha nelo. ²⁵ Awäha nebegi, udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimäiala alögoda yafie neebea ami aulo gaso, së edefade meli. Alögoda amolima muni iaha maadelo gaso, olo amo wahila made neala edesa aligilo. ²⁷ Amala salea Yesuea hamolo mala säi amo ea nabalahilä udia dolö Yesu e bëgëla asi amolibalä awälahilä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Hido asigia helësësalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigisebegi, heale oloi amo fodolofali hogosa helelahilä e wahimolöi wahii gabula helësëi. ³⁰ Amala hamosebegi, fodolofali Yesu ie wahilasilo geloi awäsebe amo helësëlahilä besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëla nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bëgëla aulo amolia ema sähalea, Udia dolö dibalä dedelela negegila neebewe dia meli amo edoie ne nowëa diigila nabahala säi. ³² Amala säsebegi, e nowëa diigi walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo

helësälähilä bedäla emo ggisëla Yesu neebee maala ië emo mia gumusula dialea. Sulubadela hamoi amo säla iaha maadei. ³⁴ Amala säla iasebegi, Yesuea ema sähalea, Nïe nidiwie, dia Godema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Dalulo gaula mosalo. Dima olo dilo amo fisimelëla säla i. ³⁵ Yesuea ado säla iaha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yaulusiie mosöala misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Die didiwi amo hä hame fidila asimelë. Yöi odoa olelelo dolö go ma iasebego edoïela säi. ³⁶ Ilia Amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Fudugimabu. Godema asigi afädë negemalola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili moholö mademelëla sälahilä Fida Yemese ië edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa mal'igahamelebe udia dolö yafie gegecola gualösalea didigaola osa dibe meli. ³⁹ Beala e mumuso isogi digalahilä ea ilima sähalea, Dili edogi didigaola gualösa dialea. Udia malö holöbö goda baagoi made. Süwia adi dialeamelëla säla i. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä öi. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesiladigilahilä udia malö amoïe eedo emelela dolö ebalä misi amola ilimu hogoli afädëgi udia malö dusugala negei dibeami asi. ⁴¹ Yesuea udia malö amo naabogi neawela nea ema sähalea, *Dalida gumi*. Nilile ado sälada, Udia malö holöbö, nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëïe odoai äudä. Amala hamosebegi, udia dolö nefolalo amolia bealahilä edefademalä bedäla fudugi. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola sälahilä udia malö go molö muäia imola säi.

Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)

6 Yesu e sege amo digila hi e ëdëi gaamugi awäsebegi, ië bëgëla aulo amolige e bëgëla asi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesuea gedolo mosöa ado mala olelesa nelo. Ea mala olelei amo nabalahlilä udia dolö yafie gedolo mosöa sefolalo amoli asigigi fudugilahilä ilia sähalea, Dolö gowea ado säsebe goweda abidi niidu. Asigi edefade ema i dibewe edodu. Ea geloi melëlo made gadoi hamosa neebe. ³ Eda mosö olelo dolö, Meliie malö nea madele. Eda Yemese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Ië elefila ilida nilibalä salea madele. Ilia amala sälahilä ema bimolö habobaha nelo. ⁴ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Bea sälo neebe amoda fii elö elöi neebe amolia ië ëi gauia adala aligilomelë. Hile segea fii afädë sosogo neebe amoliada ië ëi gauia adala aligilo mademelëla säi. ⁵ Ea dolöea hamomolöi made gadoi hamolo amo gadola segea ami hamomolöi made beala nelo. Ea udia dolö afädë afädëlamu oloi amo naaboea diigila wahilasisa nelo. ⁶ Amala hamosebe amo beala ili asigi afädë made negela neebe amogi e fudugisa nelo.

Yesuea giwilasi amolima mala olelela afufumola säi
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelo. ⁷ Yesuea ië bëgëla aulo giwilasi amoli misiëlahilä ilima sähalea, Äudä äudäla afufumalola sälahilä udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesiladigimäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salalage gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äudä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima sähamu nea sähalea, Sege afädëgi beselagalalahilä mosö afädëgi nogila digase amogimu nelolahilä dili bahila awähalea digila mosalo. ¹¹ Sege afädëgi beselagalahamelë. Amo fii amolia mosö fu made ialahlilä dilia säse amoge made nabaseda, sege amo digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai dibe amo fëfëla salalahilä, mosalo. Amala hamosedä, nilia asiala hamoi amea amasebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahlilä udia dolö amolima dili asigi besumalola säla iia nawesa nelo. ¹³ Ilia amala säsäla nawesa nea udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigiladigi. Udia dolö yafie olola nowei difolalo amoge ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ëi säsäi asi ameadä beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi amea geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha nelo. ¹⁵ Odoaea sähalea, Eda Elaia neala säi. Odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlilä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neagowalea gabula säi. ¹⁷ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didoie udia fedela neala dibalä sebego dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaulmolö mosalola säi. Amalebe ilia e nafodolahilä galabai mosöa negei. Heledoea ië udia Helodiasa obeägmäia amala hamoi. ¹⁹ Ië udia Helodiasaea Yone ma habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Amai gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Amasebegi, Heledoea Yoneda dolö hedabi, Godea hile nafolai neebe amo helësëla bedälahlilä idihë nelo. Ea Yonea ado säi amo nabalahlilä obeägilo amogi e asigi säosöla helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala gamane sigi aligilo nefolalo amolimage ami sigi aligilo nefolalo amolimage Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö nudulä gege-domalola säi. Amala sälahilä molö giasolo amo gala Helodiasaea Yone nufulö dibe fu beagoiei. ²² Segeyo

amo gala udia Helodiasa hile idiwi amo maalahlilä sigoi. Ea sigoi amo bealahilä Heledoeage dolö odoaeage hedabola obeägi. Obeägisa maadesebegi, Heledoea dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalia diigisalea dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mोगogi nofela imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahlilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo Heledo neebea fodolofali baluluia obëgëla awälahlilä ema sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nabalahlilä Heledoea edefademalä bobasëla asigii gaso, dolö molö molö mofiai amoli sidaia migalia diigila säi amo fisimola sämolöi made gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä Heledoea fodolofali idihë aligilo afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahlilä Yoneie busa damula ²⁸ falodaia negela gaula obëgëlahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä amea emema i. ²⁹ Amala hamoila säi amo nabalahlilä ië bëgëla aulo amolia ië domalo neala gaula awäla igi äbägi negei.

Udia dolö yafiea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6.1-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu neebea obëgëlahilä ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla iaha nelo. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Udia dolö madeido dihilido hele namolö mofiamalola säi. ³² Amala säsebegi, hilido ödä dudaia filahlilä udia dolö madeido afiai. ³³ Ili awäha nebegi, udia dolö yafiea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala awäha gabula helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia awälahlilä ili moholö awäsebea ami ilidale dafidi awäla beselagalai. ³⁴ Ili awäla e ödä agesua aliga alogolahilä beahamelebe udia dolö yafie nefolalebe meli. Ili sugua sibi sigi aligilo madesalea hilido aligilo amo gadola neebe amo bealahilä ili bobasëi. Amalebe ea ado mala yafie ilima olelesa nelo. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ië bëgëla aulo amolia e neebea maalahlilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeiawi nebegimu hä deadifali gabumelë. ³⁶ Udia dolö nefolalebe goli afialahlilä hili molö bidia nimolö sagai mosö dibebe amige gaamu holöfali dibebe amige hogola afiamalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ilima säla obëgësalea, Ili molö muäia dilia imalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obëgësalea, Muni gina hädali äudäea beledi ili muäia neala imolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima sähalea, Beledi aboläia ägüi walebelela bea mosöla säi. Bealahilä ilia ema sähalea, Beledi bia seme äudäla amomu ägüubela säi. ³⁹ Amala säsebegi,

ea ilima sähalea, Udia dolö giisidaia gegecola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Ili odoada hädali afädë, amase, odoada nabülasi bia amoli gegecola fifigisa maadei. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegehlahlilä ië bëgëla aulo amolia udia dolögali sogomäia beledi dagabodasila i. Amala hamolahilä ea seme äudä amo dagabodasilahlilä ili sulubadelagali mogela i. ⁴² Udia dolö sefolalo amoli dofea naha maadei. ⁴³ Amala hamolahilä ilia beledi semege nahalea fea digai amo neala adu giwilasi amogi salala nobala negei. ⁴⁴ Dolö ami beledi mai amolimuda dausini bia.

Yesu ödädabodo asi

(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)

⁴⁵ Fodolofali Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo dëgëla alogodi sege ië Bedesaida mosöla säi. Amala sälahilä udia dolö gegecoli amolima sähalea, Dili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Dili hawio afiamalolahilä eda segebidaia ami Godebalä adomolö asi. ⁴⁷ İë bëgëla aulo amolimu ödä dudaia fila asi oeabo mogogi gasise amo gaalu, Yesu e hido segea ami nelo. ⁴⁸ Yesuea ami nea beahamelebe fo du busamadila maase amea ödä adelo i amea gelola adimolö iliwasebe meli. Haea gämölö amo gaalu, e ödädabodo ili neebea moholö asi. Ili amilahilä baagila ädulä awäsebe ⁴⁹ amo gaalu, ilia beahamelebe e ödädabodo maasebe amo meli. Bealahilä muga-beledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadela bealahilä edefademalä bedäsebegi, ea ilima fodolofali sähalea, Asigi gelomalo. Nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä ödä dudaia fii amole fo made maala damula negei. Amala hamosebegi, ilie asigigi edefademalä fudugi. ⁵² İliada beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo amea fudugi. İlie iso asigi galadigi nelo.

Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi difolalo wahilasi

(Madiu 14.34-36)

⁵³ Amalahilä ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ië Genesaledi beselagalalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua negesi. ⁵⁴ Du negesilahilä maaha nebegi, udia dolö nefolalo amolia e aabela bealahilä Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala helësëlahilä ili fodolofali baluluia mosö dibebe amogi afufui. Sege Yesu misi neala säi nabi amoliada Yesu neebea amimu oloi difolalo amoli dafudaia iwasala gaula mafui. ⁵⁶ Mosö afädë afädëla neebea amige mosö yafie dibebe amige sagai dibebe amige e awäla beselagalasebebe amida udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magai gaamugi negesisilo. Gaula mafula negesisebegi, ilia Yesu hamelahilä sähalea, Die fagulo bidigimu diigimäamelëla säi. Oloi amolia amala diigisebegi, wahisa maadei.

**Mäu ilia aiyalo mala dilo amo Godeie Ado säla negei
amea baagila asi dialea**

(Madiu 15.1-9)

7 Felesi dolö amoli gegendolahilä mala dawadigi odoala Yalusalemelahilä Yesu nebea afiala gege-doi. ² Amalahilä ilia beahamelebe ie bægëla aulo odoa amolia naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe meli. ³ Felesi dolöeage Yu udia dolö sulubadelaage mäu ilia aiyala hamolo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla made molö nulö made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obëgëlahilä nigime hëlo negei amo gadola hëla made molö nulö made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi amoliage ema nabahalea, Dïe bægëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoïela nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Si-iba Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,

Udia dolö amolia nema asigi wagadi made ga negesilahilä, adoeamu nie ëi gauia adalo nea. ⁷ Ili olele-saleada, dolöfäea mala säla negei amomu olelelo nea. Amaimo, ilia memalä nie ëi gauia adalo nebegola säla negei.

Aisaea 29.13

⁸ Dilia Godeie mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa neebela säla i. ⁹ Yesuea sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala hamosalea. Godeie mala säla negei fisi amoda dilia hedabola hamoila helësësebe. ¹⁰ Amoie Mosesea mala säla negesaleada, die diado diemelele ado nabalahlilä hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ië eedo emele gadiaboseda, baagomäia nufülö dialeala säla negei dialea. ¹¹ Amai gaso, diliada gomälä säha aligilomelë. Afädëa nelebo hile negei amogi eedo galë eme galë ugila negelabiola sähalea, Nelebo amogi *Gobana* la säседа, eada eedo eme ugila negemabiola sälo. (*Gobana* nilile ado adolada, Godegali odala i.) ¹³ Amai amea mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada Godea ado säsebe amo fisisebemelë. Dilia mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

Udia dolö neala nafadelo mi

(Madiu 15.10-20)

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misiëlahilä ilima sähalea, Dili sulubadela na säsebewe nabalahlilä helësëmalo. ¹⁵ Nelebo segea dibe amo dolö isogi digase ameadada dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea dolö neala nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digai nebegi, ie bægëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoie mi edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea,

Dilige asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameadada udia dolö Godeie siigi nigime baalo made. Amo dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. (Ea amala sälahilä molö sulubadela molö dialeala säi.) ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, Asigigi beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelë. ²¹ Asigigila beselagalasebe amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufülöge, udia dolö fa nimolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalä sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalä säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoi nea hamolo wäla hamomolöge. ²³ Amoli asigigila beselagalasebe amea udia dolö Godeie siigi nigime baalomelëla säi.

Udia afädëa Yesuma asigi afädë negei

(Madiu 15.21-28)

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë nebea amoie mumusogi digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësëmäia helësësa nelo gaso, musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwil holöbö mugabe fedai sebegi, e neala säi amo nabalahlilä udia amo fodolofälä maalahlilä Yesuie emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia amoda Giligi ado adolo. Eda Siliafonisia fii udia. Ea Yesuma sähalea, Nie nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesiladigimäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malögalidale imolö galea. Malöie molö dibe amogida ügülogali muäia sadia gagala imolöi made galeala säi. ²⁸ Amala sälebe udia amea ema sähalea, Dafidiloo, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulö madelela säi. ²⁹ Amala sälebe Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadada die didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Mosalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe ië malöma mugabe fedai amo doadigila asi. Udia malö amo dofea diasia dibe meli.

Dolö afädë gëhe gala ado dadabi wahii

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla gaamu Saidono awälahilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä awäla Galili oeabo edefademalä dibeami beselagalai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gai ado dadabi nelo amo e nebea ami sigi misi. Sigi maalahlilä Yesuea e naaboea diigimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä nea ië naabo sögöea dolö amoie gëhe helegelagi diigilahilä ea gofedela dolö amoie eligi diigisalea ³⁴ selesaia mosöa sida adogola

hame hëia fedalahilä sähalea, *Efada* la säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoïe gëhe doga negelahilä ïe eli fodolofali hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio hamoi meli amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Sämabiola säla ïa hamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaulahlilä säla ïahamu nelo. ³⁷ Ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea sulubadela hedabolafalimu hamosebe. Gëhe gai nelo amoge hedabola doga negeladigi, ado adolo made nelo amoge hedabola sämäia adolasilo neebela säha nelo.

Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö ï
(Madiu 15.32-39)

8 Segeyo amo gala udia dolö yafie bu elö gegedoi. Amoli molö molö made gabugi, Yesuea ïe bëgëla aulo amolima mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi amoli nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö made gabugi asigiisebemelë. ³ Sidëa baagoi amola wäla ili mosöa mosöla säsedä, idiafa si dädbëlela digamolö gabu. Odoada amase, sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ ïe bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nilï sege nafadeia neebewe, udia dolö wi nefolalebe weli muäia, molö abidi nimolödula nabi. ⁵ Iliä Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ⁶ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi. Amala sälahilä ea beledi gifalädaliala amo gaula nea, Godema nesegelahilä, dagabodasila ïe bëgëla aulo amolima sogomäia ï. Amala ïasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Iliä seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelahilä udia dolögali sogomola säi. ⁸ Udia dolö sulubadela sefolalo amoli dofea nalahlilä, fea digai amo ilia adu gifalädaliala salala nobai. ⁹ Udia dolö sefolalo amolida dausini biyidia gadoi nelo. Yesuea udia dolö afiaha maademalola säi. ¹⁰ Amalahilä ïe bëgëla aulo amolibalä fodolofali ödä dudaia fila Dalamnuda segeamadi asi.

Dia dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)

¹¹ Felesi dolö odoä Yesu neebëa maalahilä gëgëla sähalea, Dolöea hamomolöi made gadoi afädë selesäia mosöala misi dia hamomola säi. Iliä e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi hamosebe amo bimolöie hogosa nebego, mi edoie. Udia dolö walio neebewelima dolöea hamomolöi made gadoi dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä ili amilahilä du-daia bu fila, oëabo edefade amo dëgëla alömodi asi.

Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)

¹⁴ ïe bëgëla aulo amolia beledi elabolahlilä, afädëmu ägüla ödä dudaia fila asi. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea, Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä, hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlilä hilidomu sähalea, Nilïa beledi made amoïe säsebegola säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Dilia beledi made amoïe säsebegola säha dibegoda edoie. Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale. Dilile iso asigi galadigi neale. ¹⁸ Dilile si galea gaso, made beahale. Gëhege galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile. ¹⁹ Beledi bia ameamu dolö dausini biaea muäia, dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala sälebe ilia ema säla obëgësalea, Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala sälebe ea ilima sähalea, Udia dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaliala dagabodasi amo nalahlilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësësa nelo amomu neagolela säi.

Dolö afädë si golai wahilasi

²² Yesu ïe bëgëla aulo amolali afiala sege Bedesäida beselagalai. Beselagalasebegi, dolö odoä amolia dolö afädë si golai nelo amo e neebëa sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeä amilahilä segea sigi asi. Ea dolö si golai amoïe sihidoa gofedela galala ïe naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägïa adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese beaha gaso, i gadoi beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoïe siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala melëlebe, e neala hedabolasilahilä nelebo sulubadela fädäla beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadu amogida mosabu. Dihï mosöa mosöla säi.

Afädë Memelei dofä dimelëla, Fidaea säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)

²⁷ Yesu ïe bëgëla aulo amolibalä sege odoä Sisalia Filibaimadi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ïe bëgëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säladigi, odoaeada, Elaia neala säladigi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säladigisa neamelëla säla ï. ²⁹ Amala säla ïasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada neda nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obëgësalea, Afädë

Memelei dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Udia dolö odoama e gabiola säla imabiola säi.

Yesuea hi e së naala baagomolömelëla säi

(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)

³¹ Yesuea ie bégëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së yafie molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufulömelë. Segeyo osodagi hi bu nowelagalamolömelëla säla i. ³² Ea ado amo fädäla säla iäsebegi, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala sämabiola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesuea besula, ie bégëla aulo amolima sila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö. Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo wäla helësësebela säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolimage, ie bégëla aulo amolimage mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bégëla moholöla helësëseba, hi hamea helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bégëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fädëla aligimolö helësëseba, namolö amoda hogosa helemolömelë. Amai gaso, afädëa hile namolö amo ne helësëla, Ado Mala Hedabige helësëla fisiseda, ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelegei sulubadela neala gausalea, hi e baagoseda, nagadaia nelegei amea abeahäla e ugila negemolödu. ³⁷ Amase, afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo bu nea obögëmolödu. ³⁸ Udia dolö walio nefolalebe welia udiaea dolö fisilo amo gadola Godeie mala fisiloge, nafade hamologe. Afädëa nebaläge, nie adobaläge hewaseda, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifali amolibalä obögësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9 Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähawe. Dili walio nebegeo odoa baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, ie geloibalä maase amo bimolömelëla säla i.

Yesuie domalo bedefala elöi neebe meli

(Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä Yesula Fida Yemese Yonelali segebidaia fedala hilidofali nefolalo. Ili beahamelebe Yesuie domalo neala bedefala elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amoge yo digalahilä faleifali, sege fii asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Ili beahamelebe Elaia Mosesele maala ulufadigila, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, nili wi nefolalebewe hedabi gabu. Nilia sege mosö ohodoa olahadio. Elöda die, elöda Mosesie, elöda Elaiaela säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo sämolödu asusugahalea, ado amala säi. ⁷ Gelë häu afädë maala ili neala hagula, gelëgi amilahilä ado afädë säia ido-

gosalea, Goda nie malö, na boba hamosamelë. Ea säse amo nabualola säi. ⁸ Nabalahlilä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odoa made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea Yesuea ilima gelola sähalea, Dolöie Malö amo bauia amila aso, made nowela neëgi, dilia meli amo odoama säla imabiola säi.

¹⁰ Säi amo nabala musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauia amila nowelola säi amo edodula didiäha nefolalo.

¹¹ Ili ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia dafidi moholömelëla säha neebe amo edöiela nabi. ¹² Ea ilima säla obögësalea, Dofä Elaia dafidi maala nelebo sulubadela neala hahamogimolömelë. Ado abeahäla säla dädëla negei dialea, Dolöie Malö amo së yafie molömelë. Odoaea ema bimolö habobamolömelë. ¹³ Na dilima säla iahago, Elaia e misi gaso, ado säla dädëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesiladigi

(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)

¹⁴ Ili awäla ie bégëla aulo odoa neebea ami beselagalai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amaleladigila nea, mala dawadigi amolia ilibalä gégësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo siia bealahilä fodolofali fudugila e neebea baluluia afufulahilä ilia e gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edo didiäha dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obögësalea, Säla Olelelo, nie nafegema mugabe fedai amea made adosebegi, di neebea sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe amo ema fedalahilä nagadaia nidala awälahilä, ie nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ie domalo gelola sosolahamelëla säla i. Die bégëla aulo nefolalo amolia mugabe fedai amo nesiladigimalai gaso, nesimolö ulimelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö walio nefolalebe dili asigi afädë negei made nebegeo. Ne dilibalä segeyo aboläia namolödu. Segeyo aboläiagi na dilile yöi gaula namolödu. E nema sigi misiela säi. ²⁰ Amala säsebegi, malö amo ema sigi misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu bealahilä fodolofali malö amo gelola amulämelasilahlilä, nagadaia nidala awäla fefede fefedelahlilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiela nabi. Edoea säla obögësalea, Holöfalgigila amaimelë. ²² Mugabea malö go baagomäia nulo gaamugige ödäigige neala digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Afädëa asigi afädë negei nea galëda, sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, fodolofali malö amoie eedo amea ülaladigila

sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ugila negemola säi. ²⁵ Udia dolö yafie ili neebee baluluia mafula gegeedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemola sähalea, Dida mugabe, gëhe galasila, ado made adolasilo. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowela ifosisebegi nowei. ²⁸ Yesu e mosöa digalahilä ie bégëla aulo amolila hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesiladigimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obégësalea, Nelebo afädë hamose amea made, Godema adose ameamu mugabe amo gadoi nesiladigimolöi dialeamelëla säi.

Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi

(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)

³⁰ Ili amilahilä Galili segeamadi awäla doadigila awäha nelo. Afädëa e abididula made helësëmäia nelo. ³¹ Made helësëmäia amoie mida, ea ie bégëla aulo amolima säla olelesalea, Dolöie Malö amo dolöea gaumäia hololömelë. Gaulahilä ilia baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowemolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahilä ilia helësei made nea, ema mi nabalö amo bedäi nelo.

Dafidilo neebe amo nowëla didiäi

(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)

³³ Ili Gabaniama segea beselagalalahilä mosö afädëie isogi digalahilä, Yesuea ie bégëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia edo didiäi nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea dafidilo neebe amo nowëla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obégëla made nelo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amolima mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hüdäle made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë naabogi nabelela gaula maala ili mogogi ifosilahilä sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa nie eigila malö holöbö gowe gadoima obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neala säi

(Ulugu 9.49-50)

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo, dolö afädëa die ei säla mugabe fedai nesiladigisebe amo nilia bealahilä, amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi säimelëla säi.

³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obégësalea, Amamabula sämbio. Afädëa nie ei säla geloi melëlo made gadoi afädë hamosedä, hobeä ne aabela gagademolö mademelë. ⁴⁰ Afädëa nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä sähago. Dilia nie ei gaula neegi, afädëa diligali ödä muäia osala iaseda, dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

Nafadelasilöie ado säi

(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)

⁴² Yesuea sähalea, Malö holöbö goweli gadoi afädëa asigi afädë negei neebe amoma afädëa asiala hamolasila neala digalaseda, ëfëa igi edefadegi begela bidi näiado amea ie muugia begelalahilä, ödä nudugawa sadia idogosedä, ie hedabida amomelë. ⁴³ Die naabo elö goea asiala hamola digalaseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada Heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵ Die emo elö goea di neala digalaseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalaseda, si elö go beselala fisimalo. Si afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebeä ami moholö hedabi dialea, si äudälada Heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida ilile hehe baagolo made, nulo usilo made, dialeamelë.

Aisaea 66.24

⁴⁹ Molögi ëbi baalo amo gadola nulo söaea udia dolö sulubadelama baamolömelë. ⁵⁰ Ebi hedabi dialea. Ebiie hädälo amo made galëda, dilia edoea neala hädälasi-molö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

Udia nii fisimabiola säi

(Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

10 Yesuea amala sälahilä sege amo digila awäla Yudia segea beselagalala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebee mafula gegeedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima bu elö säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebee maalahilä Yesuma fedogola nabahalea, Mala säla negei dibe ameadä dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obégësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialealela nabi. ⁴ Ili säla obégësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dëdëla ialahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima sähalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä mala amala säla dëdëla negei. ⁶ Mi gawila hamosolo amo gala Godea udiale dolöle hamoi. ⁷ Amai ameadä dolöea ie emele eedole digila ie udiabalä dila aligilo nea, ⁸ ele afädëfali namolömelë. Amala säi amo gadola

ele äudä nelo amo fisila afädëfalì nea. ⁹ Godea gedolasi amo dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Ili mosöa obëgëla awäla sefolalea, ìe bëgëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, udia amo ea fa nimolömelë. ¹² Udia afädëa ìe dolö fisila dolö elö fila awäsedä, dolö amo ea fa nimolömelëla säi.

Yesuea malësäma obeägisa nelo

(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ìe bëgëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala säsebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go gadoi ilile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësäea moholöila helësëi neebee amo gadola, afädë ne moholöila helësëi made neebee amoda dofä made moholömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea diigisalea, Godea ugila negemäiamelëla säla fisiga idodogosa nelo.

Nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi

(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ìe emo mia gumusula dia idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabie, ne namolöi namolö neala gaulomöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amo edoie. Afädë hedabi mademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Mala säla negei dibe amo dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfalì säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, dïe diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla ì. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo, ado amolida ne malësägila nea hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, sila nea ema sähalea, Afädëmu dofea made nebege. Dïe nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebee amoligali neala ìmalö. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amala hamolahilä ne bëgëla misialola säi. ²² Dolö amea säi amo nabala ìe odagi augia idalahilä asi. Mida, ìe nelegei yafie dilo amogi.

²³ Yesuea sidawewelahilä ìe bëgëla aulo amolima sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo neebee ameadä Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöda baagi sëi bimolömelëla säi. ²⁴ Ado amo nabalahlilä, ìe bëgëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima bu elö sähalea, Malisä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholöda baagi sëi dialeamelë. ²⁵ Sugua gamele-

da nusi galabagi doadigila moholö baagi sëimelë. Amo gadola nelegei yafie negelo neebee amoda, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami moholö baagi sëi holöfalì made dië bimolömelëla säla ì. ²⁶ Amala säsebegi, ìe bëgëla aulo amolia edefademalä fudugilahilä hilidomu sähalea, Nowëa damula aulo neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea gowe hamomolöi made. Gaso, Godeada hamomolöi madedä maade, ea sulubadela hamomolöimu neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Nabuö. Nilìada nelebo sulubadela fisisa maadelahlilä di bëgëla misimelëla säi. ²⁹ Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähawe. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabi amoge helësëlahilä, mosö, edoo, elefi, eme, eedo, malö, sege, fisisa maadelahlilä, ³⁰ hädali afädë nimolömelë, mosö, edoo, elefi, eme, malö, sege. Nagadaia neëgi fisi amo nimolömelë. Amo gala odoaea e neala sëlasimolömelë. Hobeä ea namolöimu namolö gaula namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida neala dafidimolömelëla säla ì.

Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi

(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)

³² Yesula ìe bëgëla aulo amolali Yalusaleme aulo idigi awähalea, Yesu edale dafidi awäha nelo. Amala hamosebegi, ìe bëgëla aulo amolia fudugila aligi hobeala awäha nelo. Odoa hobeafalì awäha nelo amolia bedäla aligi asi. Yesuea giwilasi amolibalä aliga galahlilä hobeä ema hamomolö amo ado ³³ sähalea, Nabualo. Nilì Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gobela ìlo busa amolimage, mala dawadigi amolimage gaula ìmolömelë. Ilia e baagomäia nufulömelëla didiälä daiala negelahilä, fii odoagali gaula ìmolömelë. ³⁴ Gaula ìasedä, ilia ema ëheheladigi, gopedela galaladigi, ëfë damuia fëgäladigilahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hì nowela moholömelëla säla ì.

Yemese Yonelea dafidilo namolöie hogoi

(Madiu 20.20-28)

³⁵ Sebediie malö Yemese Yonele Yesu neebee maalahlilä elea ema sähalea, Säla Olelelo, alia afädë helësësewe gadoi dia hamomäia helësësamelëla säla ì. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebelä nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Dïe yo digalo hido elöibalä fisolo amo gala elöda die naabo dafidimadi fila, elöda die naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla ì. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neawe, alia molöi gabule. Ne ödägi gesa neawe, ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi,

Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰ Ali elö nïe naabo dafädimadi, elö nïe naabo fefeädimadila samiäia memelemolöda nïe mademelë. Godea fimäiala daiai amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia ado säi amo nabalahlilä Yemese Yonelema habobaha nelo. ⁴² Habobasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Ili hamolo amo gadola, dili nebege afädëa amala hamomolöi made di-aleamelë. Dili nebege afädëa ëi sälo namolöila helësëседа, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësëседа, ea sulubadelaie galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁵ Mida, Dolöie Malöda udia dolöea ie hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ie namolö amo udia dolö yafiegaligali fisiga gala, ili sigi obëgëmolöge misimelëla säi.

Yesuea Badimasa si golai wahilasi

(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)

⁴⁶ Amala sälahilä ili afiala Yaligo beselagalai. Yaligo beselagalala e baagila awäha nebegi, ie bëgëla aulo amolila udia dolö yafie odoala awäha nelo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni imola ëdëgësa filo. Dolö amoie ëida Badimasa, Dimasaie malö. ⁴⁷ Amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlilä, ea uuala sähalea, Debidie malö Yesuo, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemola sähalea, Dia adomabula säi gaso, ea gelola uuala sähalea, Debidie malö, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu e maala beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahlilä fodolofali nowela Yesu neebea misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema nabahalea, Na dima edo hamomäia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo, na bimolö helësësebelä säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihï asigi afädë negei amea die si wahimelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

Yesu e beaha aligilo Gini gadoi hamola Yalusaleme beselagalai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

11 Ili Yalusaleme beselagalamolö ga madela, sege Bedifagige Bedanige Olibebidaia ami nea, Yesuea ie bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalahlilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla beselagalala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo

made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigäla wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi abidä fisigähala nabaseda, ema ado gomälä sämalö. Dafidilo Geloia webälä hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla, alia amala sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, ele awäla beselagalala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba, gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi. ⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia elema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdili go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi. ⁷ Elea sugua dögi üdili amo Yesu neebea sigi gaula obëgësebegi, sugua dögi amodaia fagulo fösilahilä Yesu fedala sulo. ⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fagulo neala idiafa föladigi, odoaea idiafa agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula föladigila awäha nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelo amoliage, hobeala maaha nelo amoliage, uuala säsäla awähalea, Agua. Nesege. Godeie ëi gauia adadi. Afädë Dafidilo Geloie ëigila maahago, Godea e neala obeägimäia. ¹⁰ Nilile nado Debidia beaha maadela sigi nelo amo gadola namolö neebe amoma obeägidi.

Sama 118.25,26

Selesaia fiia Godeie ëi gauia adala nesegemola uuala säsäla awäha nelo. ¹¹ Yesu e Yalusaleme beselagalalahilä, gobela ilo mosöa ami awäla beahamelebe, nelebo elö elöla sulubadela difolalebe amo meli. Amo beaha maadela, deadisebegi beala, giwilasi amolali Bedani obëgëi.

Yesuea äfäeoma säi

(Madiu 21.18-19)

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä awähalea Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö wagadi madela beahamelebe äfäeo bäu dibe bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea awähamelebe gägä made negei, bäumu dibe meli. Mida, äfäeo gägä negele segeyogi made amea bäumu dibe meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägä udia dolöea bu elö made molömelëla säi. Amo säi amo ie bëgëla aulo amolia nabi.

Yesuea gobela ilo mosöa awälahlilä hamoi

(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)

¹⁵ Ili Yalusaleme beselagalai. Beselagalalahilä, Yesu e gobela ilo mosöa beselagalalahamelebe, bidi neadigi, bidi nimolöie negeladigisa difolalo amoli nesiladigisa nelo. Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, neala besula besigadasila hësögudulahilä, ¹⁶ gobela iasia gedolo sege dibe wida, udia dolöea nelebo gaula dabilia misiabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado säla dëdëla negei dibe amo gomälä madele. Nïe mosö fifii asi sulubadelaie Godema adolo

mosö neamelëla sämolömelëla dëdëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahlilä, gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, Yesu abeahäla nufülödula hogosa nelo. E nufülö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo sulubadela ea mala olelei amo nabalahlilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesu ie bëgëla aulo amolali gaamu amo d'igila asi.

Äfäeo i bausoi amoie ado säi

(Madiu 21.20-22)

²⁰ Ili dila yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäu difige bausosa maadei neebe meli. ²¹ Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo, bimo. Dia äfäeoma habobala säi amo bausoi gabuwela säi. ²² Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godema asigi afädë negemalo. ²³ Na dilima dofä sähawe, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema sähalea, Dihï duhulugi dagabola digamola säsedä, ea säi amo dofä amamolöla helësësedä, ea säi amo gadola amamolömelë. ²⁴ Amase, na dilima sähago. Dilia Godema adola nelebo afädë ema nabasedä, dofä nimolöla helësëmalö. Amala helësëla nabasedä, dilia säi amo gadoi nimolömelë.

²⁵ Dilia Godema nowela nea adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësësedä, dolö amea asiala hamoi amo fisimalö. Amala hamosedä, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ila nabi

(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)

²⁷ Ili Yalusaleme bu obëgëlahilä Yesu e gobela ilo mosöa awäla nebegi, gobela ilo busa amolige, mala dawadigi amolige, dolö dafidilo amolige, e neebea ami maalahilä, ²⁸ ilia ema nabahalea, Nelebo dia hamosebegoda nowëa hamomalasiola nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Na dilima afädë nabahago, dilia säla obëgëseda, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi i amoda gowea ila dilima säla imolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amo Godeie galueale ma, dolöie galueale. Nema säla imola säi.

³¹ Amala säsebegi, hilido didiähalea, Nilia selesaia galueala säsedä, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoieä sämolö gabugi, ³² nilia dolöie galueala sämolö gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoliada Yoneda Godeie bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëlahilä udia dolöbalä bedäi.

³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Nilia dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amäi galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neala, nage dilima säla imolö mademelëla säla i.

Ado besula sagai oodola beaha namialola säi

(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

12 Amala sälahilä, Yesuea ilima ado besula säla ia-ha nelo. Ea sähalea, Dolö afädëa i gägä negelo gelebi efë amo sagai. Sagalahilä yalala amaleladigilahilä, gelebi ödä amo fësëla salimolöie uli dögöi. Amalahilä sagai idihë namolöie mosö afädë holöbö sedadela ilibia olola fedalahilä negesi. Amala hamolahilä ea dolö odoama sähalea, Sagai oodola beaha namialola säsilahlilä hï e fii elöbalä sege wagadi made namolö asimelë. ² Gelebi gägä amo faimolö segeyo beselagalasebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo afädëma sähalea, Nie sagai oodola beaha aligilo neebe amolima, gägä odoa faila imola sämolö mosalola säi. ³ Amo säla imolö asi amoda ilia e gaula nufudala ialalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma bu mosalalahilä awäsebegi, ilia ie busagia afisila nufudalahilä e dahila neala gagadeimelë. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma mosalalahilä awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amo gadola dolö yafie odoa mosalai amolige amala hamoi. Odoa nufudala ialaleladigi, odoa baagomäia nufudadigimelë. ⁶ Amalamu hamosa nebegi, afädëfalimu hï ebalä nelo, hile efegë hï boba hamoi nelo amo. Hobeafali ea malö amoma ili neebea mosalalahilä sähalea, Ili nie nafegema hedabola helësëla mogola hamomolöla säi. ⁷ Awäsebegi, sagai oodola beaha aligilo amolia hilido säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amo go gabugo. Eada eedoie nalä negei nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo gaula nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamosedä, sagai amoie eedoeada abilia hamomolödu. Ea maalahilä sagai oodola beaha nelo amoli baagomäia nufudaha maadelahlilä, sagai amoda odoaea oodola beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Dilia ado säla dëdëla negei amoda made meli neale.

Mosö olelo amolia igi galone made gabula memelela fisi amoda, galone geloi dafidilo dialeamelë. Dafidilo Geloia hamogilebeda, nilia siia bealahilä fudugisa neala säla dëdëla negei dialea.

Sama 118.22-23

¹¹ Amoda Dafidilo Geloia hamogi. Nilia ea hamogi amo siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negei dialeala säi.

Sama 118.22,23

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ili helësëla ado besula säi amo helësëlahilä, e gaumolöla hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amo bealahilä bedäla e d'igila bahila asi.

Dagisi muni ìmolò dialeale ma, madelela nabi

(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)

¹³ Dolò busa odoa amolia Felesi dolò odoa amolimage, Heledoie damelè odoa amolimage, ili Yesu nee-bea awàlahilä ea ado asiala säsegi e gaumäia hololò-molò mosalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ili e nee-bea ami awàlahilä ema sähalea, Säla Olelelo, nilia helèsésalea-da, dia mala säla ìahalea mogolafalimu säla, dolò odoabaläge bedäla fudugilo madela helèsésamelè. Amala helèsése amoie mida, odoa nee-bea amolia di beala säse amogi bedäla helèsèla made, Godea helèsèi dibe amomu udia dolöma säla olelelo amo mogolafalì olelelomele. Amalo gabugi, nilile mala säla negei dibe amo helèsèlahilä, Beaha Aligilo Sisa nee-bea amoma dagisi muni ìmolò dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia dagisi muni amo ìmäiale ma, made ìmäialela nabi. Amala säsebe amo Yesuea beahamelebe, ilile asigi musügä negela wäfalì säsebe amo bealahilä, ilima säla obègèsalea, Edoie ne fedogola beaha. Muni giwi afädè na melèdelä gaula misièla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädè gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolò busa dibe gowege, èi dèdèi dibe gowege nowèie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obègèsalea, Beaha Aligilo Sisaie la säi. ¹⁷ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hìma ìmalo. Godeie dibe amoda Gode hìma ìmalola säi. Amala säi amo nabalahilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma nabi

(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi ilia udia dolò baagoi amoli made nowelagalamolöla sälo. Sadiusi odoa amolia Yesu nee-bea maalahlilä sähalea, ¹⁹ Säla Olelelo, Mosesea mala afädè nilia hamomäia dèdèla negei dibe amo gowe. Dolò afädèie edoo malò madela baagoseda, udia didalomu sulolahilä, dolò baagoi amoie èigila malò ägümolöie, edoo elò amohi udia amo nimäiala säla dèdèla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalìa salea, abulümi amea udia afädè neala nea, malò madela baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malò madela baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalìa amoli malò madela baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobea wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolò gifalädalìa amolia udia afädè amomu nii amea, hobea baagoi amoli nowelagalasolo amo gala udia amo nowèie udia samolödula nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima sähalea, Ado säla dèdèla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebegi madele. ²⁵ Amaimo, udia dolò baagoi amoli nowelagalasolo amo galada dolöea udia nimolò mademelè. Amase, udiage dolò fimolò mademelè. Ilida selesaia fii nee-bea amo gadoi namolömelè. ²⁶ Amaimo, udia dolò baagoi amoli nowelagalamolò amoie ado afädè sähago. I

afädègi nulo söa fedaila Mosesea dèdèla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelèla säila dèdèla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolò baagoi amolile Gode mademelè. Eda udia dolò sebe amolilemelè. Dilia asiala gelola helèsèi gabula säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abodola nabi

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Mala dawadigi afädè nelo amo maala, ilia ado didiäsebe amo nabalahilä, Yesuea ilima hedabola säla obègèsebe amo bealahilä, ea Yesuma sähalea, Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obègèsalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowe sähago. Isilale udia dolò, dilia nabualo. Dafidilo Geloia nilile Gode. Dafidilo Geloia afädèfalimu neamelè. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode nee-bea amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelola äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelèla säi. ³² Amala säsebegi, mala dawadigi amea ema säla obègèsalea, Säla Olelelo, dia mogola säi. Gode afädèfalimu, elö made, emu neala säi amo dia dofä säimelè. ³³ Ema bobaeage, helèsèloeage, geloiage boba hamolo amole, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä nee-bea amo boba hamolo äudä amolea Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila asila säi. ³⁴ Yesuea dolò amea hedabola helèsèla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, odoaea Yesuea säla obègèmäia ema sämolò amo bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädè Memeleie nabi

(Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea gobela ilo mosöa olelesalea sähalea, Mala dawadigi amolia Afädè Memelei amoda Debidie malöla sälo amo abeahäla sälodu. ³⁶ Godeie Gesamia Debidima helèsèlasisebegi, Debidi hi sähalea, Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelè.

Sama 110.1

³⁷ Amase, Debidi hi ema Dafidilo Geloila säi amo Dafidilo Geloia Debidie malöda abeahäladula nabi. Udia dolò yafie gegedoi amolia ea säi amo obeägila nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi

(Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Ea ilima mala olelesalea sähalea, Mala dawadigi nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugalahlilä magaia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, ilia gedolo mosöage dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegecola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Amase, ilia udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibeä amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebeä amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

Udia didalo afädëä muni negei

(Ulugu 21.1-4)

⁴¹ Godeie muni negelo dibeä ami Yesu e ga madela sebegi, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo sila sulo. Udia dolö yafie nelegei edefade negelo amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahlilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadelaä Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliä ilile muni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadä afädë gaula made, ea molö nimolö gaui amo gadola sulubadela negesa maadeimelëla säi.

Yesuea gobela ilo mosö go mugulula digamolömelëla säi

(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)

13 Yesu e gobela ilo mosöä amila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëä ema sähalea, Säla Olelelo, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea ema säla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola fedai neebe goda gälasi diamolö mademelë. Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

Yöi elö elöla bimolömelëla säi

(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)

³ Yesu e Olibebidaia fedalahilä gobela ilo mosö sida idogola sebegi, Fida Yemese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia niliä säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo beselagalamolö. Dafidi nelebo edodale beselagalasegi, niliä amo bealahilä dia säi amo beselagalamolö amoda ga made gabula helësë-

molömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë nefolamialo. ⁶ Dolö yafie maalahlilä nie ei säla, Ne misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö molömelë. ⁷ Amase, sege ga madefali nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabase amogige, dili fudugila bedämabio. Nelebo amala hamomolö dialea gaso, amoda aso, aligila wagamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nuduladigi, gamane elöle elöle nuduladigisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogoli molömelë. Amase, sidë ige molömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dihili idihë namialo. Iliä dili nafodola gaulahlilä galisölö neebeä sigi molömelë. Gedolo mosöä amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ei gaula mogosa neebe amea gamane dolöie siigige, Gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia säla iaha namolömelë. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fii asi sefolalebe sulubadelaä nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imolö dialeamelë. ¹¹ Iliä dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäsedä, ado abodo sämolödu-la asigia säosäola helësëmbio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebeä amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Godeie Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo amo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malö amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobala nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie eigi nefolalebego bealahilä, sulubadelaä dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëä aso maadela, wagamäialahlilä gelolamu aligisedä, e damula molömelëla säi.

Nelebo yöi yafie hamose bimolömelëla säi

(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Nafadela hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameadä hedabola helësëmalö.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beasedä, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figi balededaia sulo amea digalahilä mumusogi ie nelegei nea digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hi mosöä fagulo nea obögëmbio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gala muloea, Godema adosa namialo. ¹⁹ Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. ²⁰ Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagi-

lasimolö made helësëi galebeda, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. ²¹ Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. ²² Dolö odoaea wäfalä säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalä säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. ²³ Dili idihë nefolamialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

Dolöie Malö amo bu obëgëmolö

(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)

²⁴ Amala sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neela, ²⁵ gasumilä mudaiala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fologasimolömelë.

Aisaea 13.10, 34.4

²⁶ Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloi amole, yo digalo hido elöifalä amolebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. ²⁷ Bease amo gaalu, ea ië selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hi memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiada nefolalebe amoge, näiada nefolalebe amoge, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

I bäu bobagiloie ado säi

(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)

²⁸ Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmalo. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä sähawe. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nie ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa mademelëla Yesuea säi

(Madiu 24.36-44)

³² Amo sälahilä, aso, Yesuea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Nadoea hido dawadigi neamelë. ³³ Dilia fädäla beala idihë namialo. Mida, nelebo hamomolö

amo gomo gala gabula dilia dawa mademelë. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädë, ië mosö dägila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ië hamoi hamolasiloma, ië hamoi beaha namialola säla, hido hidolama hamoi sogolasilahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säsila aulomelë. ³⁵ Mosö eedoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made nebego, dili adi elaboi diëgi fodolofalä muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iäsewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iähadiola säi.

Yesu baagomäia nufulöie didiäha dilo

(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)

14 Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoiege, Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amoiege molö molö amo beselagalamolö gabulahilä, † gobela ilo busa nefolalo amola, mala dawadigi nefolalo amolalia didiähalea, Geleä musügä abeahämola awälahilä e gaula nufulöldula didiäha difolalo. ² Ila sähalea, Amamolö gaso, Segeyo Edegi gedosolo amo gala made, udia dolöea gelola üala dodogöla säloea säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei

(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu e Bedani segea ami gudubu hamoi Saimonoea mosöa molö naha sulo. Sebegi, udia afädë maalahilä, weli hedabi gafisigäi hido elöi, amoie ëida nada gaula misi. Weli muni edefadea nelo amo ödä i igia hamoigi osala negei dilo amo, ea dusulahilä weli amo Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, ilia hilidomu sähalea, Weli hedabi gafisigäi amo faeagasebegoda edoie. ⁵ Weli gafisigäi hedabi goda gina hädali ohodoaea nimolö dilo amo, nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala iälabio gabula sälahilä, ilia udia amoma nemosä dilo. ⁶ Amala nemosebegi, Yesuea sähalea, Nemomabu. Edoie dilia ema yösa. Udia gowea hamoi amoda nema hedabi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Ili ugila negemolö helësësedä, ugila negemolöi galea. Neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia amea hamomolöi beala hamoimelë. Hobeä ne baumolö amoie, nie domalo dafidi heimelë. ⁹ Na dilima dofä sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla oleleseda, e helësëlahilä, ea hamoi amoge säla imolömelëla säi.

† *Baagila Asi Segeyola säi amoda, Isilaleie malö made nufudala, baagila awäla, Isibiie dolö malö abulümi amoli nufudaha maadei amoie helësëla obëgëlo segeyola säi.*

Yudasaea Yesu hololömolöie asi

(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)

¹⁰ Amalahilä bégëla aulo giwilasi nelo amogi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa neebee ami awäla ilia Yesu nufuäia hololöla asi. ¹¹ Ea säi amo nabala obeägilahilä, ilia egali muni imolömelëla säla negei. Amalebe ea Yesu hololölahilä gaula imolöie fu hogosa nelo.

Yesu, ie bégëla aulobalä Baagila Asi Segeyo amoie molö mai

(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone 13.21-30)

¹² Segeyo agegi beledi edelo yidila made gobela molö amoie molö segeyo amo gala, Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Amala nufidelo segeyo amo gala, ie bégëla aulo amolia ema nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoie, nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bégëla aulo äudä mosalahilä sähalea, Ali awäla gaamu edefadegi beselagalahamelebe, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiala digamolömelë. Alige dolö amo awäse amo gadola mosalo. ¹⁴ Alia beahamelë, dolö amo mosöa nogila digaseda, mosö eedo amoma gomalä säla imalo. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, Baagila Asi Segeyo amoie molö nie bégëla aulo amolibalä nili abidi molödula nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säseba, ea hogoli afädë ilibia nelebo daiala negesa maadei dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, ie bégëla aulo äudä amole awäla, gaamu edefadegi beselagalalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digasebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiäi.

¹⁷ Eso digalahilä deadisebegi, Yesu e giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi säladigi hobea säladigisalea sähalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie Malö amoda ie dädëla negei dibe amo gadola baagomolömelë. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoäie naabogi gausise dolö amo, asigii gabumelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Dafidilo Geloie molö mai

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, 1 Golidi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegela beledi dagabodasilahilä, ie bégëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo.

Nie domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegelahilä iligali iasebegi, ili sulubadelaea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nie healemelë. Asialo made ado elöi säla negeomolöie healemelë. Udia dolö yafiegali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami nea, bu elö gähe molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udalahilä, Olibebia asi.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi

(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea bedalahilä nema habomolömelë. Ado säla dädëla negei dibe amea sähalea,

Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nufolömelë. Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dädëla negei dialea.

Segelaea 13.7

²⁸ Amaimo, ne neala nowelasisegida, dili baagila nedale Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obëgësalea, Ili sulubadelaea bedalahilä dima haboseda, na made amamolömelëla säi.

³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä sähawe, Walio gasigi haea gavalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaea amo gadolamu säi.

Yesu e Gesemani awalahilä Godebalä adosa sulo

(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)

³² Yesu, ie bégëla aulo amolali sege afädë ei Gesemani dibeami afialahilä nea, ea ie bégëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adose gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, Fida Yemese Yonela ilimu sigi awalahilä, ie asigigi fudugila yöla säosämolö mi gäwila beselagalai. ³⁴ Amalahilä ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili idihë nea gui sefolamialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga galahilä, nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amoda asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Nado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia neala gaula mosalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadolamu hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia holöfali idihë namolö ulisebele. ³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säsilä e bu awalahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu

obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Ili ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele aligisalea adi dialeafa. Amo dofea. Fu hä beselagalai. Bimo. Dolöie Malö amo nafade hamolo amolima gaula iasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebego bimola säi.

Yesu gaui

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado amo aso, säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Ili helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola säi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daiala säla iahalea, Na gomälä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödoseda, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E beselagalala, Yesu neebee fodolofali maala sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödoi. ⁴⁶ Mimila nödosebegi, ilia hä e gaula fëdöi. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala sali. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafie ne dilibalä nea gobela ilo mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gaui amo. Amai gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola hamomäiala säi. ⁵⁰ Amala hamosa nebegi, ili sulubadela e digila fisäla awäha maadei. ⁵¹ Malisä afädë fagulo bulula gäi e bëgëla asi amo ilia e gaui ⁵² gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e hodomu dudugimu fisäla asimelë.

Galisolö dolö amolibalä gudimolöie Yesu sigi asi

(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)

⁵³ Iliä Yesu sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebee ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gegele ami sulo. ⁵⁴ Fida e holöbö hobeala Yesu bëbëgëla awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobei dibeami hëgimäia hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaage dolö odoa misialolahilä, Yesuea asiala hamosa nawese melëlo amea fädäla sämalai. Iliä e nufuäia asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Dolö yafiea ilima ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela aligilahilä, ea made hamoi amo babala säla sähalea, ⁵⁸ Niläda ea gomälä säi amo nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, na hailadigila, segeyo ohodoa nelolahilä dolöie naaboea made, bu elö ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Amala säi amoge afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala

säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia asiala hamoila ilia säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Amala nabasebegi, ea nafi dagala, ado afädë säla obëgëla made nebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Godea Afädë Memeleila säi amo, hi e hedabifaliie malö dihidilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea sähalea, Ä, nemelë. Dolöie Malö amo e Gelo Edefade neebe amoie naabo dafädimadi filahilä, baidiligi maala neë, dilia siia bimolömelëla säi.

⁶³ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea nabalahilä, hile fagulo nulilahilä ilima sähalea, Odoaea ea hamoi amo nalä made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese amo nabi amomelë. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaä sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galalahilä, ilia ie si usulala nufudalahilä, nowëa amasiola sämolä säi. Amalahilä idihë aligilo amolia e neawelahilä nufudala ialalei.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digai sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgimäia hausa sebee amo fädäla bealahilä sähalea, Dige Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, ea ne madela sälahilä sähalea, Na dawa made. Dia säsebegoda na made helësësebemelëla säi. Amala sälahilä e yala baagido idi dagaboimadi awäha nelo. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö ne mademelëla säi. Holöfali nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea, na we wäfalä säsedä, dofä ne Godea së imäiala sälahilä, gabulo wäla gabula migalä diigila sähalea, Dolö ei säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea ado amo säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gäi. Fidaea amo nabalahilä dafidi Yesuea, Haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgëi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

15 Yosefali gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö sulubadela amolia ado didiäha difolahilä, ilia Yesu nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo

busa amolia sähalea, Ea nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë säla made obëgëmolöle. Dia nafade yafie hamoila ilia säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgëi amea, Bailadi e fudugisa nelo.

Yesu i fügäigi baala negemalola säi

(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39—19.16)

⁶ Segeyo Ede amoïe molö molö amo galada, Bailadia galabaia negei afädë fisigähamu aligilo. Udia dolöea fisigämola säse amo gadola fisigälo. ⁷ Dolö odoaea gamanebalä nudusebegi nafodola negei amoligi afädë ëi Balabasa nelo. Iliä gamanebalä nudusolo amo gala dolö odoa nufudala baagoi. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahlilä ema sähalea, Dia nilima hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoïe mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudialahlilä e sigi gaula misi gabula Bailadia amala helësëlahilä säi. ¹¹ Amai gaso, gobela ilo busa amolia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima gelolafalä Balabasa hilima fisigämäiala sämäiala si nigilasi. ¹² Amalahilä Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie Ginila sälo neebe goma na abilia hamomöldula nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu elö gelola säla obëgësalea, Eda i fügäigi baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mida edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafalä sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea odoama Yesu fëgämalahilä, i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

Ami dolö amolia Yesu gadiaboi

(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloie mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoïe ëida Beledoliama.) Ami dolö odoage misialolahilä gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila Giniie busa gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amala hamolahilä ilia naabo sögö diigilahilä sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiala säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia i gilia nufudalahilä, gofedela gagalahilä, emo gumu sasagala fila digafulahilä gugusämäia hamolo wäla hamoi. ²⁰ Iliä ema amala gagadiabosa nelolahilä, fagulo bëi gadoi amo hololahilä hile fagulofalä amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

Yesu i fügäigi baala negei

(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)

²¹ Awäha nebegi, Salinia fii dolö afädë, Saimono, Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaiala maasebegi e gausiala digalahilä, ilia e nealahilä Yesuie i fügäi gaulmalala eegei. ²² Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologodada nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) ²³ Afialahlilä ilia wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. ²⁴ Amala hamolahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Amalahilä, ie fagulo nowëa nimabelela, ilia sadu dahila, ie fagulo amala mogei. ²⁵ E i fügäigi baala negei amoda, yose eso neela udigisa nebegi, baala negei. ²⁶ Ea nafade hamoila säi amo dëdëla negei amoda gomalä säi. Yu udia dolöie beaha aligilo Ginila säi. ²⁷ Amala hamolahilä, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. ²⁹ Udia dolö e dibeadu baagila afu mafusaleada, Yesuma busa dugagiladigi gagadiabola sähalea, Ehehe. Godeie mosö hailadigilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, ³⁰ dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagiladigisa nelo. ³¹ Gobela ilo busa amolia, mala dawadigi amolibalä, amo gadola hilidomu Yesu gagadiabola sähalea, Udia dolö odoa damula aulo. Amo gadola, himu damula moholöi made. ³² Afädë Memelei, Isilale udia dolöie Gini neebe amo, i fügäia adogilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

³³ Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. ³⁴ Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafalä säia adahalea, Eloï, Eloï, lama sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nïe Gode, nïe Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlilä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeaa ami gelahlilä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlilä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeaa adogoi fisigämolö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlilä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiäfalä holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yemeselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahlilä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu baui

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namolö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebee awälahilä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimolö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahilä, Yosebema ie domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ie domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahilä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumulö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahlilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

16 Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Meli Yemeseie eme Melila Salomela ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hido elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yose eso si beselagalaha nebegi, ili igi äbägi bauia ami asi. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Igi äbä idi galo igi edefadea gai dibe amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha nea sida gahamelebe, igi amo hogala doganegei dibe meli. Igi amoda edefademaläde. ⁵ Amäi beala igi äbägi bauia gidogo bea digahamelebe, malö malisä afädë fagulo falei sedade salugai ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Fudugisebegi, ea ilima sähalea, Fudugimabio. Nasalese dolö Yesu i fügäigi baala negei amo hogose goda nowela asimelë. Wida made. E ilia negei diloa amo bimo. ⁷ Amaimo, dili awälahilä Fidamage ie bögëla aulo odoa amolimage gomalä sämalö. Dili baagila edale Galili moholö awäha neamelë. Ea dafidi säla i amo gadola, ami bimolömelëla sämalola säla i. ⁸ Amala säi amo nabalahlilä ili emo gigisëla fudugimolöge beselagalasebegi, igi äbägi amilahilä fodolofali doadigila asi. Bedäi amea odoabalä adola made awähamu nelo.

Magadala udia Melia Yesu meli

(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalädalügi yosefali Yesu nowelahilä, Magadala udia Melia bimäia e sebeadale Yesu beselagalai. Udia amoma mugabe gifalädalä fedai sebegi dafidi Yesuea nesiladigi. ¹⁰ Beselagalai amo bealahilä, Yesubalä dafidi nawesa aligilo amolia didigaola gualösa dibebe ami ea säla imolö asi. ¹¹ Amalahilä Yesu neebe na melimelëla ilima säi amo nabalahlilä, ilia dofä gabula made helësëi.

Bögëla aulo äudäea Yesu meli

(Ulugu 23.13-35)

¹² Amalahilä dolö äudä sagaia moholö awäha nebegi, Yesu e domalo elöi elea bimäia beselagalai. ¹³ Amo bealahilä ele dolö odoa amoli neebee obögëlahilä, ilima säi gaso, ilia dofä gabula made helësëi.

Yesuea ie bögëla aulo amolima Ado Mala Hedabi säla imalola säi

(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilä hobeala gidälasi amoli molö naha dibebe ami e bimäia beselagalai. Beselagalalahilä ilia asigi afädë made negesebe amogige, iso asigi geloi neebe amogige, nemoi. Mida, odoaea e nowelahilä neebe melila säi amo nabalahlilä dofä gabula helësëi made amogi amai. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseada, ödägi gelahilä damula aulo neala gaumulömelë. Asigi afädë made negese amobaläda gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nie ëigi nea mugabe fedai nesiladigimolöge, udia dolö odoa neebe amoie ado gähe sämolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolöge, oloi difolalebe amoli naaboea diigila wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Gelo Yesuea ilima ado säla ialahlilä, selesaiamosöa fedala Godeie naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi adomala säla iaha nebegi, Dafidilo Geloia ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebele helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Abosolo

Neala olelo oboba

Uluguea Ado Mala Hedabi dafidi dëdëi amo dëdësa maadelahilä, hobeala beba elöwege Ulugu eamu dëdëi.

Yesuie Ado Mala Hedabi abosolo dolö ilia säla olelemäia Godeie Gesamia idi olei.

Yesuea ado afädë säi amoda gowe. Gesami Hedabi e dili neebee gui maala ie geloia dilile isogi nobamolömelë.

Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagi olelesa nawesa namolömelëla säi. (Abosolo 1.8)

Yesuea amala säi amo gadola ie bëgëla aulo amolia Ado Mala Hedabi säla daidola nawesa nelo. Amala säla iasebegi, dafidida Yu udia dolö hili ilimu Geleso sosogo nelo. Hobealada sege föi sulubadelagige Geleso sosogo aligisa maadela nelo.

Beba Abosologi afädë säi amoda, dafidi Bëdigosi Segeyogi Yesuie bëgëla aulo sebee Gesami Hedabi digai amoge, amase, hobeala Gesami Hedabia iilasila geloi iasebegi, hamoi hamosa nelo amoge dëdëi dialea. Yesu selesaia mosöa awäla nebegi, Geleso sosogo nefolalo amolia Yalusaleme nea Ado Mala Hedabi säla daidosebegi, udia dolö yafie nefolalo amoli asigi besui.

Ilia Yu udia dolöie sege sulubadelamadige Sameliamadige säla daidosa maadei. Aso, iliamu wagadi made sege odoa dibeamadige, Olomomadige säla iia nawesa maadei amoie ado säla dëdëla negei dialea.

Yesuea Gesami Hedabi imolömelëla säla negei

1 Diofilasao, dafidi na bebagi dëdëla negesaleada, Yesuea hamoi amoge, olelei amoge dafidi mi gäwia amila e selesaia mosöa fedala asi segeyo amoge dëdëla negesa maadeimelë. Fedala made nea, ea Gesami Hedabiie geloia abosolo dolö namiäia memelei amolima gomalä hamomalo, gomalä sämalola säla iaha maadei. ³ Yesu së naala baagolahilä, bu nowela abosolo dolö amolia e dofä nowei gabula helësëmäia e ulufadigila segeyo nabülasi biyidia ilibalä nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ilima säla iaha nelo. ⁴ E, aso, ilibalä nea ea ilima sähalea, Dilia Yalusaleme digila mosabio. Nadoea imolömelëla na dafidi dilima säla i amo imäia gui beaha namialo.

⁵ Yoneada ödäea gesa nelomelë. Segeyo ede made nelolahilä, dili Gesami Hedabia gemolömelëla säi.

⁶ Amo gala, ili gegedolahilä ema nabahalea, Dafidilo, Isilale udia dolö nilia nihili beaha namolö, nihilima ia obëgëmolö walio gogilela nabi. ⁷ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nadoea hi asigia segeyo daiala negei amoie dawada, dilile made. Segeyo amo daialoda Nado hidomumelë. ⁸ Amai gaso, Gesami Hedabi e dili neebee gui maala, ie geloia dilile isogi nobamolömelë. Amala hamoseda, nie Ado Mala Hedabi gaula Yalusalemege, Yudiamadige, Sameliamadige, sege föi sulubadelagige olelesa nawesa namolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedala asi

⁹ Ea ado amo säha maadelahilä, ilia ami beaha nebegi, e neala gauia adala selesaia mosöa fedai amo baidilia hagai amea, bu elö bimolöi made meli. ¹⁰ E fedala awäse amo gaalu, ilia muugi sisila nebegimu, dolö fagulo falei salugai äudä fodolofali maala ilibalä neebe meli. ¹¹ Amolea ilima nabahalea, Galili dolöla dilie, mi edoie muugi sisilamu dialeala nabi. Amala nabalahilä elea sähalea, Yesu goda walio dili digila, e neala gauia adogola selesaia mosöa fedasebe amoda obëgëmolö. E selesaia mosöa awäsebe dilia meli amo gadoi wäla obëgëmolömelëla säi.

Ilia Yudasa bedefala dolö afädë memelei

¹² Amala säsebegi, ili Olibe bidaia amila Yalusaleme obëgëi. Segebia amila Yalusaleme ga madefali, Yu udia dolöea segeyo Sabada gafegi nawelo amo gadoi. ¹³ Ili Yalusaleme beselagalalahilä, mosö iso daia hogoli hili fisia ami fedala nogila digai. Amolida Fidage, Yonege, Yemesege, Äduluge, Filibige, Domasige, Badolomiuge, Madiasige, Alibiasaie malö Yemesege, Selodo sosogo Saimonoge, Yemesaie malö Yudasage. ¹⁴ Dolö amolia Godema adomolö ili gegedosamu aligilo. Udia odoage, Yesuie eme Melige, ie edoolalige ilibalä amala gegedolo.

¹⁵ Amo gala asigi afädë negei sulubadela gegegolada hädali afädëie nabülasi äudä gadoi sefolalebegi, Fidaea nowela nea sähalea, ¹⁶ Nedoola dilie, Godeie ado siiba säla dädëla negei amo dofä gausiala digamolömelë. Yudasaea dolö nefolalo amolia Yesu gaumäia idi olei amoie Gesami Hedabia Debidima aligilahilä bea säla negei amo gadola dofä gausiala digaimelë. ¹⁷ Yudasada nili sosogo nelo. Nihiligila hamoi gegecola hamomolöie e memeleimelëla säi. ¹⁸ (Yudasa hi nafade hamola muni nii amea sege afädë nofela nii. Amala hamola sege nia ami baagola digala bole dusula gahidado beselagalai. ¹⁹ Amo hamoi amo hobeala Yalusaleme nefolalo amolia nabaha maadei. Amalebe sege amoie ei ilile ado sälada *Ageledama* negei. Nilile ado sälada heale sege.) ²⁰ Fidaea sähalea, Sama bebagi ado afädë säla negei amo gowe.

Ïe mosö nalämäia. Mosö amogi afädë made midiäiala säla dädëla negei dialea.

Sama 69.25

Amase, ado elö säla negei dibe amo gowe.

Hamoi ea hamolo negei amo elöea hamola bedefamäiala säla dädëla negei dialea.

Sama 109.8

²¹ Amai gabugida nilia dolö elö gowe gadoi memeledelä. Amoda Dafidilo Geloï Yesu afu mafusa nelo amo gala nilibalä nawelo. ²² Yonea ödägi gese melëlo, Yesu neala gauia adala fedai melëlo nilibalä nawelo. Amea nilia e dofä baagola noweila dawadigi amo nilibalä sämolöie memeledelä. ²³ Amala säsebegi, ilia dolö äudä ei säla negei. Dolö elö amoie ëida Yosebe, odoaea ïe ei Basabasala sälo, odoaea Yasadasala sälo nelo amo. Amase, elö amoie ei Madiasile säla negei. ²⁴ Amala sälahilä, ilia Godema adosalea, Dafidilo Geloï, dia sulubadelaie iso beaha maadei. Dolö äudä memelei amolegi afädëa Yudasaea abosolo hamoi idiadolasia amila bedefamäia dia afädë memelei amo olemalo. Yudasa eda hi segea awähalea abosolo hamoi digila asi gabiola säi. ²⁶ Amala Godema adolahilä, elele ei dädëla salalahilä fofogolebe Madiasiië ëidale beselagalasebegi, abosolo gidälasi amolibalä giwi e baala namiäia memelela ifosi.

Godeie Gesami digai

2 Yu udia dolöie molö nulö segeyo ei Bëdigosi † beselagalasebegi, ili sulubadela mosö afädëgi gegecola sefolalo. ² Amala gegecola sefolalebegi, fo geloie goba gadoi aabela guula maalahlilä, mosö ili figi sebea ami digala nobai. ³ Amala digala nobalahilä, nulo söale elile gadoi moge mogela ili sulubadela hido hidolama aliligisebe meli. ⁴ Amalahilä Gesami Hedabia udia dolö amoli sulubadelama nobalahilä, ilia fii

† 2.1 Segeyo edefade Bëdigosi amoie ei elöda *Sagaia Molö Hëhela Nelo Segeyo*. *Baagila Asi Segeyo molö nalahlilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.*

odoaie ado säla beselagalamäia Gesami Hedabia sälasisi.

⁵ Yalusaleme ami Yu udia dolö Godeie mala nabelo sege föi sulubadelagi nefolalo amoli bobala asi ami sullo. ⁶ Udia dolö amolia goba amo nabalahlilä, ili sulubadela gegedoi. Gegedoi amolia hido hidolaea nabelebe, ilile ado sälo amo gadola säsebe amo nabalahlilä, ili sulubadela fudugi. ⁷ Amo nabala, ili edefademalä fudugilahilä sähalea, Wae. Nilile ado säla säha dibego ilida Galili dolö madefa. ⁸ Ili nilile ado elö elöi amo säsebe nihililä nabasebeweda, abeahäladu. ⁹ Nililä Badialage, Midialage, Elamalage, nililä Mesobodemia dolöge, Yudialage, Gabadosialage, Bödasalage, Esialage, ¹⁰ Filigialage, Bäfilialage, Isibilage, Libiaie sege Sailinimadilage, Olomola söfë misi amolige, ¹¹ Yu udia dolöge, udia dolö odoaea Yuie mala gaula mogolo amolige, Gilidilage, Alebialage, nililä sulubadela nefolalebewema, ilia nihililä ado adola, Godea hamoi edefade hamoi amoie säla ïasebegola säi. ¹² Ili fudugila asigi säosöolahilä sähalea, Goda edodula säla didigai. ¹³ Odoa nefolalo amolia gadiabola sähalea, Wani ödä gähe hamola negei amo edefadela naala gagaosebegola säi.

Fidaea Ado Mala Hedabi säla i

¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä, Fida e abosolo gidälasi amolibalä nowela nea ea ilima ado gelolafali sähalea, Yu dolö dilimage Yalusaleme nefolalebe dilimage, amo hamoi amo säla idulä. Nie ado hedabola nabualo.

¹⁵ Dilia dolö goweli gagaosebela helësei amoda amai mademelë. Segeyo walioda, aso, yosemelë ††. ¹⁶ Go hamose goda dafidi bea sälo Yoalea säla negei amo gausiamelë. Eada gomalä säla negei.

¹⁷ Godea sähalea, Segeyo aligila wagamolö ga madese gaaluda, na nie Gesami udia dolö sulubadela ma söga salimolömelë.

Dilile didiwi diefegalalia nie mala olelesa namolömelë. Amase, dilile malö malisä amoliage sosoäla awäla elö elöla bimolömelë. Amase, dolö asigi fädäi nebe amolia simasimolömelë.

¹⁸ Segeyo amogimu nie hamoi hamolasilo udia dolö amolimage na nie Gesami söga salimolömelë. Ili nie mala olelesa namolömelë.

¹⁹ Na muugi adogo hido elöi hamolasila naga föidaiege dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolömelë. Healege nulo söage höba buguge hamomolömelë.

²⁰ Amase, Dafidilo Geloie Segeyo Edefademalä beselagalamolö amo, aso, made beselagalala neëgi, esoge usila aubege bëlahilä heale uii beselagalamolömelë.

²¹ Amala hamosegi Dafidilo Geloima damula mosöla säsebe amolida damula aulo gaula namolömelëla Godea säila

†† 2.15 Yosemelëla säi amoie mida gomalä, Yu udia dolö amolia wani ödä yose made nulö.

Yoalea säla negei amo Fidaea säi.

Yoale 2.28-32

²² Fidaea sähalea, Isilale dolöla dilie, ado sähago. Nabualo. Nasalese fii Yesuea geloi melëlo made gadoi hamolage, hïdo elöi hamolage, dolöea hamomolöi made gadoi hamolage, Godea Yesuma aligila dilibalä nea amala hamoi. Amala hamoi ameada e Godea odala äala hamoi amo hamomolö misi amo olei. Amoda dilia dawadigi nebegö. ²³ Dolö amoda gaula ïmolömelëla Godea dafidi daiala negei amo gadola hamomäia fisigisi. Dilia e baagomäia dolö nafade hamolo nefolalo amolia e i fügäigi baala negemäia hamolasi. ²⁴ Baagoia e nafodomolö uli amea Godea baago amoie säa e fisigisimäia e nowela ifosi. ²⁵ Debidiage ïe helësëla säi amo gowe.

Na beahamelebe Dafidilo Geloï e nebalä ga madefali namolöi namolö misi neebe meli. Nafadea ne neala fologolasiloea, ne gelolasimolöie e nie naabo dafädimadi ga made misi nea. ²⁶ Amalebe nie isogi edefade obeägilo nobalahilä na obeägi ado säi. Amase, nie domalogi hamomolö amo hamomäia na beaha namolö. ²⁷ Dia nie gesami baagoi uguli mosöa ami digila made moholö. Die hamoi hamolasilo dihi memelela odai amo bauia ami made sigämolömelë. ²⁸ Dia ne namolöie idi oleimelë. Dia nebalä namolöi nebegoeada ne obeägilo nobalahilä obeägisa namolöla Debidia säimelëla säi.

Sama 16.8-11

²⁹ Fidaea amala sälahilä sähalea, Nedoola dilie, nilile mäu Debidiie, na dilima fädäla sähago. E baagoige bauige. E baui amo nili mia wi walio dialea. ³⁰ Dafidi eda bea sälo nebegi, Godea ema ado dofä gelola säla negesalea sähalea, Hobeafali die mäu afädëa beaha aligilo gini filodaia samialamolömelëla säla negei amo Debidi hi dawadigi nelo. ³¹ Godea Afädë Memelei amo baagolahilä nowela ifosimolö amoie Debidia bea sähalea, ïe gesami uguli mosöa digila made moholö, ïe domalo bauia ami sigämolö madela bea säla negei. ³² Amaimo, Yesu amoda Godea nowela ifosi. Amo nilia beaha maadei amo säla ïahamelë. ³³ Godea Yesu neala gauia adala fedalasila ïe naabo dafädimadi ifosilahilä, ïe Gesami i. Eedoea Gesami ïmolömelëla dafidi säla negei amo i. Ea amo walio söga sali amo dilia siia beala gëhea nabi amomelë. ³⁴ Debidi eda selesaia

Dafidilo Geloia nie Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nii amoli die emoea emosala namiäia, di nie naabo dafädimadi awäla salea beaha samialola säimelëla säi.

Sama 110.1

³⁶ Fidaea amala sälahilä sähalea, Isilale udia dolö nefolalebe dili sulubadelaea hedabola helësëmalö. Yesu e dofä dilia i fügäigi baala negei amoda Godea e Dafidilo Geloï namiäiage Afädë Memelei namiäiage ifosi amo hedabola helësëmalola Fidaea säi.

Udia dolö yafie asigi besula ödägi gei

³⁷ Ado säi amo nabalahlilä, ilile isogi awäla gäwilebe Fidala abosolo odoa amolima nabahalea, Nedoola dilie, nilia abilia hamomolödula nabi. ³⁸ Amala nabelebe Fidaea säla obëgësalea, Dili asigi besula hïdo hïdola Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalo. Amala hamosegida, dilia nafade hamoi amo hëladigila diligali Gesami Hedabi ïmolömelë. ³⁹ Godea ïmolömelëla säla negei amo gadola dilimage, dilile malö amolimage, udia dolö wagadi made nefolalebe amoli sulubadelamage ïmolömelëla säla negei. Dafidilo Geloï Godea e neebe misiäia wemolö amoli sulubadelama ïmolömelëla säla negeila Fidaea säi.

⁴⁰ Fidaea ado geloi odoage häila nabalöi hamoi odoage ilima gelola säla ïalahilä sähalea, Udia dolö nafade memelela made sulubadela hamolo walio nefolalebe welia së molö amogi dilila nulöea fisäla awäla asigi besumalola säi. ⁴¹ Ea amala säi amo hedabola häila nabi amoli ödägi gei. Segeyo amo gala udia dolö dausini ohodoa baai. ⁴² Abosolo dolö amolia mala olelei amo bëgëla hamoladigi, Geleso sosogo odoabalä dila nea, molö gedola nadigi, Godema adoladigi, amo sulubadela ilia gelola hamosamu nelo.

Geleso sosogo nea mala hedabi hamoi

⁴³ Udia dolö sulubadela fudugila bedäi. Godea abosolo dolö amolima aligila hïdo elöi hamolasila, dolöea hamomolöi made gadoi hamola nawei amogi. ⁴⁴ Amase, asigi afädë negei nefolalo amolige afädëdi nelo. Hïdo hïdolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo. ⁴⁵ Segege, nelegeige bidi nealahilä, mogela nelegei made amoligali ilo. ⁴⁶ Amase, segeyo sulubadelagi ilida gobela ilo mosöamu gegedolahilä, hilile mosöa afufusa neda ilile iso asigi falagasei nea hiligila obeägila molö gegedola naala, ⁴⁷ Godeie ei gauia adaha neebe amo bealahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea obeägila melëlo. Segeyo sulubadelagi Dafidilo Geloïa odoa asigi afädë negei amolida neala baalasi.

Dolö emo nafadei afädë wahilasi

3 Segeyo afädëgi eso digase gaalu, Fida Yonele gobela ilo mosöamadi asi. Deadi amo gadola ilia Godema adosa aligilo negei. ² Amaimo, dolö afädë, ïe emea neegela ägüsolo amo gala emo nafadei amo gadoi neegela ägüi, amo ilia sogobala gaula awäla gobela ilo mosö idi nogila digalo Aye Negei dibeä ami ifosisa aligilo. Segeyo sulubadelagi ea gobela ilo mosöa digasebe amolima muni ïmola sämäia ifosilo. ³ Fida Yonele gobela ilo mosöa nogila digasebe amo bealahilä ea elema sähalea, Alia ne muni ïmola säi. ⁴ Amala sälebegi Fida Yonelea ema sila nea Fidaea sähalea, Alima bimola säi. ⁵ Amala sälebegi e ïmolö gabula helësëla ea elema si. ⁶ Amala sisebegi Fidaea

ema sähalea, Muni afädë gaui mademelë. Amai gaso, afädë gaui amo digali ïahago. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëigi säha, di nowela nawemola säi. ⁷ Amala sälahilä ïe naabo dafädi amo nabelela gauia adalasissebegi, ïe emo fodolofali neala gelolasi. ⁸ Nowela nila sadia adodogola asi. Amala awäla elebalä gobela ilo mosöa nogila digala, Godeie ëi gauia adala emo gumu sesegegila nawesa nelo. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea e Godeie ëi gauia adala awäse amo bealahilä ¹⁰ ilia helësésalea, Gobela ilo mosöa nogila digalo Aye Negei dibeami salea muni ïmola säha filo amo gabula helësëi. Ema hamoi amo bealahilä ili hame galalaia fedala fudugi.

Fidaea gobela ilo mosöa Ado Mala Hedabi olelei

¹¹ Dolö amea Fida Yonelema gaula fëdöla nebegi, udia dolö nefolalo amoli fudugilahilä, gobela ilo mosö hadai dibeami baluluia mafui. Hadai amoda Solomonoië hadaila sälo. ¹² Fidaea udia dolö mafui amo bealahilä, ea ilima sähalea, Isilale dolö dilie, amo hamoi amogi dili fudugilahilä alima sisila dibegoda edoië. Amai dilia helësésaleada, alile geloiage Godeie mala mogola gaula neebeweage alia dolö gowe nowela ifosila helësésale. ¹³ Abalahamage Aisagage Yeigabage, nilile mäuge ilile Godea ïe hamoi hamolasilo Yesuie ëi ilibiamäia neala gauia adalasi. Dolö amo dilia dilile sigi aligilo neebea sigi gaula asimelë. Bailadi neebea sigi awäsebegi, Bailadia e fisigäla fisiga gamolö hamosebegi, diliada ema baagi iala golala melimelë. ¹⁴ Dilia dolö hedabi mogoifali hido elöi amoma baagi iala golala bealahilä, dolö nufidelo amo fisigämola säla didigai. ¹⁵ Udia dolögali Namolö Gaumäia Ilo amoda baagomäia nufimelë. Amo baagolahilä Godea bauia amila neala nowela ifosi neebe amo alia siia melimelë. ¹⁶ Yesuie ëigi asigi afädë negei amea Yesuie ëia dolö dilia beala dawadigi amoma geloi ï. Yesu hi alile asigi afädë negei neala nowelasimelë. Asigi afädë negei amea dili sulubadelaie siigi e wahilasimolöi wahilasimelë.

¹⁷ Amai gabugi, nie nedoola dilie, dilia Yesuma hamoi amo fädäla helësëla made nea hamoila helësësa. Dilile sigi aligilo amoliage amala hamoila helësësamelë.

¹⁸ Amo gadola siibafali Gode e bea sälo sulubadela nefolalo amolima aligilahilä nea, ea Afädë Memelei amo së molömelëla bea säla negei amo gadola amala gausiala digai. ¹⁹ Amala hamoi gabugi asigi besula dilile nafade hamoi amo hëmäia Godemadi namialo. ²⁰ Dilia amala hamoseda, dilile gesami gelolasimolöie Dafidilo Geloia e neebeala fu ïmolömelë. Amase, Afädë Memelei amo dilile namiäia dafidi odalasi Yesu amo dili neebea fisiga wemolömelë. ²¹ Siibafali Godea bea sälo hile nafolai amolima aligila bea säla negei amo gadola, Godea sulubadela bu elö gähe namolö segeyo daiala negei amo gadola gausiala digamäia Yesu e selesäia mosöa beaha nea. ²² Siiba Mosesea sähalea,

Dafidilo Geloia Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelë. Amala aligiseda, dilia ïe ado nabala bögëla awäla hamomalo. ²³ ïe ado nabalahilä made hamose dolö amolida Isilale udia dolö amolibalä made namiäia nufudala baagomolömelëla Mosesea säi. ²⁴ Amo gadola bea sälo sulubadelaea, Samuale neloa amila, bea säla negesalea segeyo waliowegi hamosebeweie bea säla negei. ²⁵ Dilida bea sälo amolile malöge, amase, Godea dilile mäuma asialo made ado elöi säla negei amoie malöge nebego. Godea Abalahamama sähalea, Die mäuma aligila udia dolö fifii asi dibe amo sulubadela neala obeägilasimolömelëla säi.

²⁶ Amaimo, Godea Yesu e ïe hamoi hamolasilo namiäia diligalidale fisiga wei. Fisiga wei amoie mida gowe. Dilia nafade hamosa neebea amila ea sigi gaula obögëlahilä obeägilasimäia fisiga weimelëla Fidaea säla wagai.

Ilia Fida Yonele nafodoi

4 Elea udia dolöma säla ïaha nebegi, gobela ilo dolö nefolalo amolige, gobela ilo mosö idihë aligilo amolile beaha aligilo amoge, Sadiusi nefolalo amolige ele neebea misi. ² Elea udia dolöma Yesu baagola nowei amea baagoi amoli nowela namolömelëla säla olelesebegi, ili mihaläla misi. ³ Ili maalahlilä ilia ele gaula nafodolahilä amo gala gasisebegi, aiyo gudimolölahilä galabaia mosöa negei. ⁴ Amaimo, elea säla ï amo yafiea nabalahilä asigi afädë negei. Hä dolö asigi afädë negei amoli gedolada dausini bia.

⁵ Segeyo elö aligisebegi, ilile sigi aligilo amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige ili Yalusaleme gegedoi. ⁶ Gobela ilo Busa Edefade Anasage, Gafiafasage Yonege Alegisädage, gobela ilo Busa Edefadeie sosogo nefolalo amolige sulubadela gegedoi.

⁷ Ili gegedoi sebea ami ele ifosilahilä elema nabahalea, Alia hamoi amo edo geloia, nowëie ëigila hamoila nabi. ⁸ Amala nabasebegi, Fidama Gesami Hedabi nobai nea ea ilima säla obögësalea, Udia dolöie sigi aligiloge dafidilola dilie, ⁹ amai dilia walio alima mi nabi amoda alia dolö emo nafadei afädë ugila negei amoie nabi galëda, amai dilia helësésaleada dolö emo nafadei amoda abeahäla hedabomolöi gabu. ¹⁰ Amai galëda, dili sulubadelaeage, amase, Isilale fii sulubadelaeage, mi fädäla helësëmolö dialea. Nasalese fii Yesu Gelesoie ëia dolö wagadi nebegowe wahilasimolöi wahilasi amo dihili beasebegomelë. Dilia Yesu Geleso i fügäigi baala negei amo Godea bauia amila nowelasi amoda amo.

¹¹ Igi amoda mosö olelo dilia hamomolöi made gabulahilä, memelela fisi amo geloi dafidilo dibeda amomelë.

¹² Elöea damula moholöi made neamelë. Sege föi sulubadelagi neebe amola nili damula moholö udia dolö-gali ëi elö made imelëla Fidaea säi.

¹³ Iliä beahamelebe Fida Yonelea gelolahilä bedäla made säsebe amo beala ele sugulu made hamoi, nelebo afädë oodo bealage made hamoi dolö nelo amo helësëlahilä ili fudugi. Fudugilahilä gaso, ilia helësësalea ele Yesubalä neë melëlo amo helësëi.

¹⁴ Amala helësëlahilä ilia beahamelebe emo nafadei dafidi wahilasi amo elebalä neebe amo bealahilä, elema ado säla obëgëmolöi made meli. ¹⁵ Amalebe ilia ele Galisolö mosöa amila segea oodola doadigila mosalai. Ele asibua hilido didiäla ¹⁶ sähalea, Nilia malö äudä amolema abilia hamomolödu. Elea dolöea hamomolöi made gadoi afädë gelola hamoi amoda udia dolö Yalusalemefolalebe amolia dawadigisa maadei. Elea amala made hamoila sämolö uli gabu. ¹⁷ Amaimo, säla daidolea, nilia ele nufulöie sähaleada, elema ëi go säla udia dolö odoama bu säla imabiola gelola sädila säi. ¹⁸ Amala sälahilä ele welahilä ele maasebegi elema gelola sähalea, Alia Yesuie ëi säla udia dolö odoama amala olelemabiola säla i. ¹⁹ Amala säsebegi, Fida Yonelea säla obëgësalea, Godeie siigi, alia dilia säse go gadola nabala hamomolö amo dofeale ma, Godea säsebe amo gadola nabala hamomolö amo dofeale. Dilia memelemo. ²⁰ Amai gaso, alia meli amoge nabi amoge sämolö amo, made sämolö ulimelëla säi.

²¹ Amala sälahilä ilia elema säi amo gadola bu elö ele nufulöie ado gelolafali säla ialahilä ele nufulö fu made beasebegi fisigäla fisiga gai. Fisigäi amoie mida, udia dolö nefolalebe amoli sulubadelaä Godea hamoi amoie ie ëi gauia adaha neebe amo helësëlahilä amai.

²² Dolöea hamomolöi made gadoi hamola dolö wahilasi amo eda gäheo i nabülasi biyidia baagi nelo.

Iliä Godema adosalea ie ado mala olelemolöie geloi imalola säi

²³ Fisigäsebegi Fida Yonele helele sosogo neebea obëgëlahilä, gobela ilo busa amoliage dafidilo amoliage elema ado säi amo elea ilima säla iaha maadei.

²⁴ Säla i amo nabaha maadelahilä, ili sulubadelaä hame afädë negela Godema adosalea, Dafidilo Geloie, muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge dia hamosa maadei.

²⁵ Siiba nilile mäu Debidi, die hamoi hamolasilo amoma aligila Gesami Hedabia ado säi amo gowe.

Edoie udia dolö fii odoa ilia edefademalä mihalähamu nea.

Edoie udia dolö amolia nali ado afädë negesamu nea.

²⁶ Sege sulubadelaie beaha aligilo gini nefolalo amolia nudumolöie daiala nefolalo.

Sigi aligilo amolia gege dolahilä Dafidilo Geloie amoge ie Afädë Memelei amoge daia sasagala neala golila säi.

Sama 2.1,2

²⁷ Amo gadola Heledoeage Bödiasa Bailadiage elebalä udia dolö fii odoaeage Yu udia dolöeage dofä gaamu gowegi die hamoi hamolasilo hedabifali Yesu, dia memelei amo, daia sasagala neala golimolöie gege-doi. ²⁸ Iliä amala hamoi amoda dafidi die geloiege asi-giage daiala negei amo gadola gausiala digai.

²⁹ Amaimo, Dafidilo Geloie, ilia nili nufulöie ado gelola säha nelo amo dia walio asigiimalo. Die hamoi hamolasilo nilia bedäla made gelola nea die ado mala säla olelemolöie geloi imalo. ³⁰ Amo gala oloi dibe amo wahilasimolöiege, die hamoi hamolasilo hedabifali Yesuie ëia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasimolöiege hido elöi hamolasimolöiege, die naabo mogodigimalola säla adoi. ³¹ Godema adola wagai amole mosö ili gedola sefolalo amo fogola Gesami Hedabia ilima nobasebegi, ilia Godeie ado mala bedäla made gelola säla iaha nelo.

Udia dolö sulubadelaä odoa ugila negei

³² Udia dolö Yesuma asigi afädë negei nefolalo amoli sulubadelaä hame afädë negela asigi afädë negela nelo. Amala negela neada afädëa ie nelegei dibe amo bealahilä goweda niemelëla sälo made, hido hidolaie nelegei dilo amoda ili sulubadelaie ua gadoi dilo.

³³ Abosolo dolö amolia gelola nea Dafidilo Geloie Yesu baagolahilä nowela neala gelola säla olelesa nelo. Godea ili sulubadelaä edefademalä obeägilasilahilä hedabola ugila negesa nelo. ³⁴ Ili sosogo nefolalo amoligida nelebo afädë ufoida made. Ilile sosogo odoae segege mosöge munia bidi nealahilä ³⁵ abosolo dolö amoligali ilo. Amala ialahilä abosolo dolö amoliada udia dolö odoa ufola adi nefolalebe amoligali mogela ilomelë.

³⁶ Amo gadola dolö afädë nelo amoie ëida Yosebe. Ie ëi elö abosolo dolö amolia negeida Banabasa. (Banabasa amoda ado gowe gadoi. Iso asigi neala gelolasilo dolöla säla ëi negei.) Banabasada Ilibai sosogo nelo. Eda ödä södülogi Saibulusi fii. ³⁷ Amea ie sege afädë dolö elöma muni nii amoda gaula maala abosolo dolö amoligali i.

Ananiasa Safailalea hamoi

5 Amala hamolo amo gadola dolö afädë Ananiasa ie udia Safailalea elele sege dilo amogi dolö afädëma bidi nii. ² Muni bidi nii amo Ananiasaea mogela odoa hile negesi. Ie udiaeage amo dawadigi sulo. Amalahilä Ananiasaea muni odoa amo gaula awäla abosolo dolö amolima i. ³ Iasebegi Fidaea Ananiasama sähalea, Dia Godeie Gesamima wäfali sämolöie mugabe Saidani die isogi nobamäia fu igo edoie. Dia die segeie bidi nii muni amogi odoa dihile negei gabu. ⁴ Sege bidi made nealada dihile dilo madele. Bidi nealahiläda bidi nii amoge dihile madele. Die isogi amala hamomolö helësëi amoda edoie. Dia wäfali säi amoda dolöma made, Godema säimelëla

säi. ⁵ Fidaea säi amo nabala Ananaiasa ulula digala hame doala asi. Amala hamoimelëla säi amo nabelo amoli sulubadelaeda edefademalä bedäi. ⁶ Amala hamosebegi, malisäea baagoi amo faguloea usulala gaula awäla bausi.

⁷ Aoa ohodoa baagibua † egoama hamoi amo helësëla made idia amo misi. ⁸ Amala maasebegi Fidaea ema nabahalea, Nema sämo. Alia sege muni nii amoda hä amo wäla niilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Ä. Alia muni nii amoda hä go wälamelëla säi. ⁹ Amala säsebegi, Fidaea ema sähalea, Diage diguaeage ali haligilaea Dafidilo Geloïie Gesamia abilia hamosebelela bimolöie fedogola meli amoda edoie. Digua baulo amolia dige gaula molöie mumusogi digamolöie mosö idiliba maaha neamelëla säi. ¹⁰ Amala säi amole fodolofali Fidaie emo mia ulula digala hame doala asi. Amala hame doala asi amole malisä amolia maala e baagoi dibe amo bealahilä ilia ie domalo segea gaula awälahilä egoa bauia amimu bausi. ¹¹ Udia dolö Geleso sosogo nefolalo amolia edefademalä bedäla didigai. Amala hamoimelëla säi amo nabelo sulubadelaage amai.

Dolöea hamomolöi made gadoi hamoi

¹² Udia dolöbalä nea abosolo amolia dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige yafie hamosa nelo. Amoli sulubadelaeda hame afädë negela Solomonoie hadai dibe amimu gegedosa aligilo. ¹³ Ili gegedosebea amida udia dolö odoa nefolalo amolida ilibalä gedomolö bedälo. Amala bedäi nea gaso, ili beahaleada ilile ei gauia adaha aligilo nelo. ¹⁴ Amalo gaso, udia dolö yafie nefolalo amolia Dafidilo Geloïma asigi afädë negesa maadelahilä Geleso sosogo nefolalo amolibalä baai. ¹⁵ Amalebe oloi difolalo amoli gaula mafula idiafa Fida awäsido fëo fösisila nidila negeladigi, dafudaia gaula maala nidila negeladigi. Amoie mida, ilia helësësaleda Fida e maasegi, ie ausuluboea oloi difolalebe amoli dabemäia amai. ¹⁶ Sege odoa Yalusaleme ga madela dibeamadi amodila udia dolö yafiea oloi difolalo amolige mugabe fedai difolalo amolige gaula gegedosebegi, sulubadela neala hedabola wahiladigisa maadei.

Selesaia fiia abosolo dolö fisigäi

¹⁷ Amala hamosebegi, gobela ilo Busa Edefade nelo ameage, amase, ebalä aligilo Sadiusi sosogo dolö amoliage naabo gëi. ¹⁸ Amala helësëlahilä ilia abosolo dolö amoli neala nafodolahilä gaula awäla galabaia mosöa negesi. ¹⁹ Amala negesi dibegi gasigi Dafidilo Geloïie selesaia fii afädëa galabaia mosö idi gai amo doga negesilahilä, ili sigi gaula segea doadigila fedalahilä ²⁰ ilima sähalea, Dili afialahilä gobela ilo mosöa nea namolö gähe goweie mala sulubadela udia dolöma olelemalola säla i. ²¹ Amala säi amo nabala

† 5.7 Molö giai deala molöi gadoi baagibua.

abosolo dolö amoli yosefali gobela ilo mosöa ami awälahilä udia dolöma mala olelesa nelo.

Gobela ilo Busa Edefade nelo amoge ebalä aligilo nefolalo amolige maalahlilä ilia ado sämolö Yu udia dolöie dafidilo asigi gäwi nefolalo Galisolö amoli gegedomalai. Gegedolahilä ilia sähalea, Galabaia mosöa amila dolö amoli sigi misiäiala säla imolö mosalola säi. ²² Amala säsebegi, idihë aligilo amolia galabaia mosöa awälahilä beahamelebe, dolö amoli maade beala Galisolö dolö amolima säla imolö obëgëi. ²³ Obëgëlahilä ilima sähalea, Nilia galabaia mosö idi fëdöla gai amoge idihë aligilo idi gasia nefolalebe amolige melimelë. Bealahilä nilia idi gai amo dogala beahamelebe ami dolö afädë sebege made melimelëla säla i. ²⁴ Amala säla iasebe amo nabalahlilä, gobela ilo mosö idihë aligiloie beaha aligilo ameage gobela ilo busa amoliage goea edo beselagalamolödula helësëla asigia säosäosa dilo. ²⁵ Ili amala asigi säosäosa dibegi dolö afädë maalahlilä ilima sähalea, Nabuö. Dolö dilia galabaia mosöa negei amoliada gobela ilo mosöa udia dolöma mala olelesa nefolaleamelëla säla i. ²⁶ Amala säla i amo nabalahlilä, idihë aligiloie beaha aligilo amolia, idihë aligilo amolali awälahilä ili sigi obëgëi. Udia dolö nefolalebe amolia ili igia nufideloeda bedälahilä, ilia ilima nelebo afädë made hamola, geleä awäla sigi obëgëi.

Abosolo ilia bedäla made ado säi

²⁷ Ili sigi obëgëlahilä Galisolö dolö sefolalebea ami ifosi. Ifosilebe gobela ilo Busa Edefade amea ilima sähalea, ²⁸ Nilia dofä dolö amoie ei säla olelemabiola gelola säla i. Amai gaso, nabuö. Mala amomu Yalusaleme udia dolöma säla iasebegi ilia dilile ado nabaha maadei gabio. Amase, dolö baagoi amoge diliada nilia nufila sämolöi nebegola säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidala abosolo odoa amolia ilia säla obëgësalea, Nilia dolöea säse amo gadola made, Godea säse amo gadola hamomolöi galea. ³⁰ Dilia Yesu baagomäia iigi baala negei amoda nilile mäuie Gode neebe amea e nowela ifosimelë. ³¹ Eda Dafidiloge Damula Auloge namiäia Godea e gauia adala ie naabo dafädimadi ifosi. Godea amala hamoi amoie mida gowe, Isilale udia dolö asigi besumäiage nafade hamoi amo hëla fisimäiage fu imolöie amala hamoi. ³² Niliage Gesami Hedabi Godea ie mala hamolo nefolalebe amolima ilo ameage amala hamoi amo dawadigila siia bealahilä säla ulufadigisa aligilo nili nefolalebewemelëla säla i.

Gamelielea Galisolöma ado säi

³³ Galisolö dolö amolia ilia säi amo nabalahlilä edefademalä habobala abosolo amoli baagomäia nufulöla helësëi. ³⁴ Amala helësësa dibegi, Galisolö dolö sefolalebea amoligi afädë nowei. Eda Felesi dolö, eada Ado säla negei dibe amo olelelo. Ie ei Gamaliele. Udia dolö nefolalo sulubadelaeda ei sälo neala sälo nelo. Amea

sähalea, Dolö go ili oodola segea namolö mosalamola säi. ³⁵ Amala sälahilä Galisolö dolö amolima sähalea, Isilale dolöla dilie, dilia dolö go ilima nelebo afädë hamomolö helësësa galëda, dafididale fädäla helësë-malo. ³⁶ Aso, sedade nelola made, Deyudasa e maalahilä ea sähalea, Neda dolö ëi sälomelëla säsebegi, udia dolö hädali biyidia gadoia e bögëla afiai. Amai gaso, e baagomäia nufudasebegi e bögëla aulo amoli dusudasisalea mala olelei amo hogosa helei. ³⁷ Amase, hobeala gamanea udia dolöie ëi dëdëselo amo gala, Galili fii afädë, ïe ëida Yudasa, misi. Maalahilä ïe adoea udia dolö yafie neaha maadesebegi, eege baagomäia nufudasebegi, e bögëla aulo amoli sulubadela dusudasisa maadei. ³⁸ Amaimo, walio na dilima säha, dolö go ilima afädë hamola made hä guilasimalo. Iliä daiäi amoge hamoi amoge hili döfelëla hamosa galëda, amoda hogosa helemolömelë. ³⁹ Ma, Godea hamomäia daiäi hamosa galëda, dilia haimolö ulimelë. Dilia Godebalä ado neloeamelëla Gamelielea säi. Amala sälebegi Galisolö dolö amolia Gamelielea säi amo gadola hamodeläla helësëi.

⁴⁰ Amala helësëlahilä, ilia abosolo amoli welahilä mofiassebegi, ili fëgämalai. Fëgälahilä Yesuie ëi säla bu elöda olelemabiola sälahilä ili fisigäi. ⁴¹ Amalebe ili Galisolö neebee amila obeägila segea doadigila asi. Obeägila asi amoie mida gowe, Yesuie ëigi hewai amo Godea dofeala helësëi amogi. ⁴² Amalahilä segeyo sulubadelagi gobela ïlo mosöa amige udia dolö mosöa amige Ado Mala Hedabi olelesalea, Godea Afädë Memelela ifosi amoda Yesu neamelëla fisila made, säla ïahamu nelo.

Abosolo ili ugila negemäia ilia dolö gifalädalia memelei

6 Segeyo amo gaaluda, Yesu bögëla aulo malei maala bahamu nelo. Giligi ado sälo amolia Alamege ado sälo amolibalä gëgësalea sähalea, Dilia segeyo sulubadelagi mogela ïlo amogida nilile udia didalo sebe amoligali made ïlomelëla säla gëgëi. ² Amala gëgësebegi abosolo giwilasi amolia Yesu bögëla aulo odoa amoli sulubadela gegedomalolahilä ilima sähalea, Nilia Godeie ado amo fisilahilä molö mogemolö amo dofea made gabumelë. ³ Amai gabugi, nedoola, dilia dili nebegogi dolö gifalädalia mogoi neala sälo, Godeie Gesami nobai, hedabola dawadigi, amomu memelemalo. Memelelahilä, hamoi amo ilia sigi namiäia ifosidëlä. ⁴ Amalahiläda, niliamu Godema adosa namolö amoge udia dolöma Godeie ado mala säla ïmolö amoge hamosamu namolölamelëla säi. ⁵ Amolia säi amo udia dolöea nabalahlilä sulubadela dofea gabula säi. Amalahilä, ilia Sidibeni memelei. Sidibeni eda asigi afädë negelahilä gelola nea Gesami Hedabige ema nobai nelo. Amase, Filibige, Bologolusage, Niganologe, Dimonoge, Bamenasage, Nigolasage ili memelei. Nigolasa eda Ädiago fii. Eda Yu fii

made gaso, dafidi Yu udia dolöie mala neala gaulahlilä ilibalä dila nelo. ⁶ Dolö memelei amoli abosolo ili neebee sigi maala ifosisebegi, Godema adolasila ilia ilima naabo negesi.

⁷ Amala hamolahilä Godeie ado mala säla daidoi. Yalusalame ami Yesu bögëla aulo udia dolö yafie, sämolö asusugai awäla baai. Gobela ïlo dolö yafieage Yesuie mala gaula mogola asigi afädë negei.

Yu ilia Sidibenibalä gudi

⁸ Godeie ugila negeloge geloige Sidibenima nobalasissebegi, e udia dolöbalä nea hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige gelola hamosa nelo. ⁹ Amala hamosebegi, dolö odoaea Sidibenibalä gëgësa nelo. Yu udia dolö amolile gedolo mosö afädë amoie ëida Fisigäi Amoli Dilo Mosöla sälo amoligi nelo. Dolö amolida Salinialage Alegisädalialage misi. Ilibalä odoage Silisiala Esialage misi amoli sulubadela Sidibenibalä gëgësa nelo. ¹⁰ Gëgësalea Gesami Hedabia Sidibeni hedabola dawadigilasi amea ilia ado säi amea e aulo dabemolöi made nelo. ¹¹ Ilie adoea aulo dabemolöi made bealahilä, geleä hado musügä awälahlilä dolö odoama sähalea, Sidibeni Mosesele Godele gagadela säse nabimelëla sämalola säi. ¹² Amala säi amogi udia dolö nefolalo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amoliage, mala dawadigi nefolalo amoliage habobala mihalälahlilä, ilia Sidibeni sigi gaula Galisolö dolö neebee ami asi. ¹³ Amalahilä ema ilia wäfali babala säsäla sämäia dolö odoa sigi maalahilä amolia sähalea, Dolö neebe egoeada sege Godea hile nafolai goge † Ado säla negei dibe amoge gagadesamu nelomelë. ¹⁴ Eada gomalä säimelë. Nasalese fii Yesuea mosö go hailsa fisila, mala Mosesea säla negei amo nalaba maaha nelo nilia nabaha neebewege neala bedefamolömelëla säi amo nilia nabimelëla säi. ¹⁵ Amo säi amo nabalahlilä, Galisolö dolö sefolalo amolia Sidibeniie migali sila beahamelebe selesaia fiie migali gadoi neebe meli.

Sidibeni Galisolö dolö amolima ado säi

7 Amaimo, gobela ïlo Busa Edefade nelo amea Sidibenima nabahalea, Iliä ado säsebegi dofä säsebelela nabi. ² Amala nabelebe Sidibeniä säla obëgësalea, Nado nedoola dilie, ado sähago. Nabualo. Nilie naua mäu Abalahama e Halana made awäla Mesobodemia nebegi, Gode yo digalo hido elöi amo Abalahama neebee maala beselagalai. ³ Maalahilä ea ema sähalea, Die segege sosogoge digila sege na olese amogi mosalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahlilä, e Galadia sege digila Halana namolö asi. ïe eedo baagolahilä, sege walio dili neebee ami namiäia e Godea namolö mosalola säi. ⁵ Amo gala ema sege fufu afädë nofela made ï. Sege afädë emo afädëa

† 6.13 Sege Godea hile nafolaila säi amoda gobela ïlo mosö amoie sähalea säi.

emosamolöige dofä made i. Amai gaso, Godea sege amogi dige die diaua mäu ilige dili namiäia iimolömelëla Godea Abalahama e malö maade nebegi säla negei. ⁶ Godea gomalä säi. Die diaua mäu amoli elöie segea namolömelë. Ami gäheo i hädali biyidia galabaia hamoi gadoi hamosa neebe amo gaaluda, dolö elöea ili neala sëlasiimolömelë. ⁷ Amamolö gaso, ili galabaia hamoi gadoi hamomäia hamolasilo fii amolibalä na gudimolömelë. Gudilahilä ili sege amo digila awälahilä, sege wegi nea nie ei gauia adamolömelëla Godea säi. ⁸ Amase, Godea asialo made ado elöi säla negei amoie ea nofe negela Abalahama gafodo damulasilo mala negei. Amala negei amo gadola Aisaga emea e ägülebeda segeyo gödögi Abalahamae Aisagaie gafodo damulasi. Hobeala Aisagaie malö Yeigabamage amai. Amalahilä Yeigabaie malö nilile mäu giwilasi amolimage amai.

⁹ Nilile mäu gidälasa amolia giwi afädë Yosebema naabo gëlahilä, eda Isibi segea galabaia hamoi gadoi hamolasilo namiäia odoama muni iimolahilä muni nii. Isibi segea sigi asi gasoda, Godea e sigi nea ¹⁰ yöi elö elöla sulubadela dibeä amila e damula awäla ugila negei. Isibi sege beaha aligilo Gini Felauie siigi, Godea Yosebega hedabola dawadigilasiloge mala hedabi hamolasimäiage i. Amo bealahilä, Isibi udia dolöge, amase, ie mosö sulubadelage sigi namiäia Yosebe memelela ifosi.

¹¹ Amalahilä Isibi sege sulubadelagige Gainana sege sulubadelagige sädë i maasebegi, udia dolö edefade yösa nefolalo, nilile mäu ilia molö abidi galea walebelela hogoi gaso, afädë made beagolei. ¹² Aso, molö made nebegi, Isibi segea molö galeamelëla säi amo nabalahlilä, Yeigabaea nilile mäu nelo amolima degabo mi gäwila afiamola sälahilä ili fisiga gai. ¹³ Amalahilä bu elö awäsebegi Yosebeä ie edoolalima, neda Yosebemelëla ulufadigila säla i. Amala sälahilä nebegi, Felauä Yosebe sosogo amoge dawadigi. ¹⁴ Amalahilä, Yosebeä ie eedo Yeigabala e sosogola Isibi misialola säsi. E sosogo gegedolada nabülasi gifalädäliäie odoai bia. ¹⁵ Misialola säsi amo nabala Yeigaba Isibi digala nebegi, hobeala e baagoi. Amalahilä nilile mäu amolalige baagosebegi, ¹⁶ ilile domalo amo Segeme segea gaula obëgëlahilä, sege dafidi Abalahamae Segeme ami Hamolöie malöma baulo sege bidia niia ami baui.

¹⁷ Godea Abalahamama ado säla negei amo gausiala digamolö fu ga madesalea, Isilale udia dolö Isibi nefolalo amoli sosogo malei bäula beselagalai. ¹⁸ Malei amala nebegi, hobeala beaha aligilo gini elö amea Yosebe made dawa nea, Isibi udia dolö sigi nelo. ¹⁹ Gini amea nili sosogo amoli dahila nealahilä, nilile mäu sëlasiä, ilile malö dubo baagomäia segea sadia gamalai. ²⁰ Amo gaalu, Moseseie emea e ägüla misi, malö amoda Godeie siigi hedabifali. Aube ohodoa eedo hi mosöa ami sigi nelo. ²¹ Amalahilä e segea negei dibegi, Felauie idiwia neala gaula awälahilä, hile malö folo wäla fosa nelo. ²² Amala fosololahilä ilia Isibiie

dawadigilo amo sulubadela Mosesema olelei. Amasebegi ea ado adomolö amoge mala hamomolö amoge dolö geloi edefade nelo.

²³ Mosese e gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä ie edoo Isilaleie malö amoli neebea söfë moholö dialeala helësëi. ²⁴ Awälahlilä ea beahamelebe Isibi dolö afädëä Isilale dolö afädë nufudaha neebe meli. Amalebe Moseseä Isilale dolö amo damula awäla Isibi dolö amo hi asiala hamoi amoie hi e bidigi nufudala baagoi. ²⁵ Moseseä helësësaleada ie edoo amolia Godea Moseseie naaboea ili fisigämolö gabula helësëä dialeala helësëi. Gasoda, iliada amala made helësëi nefolalo. ²⁶ Amo aiyo amogi Mosese beselagalala beahamelebe Isilale dolö äudä nudusa neebe bealahilä, ele neala aealasilälahilä elema sähalea, Malö äudäo, didoo madele. Halimu edogi nudusala nabi. ²⁷ Amala sälebe, mi hamola nudulo amea Mosese bobala sadia galahlilä ema nabahalea, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memelesio. ²⁸ Aiyo dia Isibi dolö nufudadigi amo gadola nege nufudadigidelä misi nealela nabi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä Mosese e Midiana segea fisäla awäla nelo. Ami nea ie dolö malö äudä sogobai.

³⁰ Ami gäheo i nabülasi biyidia baagilahilä, Mosese e sege nafade udia dolö aligilo made sege Sainai bi ga made neebea ami nebegi, i holöfali afädëgi nulo söagila selesaia fii afädë Moseseä bimäia ulufadigila nelo.

³¹ Amala hamosebe amo beala Mosese e fudugilahilä ga madela hedabola fädäla bimolö awäha nebegi, Dafidilo Geloie ado nabi. ³² Dafidilo Geloia sähalea, Neda die diado amolile Gode neawe, Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege ilile Gode neawemelëla säi. Amala säsebegi, Mosese e edefademalä fudugila emo gigitälahlilä bimolö bedäla nelo. ³³ Bedäla nebegi Dafidilo Geloia ema sähalea, Sege di nebegoda na nihile nafolai sege amea dia emo usililo salugai go gimo. ³⁴ Nie udia dolö Isibi nefolalebe amolima ilia edefademalä neala sëlasiäbe amo siia melimelë. Ili dudumigila diäsa dibe amo nabalahlilä, na ili damula awäla sigi obëgëmolöie digai neawe. Amai gabugi, hä misië, na di Isibi mosalahagomelëla säi.

³⁵ Dafidi Mosese ema ilia habobalahilä ema säla obëgësaleada, Di nilile sigi aligilo namiäiage, gudi mogelo namiäiage di nowëa memlesiola säi amoda Mosese amoma säi gasoda, selesaia fii afädë i holöfaligila ulufadigi amoie naaboea dolö amea ili sigi namiäiage damula mosäiage Godea e fisiga galasimelë. ³⁶ Dolö amea Isibi segea neage, ödä duhulu äida Heale Uii dibeä ami neage, gäheo i nabülasi biyidia sege nafadeia ami neage, hido elöige dolöea hamomolöi made gadoige hamola ili sigi asi.

³⁷ Mosese amea Isilaleie malöma sähaleada, Godea dilile didoomadila aligila afädë bea sälo ne gadoi dilile bea sälo memelela ifosimolömelëla säi. ³⁸ Mosese amoda selesaia fii afädëä Sainai bia amila ema ado säla iasolo amo gala sege nafadegi gegedolo

amolibalä nelo. Nilile nado amolibaläge nelo. Ado di-amolöi diamolö amo nilima säla imäia ema i.

³⁹ Amaimo, nilile nado amolia ea ado säi amo gadola hamomolö habobalahilä, e bobala sadia gala ilile asigida Isibi obögësa nelo. ⁴⁰ Amala asigila nea ilia Elonoma sähalea, Niligali gode odoa naaboea hamomalo, ili-adale nili sigi mosäia. Mosese amea nili Isibilahilä segea moholöie sigi nelo amoma edo gadoi beselagalaidu nilia dawa madela säi. ⁴¹ Amala säsolo amo gala ilia sugua afädë gao emalö gadoi naaboea hamolahilä wäfalí gode amoma sugua gadoi elö elöla nufudala göa nelegela i. Nilia naaboea hedabi hamoi gabula helësëlahilä ilia edefademalä obeägisa nelo.

⁴² Amala hamolebe Godea ili baagi iala ilia mu ilibia gasumilima göa nelegemäia fisigisi. Amo gadola bea säloie bebagi dädëla negei amo gowe.

Isilale fii dilie, gäheo i nabülasi biyidiagi sege nafadegi nea sugua gadoi nufudala göa negela negali iledu.

⁴³ Amaimo, Molegeie balai mosö dilia gaula asi. Amase, dilile gode Lëfanaie gasumilí gadoige, dilia göa nelegemolöie naaboea hamoi amo dilia gaula asi. Dilia amala hamoi amea na dili Babilono holöbö baagia gala bobala mosäia fisiga gamolömelëla dädëla negei dialea.

Emosi 5.25-27

⁴⁴ Gode ilibalä neebe amoie helësëla balai mosö amo nilile nadolalibalä sege nafadeia ami nelo. Mosö amoda Godea Mosesema gowe gadoi hamomalola säla olei amo gadola ilia hamoi. ⁴⁵ Hobealada nilile nado amolia ilile eedo bedefala balai mosö amo gaula Yasuabalä asi. Yasuabalä awäha nea Godea udia dolö fii odoa nefolalo amoli nesiladigila sege amo iligali bedefala aligi awäha neada balai mosö amo gaula awäha nelo. Amalahilä balai mosö amo nebegimu beaha aligilo Gini Debidi beselagalai. ⁴⁶ Godea ema obeägisebegi ea Godema nabahalea, Na mosö afädë Yeigaba fii amolile † ulimolöda dofealela nabi. ⁴⁷ Amala nabi gaso, Solomonoea Godeie mosö uli.

⁴⁸ Amai gaso, Ilibia Edefade neebe ameadä mosö naaboea uligida aligilo made nea. Bea säloea säi amo gadola,

⁴⁹ Dafidilo Geloia sähalea, Muda nie beaha aligimolöie filo dialeamelë. Amase, naga föida nie emoea emosaia idala filo dialeamelë. Dilia ne namolöda mosö abodo gadoi olasimolö. Amase, ne hele fimolöie fuda abidi dialea.

⁵⁰ Nelebo dibe goda sulubadela nie naaboea hamoi madelela säila säla dädëla negei dialeala säi.

Aisaea 66.1,2

⁵¹ Aso, Sidibenia ilima sähamu nea sähalea, Dilile iso asigi geloifalí nebego, bobaeage gëheage asigi afädë made negei amo wälasi nebego. Gesami Hedabima habobahamu nebego. Dilida dilile diado amoli nelo

† 7.46 Mosö amoda Yeigaba fii (Isilale udia dolö) Godegali nelebo odala iala ie ei gauia adamolöie gobela ilo mosö.

amo gadoimu nebego. ⁵² Bea sälo nefolalo amoligi afädë dilile diado amolia neala made säsa neloda nowë. Siiba dolö mogoifalí moholömelëla säladigi amolige ilia baagomäia nufudadigisa nelo. Amase, walio dilia dolö amo hololölahilä baagomäia nufimelë. ⁵³ Diligali Ado säla negei amo selesaia dolöma aulo negela i amo dilia gaula nea, amo made hamolo nebego dilia amaila Sidibenia säi.

Ilia Sidibeni igia nufudala baagoi

⁵⁴ Sidibenia ado säi amo nabalahlilä, ilia edefade mihaläla ema bese ali nalëgëi. ⁵⁵ Amasebegi Sidibeni ema Gesami Hedabi nobala nea ea selesaia mosöa sida adogola nea beahamelebe Godeie yo digalo hido elöi amoge, Yesu e Godeie naabo dafädimadi neebe amoge meli. ⁵⁶ Sila nea sähalea, Bimo. Selesaia mosö dogä negei dibe amoge Dolöie Malö amo Godeie naabo dafädimadi neebe amoge beahamelëla säi. ⁵⁷ Amala säi amo nabala, ilia gelola hoaladigila naaboea ilile gëhe galahlilä, e nebea gaalu fodolofalí nawela awäla ⁵⁸ e gaula gaamu yala baagia sadia galahlilä, e baagomäia igia nufudaha nelo. Dolö dafidi ema babala sälo amolia ilile fagulo sedade daia salugai amo gilahlilä, malisä afädëie emo mia nidila negei. Malisä amoie ëida Solo. ⁵⁹ Ilia Sidibeni e igia nufudaha nebegi, ea Godema adosalea, Dafidilo Geloí Yesuo, dia nie gesami nea nimola säi. ⁶⁰ Amala sälahilä, emo gumu sasagala salea, gelolafali sähalea, Dafidilo Geloie, ilia nafade hamosebe goweieda ili së imabiola sälahilä, Sidibeni e süwia dilo wäla adi.

8 Sidibeni nufudadigi amogi Soloea ie siigi dofea hamoila helësëi.

Soloea Godea udia dolö wela ifosi nefolalo amoli neala sälasisa nelo

Segeyo amo gaalu, Sidibeni nufudalahilä, Godea Yalusalame udia dolö wela ifosi nefolalo amoli mi gäwila edefademalä gelola neala sälasisa nelo. Amalebe ili sulubadela fisäla awäla Yudia segeamadige Samelia segeamadige dusudasila afiaha maadei. Abosolo ilimu Yalusalame ami nelo. ² Dolö odoa Godeie mala nabelo nefolalo amolia edefademalä didigaola Sidibeniie domalo bausi. ³ Amalahilä Soloea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli nufudala ialalesa nelo. Amala hamosa nea mosö neebe amo sulubadelagi awälahlilä, udiage dolöge gaula dusugaia awäla galabaia negesa nelo.

Samelia segea Ado Mala Hedabi säla i

⁴ Udia dolö fisäla dusudasila afiai amolia sege ili afi-aido amo sulubadelagi Ado Mala Hedabi säla iia afiai. ⁵ Amala afialahlilä, Filibi Sameliaie gaamu afädë dibeä ami awälahlilä, ea ilima sähalea, Godea Afädë Memeleli amo hä misi neamelëla säla iaha nelo. ⁶ Filibia ado säla i amo udia dolö gegedoi amolia hedabola nabalahlilä,

ea dolöea hamomolöi made gadoi hamoladigisebe amo beala ili sulubadelaea ea ado säsebe amo nabaha nelo. ⁷ Amaha nea, udia dolö yafiema mugabe fedai nefolalo amoli nesiladigisebegi üalala gäwila doadigila awäladigi, amase, dolö emo nafadeige, dolö fii siige yafie wahiladigisa maadei. ⁸ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö amolia edefade obeägisa nelo.

⁹ Gaamugi ami dolö afädë ie ëi Saimono sulo. Dafidida ea golë hamosa nelo. Samelia fii udia dolö fudugimäia elö elöla hamosa nelo. Ea himu sähaleada, Neda ëi sälo edefademelëla sälo. ¹⁰ Amase, dolö odoa ëi säloge, memasage sulubadelaea Saimonoie ado nabaha aligilo. Amoli sulubadelaea sähaleada, Godeie geloi amo ilia Edefadela sälo amoda amola sälo. ¹¹ Saimonoie segeyo yafiegi golë hamosa nelo amogi ili neala fudugilasilo amea ilia ea säsebe amo nabaha nelo. ¹² Amai gaso, Filibia ilima Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege Yesu Gelesoie ëige Ado Mala Hedabi säla iasebegi, udiaeege dolöeage, asigi afädë negesebegi, ödägi gei. ¹³ Amase, Saimono ege asigi afädë negesebegi ödägi gei. Amalahilä e Filibibalä nawesa nea, dolöea hamomolöi made gadoige, geloi melëlo made gadoige hamosebe amo bealahilä Saimono e fudugi.

¹⁴ Abosolo dolö Yalusalame nefolalo amolia Samelia ilia Godeie ado mala neala gausaleala säi amo nabalahlilä ilia Fidale Yonele ili neebee fisiga gai. ¹⁵ Amala säsebegi, ele awäla beselagalalahilä, elea Samelia udia dolö amolia Gesami Hedabi nimäia Godema adolasi. ¹⁶ Mida, Gesami Hedabi ilibalä digala made nelo. Yesuie ëigimu ödägi gesa nelo. ¹⁷ Godema adolasilahlilä, elea ilima naabo negesisebegi ilia Gesami Hedabi nii. ¹⁸ Abosolo äudä amolea naabo negesi amea Gesami iasebe amo Saimonoie bealahilä, ea muni iahagolahilä ¹⁹ sähalea, Na afädëma nie naabo negesisegi Gesami Hedabi nimolö amoie geloi amo nema imäi-amelëla säi. ²⁰ Amala sälebe Fidaea ema säla obëgësalea, Godea memalä imolö amogi dia munia nimolö helësëi amea, dige die munige haligila Heli segea mosäiamelë. ²¹ Die iso asigi Godeie siigi mogoi made nebegi. Ameada alia hamoi hamosebewegida dofä dia hamomolöi mademelë. ²² Dia nafade hamomolö helësëi amoie asigi besumalo. Amalahilä, die isogi nafade asiala helësëi amo hëmäia Dafidilo Geloima adomalo. ²³ Na säi amoie mida, gesami aulo gamogai amo die isogi nobalahilä, nafade hamomolö amea di gide begei dibe go beahamelëla Fidaea säi. ²⁴ Amala säsebegi, Saimonoie säla obëgësalea, Alia säi amo gadola nema made hamomäia Dafidilo Geloima nie adolasimola säi. ²⁵ Amalahilä elea Yesuea elema hamoi amo säla i. Amase, Dafidilo Geloie ado malage säla ialahlilä Yalusalame obëgei. Obëgësalea Samelia segeie gaamu holöfali dibeadi amogi Ado Mala Hedabi säla olelela aliligi obëgei.

Filibia Idiobia dolöma Ado Mala Hedabi säla i

²⁶ Amalahilä Dafidilo Geloie selesaia fii afädë Filibima sähalea, Yalusalame Gasa segea aulo idi gumadi mosalo. Idi sege nafadeido aulo amogi mosalola säi. ²⁷ Amala säi amo nabalahlilä Filibi e nowela asi. Idi amogi awäha nebegi, Idiobia dolö afädë idiafa gausiai. Dolö amoda dafidi iso neadigi nelo. Dolö ameada Idiobia udia dolöie beaha aligilo gini udia ëi Gädasi sulo amoie muni nelegeige beaha aligilo nelo. Dolö amoda Yalusalame ami Godeie ëi gauia adala Godema adomolö asi ²⁸ obëgësalea, galo sugua hosima begela dusugala aulo amogi filahlilä, bea sälo Aisaeaea bebägi dädëla negei dibe amo nidela aligi awäha nelo. ²⁹ Nidela aligi awäha nebegi Gesamia Filibima sähalea, Di awäla galo mia ga madela, galo awäse amo gadola mosalola säi. ³⁰ Amala säsebegi, Filibi e baluluia galo awäse amo gadola awäla nebegi, Idiobia dolö amea Aisaeaea bebägi dädëla negei dibe amo nidese nabi. Amo nabalahlilä Filibia ema nabahalea, Ado nidese goieda helësëebelela nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Afädë goie mida gowemelëla nema made säla iaseda, na abeahäla helësëmolödula säi. Amala sälahilä ea Filibima sähalea, Galodaia haligila fidelä fedala fimola säi. ³² Bebägi ado säla dädëla negei nidei amoda gowe.

Sugua sibi baagomäia nufulö sigi awäsebe amo gadolage, sibi emalö hili damusegi nafi dagala adolo made amo gadolage, ea nafi made dagai. ³³ E neala hewalasilahlilä ie gudi mogola made säsi. E nagadaia namolöda aligila wagai amoie yaua mäuie ado nowëa säsimolöla säla dädëla negei dialea.

Aisaea 53.7-8

³⁴ Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bea sälo amea, amo säi amo nowëie helësëla säi gabu, hi e helësëla säi gabule ma, elöie helësëla säi gabulela nema säla imola nabi. ³⁵ Amalebe Filibia dafidi ado dädëla negei nideia amila mi gäwila Yesuie Ado Mala Hedabi dolö amoma säla olelesa nelo. ³⁶ Ele idiafa awähalea ödä afädë dibeami beselagalala Idiobia dolö amea Filibima nabahalea, Bimo. Ödä dialea. Ne ödägi gemolö amo nelebo afädë dofogamolöi gabulela nabi. ³⁸ Amalahilä ea galo gaulo amoma beaha namiëlahilä, eege Filibige helegela ödägi digala aligilahilä Filibia e ödägi gelasi. ³⁹ Ele ödägila fedalahilä, Dafidilo Geloie Gesamia Filibi fodolofali sogobala gaula asibua Idiobia dolö amea e bu elö made meli. Amalahilä ea obeägila nelea hi aulo idi amogi asi. ⁴⁰ Filibi e hä Asodasa gaamua neebe meli. Amalahilä e

† 8.36-37 *Uluguea beba gowe dädëi amogi hobeala dolö odoaea ado odoa neala baala, damo 37 dädëi. [37 Amala sälebe Filibia säla obëgësalea, Die bobaea gelola asigi afädë negei nea galëda, ödägi gemolöi dialeamelëla säi. Amala sälebe dolö amea sähalea, Ä, asigi afädë negei neawe. Yesu Geleso e Godeie Efege neala helësëlahilä gaula mogosamelëla säi.]*

segea amila doadigila awāla gaamu dibe sulubadelagi nawesalea, Ado Mala Hedabi olelela aliligi awāla Sisalia gaamugi beselagalai.

Solo e asigi besui

9 Amo gala Soloea Dafidilo Geloïie bēgēla aulo nefolalo amolima sēlasila nufudadigidelāla gelola sāhamu nelo. Ea gobela ilo Busa Edefade neebee ami awālahilā sāhalea, ² Gedolo mosō amoli beaha aligilo Damasaga nefolalebe amolima idulā, beba afādē dēdēla imo. Yesuïe idigi aulo nefolalebe, udiage dolōge, beagoleseda, nafodolahilā Yalusaleme sigi obēgēdelāla sāi. ³ Amalahilā, Solo e Damasaga suāgila nebegi, mudaiala yo digalo maala fodolofalī ema sege yabagelelo wāla yabagelei. ⁴ Amea e nagadaia digai dibegi, afādēa ema sāhalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sēlasisala sāse nabi. ⁵ Amo nabalahlilā ea sāla obēgēsalea, Dafidilo, dida nowēla nabi. Amala nabasebegi, ea sāla obēgēsalea, Neda Yesu, dia neala sēlasilo amomelē. ⁶ Di hā nowela Damasaga gaamugi mosalo. Dia hamomolō amo ami sāla imolōmelēla sāi. ⁷ Dolō odoā Solobalā asi amolia adola made aumala nelo. Ado sāse amo nabi gaso, dolō hodo made melī. ⁸ Solo e digai amo noweia adalahilā si fisigāla melī gaso, nelebo bimolō ulī melī. Ulī galebeda ilia e nabelela gaulahlilā sigi awāla Damasaga beselagalai. ⁹ Beselagalalahilā, ami segeyo ohodoā nelo amogi bimolō ulī nea, molō ödāge made naala nelo.

¹⁰ Damasaga ami bēgēla aulo afādē nelo. Amoïe ēida Ananaiasa. Ea sosoāla awāla beahaleamelebe Dafidilo Geloïa wela sāhalea, Ananaiasaola sāi. Amala sāsebegi, ea sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloïe, ne newela sāi. ¹¹ Amasebegi Dafidilo Geloïa ema sāhalea, Di nowelahlilā idi gogi mosalo. Idi amoïe ēida Mogoi Idi. Amogi awālahilā Yudasaïe mosōa beselagalamolōïe nowela mosalo. Yudasaïe mosōa beselagalalahilā dia Dasasa fii dolō afādē ēi Soloda salealela nabualo. Mosalola sāi amoïe mida, ea Godema adosa neebee amoïe. ¹² Ea sosoāla awāla beahaleamelebe ïe si hedabomāia dolō afādē ēida Ananaiasa maalahlilā ïe naabo negesi melīla sāi. ¹³ Amala sālebe Ananaiasaea sāla obēgēsalea, Dafidilo Geloïe, dolō goeada udia dolō dihile nafolai Yalusaleme nefolalo amolima nafade edefade hamoimelēla udia dolō yafiea sāi amo na nabimelē. ¹⁴ Nilī neebee wige udia dolō die ēi gauia adalo amoli sulubadela nafodomolōïe gobela ilo busa nefolalo amolia ema geloi imelēla sāi. ¹⁵ Amala sāsebegi, Dafidilo Geloïa ema sāla obēgēsalea, Mosalo. Dolō amoda nie hamoi hamolasilo namiāia memeleimelē. Eada udia dolō fii odoā amolige, beaha aligilo gini nefolalebe amolige, Isilale udia dolō nefolalebe amolige, nie ēi ilile siigi sāmāia memeleimelē. ¹⁶ Ea nie ēigi sē elō elōla molō amo na ema olemolōmelēla sāi.

¹⁷ Amala sāi amo nabalahlilā, Ananaiasa awāla beselagalalahilā mosō amogi nogila digai. Digalahilā ea ema

naabo negesila sāhalea, Nedoo Soloo, Dafidilo Geloïa ne wi misialai, di wi maahalea Yesu idiafa dia melī amea. Die si bu bimāiage Gesami Hedabi dima nobamāiage ne misialaila sāi. ¹⁸ Amala sālebe fodolofalī seme bebe gadoi Soloïe siigila digalahilā ea bu bimolōi meli. Amalebe Solo e hā nowelahlilā, ödāgi gei. ¹⁹ Ödāgi gelahlilā, molō naala gelola obēgēi.

Solo Damasaga nea Yesuïe mala sāla ïaha nelo

Damasaga nea Solo e bēgēla aulo amolibalā segeyo odoā nelo. ²⁰ Beaha aligila made fodolofalī gedolo mosōa awāla nea, ea Yesuda Godeïe Efege neamelēla sāla ïaha nelo. ²¹ Amalebe ea ado sāi amo nabelo amoli sulubadela fudugilahilā sāhalea, Udia dolō ēi go gauia adalo amoli Yalusaleme nufudadigisa aligilo amo e madele. Yawege amala hamomolōïe ili nafodolahilā gobela ilo busa nefolalebea ami sigi gaula moholōïe misi madelela sāla didigai. ²² Amalo gaso, Soloea edefademalā gelolasila ado mala sāla ïaha nelo. Sāla ïahalea Afādē Memelei amoda dofā Yesu e neamelēla sāi amo Yu udia dolō Damasaga nefolalo amolia nabala fudugila, dofā sāsebela helēsēlahilā, sāla obēgēmolō asusugai nelo.

²³ Segeyo yafie baagilahilā, Yu ili gegeola Solo baagomāia nufidedelāmelēla sāla didiāha dilo.

²⁴ Amala didiāi amo Soloea nabi. Ili segeyo sulubadela gasi esoage Damasaga gaamu yalala amaleladigi amoïe idi nogila digalo amo sulubadela Solo e baagomāia nufulōïe idia negesamu nelo. ²⁵ Amala hamosa nebegi gasi afādēgi Soloïe bēgēla aulo nefolalo amolia Solo adu gadoigi salalahilā yala baagido ēfēa begela fisiga idai.

Solo e Yalusaleme nelo

²⁶ Solo e Yalusaleme awāla, Yesu bēgēla aulo amolibalā gedola namolō helēsēi. Amala helēsēla nebegi, eda Yesu bēgēla aulo made neala helēsēla sulubadela bedāha nefolalo. ²⁷ Amalo gaso, Banabasaea e sigi awāla abosolo amoli neebee ami asi. Sigī awālahilā ea abosolo amolima Solo e idiafa awāha nebegi Dafidilo Geloï melī amoge, ea Soloma ado sāi amoge, ilima awala sāla ï. Amala sāla ïalahilā Damasaga awāla Soloea Yesuïe ēigi ïe ado mala gelola sāla ï amoge ilima awala sāla ï. ²⁸ Amala sālahlilā Solo e ilibalā gedola nea, Yalusaleme sege sulubadelagi awāha nea, Dafidilo Geloïie ēigi gelola sāla ïaha nawesa nelo. ²⁹ Amala sāla ïaha nea, ea Yu dolō Giligi ado adolo nefolalebe amolibalā ado adosa nea gēgēsa nelo. Gēgēsebegi ilia e baagomāia nufulōïe idi hogosa nelo. ³⁰ Amala hamosa neamelēla sāi amo nabalahlilā edoolalia Solo Sisalia sigi awālahilā e Dasasa mosāia ifola asi.

³¹ Amala hamolahilā, Yudiage Galilige Sameliage udia dolō Godea wela ifosi nefolaloa ami aeaala nelo. Amala nea ili neala gelolasisebegi, Dafidilo Geloibalā

bedäla nagadaiala nelo. Gesami Hedabia ilile asigi falagaselasisebegi, udia dolö odoaea asigi afädë negela ilima disa maadei.

Fidaea Eniasa wahilasi

³² Fida e sege sulubadelagi nawesalea, udia dolö Godea hile nafolai Lida gaamugi nefolalebea amige digala nelo. ³³ Digala nea segea ami dolö afädë fii si dibe meli. Dolö amoie ëida Eniasa, e imididaia diasi dibegimu gäheo i gödölasi baagi. ³⁴ Fidaea ema sähalea, Eniasao, Yesu Gelesoea di wahilasisebego. Nowelahilä die fëo galimola säi. Amala säi amole e fodolofali nowei. ³⁵ Udia dolö sulubadela Lidalage sege Salonolage ili sulubadela e bealahilä Dafidilo Geloima asigi besui.

³⁶ Yesu bögëla aulo udia afädë ëi Dabida, Giligi ado adola ëi elöda Dogasa, e Yoba filo. Udia amea hamoi hedabi hamosamu nea. Udia dolö busadäoi nefolalebe amoli ugila negesamu aligilo. ³⁷ Amala hamosa sebegi e olola baagoi. Baagosebegi odoaea ie domalo nigime hëla hogoli ilibia afädëgi nea negesi. ³⁸ Yoba gaamu amoda Lida gaamu ga madela negei. Bögëla aulo nefolalo amolia Fida segeyo amo gala Lida neai amo nabalahlilä, ilia dolö äudäma e neebee bea mosalai. Awälahilä elea ema sähalea, Saula made, nili nefolalebea fodolo misialola säla i. ³⁹ Amala säla iäsebegi, Fida e nowelahilä hiligila obögëi. Beselagalahlilä hogoli ilibia amogi ilia e sigi asi. Sigi awälahilä udia didalo nefolalo amoli e neebee gaalu ga madela nefolalea didigoola gögi faguloge fagulo odoage Dogasaea hi e made baagola salea hamoi dilo amo ema nidila olei. ⁴⁰ Fidaea ili sulubadela afiaha maademolahilä, emo gumu sasagala salea Godema adoi. Amala adolahilä Fidaea ie domalomadi besuia galahlilä sähalea, Dabida, nowemola säi. Amalebe udia amea si fisigäla Fidama bealahilä e nowela fii. ⁴¹ Amala hamolebeda Fidaea udia amoie naabogi nabelela nowela ifosi. Ifosilahilä Fidaea udia dolö Godea hile nafolai nefolalo amolimage, udia didalo amolimage mofiamolahilä, ea udia wahii neebee amo ilima olei. ⁴² Amala hamoi amo Yoba udia dolöea dawadigisa maadelahlilä yafia Dafidilo Geloima asigi afädë negei. ⁴³ Fida e segeyo yafie Yoba segea ami nelo. E ami nelo amoda dolö afädë ëi Saimonobalä nelo. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo.

Selesaia fii afädë maalahilä Goniliasama ado säla i

10 Sisalia gaamugi ami dolö afädë nelo. Ie ëida Goniliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Hädali afädë amoda hädali gafeia amoligi, hädali gafeia amolile ëida Idali Ami Dolöla sälo. ² Goniliasa eada Godea hamei dibe amomu hamolo nea, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo. Ie mosöa nefolalo amoli sulubadelaage amalo. Eada busadäoi neebee

amoli ugila negela muni nelegeige iaha aligilo nea, segeyo sulubadelagi Godema adolasisa aligilo nelo. ³ Amala hamosa nebegi segeyo afädëgi eso bögisebe amo gaalu, Goniliasaea sosoäla awäla beahaleamelebe, Godeie selesaia fii afädëa e neebee maalahilä ema Goniliasaola säsebegi ea fädäla meli. ⁴ Amala säsebegi, ea bedälahilä, selesaia fii amoma sila dialea nabahalea, Dafidilo, edola nabi. Amala nabasebegi, ea ema säla obögësalea, Dia Godema adosa aligilo amoge, nelegei muni busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea bealahilä di helësësa neamelë. ⁵ Amaimo, dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, amoda di neebee gui misiäia dolö odoaea Yoba bea mosalamalo. ⁶ Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameada sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ⁷ Selesaia fii amea ema säla iäla asibua Goniliasaea ie hamoi hamolasilo äudä nelo amolege, amase, ami dolö afädë Godea hamei dibe amomu hamolo ebalämu aligilo amoge, ohodoa amoli misialolahilä, ⁸ nelebo e neebee maala hamoi amo sulubadela ilima fädäla säla iaha maadelahlilä ea ili Yoba mosaloi.

Fidaea sosoäla awäla meli

⁹ Amo aiyo amogi ili awäla idiafa eso mogogi suägila gaamu ga madela awäha neebee amo gaalu, Fidaea Godema adomolö mosö figi balededaia fedai. ¹⁰ Fedalahilä adosa salea, Fida e sidëa baagosebegi molö molö helësëi. Odoaea molö giala daiasebe amo gaalu, Fida e olobola salea sosoäla awäla meli. ¹¹ Beahaleamelebe mu doga negelahilä nelebo afädë fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahlilä nagadaia fisiga idogosebe meli. ¹² Amodaia ami hogoi elö elöige, nagadaia hagomoea aulo elö elöige, hagila aulo haea elö elöige sefolalebe meli. ¹³ Amo beaha nebegi, ado afädë sähalea, Fida, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ¹⁴ Amala säi amo nabalahlilä Fidaea säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaige, nelebo die siigi dofea madege, na afädë dofä made maimelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ado amea bu elö ema sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁶ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä fodolofali nelebo fagulo gadoi amo mudaia dusugala neasebe meli. ¹⁷ Sosoäla awäla meli amo Fidaea mi edoiedula asigi säosäola hehelësësa sebegi, dolö ohodoa Goniliasaie mosöala misi amoli maalahilä, Saimonoie mosö abidi neala nalaba awäla beagolelahilä, idi galo mia ami segeamadi nelo. ¹⁸ Idi galo baagido segea nea wala nabahalea, Dolö afädë Saimono, ie ëi elöda Fida, mosöa gui sebelela nabi. ¹⁹ Sosoäla awäla meli amo Fidaea edodula hehelësësamu sebegi Gesamia sähalea, Nabuö, dolö ohodoaea di hogosa nea. ²⁰ Di hä nowela digamo. Ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabu.

Na ili fisiga weila säi. ²¹ Amala säsebegi, Fida e digalahilä dolö amolima nabahalea, Dolö dilia hogose amoda nemelë. Edoie misila nabi. ²² Amala nabasebegi, ilia säla obëgësalea, Godeie selesaia fii afädëa ami dolö hädali afädë sigi aligilo Goniliasama sähalea, Fida di neebee misialamalo. Ea säse amo dia nabualola säimelë. Goniliasada dolö asigi mogoi, Godebalä bedäla nagadaiala aligilo neamelë. Yu udia dolö amoliage e asigi mogoi neala sälomelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Fidaea ili mosöa digafiamola sälahilä, ili ami adi.

Fida e Goniliasaie mosöa asi

Diala nowela hiligila afiai. Edoolali odoa Yoba gaamugi nefolalo amolige hiligila afiai. ²⁴ Amo aiyu amogi e Sisalia gaamugi beselagalai. Gaamugi ami Goniliasaea ili beaha nelo. E sosogo amolige e damelëfali amolige misialolahilä, ili gegedola beaha nefolalo. ²⁵ Fida e digala beselagalasebegi Goniliasa maalahilä, ie emo mia gumusula dia idogoi. ²⁶ Amala hamosebegi, Fidaea e nabeleia idahalea sähalea, Di nowemo. Nege dolöfämelëla säi. ²⁷ Fidaea ebalä adodola mumusogi digahamelebe udia dolö yafie gegedoi dibe meli. ²⁸ Bealahilä ilima sähalea, Afädë Yu dolö neebe amogida udia dolö fii elöbalä aligilo madege, amase, söfëge aulo madela säla negei amoda dilia dawadigi nebego. Amala hamolo gaso, dolö elöma dida nafade, amase, Godeie siigi dofea madela made sämäia Godea nema oleimelë. ²⁹ Amalebe misialoi amogi na säla obëgëla made, ne misimelë. Amaimo, mi edoie ne misialaila nabahala nabi. ³⁰ Amala nabasebegi, Goniliasaea sähalea, Gomoie gahada deadi walio neebe we gadola eso bëgisebe amo gaalu, nihī mosöa Godema adosa sebegi, dolö afädë fagulo hedabi eloloi salugai nie odagia maala nelo gabio. ³¹ Amala maala nea ea sähalea, Goniliasao, dia Godema adoi amo ea nabi. Amase, dia nelegei munige busadäoi amoligali iaha aligilo amoge Godea made elaboi nea. ³² Dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e Yoba gaamugi neamelë. Dolö odoama bea mosalamalo. Dolö amoda edaio Saimonoie mosöa söfë misi saleamelë. Saimono ameadu sugua gao gafodo nealahilä, amea nelebo odoa hamomolöie daiaha aligilo. Ie mosöda duhulu agesugi neamelëla säi. ³³ Amala sälebe na fodolofali di bea mosalola säi. Nabalahilä misi goda hedabi hamoi. Ne-sege. Amaimo, Dafidilo Geloia sulubadela dima sämalola säi amo gadola säsebe amo nabolö nili sulubadela Godeie sidaia gedola saleawela säi.

Fidaea Goniliasaie mosöa Ado Mala Hedabi olelei

³⁴ Fidaea sähalea, Godea udia dolö sulubadela memelela made, fii sulubadela ebalä bedäla nagadaialahilä mala mogoi hamosa nefolalebe amoli Godea hulu helësëla obeägilo neebe amoda dofä na walio beagolei neawe. ³⁶ Godea neala dalulasilo Ado Mala Hedabi Yesu Geleso aulodaia nea säla, Isilale

udia dolöma säla i amo dilia dawadigi nebego. Yesu Geleso amoda udia dolö sulubadelaie Dafidilo Geloia nea. ³⁷ Yonea ödägi gelo mala oleleibua, Galili ami mi gäwilahilä, Yudia sege sulubadelamadi hamoi amo dilia dawadigi nebego. ³⁸ Ami hamoi amoda gowe. Godea Nasalese fii Yesu memelela Gesami Hedabige, geloige, ema söga negesebegi, Gode ebalä nelo amea Yesuea fufuia nawesa nea udia dolöma hedabi hamoladigi, udia dolö mugabe busaie gelo hawa nefolalebe amoli sulubadela wahiladigi amo dilia dawadigi. ³⁹ Ea Yalusaleme neage, Yu udia dolöie sege sulubadelagi neage hamoi amo nilia beaha maadei. Ili e baagomäia iigi baala negeimelë. ⁴⁰ Amaimo, segeyo äudä nelolahilä osodagi Godea dolö amo nowela ifosilahilä, udia dolöea e bimäia olei. ⁴¹ Amala olei amoda, udia dolö sulubadelama made, Godea e bimäia memeleiamu meli. E baagola nowesebegi ebalä molö ödäge naha aligilo neebe nilimamu oleimelë. ⁴² Ea nilima sähalea, Udia dolöma ado mala säla iahalea, udia dolö dafidi baagoi amolilege walio nefolalebe welilege gudi mogelo namiäia Godea ne memelela ifosila säla imalola säi. ⁴³ Dafidi bea sälo nefolalo amoli sulubadelaie ie helësëla bea säla sähalea, Ema asigi afädë negei nefolalebe amolia nafade hamoi amoda Godea ie äia hëladigimolömelëla säi.

Godea udia dolö fii odoagali Gesami Hedabi i

⁴⁴ Fidaea ado amo, aso, säha nebegimu, Gesami Hedabi udia dolö ea säi amo nabaha sefolalo amoli sulubadelama digai. ⁴⁵ Asigi afädë negei gafodo damulo Fidabalä misi amolia Gesami Hedabi memalä udu ilo amo fii odoama söga sali amo beala fudugisa dilo. ⁴⁶ Fudugi amoie mida gowe. Udia dolö amolia ado elö säla, Gode eda edefade neala säse nabi amogi. Amalahilä Fidaea nabahalea, ⁴⁷ Nilia Gesami Hedabi nii amo gadola nii amoli ödägi made gemolöila sämolöi nealela nabi. ⁴⁸ Amala nabasebegi, ea Yesu Gelesoie äigi ödägi gemalola säi. Amalahilä ilia ema segeyo odoa ilibalä namolömelëla säla gauia idai.

Fida e Yalusaleme awalahilä nelebo hamoi säla i

11 Abosolo iliage edoolali Yudia sege sulubadelagi nefolalo amoliage nabahalea, udia dolö fii odoa amoliage Godeie ado mala neala gaui neala säi amo nabi. ² Nabalahilä nea, gafodo damulo dolö odoaea Fida Yalusaleme fedala beselagalasebegi ilia ema nemoi. ³ Nemola sähalea, Dia dolö gafodo made damui nefolalebe amolile mosöa digalahilä, ilibalä molö gedola naha sulo gabiola säi. ⁴ Amala säsebegi, Fidaea nelebo dafidi mi gäwila hamoi amo ilima awala sähalea, ⁵ Ne Yoba gaamugi Godema adosa sebegi, olobola salea sosoäla awala beahamelebe, mudiala nelebo fagulo gadoi edefade bidi biyidiagi gaulahilä ne mia fisiga idogosoio. ⁶ Fisiga idogosebegi fagulo gadoi amogi na sila fädäla beahamelebe, sugua

foi elö elöige, hogoi odoage, hagogoea aulo gadoige, hagila aulo haeage sefolalebe meli. ⁷ Beaha nebegi nema ado afädë sähalea, Fidao, nowelahilä dia nufudala muöla säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na säla obögësalea, Dafidilo Geloie. Ai, made molö. Nilia made mualaike, nelebo die siigi dofea madege, afädë nie nafia made maimelëla säi. ⁹ Amala sälebeda ado amea mudaiala bu elö sähalea, Godea dofea muöla säi amoda ie siigi dofea madela sämabiola säse nabi. ¹⁰ Amo gadola bu ohodoala hamolahilä nelebo amoli sulubadela mudaia dusugala neasebe meli. ¹¹ Amo gala dolö ohodoa Sisaliala fisiga gai amoli mosö ne neebee ami maala beselagalasio. ¹² Beselagalasebegi Gesamia nema ilibalä moholö amogi dia asigi säosäomabula säi. Amala säsebegi, nedoo gafeia amolalige nebalä awälahlilä, nihiligila dolö amoie mosöa nogila digai. ¹³ Digalahilä ea niliä säla iähalea sähalea, Selesaia fii afädë nie mosöa maase meli. Selesaia fii amea sähalea, Dolö odoa Yoba mosaloi, amoli awäla dolö afädë Saimono, ie ei elöda Fida, e misiäia bea mosaloi. ¹⁴ Ea ado mala säla iäsebe amea dige die mosöa neebe amolige dili sulubadela damula moholömelëla säila säi. ¹⁵ Amaimo, na ado säha nebegi, Gesami Hedabi dafidi mi gäwila niliä digai amo gadola ilimage digasio. ¹⁶ Amala hamolebe na helësëla obögësalea, dafidi Dafidilo Geloia ado säi amo gadola, Yoneada ödäea gesa nelo, dili Godeie Gesami Hedabia gemolömelëla säi amo helësëla obögëimelë. ¹⁷ Dafidilo Geloie Yesu Gelesoma asigi afädë negesebegi, Godea niligali i amo gadola, iligalige iäsebegi, na Godema iligali amala iämbula sämolöi nelolela Fidaea säla wagai. ¹⁸ Amala säi amo nabalahlilä, ilia bu säla obögëla made, Godeie ei gauia adala sähalea, Godea udia dolö fii odoa neebe amoliage asigi besulahilä namolö gähe neala gaumäia iligali fu i gabula säi.

Udia dolö Godea wela ifosisi Ädiago nefolalo

¹⁹ Sidibeni baagomäia nufia amila odoaea ili neala sälasisa nebegi, udia dolö fisäla dusudasila afiai amoli fisäla odoa Fonisiage, Saibulusige, Ädiagoge awäla ado mala säla iia Yu udia dolömmamu olelela aliligi asi. ²⁰ Amai gaso, fisäla asi amoligi Saibulusi dolö odoage Sailini dolö odoage Ädiago gaamugi awäla Giligi udia dolömage Dafidilo Geloie Yesuie Ado Mala Hedabi olelesa nelo. ²¹ Dafidilo Geloia ie geloi ilima olesebegi udia dolö yafie asigi afädë negesa maadelahlilä Godemadi namolö obögëi. ²² Amala hamoila säi amo Godea Yalusaleme udia dolö wela ifosi nefolalo amolia nabalahlilä, ilia Banabasama Ädiago segea bea mosalai. ²³ E awäla beselagalalahilä beahamelebe, Godea ili hedabola ugila negei amo bealahilä ea obeägä. Obeägilahlilä ea ilile iso asigi gelolasila udia dolö sulubadelama sähalea, Fisila made, Dafidilo Geloibalä dila nebegoda go wälasimu namialola säi. ²⁴ Banabasa e dolö hedabi, Gesami Hedabi ema nobai nea, asigi

afädë negei geloi nelo amea amala säi. Amaimo, udia dolö yafiege Dafidilo Geloima asigi afädë negela baai.

²⁵ Amala hamolahilä Banabasaea Solo hogomolöie Dasasa asi. ²⁶ Beagolelahilä ea e Ädiago sigi obögëi. Ädiago ami gäheo i afädë ele udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolibalä gegedola nea, udia dolö yafiema mala säla olelesa nelo.

Yesu bögëla aulo Ädiago ami mi gäwila Geleso soso-gola ei negei.

²⁷ Segeyo amo gaalu, bea sälo odoa Yalusalemelahlilä Ädiago digai. ²⁸ Iligi afädëie ei Agabasa e nowelahilä, Gesamiie geloia bea säla negesalea sähalea, Sege föi sulubadelagi sidë i edefademalä gelola moholömelëla säla negei. Amala säi amo gadola beaha aligilo Gini Sisa Golodiasa nebegi gausiala digai. ²⁹ Ado säi amo nabalahlilä, bögëla aulo nefolalo amolia ado afädë negela, edoolali Yudia nefolalebe amoligali ugila negela imolöie, muni dibe amo gadola idulämelëla säi. ³⁰ Iliä amala säi amo gadola hamolahilä, ilia Banabasale Sololele naabogi gausilahilä, dolö dafidilo nefolalebe amolima imolöie gaula mosaloi.

Yemese baagomäia nufudalahilä, Fida nafodoi

12 Amo gaalu, Gini Heledoea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo odoa amoli neala sälasimolöie gaula nafodosa nelo. ² Ea Yoneie edoo Yemese baagomäia nudulo helebee nufi. ³ Heledoea beahamelebe, Yu ilia ea nelebo hamosebe amogi haeafula obeägisebegi, Fidage gaula nafodomalai. Ea amo hamoi amo Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö fu amo gala amala hamoi. ⁴ Fida gaula galabaia mosöa negesilahilä, ami dolö nudulu gäwi biyidia amolia Fida e idihë namialai. Nudulu gäwi afädë afädëlagi ami dolö biyidia biyidiala ifosisi. Amala ifosisilahilä, Heledoea Baagila Asi Segeyo amo baagibua ebalä gudimolöie udia dolö neebee e sigi moholöla helësëi. ⁵ Amaimo, Fida e galabaia mosöamu nebegi, udia dolö Godea wela ifosi amolia ie Godema gelola adosa nelo.

Selesaia fiiä Fida fisigäi

⁶ Heledoea aiyo gadola e sigi moholölahilä, walio gasigi gadola, Fida e ami dolö äudä amole mogogi ami adi dilo. Iliä e igi ëfë äudäea begela negesilahilä, ami dolö odoaea galabaia mosö amoie idi galo baagido idihë nefolalo. ⁷ Amala dibegi, Dafidilo Geloie selesaia fii afädë fodolofali maala aligisilahilä, galabaia mosö hogolia ami yo digai. Selesaia fii amea Fidaie afawa nufigila didiigisalea sähalea, Di fodolofali nowemola säi. Amala säi amole igi ëfë äudä amo Fidaie naabogi amila fisigäla digai. ⁸ Amala hamosebegi, selesaia fii amea sähalea, Die malibu fëdöla negelahilä, emo usililoge salugamola säi. Amala säi amo gadola Fidaea hamosebegi, selesaia fii amea ema sähalea, Die daia salugalo fagulo amoge salugalahlilä, ne bögëla misiëla

säi. ⁹ Amala säsebegi, e awäse amo gadola bögëla segea doadigila awähaleada, selesaia fiia e dofä sigi awäsebela made helësëla, ea sosoäla awäla beahala helësëi. ¹⁰ Ele awähalea idihë aligilo elö neebe amo baagila awäla, elö neebe amoge baagila asi. Amala awäla gaamugi aulo idi galo igi aeanea hamoia gaia ami beselagalai. Beselagalalebe idi gai amo hi asigia doga negesebegi, ele doadigila asi. Awäla idi afädë amogi awäha nebegi, selesaia fii amea e amilahilä fodolofali d'igila asi. ¹¹ Selesaia fii amea d'igila asibua Fidaea fädäla helësëla obögësälea sähalea, Heledoie naaboea gauia amilage, Yu udia dolö ilia hamomolö helësëia amilage, Dafidilo Geloia ne damula awäla ië selesaia fii dofä fisiga wei gabula säi. ¹² Amala fädäla helësëlahilä, Fida e Yoneie eme Meliie mosöa asi. Yoneie ei elöda Maga. Mosöa ami udia dolö yafie gegeadolahlilä Godema adosa dilo. ¹³ Fida e maalahilä idi galo baagido segeamadila nea, gödögödöla nufigisebegi, hamoi hamolasilo dolisä ei Olodaea idi gai dugimolö misi. ¹⁴ E maalahilä säse amo naba-hamelebe, Fidaea adose nabala e edefademalä obeägisälea, idi gai amo made dogala baluluia digalahilä sähalea, Wae, dilie, Fida idiliba misi neamelëla säi. ¹⁵ Amala sälebe, ilia ema sähalea, Di gagaosa walo-fala säi. Amala säsebegi, ea ado gelolafali sähamu nea, Ai, dofä misi neala säi. Amalebe ilia sähalea, Goda ië selesaia fii gabula säi. ¹⁶ Iliä amala säha dibegimu, Fida ea, aso, idi galogi gödögödöla nufigisamu nebegi, idi gai dogalahilä beahamelebe Fida neebe beala ili edefademalä fudugi. ¹⁷ Amalebe udia dolö amolia made adomäia ea naabo usigililahilä, Dafidilo Geloia e galabaia mosöa amila doadigila segea sigi misi amo ilima awala iaha maadei. Awala iaha maadelahlilä sähalea, Amala hamoimelëla Yemesemage, edoolalim-age säla iimalola säla ialahlilä Fida e doadigila awäla sege elögi asi.

¹⁸ Sege yose amo gaalu, ami dolö amolia fudugilahilä Fida abodogi asidula didiäla edefademalä asigi säosäosa dilo. ¹⁹ Amala hamoi gabugi, Heledoea e hogoi amo made beagolesebegi, idihë aligilo nelo amolibalä gudilahilä ili baagomäia nufualai.

Amalahilä Heledo e Yudia sege d'igila Sisalia gaamugi namolö asi.

Heledo baagoi

²⁰ Udia dolö Daiamadi nefolalebe amolimage, Saidonomadi nefolalebe amolimage, Heledoea edefademalä mihaläha nelo. Amala nebegi, hili asigi afädë negelahlilä Heledo neebea asi. Iliä bea moholö nea, Gini dilo mosö beaha aligilo dolö ei Balasadusabalä ado afädë negelahlilä, hobeala neala dalumolöie ado sämolö ili Heledo neebea asi. Amala sämolö asi amoie mida, ilia Heledoie segeamadi molö bidia nelo amo helësëla amai. ²¹ Segeyo daiala negei amo gala Heledo e beaha aligilo giniie fagulo salugalahlilä, beaha aligilo

filodaia salea, ea udia dolöma ado edefade säla i.

²² Amo nabalahlilä udia dolö amolia, Ado säsebe goda dolöea säse amo gadola made gabu, gode afädë elöea säse amo gadola säsebela gelola sähamu nelo. ²³ Ado amo Heledoea nabalahlilä, Godeie ei gauia adamolö made helësëi amea, Dafidilo Geloie selesaia fii afädëa e fodolofali nufi. Amalebe, fësöea naala e hame doala asi.

²⁴ Amaibua Godeie ado mala säla daidola bäui.

²⁵ Hä Banabasale Sololea Yalusaleme ami ugila negeomolö asi amo hamosa maadelahlilä, elea Yone Maga sigi hiligila Ädiago obögëi.

Banabasale Solole Godeie hamoi hamomolö mosaloi

13 Udia dolö Godea wela ifosi Ädiago nefolalo amoligi odoaea bea sälo nea, odoaea säla olelelo nelo. Ilië ëida gowe, Banabasage Simeono, ië ei elö Nigeluge, gaamu Sailini ami fii Ulusiusige, beaha aligilo Heledobalä esamala aligilo Manainige, Sologe, ili nelo. ² Segeyo afädëgi udia dolö Godea wela ifosi amolia Dafidilo Geloie helësëla molö aiyala made mai. Made naala nea, Dafidilo Geloie ei gauia adala Godema adosebegi, Gesami Hedabia ilima sähalea, Banabasale Sololea hamoi hamomäia na helësëla daii dibe amo gadola hamomäia, ele nafolala odasimalola säi. ³ Amalebe ilia molö made naala aiyala, Godema adola elema naabo negesilahilä mosalai.

Banabasale Sololea Saibulusi Godeie ado mala olelei

⁴ Gesami Hedabia ele mosalosebegi, ele gaamu Selusia ami digai. Selusia amila ele du edefadegi fila awäla Saibulusi södölo dibeami ami asi. ⁵ Ele awäla gaamu Salamisi beselagalalahilä, elea Yu udia dolöie gedolo mosö nefolalebea ami Godeie ado mala säla iaha nelo. Ele ugila negemolöie Yonege elebalä asi. ⁶ Ele ödä södölo amoie sege sulubadelamadi nawesa nelolahilä awäla gaamu Bafosi beselagalai. Segea ami Yu dolö afädë sebe meli. Dolö ameada golë elö elöla hamosa aligilo nea, wäfali bea sälo nelo. Amoie ëida Ba-Yesu. ⁷ Eda gamane beaha aligilo dolö Segiasa Folasabalä aligilo nelo. Gamane dolö amoda asigi gäwi nulügäi nelo. E Godeie ado mala nabelälä Banabasale Solole misialola wei. ⁸ Amai gaso, golë hamolo, amoie ei elöda Elimasi, ea Banabasale Sololele ado bafuäha nelo. Mida, ea gamane beaha aligilo neebe amea Yesuma asigi afädë made negemäia helësëla amai. ⁹ Amala hamosebegi, Solo, ië ei elö Folola sälo nelo amoma Gesami Hedabi nobalahilä ema sila dialea sähalea, ¹⁰ Wäfali säsäla dahila nelo sulubadelage, asigi musügä negela gadiabolo sulubadelage dima nobai gabu. Amai, dida mugabe busaie malö neebe, mogoi hamomolö dibe amo sulubadelabaläda dia ado neala aligilo. Diada Dafidilo Geloie mala mogoi hamolo dibe amo halowemolö helësësa aligilo amo, made fisi-molöle. ¹¹ Amai galëda, nabualo. Dafidilo Geloie

naaboea di nufudasebego. Hä die si dofogalahilä, eso nee made beala, holöbö segeyo sedade namolömelëla säi. Amala säi amole fodolofali gelë gadoiage gasimi sagai gadoiage ie si gesusebegi, nagubila nawesalea afädëa e nabelela gaula sigi mosäia ea hogosa nelo. ¹² Amala hamoi amo bealahilä, gamane beaha aligilo dolö amea Dafidilo Geloie ado mala säi amo nabala fudugilahilä, asigi afädë negei.

Banabasale Folole Bisidia segeie gaamu Ädiago ado mala säla olelei

¹³ Bafosi amila Fologe ebalä asi amolige du edefadegi fila awäla Bäfilia segeie Bega gaamugi beselagalai. Gaamugi amila ili digila Yone e Yalusaleme obëgëi. ¹⁴ Amala hamosebegi, ili Bega gaamugi amila awäla, Bisidia segeie Ädiago gaamu dibeami beselagalai. Beselagalalahilä, segeyo Sabada gafegi ili gedolo mosöa ami awäla sulo. ¹⁵ Gedolo mosöa ami sebegi, Mosese nebegi Ado säla negei amoge, amase, bea sälo nefolalo amolia säla negei amoge nidelahilä, gedolo mosö beaha aligilo amolia dolö afädëma ilima sämäia säsi. Säsisalea, Nedoola dilie, dilia udia dolö asigi gelolasimolöie ado afädë gaulea galëda, säla imäiamelëla säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahilä, Foloea nowela aligila naabo usigililahilä sähalea, Isilale dolö diliage, amase, fii odo Godebalä bedäla nagadaiala neebe diliage, nabualo. ¹⁷ Isilale udia dolö go ilile Gode neebe amea dafidi nilile nado nefolalo amoli memelei. Amalahilä ili Isibi awäla nebegi, sosogo malei beselagalamaia neala edelasilahilä, hobeala ie geloiamu Isibila sigi doadigila asi. ¹⁸ Sigi awäla sege nafade udia dolö aligisia made ami nebegi, gäheo i nabülasi biyidiagi ea yöi gaula hï guila auaula nelo. ¹⁹ Amalahilä Gainana ami fii gifaldälä sulo amoli nufudaha maadelalahilä, ilile sege Isilale udia dolö samiäia hilima imelë. ²⁰ Amala hahamola maaha nea gäheo i hädali biyidiäie nabülasi bia gadoi nelo. Sege amo nealahilä, Godea ei sälo odoaea beaha aligimäia iligali äla beaha aliligi awälahilä, bea sälo Samuale neloa ami awäla beselagalai. ²¹ Samuale nebegi, ilia beaha aligilo gini imäia edëgësebegi, Godea Bëyamini sosogomadila Gisiie malö Solo i. Amala iäsebegi Solo eda gäheo i nabülasi biyidiagi beaha aligilo nelo. ²² Godea Solo beselalahilä, ilile beaha aligilo Gini Debidi namiäia memelela ifosi. Debidi helësëla ado gomälä säi, Yesiie malö Debidida nie naabo dafädi, hame salifali neebe melimelë. Eada na helësëi dibe amo gadoi hamosa maademolömelëla Godea säi. ²³ Dolö amoie yaua mäumadila afädëa Isilale udia dolöie damula aulo namiäia Godea dafidi säla negei amo gadola Yesu e misimelë. ²⁴ Yesu e, aso, maala ulufadigila made nebegi, Yonea Isilale udia dolö sulubadelama sähalea, Asigi besulahilä ödägi gemalola säla äha nelo. ²⁵ Yonea ie hamoi hamola wagamolö fu ga madesebegi, ea sähalea, Diliada ne nowë neala helësësebe. Neda amo mademelë. Amai gaso, nabua-

lo. Hobeane baagia e moholömelë. Na ie emo usililo ëfë figämölö dofea made neawela Yonea säimelë. ²⁶ Nedoola dili, Abalahamaie malöge, amase, fii odo Godebalä bedäla nagadaiala neebege, damula moholö amoie ado gowe nilima fisiga wei. ²⁷ Udia dolö Yalusaleme nefolalo amolia, ilile dafidilo nefolalo amolia dolö amo fädäla dawadigi made nelo. Dawadigi made nea, ilia e baagomäia nufulöla säi amea bea sälo nefolalo amolia ado säla negei dilo amo segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilo amo gadola gausiala digai. ²⁸ Amaimo, e baagomölö mi maadegi, ilia Bailadima nufualola säi. ²⁹ Ie helësëla dädëla negei dibe amo sulubadela gausiaha maadesebegi, ilia idiala gaula digalahilä igi äbägi bausi. ³⁰ Amai gaso, Godea e bauia amila neala nowelasi. ³¹ Nowelasisebegi, dafidi ebalä Galilila Yalusaleme fedafiai amolia e segeyo yafiegi meli. Meli amolia udia dolöma e olelo nea. ³² Amaimo, nilia dilima Ado Mala Hedabi säla äha neawe. Dafidi nilile nadolalima hamomolömelëla säla negei amo gadola ³³ Godea Yesu neala nowelasi amea ilile malö nilima gausiala digaimelë. Sama agedugi dädëla negei amoda gowe.

Dida nie malö nebego, walio neda die Diado aligisawela säla dädëla negei dialea.

Sama 2.7

³⁴ Godea Yesu neala nowelasi amo bu made baagomolömelëla gomälä säla dädëla negei dialea.

Dofä hedabi obeägilasimolö dafidi Debidima imolömelëla säla i amo gadola dilima imolömelëla säla dädëla negei dialea.

Aisaea 55.3

³⁵ Amo gadoi ado elö säla dädëla negeida gowe.

Die hamoi hamolasilo dihï memelela odai amo bauia ami made sigämölömelëla säla dädëla negei dialea.

Sama 16.10

³⁶ Debidi nelo amo gaalu, Godeie hamoi hamomölö negei dilo amo gadola hamosa maadelalahilä e baagoi. Baagosebegi ie eedolali bauia ami eege amimu baula sigäi. ³⁷ Amaimo, Godea afädë neala nowelasi amoda sigäi made melimelë. ³⁸ Amai gabugi, nedoola dilie, Yesuie aulodaia nea nafade hamoi amo hëmolöie mala dilima säla äha neebewe helësëmalö. ³⁹ Ea hamoi amea, sulubadelaea dolö amoma asigi afädë negesebegi, nafade hamoi amo Mosese nebegi Ado säla negei ameadä hëmolö uli amo sulubadela ea hëladigisa maadelo nea. ⁴⁰ Amaimo, bea sälo nefolalo amolia dafidi bea säla negei amo dilima gausiala digaloea, hedabola idihë namialo. Beä säla negei amoda gowe.

⁴¹ Gadiabolo nefolalebe, bimo. Beala fudugilahilä baago geia mosalo. Dili neebe amo gaalu, na hamomölö amo afädë dilima amala hamoila säsedä, dilia dofä gabula made helësëmolömelëla säla dädëla negeila Foloea säla wagai.

Habagaga 1.5

⁴² Amala säla wagalahilä, Folole Banabasale gedolo mosöalahilä doadigila awäha nebegi, udia dolöea elema sähalea, Mala amo gadoi segeyo Sabada gafe elö gogi säla imolö obögëmalola säi. ⁴³ Amalahilä gedoi amoli dusula awäla, Yu udia dolö yafiege, amase, udia dolö fii odoa Yuie mala bögëla hamolo yafiege, Folole Banabasale bögëla asi. Bögëla maasebegi, elea ilima säla iahalea, Godea ugila negelo dibeami fodola namialola gelola säla i.

⁴⁴ Segeyo Sabada gafe elö amogi Godeie ado nabolö gaamu sulubadela gegedoi gaso, odoa holöbö made gedoi. ⁴⁵ Amaimo, Yu udia dolö amolia yafie gegedoi dibe amo bealahilä, ilile iso asigia Foloma edefademalä naabo gëlahilä, e gadiabola, ie ado bafuäha nelo. ⁴⁶ Amasebegi, Folola Banabasalea hubabelela made gelola nea sähalea, Amaimo, Godeie ado dilimadale dafidi säla imolöi galea gaso, dilia helësësaleada, namolöi namolö nimolö amo nilia dofea madela helësëlahilä, ado amo eegeia gasebegoeada alia dili d'igila fii odoamadi moholömelë. ⁴⁷ Mida, Dafidilo Geloia alia hamomalai amoda gowe.

Dida fii odoa udia dolöie yo digalo nebego. Damula aulo amo sege föi dibe sulubadelamadi gaula mosäiala säi.

Aisaea 49.6

⁴⁸ Elea amala säi amo nabalahlilä, udia dolö fii odoaea obeägila, Dafidilo Geloie ado mala gauia adalahilä, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia memelei amoli sulubadela asigi afädë negei. ⁴⁹ Amalahilä Dafidilo Geloie ado mala neala gaulahlilä sege amogi säla daidoi.

⁵⁰ Amaimo, Yu udia dolö amolia gaamu amoie udia dafidila fii Gode helësëlo sefolalo amoliage, dolö ei sälo nefolalo amoliage mihalämäiala, Folole Banabasale neala sälasimäialahlilä, sege amomadi made namiäia nesiladigi. ⁵¹ Amala hamolebe ilia asiala hamoi amo helësëmäia elea dao elele emogi baai amo fëfëla salalahilä, Aigoniama asi. ⁵² Yesu bögëla aulo nefolalo amolima obeägiloge Gesami Hedabige nobai nelo.

Folole Banabasale Aigoniama nea ado mala säla olelei

14 Aigoniama ami Folole Banabasalea gaamu odoagi aulo amo gadola Yuie gedolo mosöa ami asi. Ami awälahilä ado mala hedabolafali olelesa nelo amea, udia dolö yafie, Yuge, Giligige, ilia asigi afädë negei. ² Amasebegi, Yu udia dolö asigi afädë negemolö haboi nefolalo amolia udia dolö fii odoa amolia edoolalima bimolö habobamäia si nigilasi. ³ Segeyo yafie Folole Banabasale ami nea, bedäla made Dafidilo Geloie ado mala gelola olelesa nelo. Amala olelesa nebegi, Dafidilo Geloie ugila negelasilo mala säla i amo dofä gabula helësëmäia, Dafidilo Geloia ele neala gelolasilahlilä, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamomäia elema geloi i. ⁴ Amala hamosebegi, gaamugi ami fii udia dolö nefolalo amoli mogelahilä,

odoa damula Yumadi, odoa damula abosolomadila mogela nelo. ⁵ Amasebegi, Yu ilige, amase, fii odoa amolige, ilile sigi aligilo amolibalä nea, Folole Banabasale së muäia igia nifulö dialeala helësëi. ⁶ Amala helësësaleala säi amo nabalahlilä, Folole Banabasale fisäla awäla Ligoniasa segeie gaamu Ilisidalage Debige sege amoie ga made ga madela dibeami amogige asi. ⁷ Amige elea Ado Mala Hedabi säla iia asi.

Folole Banabasale Ilisidala nea hamoi

⁸ Ilisidala gaamugi ami dolö emo nafadei afädë sulo. Emea emo nafadei amo gadoi neegela ägüla misi salea, holöfali emosala nawelo made sulo. ⁹ Dolö amea Foloea ado säsebe amo nabaha sulo. Nabaha sebegi, Foloea ema sisamelebe, e wahimäia asigi afädë negei sebe amo bealahilä ¹⁰ gelola sähalea, Dihile emoea nowela namiëla säi. Amala sälebe, dolö amo nila fedala aligisilahlilä nawesa nelo. ¹¹ Foloea amo hamose amo bealahilä, Ligoniasa udia dolö yafie gegedoi amolia hilile ado adola gelolafali sähalea, Dolö gadoi hamolahilä, gode amoli nihili neebea digai gabuwela säi. ¹² Amala sälahilä, Banabasaie ei Susa negei. Amase, Folo eda ado adolo neala helësëlahilä, ie ei Hemisi negei. ¹³ Ilisidala gaamu amoie yala baagido ami ilile gode Susaie gobela ilo mosö olasi nelo. Amoie gobela ilo dolö nelo amea mama bebesiala amalei amoge sugua gao gawali amoge idiliba ami sigi misi. Sigi maalahilä eage gegedoi nefolalo amoliage elegali göa nelegela nufudala imolö helësëla sigi misi. ¹⁴ Amala hamomolöie hamosa neala säi amo nabalahlilä abosolo äudä Banabasale Foloea helele fagulo amo nulilahlilä, udia dolö gegedoi mogogi ami baluluia awälahilä, ado gelola silälasila ¹⁵ sähalea, Dolö dilie, dilia goda edo hamomolöie hamosa. Alige dolöfä dili nebego gadoi neamelë. Dilia nelebo memalä gadoi go fisila Gode namolöi neebe amoma besumäia alia Ado Mala Hedabi säla imolö misimelë. Gode namolöi neebe ameada muge naga föige ödä duhuluge nelebo sulubadela amoligi dibe sebe neebe amoge ea hamosa maadei. ¹⁶ Dafidi ea udia dolö fii odoa siiba fii amoli sulubadela hili helësëse amo gadola mosäia fisigisi. ¹⁷ Amai gaso, ea hamoi amo sulubadela e dofä neala helësëmäia, musügä negela made, hi e olei. Ea hedabi hamosebe amoda gowe. Sege mudiala fisiga idaloge, amase, molö bäulasiloge amole diligali ilomelë. Diligali molö iase amea bolelasiloge obeägilo dilile isogi nobalasiloge neamelëla säi. ¹⁸ Elea ado amala sälahilä, udia dolö gegedoi sefolalo amolia elegali göa nelegela sugua gao made nufudala imäialahlilä, baagi sëi hamoi hamosa nelo. Amalebeda ilia made amai. ¹⁹ Amaha nebegi, Yu odoa Ädiagolage Aigoniamalage mofiai. Mofiai amolia helësëse amo gadola gegedoi amolia amala helësëmäialahlilä, ilia ado afädë negei. Ado afädë negelahilä, ilia Folo igia

† 14.12 Iliä hilile gode ei sälo dibe amo gadola ei negei.

nufi. Nufi amo baagoi gabula helësëlahilä, dusugala gaula awäla gaamu baagido negesi. ²⁰ Amala hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia Folo e amaleladigila nebegi, e nowelahilä gaamu amogi bu obögëla digai. Diala aiyo amogi Banabasale helegela Debi asi.

Banabasale Fololea Yesu bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasi

²¹ Ele gaamugi ami nea elea Ado Mala Hedabi säla äha nelo. Säla ä amea Yesu bögëla aulo yafie beselagalai. Amalahilä ele Ilisidalage Aigoniamage Ädiagoge obëbögëla awähalea, ²² elea bögëla aulo nefolalo amoli neala gelolasila sähalea, Dilia asigi afädë negei nebegoda go wälasimu namialola säsisila aliligi obögëi. Elea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöie, nilia yöi yafie bimolömelëla säla ä. ²³ Asi amo obögësalea, elea Godea wela ifosi sege hido hïdolagi dolö odoa dafidilo nefolalebe amolia sigi aligimäia memelela ifosisi. Ifosisilahilä, molö made naala aiyala nea, udia dolö Dafidilo Geloima asigi afädë negei nefolalo amoli Godema adola ema gausisila aliligi asi.

Ele Sisalia segeie gaamu Ädiago obögëi

²⁴ Amalahilä Bisidia sege baagila awäla Bäfilia segea beselagalai. ²⁵ Beselagalalahilä elea Bega gaamugi ami Godeie ado mala säla älahilä, Adalia digai. ²⁶ Adaliala ödä du edefadegi fila Ädiago obögëi. Dafidi Ädiago ami elea hamoi hamola wagai amo hamomäia Godea udia dolö wela ifosi Ädiago nefolalo amolia Godea ele ugila negemäia ele Godema adolasila gausia ami obögëi. ²⁷ Ami beselagalalahilä, elea udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli gegedomalahilä, Godea elemadi aligila hamoi amo ilima awala säla äha maadei. Elea sähalea, Udia dolö fii odoa amoli Yesuma asigi afädë negemäia ea idi doge negei gabiola säla ä. ²⁸ Ele-da segeyo yafie Yesu bögëla aulo amolibalä ami nelo.

Mala hamogimolöie Yalusaleme gegedoi

15 Dolö odoa Yudiala digalahilä ilia edoolalima säla olesalea sähalea, Mosese nebegi säla negei dibe amo gadola, gafodo damulo mala dibe amo made hamoseda, Godea dili made damula moholömelëla säla ä. ² Amala säla ä amo nabalahlilä, Folole Banabasalea dolö amolibalä didiähalea holöfalä made gëgëi. Amalebe ilia Folole Banabasale dolö odoa nefolalo amolibalä mala amo hamogimolöie abosolo amolimage dolö dafidilo nefolalo amolimage nabuäia Yalusaleme fedamalai. ³ Amala säi amo gadola Godea wela ifosi nefolalo amolia mosalosebegi ili fedafiai. Fedafiahalea ilia Fonisiamadige Sameliamadige udia dolö nefolalo amolima fii odoa nefolalo amoli Godema asigi afädë negeimelëla säla äia fedafiai. Ado amala säi amo nabalahlilä, edoolalia edefademalä obeägisa nefolalo. ⁴ Ili fedafiala Yalusaleme beselagalasebegi, udia

dolö Godea wela ifosi nefolalo amoliage, abosolo amoliage, dolö dafidilo nefolalo amolalia dili mofiaha golela säla olei. Amasebegi Folole Banabasalea Godea elema aligila hamoi amo sulubadela ilima säla äha maadei. ⁵ Amai gaso, Felesi sosogo odoa asigi afädë negei nefolalo amolia nowela aligilahilä sähalea, Fii odoa amoliage gafodo damumolö dialea. Amase, Mosese nebegi Ado säla negei amoge ilia hamomäia säla ämolö dialeala säi.

⁶ Ado amo hamogimolöie abosologe, dolö dafidilo nefolalo amolalige gegedoi. ⁷ Gegedolahilä ado säsäla awäla gidogo gadogosebegi, Fida e nowela aligilahilä ilima sähalea, Nedoola dilie, fii odoa nefolalebe amolia Ado Mala Hedabi nie nafia nabalahlilä asigi afädë negemäia Godea dafidifalä diligi ne memelei amo dilia dawadigi. ⁸ Sulubadelaie iso asigi dawadigi neebe Gode amea udia dolö fii odoa nefolalebe ilige dofea neebela ulufadigila olesalea äe Gesami Hedabi niligali ä amo gadola iligalige ämelë. ⁹ Eada ilige nilige mogogi nofeida maade. Iliä Yesuma asigi afädë negesebegi, ilile nafade hamoi amo ea hëla fisimelë. ¹⁰ Amaimo, dilia Gode fedogola bimolölahilä adu yöi edefade niliage nilile nado amoliage ägümolöi made amo bögëla aulo nefolalebe amolia ägümäia neala ägüsi amo mi edoie. ¹¹ Amala hamomolöi mademelë. Nilia helësësaleada, Dafidilo Geloia Yesuie ugila negeloea ili damula asi amo gadola nilige damula asila helësësamelëla Fidäa säi. ¹² Amala säsebegi, Banabasale Fololea udia dolö fii odoabalä nea, Godea elema aligila nea dolöea hamomolöi made gadoige hido elöige hamoi amo sulubadela gegedoi sefolalebe amolima elea säla ä. Säla äha nebegi, ilia ado adola made, nalabola sefolalo. ¹³ Elea ado säha maadesebegi Yemesea sähalea, Nedoola dilie, na säsebewe nabuö. ¹⁴ Godea udia dolö fii odoa nefolalebe amoli hamei amo dafidi olela odoa iligi äe namiäia memelei amo Saimonoea nilima awala säla ämelë. ¹⁵ Säla ä amo gadola bea sälo nefolalo amolia ado amo wäla säla negei dialea. Amoda gomälä dädëla negei dialea.

¹⁶ Dafidilo Geloia sähalea, Hobeä ne obögëlahilä na Debidiie mosö dagabola digai amo hamogimolö. Mosö hai dibe amo hahamogilahilä gelolasimolömelë. ¹⁷ Mida, udia dolö fii odoa amolia Dafidilo Geloia hogomäia amamolömelë. Fii odoa nie äi gaula neebe amoli sulubadela ne hogomäia amamolömelëla säi. Gowe sulubadela hamolo Dafidilo Geloia amala säila säla dädëla negei dialea.

Amosi 9.11-12

¹⁸ Amoda siibafalä nilia dawadigi. ¹⁹ Na sämolö helësësebe amoda gowe. Udia dolö fii odoaea Godea asigi besusa neebe amolida nilia neala yölasimolö amo dofea made. ²⁰ Iliä yöi made gaumäia nilia ilima beba gomälä dädëla fisiga gadelä. Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela ä muabio. Agedu gowe, udia dolö fa nimabio. Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia

heale gälo sali amola muabio. Biyidu gowe, heale hi eege muabio. Amoli dödëla fisiga gadelä. ²¹ Mida, si-ibafali Mosese nebegi mala säla negei dibe amoda gaamu sulubadelagi dolö odoaea säla ihamu aligilo. Ie ado mala amoda gedolo mosö difolalebea ami segeyo Sabada gafe sulubadelagi nidesamu aligilomelëla Yemesea säi.

Fii odoa Geleso sosogo nefolalebe amolima beba dödëla i

²² Amala säsebegi, abosolo amoliage dolö dafidilo nefolalo amoliage, amase, udia dolö Godea wela ifosi ami nefolalo amoli sulubadelaeage ado afädë negelahilä sähalea, Nilii neebewegi dolö odoa Folole Banabasalebalä Ädiago mosäia memeledelämelëla säi. Amala sälahilä ilia Yudasale, ie ei elöda Basabasa, Sailasale memelei. Eleda edoolali amoligi dafidilo nelo. ²³ Beba ilia gaula mosäia gomalä säla dödëla i. Abosolo niliage, dolö dafidilo nefolalebeweage, dilile didoo nefolalebe nilia nilile nedoo fii odoa Ädiagoge Siliamadige Silisiamadige nefolalebe dilima dili go gabiola säla beba gowe dödëla iasisago.

²⁴ Nilii neebewegi odoaea dilima ado säla i amea dili fudugila asigi säosäola nefolaleai amo nilia nabi. Iliä amo amala sämalola nilia made säimelë.

²⁵ Amoie nilia ado afädë negelahilä, dolö memelei amoli nilile damelë aeaifali Banabasale Fololebalä dili neebee fisiga idamolöla helësëi. ²⁶ Dolö äudä amoleada nilile Dafidilo Gelo Yesu Gelesoie äigi hamoi hamosalea baagomolö ga made dibe amimu ga madela aligilomelë. ²⁷ Nilia amala helësëi amo gadola Yudasale Sailasalea bebagi ado dödëi amo gadola adoea säla imäia dili neebee mosalahagomelë. ²⁸ Gesami Hedabiage niliage yöi afädë dilima neala baalasioea nilia ado geloi biyidiamu dilia hamomäia säla imolöla helësëi. Amoda goweli.

²⁹ Age gowe, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio.

Agedu gowe, heale hi e muabio.

Osoda gowe, hogoi elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio.

Biyidu gowe, udia dolö fa nimabio.

Amo hamomabiola säi amo hamola made sisigaha aligiseda, hedabola namolömelë.

Hä amomelë. Hawiola

säla dödëla i. ³⁰ Hä mofiamalolahilä ili Ädiago digai. Digala beselagalalahilä ilia Geleso sosogo nefolalo amoli gedomalolahilä beba dödëi amo ilima i. ³¹ Amala iasebegi udia dolö amolia dödëi amo nidei. Ado hedabi dödëi amo nidei amea ilile asigi neala gelolasisebe amogi obeägi. ³² Yudasale Sailasaleage bea sälo nea, edoolali bologodei namiäia neala asigi gelolasila ilima ado yafie säla ihamu nelo. ³³ Ele Ädiago ami segeyo holöbö ede nelolahilä, ilia dafidi ele mosalola sälo nefolalebea ami obögëmäia edoolalia aealo alima di-

amiälalahilä, Hawio obögëmalola säi. ¹³⁵ Folole Banabasale Ädiago ami nea, eleage dolö odoa yafieage amolalia Dafidilo Geloie ado mala säla iadigi säla oleladigisa nelo.

Folole Banabasale gëgëlahilä hido hidoi

³⁶ Segeyo odoa nelolahilä Foloea Banabasama sähalea, Gaamu sulubadelagi Dafidilo Geloie ado mala säla ia ami edoolali hedabola nebelela fädäla bebee obögëdila säi. ³⁷ Amala säsebegi, Banabasaea Yone Maga helësëlahilä, nihiligila afiahala säi. ³⁸ Amai gaso, Foloea e sigi moholö amo dofea madela helësëi. Mida, dafidi ea elebalä hamoi hamomolö made awäla ele digila Bäfiliala bahila obögëi amogi. ³⁹ Amala helësësebegi Folole Banabasale helemu edefade gëgëlahilä mogela, Banabasaea Maga sigi gaula ele Saibulusi moholöie ödä duugi fila asi. ⁴⁰ Amase, Foloea Sailasa memelesebegi edoolalia sähalea, Godeie ugila negelo alibalä namialola säsebegi, ele asi. ⁴¹ Ele awäla Folo e Siliamadige Silisiamadige nawesa nea, udia dolö Godea wela ifosisi sege amoligi nefolalo amoli neala gelolasisila aliligi asi.

Dimodi e Folole Sailasalebalä asi

16 Folo e awähamu nelolahilä, Debige Ilisidalage awäla beselagalai. Ami bögëla aulo afädë ei Dimodi nelo. Ie emeda Yu fii udia gaso, ie eedoda Giligi dolö nelo. Emeda asigi afädë negei sulo. ² Edoolali Ilisidala ami fiiage Aigoniama fiiage Dimodi eda asigi mogoi neala sälo nelo. ³ Foloea Dimodi ebalä moholöla helësëlahilä, ea Dimodiie gafodo damulasi. Amala hamoi amoie mida, segea ami Yu udia dolö neebe amoli sulubadelaeada Dimodiie eedoda Giligi dolö neala dawadigi neebe amo helësëlahilä amala hamoi. ⁴ Ili gaamu dibeamadi amogi nawesalea ilia abosologe dolö dafidiloge Yalusaleme ami nefolalo amolia mala säla negei amo gadola ilia bögëla hamomäia ilima säla iia awäha nelo.

⁵ Amalebe udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amoli Yesuma asigi afädë negemolömad neala gelolalahilä, segeyo sulubadelagi odoaea asigi afädë negelahilä ilima maala baala bäusa nelo.

Foloea Doloasa nea sosoäla awäla meli

⁶ Gesami Hedabia ilia Esiamadi ado mala säla imolö mosabiola idi gasebegi, ili Filigiamadile Galesiamadilemu nawesa namolö asi. ⁷ Misa sege nofea ami awäla beselagalalahilä, ili Bidiniamadi awäla beselagalamolö helësësebegi, Yesuie Gesamia mosabiola idi gai. ⁸ Amala idi gasebegi, ili Misa baagila digala gaamu Doloasa awäla beselagalai. ⁹ Awäla beselagalasolo amo gala, gasigi Foloea sosoäla awäla bea-

† 15.33-34 Dawadigi odoa ilia helësësaleada ado odoa säi damogogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [Amai gaso, Sailasa eda Ädiago ami namolöila helësëi.]

haleamelebe, Masedonia fii dolö afädëa ema sähalea, Dia nili Masedonia ugila negemolö duhulu dëgëla misialola säha neebe meli. ¹⁰ Foloea amala sosoäla awäla beasebegi, hä nili fodolofali Masedonia moholöie fu hogosa neada Godea nilia ilima Ado Mala Hedabi säla imäia neala olei gabula helësëi.

Ilidiaea asigi afädë negei

¹¹ Amalahilä nilia Doloasa dīgila ödä duugi fila mogolafali awäla Samodelese beselagalai. Amo aiyo amogi oböla awäla Neabolisi beselagalai. ¹² Neabolisi amila nagadabodo awäla Filibai beselagalai. Gaamu amoda Masedonia segeie afädë dilo. Amida Olomo gamane maala aligilo. Nili ami segeyo odoa nelo. ¹³ Segeyo Sabada gafegi Filibai gaamu amoie yala idi galo baagido doadigila awäla, ödä afädëie agesua Godema adolo sege dialealedula helësëlahilä, nili ödägi ami afiai. Ami awäla udiatali odoa gegedola sefolalebe amolibalä fii figilahilä adosa sefolalo. ¹⁴ Daiadaila udia afädë ei Ilidia sulo. Ado säi amo ea nabaha sulo. Udia ameada fagulo hogale uii gadoi amo bidi neaha aligilo. Ea Godeie ei gauia adala Godema adosa filo. Foloea ado mala säla iaha nebegi Ilidiaea mala amo hedabola nabala gaula mogomäia Dafidilo Geloia ie iso asigi doge negelasi. ¹⁵ Amala hamosebegi, Ilidiage ie mosöa ami aligilo amolige ödägi gei. Ödägi gesebegi Ilidiaea nilima sähalea, Dafidilo Geloima na dofä asigi afädë negei gabula helësësa galëda, na mosöa namolö mofiamalola säi. Ea ähadulamu eegesebegi nili ea mosöa afiai.

Folole Sailasale Filibai galabaia negei

¹⁶ Nili Godema adolo segea ami awäha nebegi, dolisä afädë galabaia hamoi gadoi hamolasilo sulo amoma, mugabe fedalahilä meualasilo sulo amo, nilia gausiala digai. Dolisä amea meuasebe amoie, udia dolö nefolalo amolia ie beaha aligilo nefolalo amoligali muni ede ilo nelo. ¹⁷ Folola nihiligila awäha nebegi, dolisä amea bëgëla maalahilä üala sähalea, Dolö golidä Gode ilibia edefade neebe amoie hamoi hamolasilo neamelë. Dili damula aulo neala gaumäia, ilia säla ilo neala säi. ¹⁸ Dolisä amea segeyo yafiegi ado amala sähamu aligisebegi, Foloea habobalahilä besuia imogola mugabe fedai amoma sähalea, Yesu Gelesoie eigila sähago. Dolisä go dīgila, segea mosöla säi. Amala säi amole, mugabe amo doadigila asi. ¹⁹ Amala hamosebegi, dolisä amoie beaha aligilo amolia hobeala muni bu elö made nimolö gabula helësëlahilä, ilia Folole Sailasale gaulahilä, magaia gaamugi sigi aligilo nefolalebea ami, ele gaula dusugaia asi. ²⁰ Ilia Olomo gamane gudi mogelo nefolalo amoli neebea ami sigi awälahilä sähalea, Yu dolö äudä gowelea nilile gaamugi wi maalahilä, udia dolö neala nafadelasisebemelë. ²¹ Nilia hamomolö madela säla negei dibe amoda, elea hamomalola säla olelesa neamelë. Mala olelesebe amoda, Olomo dolö nefolalebe niliada amo nabala

hamomolöi mademelëla säi. ²² Amala säi amo nabalahlilä, udia dolö gegedoi amoliage ele nufulö hamosebegi, gudi mogelo amolia elele fagulo giladigilahilä, ele buudi damuia nufualai. ²³ Ilia gelola nufudala ialalelahilä, Folole Sailasale dusugaia awäla, galabaia mosöa ifosilahilä, galabaia beaha aligilo amoma gelola sähalea, Ele hedabola idihë namialola säla i. ²⁴ Amala säla iasebegi, galabaia sigi aligilo amea ele galabaia mosö hogoli mogogi amogi gaula awäla ifosilahilä, elele emo i gäia igadula negesi. ²⁵ Gasi mogogi Folole Sailasale Godema adoladigi, ie ei gauia adala gë udäladigisebe amo, odoa galabaia mosöa sefolalo amolia nabi. ²⁶ Amala säha sebegi, fogoli edefademalä fodolo maalahilä, galabaia mosö igau fogosa maadei. Amala hamoi amole, mosö amoie idi galo doge negesa maadelahlilä, igi ëfëa ili sulubadela nafodoi amoge, holola fisigäla digaha maadei. ²⁷ Amala hamoi amogi, galabaia beaha aligilo amo adi elaboi amo nowelahlilä beahamelebe, idi galo sulubadela doge negesa maadei dibe amo bealahilä, galabaia negei amoli fisäla awäha maadei gabula helësëi. Amala helësëlahilä, ea hile nudulo helebe besela neala, hi e nufudala baagodelä hamosebegi, ²⁸ Foloea ado gelolafali sähalea, A, di dihimu nufuabio. Nilida fisäla made asimelë. Sulubadela sefolaleawela säi. ²⁹ Amala säi amo nabalahlilä, galabaia beaha aligilo amea gele gaula mofiamola sälahilä, Folole Sailasale sebea baluluia awäla, e emo gigisëla elele emo mia fila digai. ³⁰ Amala hamolahilä, ea ele segea sigi fedalahilä elema sähalea, Dafidilo äudä alie, Godea ne damula mosäia na abilia hamomolödula nabi. ³¹ Amala nabasebegi, elea säla obëgesalea, Dafidilo Geloia Yesuma asigi afädë negeseda, dihidige, die mosöa ami aligilo amolige, damula moholömelëla säla i. ³² Amala sälahilä, elea emage, ie mosöa aligilo amolimage, Dafidilo Geloie ado mala säla iaha nelo. ³³ Amo gala, gasi mogogi galabaia beaha aligilo amea ele sigi awälahilä, elele domalogi buudi damuia nufi amo nigime hëlasä. Amala hamosebegi, eege ea mosöa aligilo amolige ödägi gelasi. ³⁴ Ödägi gelasisebegi, ea ele ea mosöa sigi awälahilä, ele molö muäia i. Eage, ea mosöa aligilo amoliage, ilia Godema asigi afädë negei amogi edefade obeägisa nelo.

³⁵ Yose Olomo gamane gudi mogelo amolia dadi gaui nefolalo amolima ado säsisalea sähalea, Dolö äudä amole fisigämäia säla imalola säsi. ³⁶ Amala säsi amo nabalahlilä galabaia beaha aligilo amea Foloma säla iahalea, Na ali fisigämalola gudi mogelo amolia säsi gabumelë. Ilia amala säsi gabugi ali doadigila awähalea dalulo go gaula geleä mosalola säi. ³⁷ Amala säsebegi, gaso, Foloea dadi gaui mofiai amolima sähalea, Alida Olomo dolö amogi neebe amo ilia gudi-la made, udia dolö si mogogi buudi damuia ali nufi. Nufudalahilä galabaia mosöa gaula dusugaia awäla ifosisio. Amaimo, iliada walio ali geleä musügä fisigäla mosalasiole. Ai, amala mademelë. Hili ili maalahilä ali

fisigämäiamelëla säi. ³⁸ Foloea säi amo gadola dadi gaui amolia gudi mogelo amolima säla ïasebegi, ele Olomo dolö amogi gabiola säi amo nabalahlilä ili bedäi. ³⁹ Amalahilä ilia ele neebee awäla elema aeala sähalea, Asiala hamoimelëla sälahilä, amila sigi segea doadigila awäla gaamu we digila mosäiamelëla geleä säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ele galabaia mosö digila awäla Ildiaea mosöa asi. Mosöa amida edoolali sefolalebe amoli bealahilä, elea ili neala gelolasilahilä asi.

Folole Sailasalea Desalonaiga nea hamosa nelö

17 Ili asi amo awäla Äfibolisige Aboloniage beselagaladigila awäla giso Desalonaiga beselagalai. Gaamugi amida Yu udia dolöie gedolo mosö afädë nelö. ² Dafidi Folo e sege odoagi nea gedolo mosöa aulo amo gadola e awäla gedolo mosöa ami digai. Gedolo mosöa ami Foloea segeyo Sabada gafe ohodoagi gegegdola mofiai amolibalä ado bebagi säla dödëla negei amo ilima säla ïaha nelö. ³ Amala säla ïaha nea ea ilima Godeie ado mi ulufadigila awala säla ïaha nelö. Ea ilima sähalea, Afädë Memeleia së naala baagola nowemolöla bea sälo amolia dofä amala säla dödëla negei dialea. Yesuda na walio dilima säla ïahago. Amoda Afädë Memelei amomelëla Foloea säi. ⁴ Amala säla ïasebegi, odoa ami nefolalo amolia ea dofä säsebela helësëlahilä Folole Sailasalebalä dii. Giligi udia dolö Godeie ei gauia adalo yafieage udia dafidila fii odoaeage amai.

⁵ Amai gaso, Yu dolö nefolalo amolia naabo gëlahilä, dolö nafade hamolo memalä magaia gaamugi nawesa aligilo nefolalo odoa amoli hobe nii. Hobe nealahilä udia dolö yafie gegegdolasila, ado gelolafali säi amea ili sulubadelaea gaamugi ami nududulä hamoi. Amala hamola ilia Folole Sailasale udia dolö neebee sigi moholöie ele hogosalea dolö afädë ei Yeisonoie mosöa ami fudulasia awäla hogola digai. ⁶ Awäla hogoi amo ele made beasebegi, ilia Yeisonoge edoo odoa amolali gaula dusugaia awäla galisolö dolö amoli neebee awälahilä gelolafali sähalea, Dolö sege sulubadelagi nafade yafie daidola hamosa maadelo amolia hä nilile segea beselagalai gabumelë. ⁷ Beselagalasebegi Yeisonoea ïe mosöa fimäia fu ï gabio. Ili sulubadelaea beaha aligilo gini elö Yesu neebee amo sähaleada, beaha aligilo Gini Sisa neebee amea hamolo mala säla negei dibe amoda damusa neamelëla säi. ⁸ Udia dolö sulubadela nefolalo amolige galisolö dolö nefolalo amolige ilia ado säi amo nabalahlilä, fudugila bedäi. ⁹ Fudugila bedäsebegi galisolö dolö amolia Yeisonoeage dolö odoa ebalä gaui amoliage ili fisigämolöie muni ïmalasebegi, ïmalasebe amo gadola ïasebegi ili fisigäi.

Folole Sailasalea Belia nea hamoi

¹⁰ Segeyo amoie gasigi edoolalia Folole Sailasale Belia moholö mosalola säi. Amala säsebegi, ele awäla Be-

lia beselagalalahilä, Yu udia dolöie gedolo mosöa ami asi. ¹¹ Udia dolö Belia ami sefolalo amolile asigi fisigäi ameada Desalonaiga udia dolö amoli baagila asi. Ili Godeie ado mala nabolö edefademalä obeägila nabahamu nelö. Nabalahlilä, ilia Foloea ado mala säla ï amo dofä walebelela bimolöie segeyo sulubadelagi bebagi ado dödëla negei amo nidela fädäla beaha aligilo.

¹² Amala hamolahilä ili yafiea asigi afädë negei. Giligi udia dafidila fii sefolalo amoliage, amase, Giligi dolö yafieage asigi afädë negei.

¹³ Amala hamosebegi, Foloea Belia amige Godeie ado mala säla ïaha neala säi amo nabalahlilä, Yu dolö Desalonaiga nefolalo amoli Belia ami mafulahilä, udia dolö amoli fudugila bedämäia ili neala fologolasi.

¹⁴ Amala hamosebegi, edoolalia Folo e ödä duhulu dibeamadi amodi mosäia fodolofali fisiga gai. Sailasale Dimodile made awäla Belia ami nelö. ¹⁵ Folo ifola afiai amolia e Adenesi gaamugi ami ifosila obëgësebegi, Foloea ilima ado säsisalea, Sailasale Dimodile ne neebee fodolofali misiäia säla ïmalola säsisesebegi ili obëgëi.

Folole Sailasalea Adenesi nea hamoi

¹⁶ Folo e ele misiäia Adenesi ami beaha nea beahamelebe, gaamugi ami nelebo yafie wäfalä godegali göa nelegela sämolöie naaboea hamoi difolalebe amo bealahilä, ïe asigigi edefademalä yösa nelö. ¹⁷ Amogi yöla ea gedolo mosöa ami awälahilä, Yu udia dolö nefolalo amolibaläge odoa Godeie ei gauia adalo nefolalo amolibaläge didiäha nelö. Magaia gaamu dibe amige segeyo sulubadelagi udia dolö gausiasebe amolibalä ea didiäha nelö. ¹⁸ Ebigulia sosogo mala olelelo dolö odoaeage Sidoigi sosogo mala olelelo dolö odoaeage Folobalä säla obëgë obëgësa nelö. Ili odoaea sähaleada, E dawadigi gadoi hamola säha neebee goda edo säsebela säi. Amase, ili odoaea sähaleada, Sege näiadodi amolile godeie mala säla ïahaledula säi. Ili amala säi amoie mida gowe. Foloea Yesuie malage baagoi amoli nowemolö malage säla ï amogi amai. ¹⁹ Amala sälahilä ilia Folo e sigi awäla Aliobagusa Galisolö dolö amoli gegegdola adolo segea ami awälahilä ilia ema sähalea, Dia mala gähe säla olelelo amo nilia nabolö hamesamelë. ²⁰ Ado odoa säi amo hido elöi gabugi, amoie mi helësëdeläla säi.

²¹ (Adenesi fii amoliage, amase, sege näiadodi fii Adenesi ami maala nefolalo amoliage nelebo odoada hamolo made, segeyo sulubadelagi iliada mala gähe elöi elö elöla sämolöge nabolöge amomu hamosamu aligilo.)

²² Amasebegi Foloea Aliobagusa Galisolö dolö amoli mogogi nowela nea sähalea, Adenesi fii dilie, dilia nelebo afädë hamosebego na beahaleada, dilia göa nelegela hamolo mala amo gelola hamei gabula helësësamelë. ²³ Na nawesalea beahamelebe, dilile göa nelegela sälo mosö yafie meli. Beahamelebe

göa nelegela nufudala ilo auli afädë aulula negei dibeami gomälä dödëla negei dibeo. Gode nilia dawa madegalila dödëla negei dibeo. Dilia Gode dawa made nea e helësëlo. Amo hile ado malafali amo na walio dilima säla iahagomelë. ²⁴ Godeada sege dibe sulubadelage nelebo sulubadela amogi dibe sebe neebe amoge hamosa maadei. Gode eda mudaiaiege nagadaiaiege Dafidilo Geloia nea. Gode amoda gobela ilo mosö naaboea hamoi amoligi aligilo made nea. ²⁵ Eda nelebo afädë ufolala adida made neebe amo dolöfäe e ugila negela nelebo afädë imolöi mademelë. Mida gowe. Ea namolöge hamege nelebo sulubadelage udia dolö sulubadelagali imolöda hi e nea. ²⁶ Eada mi gawila dolö afädë hamoi amoma aligila udia dolö fii sulubadela hahamola sege sulubadelagi awäha namialai. Aso, amala made hamola nebegi, dafidifali ea daiaha maadelahilä, udia dolö ili amo gala gowegi namiäiala helësëlahilä, ilile sege nofela daiala negei. ²⁷ Ea ili hamoi amoie mida gowe. Ili e hogomäiage nagubaia nawela e beagolemäiage ea ili hamoi. Gode eda nili hido hidola neebea wagadi made made nea. ²⁸ Mi ema aligilahilä, ie geloigi nili segegi filadigi fologoladigisa sebewemelë. Amo gadola diligi ado dödëlo dolö odoa nefolalo amolia sähalea, Nilige ie malölali neamelëla sälo. ²⁹ Hä nilida Godeie malö neebe amea, nilia e goloeage silibaeage igiage, nelebo afädë dolöea ie asigia naaboea hamola negei difolalebe amoma Godeda amo gadoi neala helësëmolöi mademelë. ³⁰ Godeada dafidi udia dolöea e dawa made nea hamoi amoda ea helësëlo made nelo. Amalo gasoda, walio ea udia dolö sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadela asigi besumalola gelola säha nea. ³¹ Ea dolö afädë memelei amoie aulodaiala udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amolibalä mogolafali memelela mogemolöie segeyo afädë daiai amo dialea. Ea dolö memelei amo baagola nowela ifosi amea udia dolö nefolalebe sulubadelabalä amala hamomolömelëla dofä gelola säla negei amo oleimelëla Foloea säi.

³² Baagoi amoli nowemolöla säi amo nabalahlilä, dolö odoa nefolalo amolia ölahilä e gadiaboi. Amase, odoaea sähalea, Ado walio säla i amo hobeala bu elö nabalö helësësamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, Foloea ili amilahilä digila asi. ³⁴ Amala awäsebegi dolö odoa nefolalo amolia ebalä dila asigi afädë negei. Asigi afädë negei amoligi dolö afädëie eida Daionisiasa, eda Aliobagusa Galisolö dolö nelo. Eage, amase, udia afädë ei Damalisi eage, amase, odoaeage elebalä asigi afädë negei.

Foloea Golidi nea hamoi

18 Amala hamosebegi, Folo e Adenesi digila Golidi asi. ² Golidi ami Yu dolö afädë ei Aguila gausiai. Eda Bödasa fii dolö. Beaha aligilo Gini Golodiasaea Yu fii Olomo nefolalebe amoli sulubadelama näiadodi afiaha maademalola säsebegi, Aguila ie udia Bilisilale

Idali sege digila hädamade misi nelo. Folo e ele sebea asi. ³ Foloeage Aguila Bilisilaleage hamoi afädë hamolo. Amalebe e elea mosö gedola nea eage hamoi hamosa nelo. Ili bidi nimolöie ilile hamoida balai mosö nedëmesa aligilo. ⁴ Amo hamosa neada Foloea segeyo Sabada gafe sulubadelagi gedolo mosöa ami awälahilä, gegedoi amolibalä didiäha nelo. Yu udia dolö odoaeage Giligi udia dolö odoaeage ea dofä säsebelä helësëi.

⁵ Sailasale Dimodile Masedoniala digasebegi, Foloea segeyo sulubadelagi Godeie ado mala säla iahamu nelo. Ea Yu udia dolö nefolalo amolima Afädë Memelei amoda Yesu neamelëla gelola säla iaha nelo. ⁶ Amala säla iaha nebegi gaso, ilia made nabalahlilä e baagido säladigi gagadeladigisa nelo. Amala hamosebegi, Foloea ie fagulo fëfëladigilahilä, ea ilima sähalea, Dili nafadegi awäsedä, dihili asiala hamoi ameamelë. Asialada nema mademelë. Walio neebe wegida ne awäla udia dolö fii odoa nefolalebe moholömelëla säi. ⁷ Amala sälahilä, amila ili digila Folo e dolö afädë ei Didiasa Yasadasa amea mosöa asi. Ie mosöda gedolo mosö gagägëlafali nelo. Dolö ameada Godeie ei gauia adalo nelo. ⁸ Gedolo mosö beaha aligilo ei Galisibusaeage ea mosöa aligilo amoliage ilia Dafidilo Geloima asigi afädë negela nelo. Amase, Golidi udia dolö yafie nefolalo amoliage nabalahlilä asigi afädë negesebegi ili ödägi gei.

⁹ Gasi afädëgi Foloea sosoäla awäla beahaleamelebe, Dafidilo Geloia ema sähalea, Bedäla nafi yömabio. Mala säla iahamu namialo. ¹⁰ Mida, ne dibalä neamelë. Gaamugi guida, udia dolö yafie nie neebe amea afädëa di nufudala sälasimolö mademelëla säla i. ¹¹ Amala säla iasebegi, Foloea udia dolö nefolalo amolima Godeie ado mala säla iaha nea gäheo i afädëie, elö amoie aube gafeia ami nelo.

¹² Agaia sege Galioea beaha aligilo nelo amo gaalu, Yu fii nefolalo amoli ado afädë negela ilia Folobalä ado neala e gaulahlilä gudilo mosöa sigi asi. ¹³ Sigi awälahilä ilia sähalea, Udia dolö nefolalebe amolia Godeie ei gauia adamäia dolö gowea mala säla negei dibe amo gadola made, mala elöi säla, säla olelesa neamelëla säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Foloea ado sädelä hamosa nebegi, Galioea Yu fii amolima sähalea, Yu dolöla dilie, mala dabilala nafade hamoiie sämolö mofiai galebeda, amoda na habobala made hedabola nabalabio. ¹⁵ Gasoda, adoge eige dihilile mala säla negeige amolilemu galëda, amoda dihili hamogimalo. Goieda na made mogemolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea ili gudilo mosöa amilahilä nesiladigi. ¹⁷ Amala hamosebegi, ili sulubadela gedolo mosö beaha aligilo ie ei Sosodenisi nelo amo gaulahlilä gudilo mosö baagido segeamadi ami nea nufudaha nelo. Amala nufudasebegi Galioeada hilile hamoi hamosebegola helësëlahilä ea adola made nelo.

Folo Silia segeie Ädiago obëgei

¹⁸ Amala hamosebegi, Folo e Golïdi ami segeyo odoa nelolahilä ea edoolalima dili samialola säla, ödä duugi fila Silia segea moholö asi. Bilisilale Aguilalege hiligila asi. Awäla Sëgilia gaamua ami nea Foloea Godema afädë hamomolömelëla säla negei amea ie busa hili damusa maadei. ¹⁹ Amalahilä awäla Ebese beselagalai. Beselagalalahilä Foloea ele ami d'igilahilä, hïdo awäla gedolo mosö nebea ami beselagalai. Beselagalalahilä Yu dolö nefolalo amolibalä ado didiäha dilo. ²⁰ Amala didiäha dibegi ilia ema sähalea, Dida nilibalä holöbö sedade namiäamelëla säi. Iliä Amala säsebegi, Foloea ilima üla made säi. ²¹ E moholö nea ea ilima sähalea, Ne dili nebea obëgemäiala Godea hameseda, amoda ne obëgemolömelëla säi. Amala sälahilä ea ili hawiola sälahilä e Ebese d'igila ödä duugi fila asi. ²² Awäla ödä agesua beselagalalahilä Sisalia gaamugi beselagalai. Beselagalalahilä awäla e fedalahilä udia dolö Godea wela ifosi nefolalo amolima dili go gabiola säla olelahilä awäla Ädiago digai. ²³ Folo e Ädiago ami holöbö ede nelolahilä e awäla Galesiamadige Filigiamadige holöbö aligila baagiladigila awähalea Yesu bëgëla aulo nefolalo amoli sulubadela neala gelolasisila aliligi awäha nelo.

Abolosia Ebese nea hamosa nelo

²⁴ Amo gaalu, Yu dolö afädë ei Abolosi eda Alegisädalia fii nelo amo Ebese misi. Eada ado hedabola dawadigila adolo nea, bebegi ado dëdëla negei dibe amo hedabola dawadigi nelo. ²⁵ Dafidi Dafidilo Geloie Idigi aulo mala ema olelei. Ie iso asigigi sämo sämosa nebegi, ea Yesuie mala amo udia dolöma hedabola olelesa nelo. Abolosi eada Yonea ödägi gelo mala olelei amomu dawadigi nelo. ²⁶ Abolosia gedolo mosöa ami nea gelola säla iaha nelo. Amala säla iasebe amo nabalahlilä, Bilisilale Aguilalea Abolosi sigi aliga galahlilä, elea Abolosi ea Godeie Idigi aulo mala hedabola helësëmäia mogolafali säla iaha nelo.

²⁷ Hobeä Abolosi e Agaia segea moholö helësësebegi, edoolalia e gelolasila hä mosalola sälahilä, Yesu bëgëla aulo amolima beba dëdëla iasisalea Abolosima obeägilahlilä gauia idogomaloi. Abolosi e ami beselagalasebegi, udia dolö Godeie ugila negeloea ili ugila negesebegi asigi afädë negei amoli ea hedabola ugila negesa nelo. ²⁸ Mida, udia dolö yafie gegedoi nebegi, ea bebegi ado dëdëla negei dibe amogila sähalea, Afädë Memelei amoda Yesu e neamelëla ulufadigila säi. Ea ado amo gelolafali säsebegi, Yu udia dolö hewalahilä ilia adola made sau sagai.

Foloea Ebese nea mala säla iaha nelo

19 Abolosi e Golïdi nebegi Folo e nawesalea segebi gau fedala digaladigila awäla Ebese beselagalai. Beselagalala Ebese ami bëgëla aulo odoa gausiai.

² Gausialahlilä ea ilima nabahalea, Dilia Yesuma asigi afädë negeselo amo gala Gesami Hedabi niilela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgesalea, Gesami Hedabi neala säi goda nilia nabi mademelëla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea säla obëgesalea, Amai galëda, edoea ödägi geila nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgesalea, Yonea ödägi gelo amo gadola geimelëla säi. ⁴ Amala säsebegi, Foloea säla obëgesalea, Yonea ilia nafade hamoi amoie asigi besula ödägi gelo. Ea udia dolöma sähalea, Ne dafidi misi neamelë. Hobeala afädë moholö amoma dilia asigi afädë negemolö dileala säi. Hobeala moholöla säi amoda Yesu hi e helësëla säla Foloea säi. ⁵ Foloea amala säi amo nabalahlilä, ili Dafidilo Geloie Yesuie äigi ödägi gei. ⁶ Amasebegi Foloea ilima naabo negesisebegi Gesami Hedabi ilima digala ilia ado elö säla bea säha nelo. ⁷ Dolö amolida giwilasi gadoi nelo.

⁸ Amala hamosebegi, Folo e gedolo mosöa ami digai. Aube ohodoagi amala digahamu nea ea ado mala gelola säla iahalea, udia dolö nefolalo amolibalä didiähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla iaha nelo amoda dofä säi gabula helësëmäia säla iahamu nelo. ⁹ Amala säla iahamu nebegi dolö odoa nefolalo amolia ilile asigi geloi neda asigi afädë made negei. Udia dolö nefolalo amolia nabuäia ilia Idigi aulo mala amo gagadesa nelo. Iliä Amala hamosebegi, Foloea ili amilahilä Yesu bëgëla aulo amoli sigi asi. Amala hamolahilä segeyo sulubadelagi ado mala säla didiälo mosö afädë Dilanasaie nebea ami awälahlilä, Foloea Yesu mala säla didiäha nelo. ¹⁰ Ea gäheo i äudägi amala hamosamu nelo. Amala hamoi amea Esia segea nefolalebe ili sulubadela, Yu udia dolöeage, Giligi udia dolöeage, Dafidilo Geloie ado mala nabi.

Segebaie efegelalia hamoi

¹¹ Godea Foloie naaboea geloi melëlo made hïdo elöi hamosa nelo. ¹² Ie filimo dogelo faguloge bululo faguloge hile domalogi diigilo amo gaula oloi difolalebea ami awäsebegi, oloi damuladigi, mugabe doadigila awäladigisa nelo.

¹³ Amala hamosebegi, Yu dolö nawesalea mugabe fedai nesiladigisa aligilo nefolalo amoligi odoaea odo beala Dafidilo Geloie Yesuie ei säla mugabe fedai nefolalo amolima sähalea, Foloea ie mala säla ilo Yesu amoie äigi dili nesiladigisagola sälo. ¹⁴ Yu udia dolöie gobela ilo busa afädëie ei Segebaie efegelali gifaldalia amolia amala hamosebegi, ¹⁵ mugabe fedai amea ilima säla obëgesalea, Na Yesu dawa, Fologe helësësa. Gasoda, dilida nowëla nabi. ¹⁶ Amala nabalahlilä dolö amoma mugabe fedai nelo amea ilima nila sadia alogola ie geloia ili baagila awäla, ili nufudala ialalasebegi ili mosöa amila sësëla dudugimu fisäla asi. ¹⁷ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Ebese nefolalo sulubadela Yu udia dolöge Giligi udia dolöge

edefademalä bedälahlilä, Dafidilo Geloï Yesuïe ëi gauia adaha nelo. ¹⁸ Amase, asigi afädë negei yafie nefolalo amoli maalahlilä, ulufadigila, nilia nafade amo hamoimelëla säla sisiaha maadei. ¹⁹ Golë hamolo yafie nefolalo amolia ilile golëie beba difolalo amo gaula mafulahilä, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaëa bimäia gobesa maadei. Beba gobei amoli muni dafidi nii amoda näba gegedolada siliba giwi dausini nabülasi bia gadoia nii.

²⁰ Amo gadola Dafidilo Geloïie ado mala daidolahilä edefademalä gelola bäui.

Ebesa ami nebegi habobahalea üalala säi

²¹ Amala hamosebegi, Folo ema Gesamia helësëla-sisebegi daiala negesalea, dafidi Masedoniage Agaiage awälahlilä, hobeala Yalusaleme moholöi moholöla helësëi. Amala helësëlahilä sähalea, Ami awäha maadelahliläda, Olomoge söfë moholö dialeala säi.

²² Amala sälahilä ea ïe ugila negelo Dimodile Elasadale Masedonia mosaloï. Ele amala mosolahilä, e holöbö Esia segea beaha nelo.

²³ Amo gala, Idigi aulo mala olelei amogi yömolö holöfalï made, edefade beselagalai. ²⁴ Dolö afädë nelo amoïe ëi Demediliasa, ea nelebo elö elöla silibaea hamolo nelo. Ademisiïe gobela ïlo mosö gadoï holöfalï afädë afädëla Demediliasaea silibaea hamolo nelo. † Ea amo hamolo ameada hamoi hamolasilo nefolalo amolia muni edefade neaha aligilo. ²⁵ Ea ïe hamoi hamolasilo amolige, dolö odoëa hamoi amo gadoï hamolo nefolalo amolige neala gegedolasilahilä sähalea, Dolöla dilie, nilia hamoi amo hamolo ameaa muni edefade nelo amoda dilia dawa. ²⁶ Ebesa wimu made, Esiamadi sege holöbö sulubadelamadida, dolö Folo ameaa udia dolö yafie dusugala nidilahilä ilile asigi neala gagaolasila sähalea, Nelebo dolö naaboea hamola nowei amolida gode madela sälo nea. Amo dilia beadigi nabadigi amomelë. ²⁷ Ea amala hamosa neebe ameada, udia dolö amolia nabalahlilä, nilia bidi nimolöïe hamoi hamolo amoda nafadela säloea. Amomu made, nilile gode edefade udia Ademisiïe gobela ïlo mosöge udia dolöïe siigi memalä gabula säloea. Amase, Esiamadi udia dolö nefolalebe amoliage, udia dolö sege sulubadelagi nefolalebe amoliage dafidi ïe ëi gauia adalo gaso, ïe ëi edefade amo neala nagadialoeala säi.

²⁸ Ado säi amo nabalahlilä, ilia edefademalä mihaläla gelola üalalahilä sähalea, Ebesaïe Ademisisida edefademalä neala gelola sähamu nelo. ²⁹ Amaimo, gaamugi nefolalo amoli sulubadelaëa üalala dodogösa difolalo. Amala üalala dodogösa difolalea Masedonia fii dolö äudä Gaiusale Alisadagusale Folobalä nawesa aligilo amole ilia gaalu gedolo gaamu edefade dibeaa ami fodolofalï sigi gaula asi. ³⁰ Foloea udia dolö yafie gege-

† 19.24 Ademisisida gowe gadoï. Eda wäfalï gode udia gadoï. Udia dolöëa nelebo elö elöla göa nelegela wäfalï gode amogali ïlo.

doi dibeaa ami hï äudulä hamosebegi, Yesu bögëla aulo nefolalo amolia made mosalola säi. ³¹ Esia sege amoïe gamane sigi aligilo odoaa Folobalä damelë hamola aligilo nelo amolia Foloma ado säsisalea sähalea, Di gedolo gaamu dibeaa ami dofä mosabiola säsi. ³² Iliaa amala säsisëbe amo gaalu, udia dolö gegedoi amolia gelola üalala dodogöla säha difolalo ameaa ili asusugahalea odoëa ado elö säsebegida, odoëada oböla ado elö säla aulo dabeladigisa dilo. Ili yafieada mi goweïe gedoi gabula made helësëi nefolalo. ³³ Yu dolö nefolalo amolia Alegisäda e nowela fedala aligisia ami namiäia nabelela gaula fedala ifosisëbe amo bealahilä, udia dolö odoëa helësësaleada, mi e gabula helësëi. Amala helësësebegi Alegisäda e nowela aligilahilä nea naabo usigilisalea, gegedoi amolima ne mademelëla sädelä hamoi. ³⁴ Amala hamoi gaso, ilia eda Yu dolö amogi gabula bealahilä, ado gelola gaalu sähalea, Ebesaïe Ademisisida edefademalä neamelëla säha nebegimu, aoa äudä gadoï asi. ††³⁵ Gaamu amoïe gusi-gusi nelo ameaa udia dolö sulubadela nefolalo amolima sau sagamolahlilä, ea ilima sähalea, Ebesa dolöla dilie, Ademisi edefade neebe amoïe gobela ïlo mosö neebe amoïege, amase, nelebo afädë mudaiala beselala digai dibe amoïege sigi aligiloda Ebesa gaamumu dibe amoda dolö afädëa dawa madeda nowë. ³⁶ Hä, na säi amo gadola afädëa wäfalï säila sämolö ulï ameada, dilia nelebo afädë asigi made gäwila hamolo amo gadola, made hamola, sau sagamo. ³⁷ Dilia dolö äudä sigi misi goweleadä gobela ïlo mosöa negei amogi afädë made fa nii, dilile gode udia amoge made gagadeimelë. ³⁸ Amaimo, Demediliasaeage ebalä hamoi hamolo neebe amoliage ilia afädëbalä gudimolö helësësa nea galëda, gamane gudilo dolö neebe ameaa amoïe gudimolö segeyo odoaa daiala negei dialeaa. Iliaa amogi gudimolöi galea. ³⁹ Amomu made ado odoage sämolö helësësa nea galëda, amoda gamane dolö amolia ado giwi sämolö gegedomalola säsegi sämolöi galea. ⁴⁰ Nilia walio hamoi ameaa Olomo gamane neebe ameada nilima dilia üalala dodogöla gëgëimelëla sälahilä, nilibalä gudimolöi gabumelë. Iliaa amala hamoseda, nilia walio gegedola üalala säi amoïe mi goweïe säimelëla sämolöi mademelëla gusi-gusi ameaa säla wagai. ⁴¹ Amala säla wagalahilä, ea gegedoi nefolalebe amolima afiaha maademalai.

Folo e Masedoniage Giligige asi

20 Ado gelola üalala dodogöla säha dilo amo sau sagaha maadeibua, Foloea Yesu bögëla aulo amoli mofiamalolahilä, asigi gelolo mala ilima säla ïalahilä, ne awähamelë, dili hawio, namialola sälahilä, e Masedonia moholö asi. ² Sege amoligi nawesa nea, Foloea ilima asigi gelolo ado yafie säla ïia awälahlilä, hobeala Giligi segea beselagalai. ³ E ami aube ohodoa nelolahilä, hobeala e du neala Silia moholö hamosebe-

†† 19.34 Aoa äudäda molö gïai deala molöi gadoï.

gi, Yu fii nefolalo amolia e nufulöla didiäha dialeai amea, e Masedonia obëgëmolöla helësëi. ⁴ Dolö ebalä asi amolida goweli. Gaamu Belialada Bilusaie malö Sobadage, Desalonaigala Alisadagusa Següdasalage, Debila Gaiusage, amase, Dimodige, Esia segeala Digi-gasa Dolofimasalage, amoli ebalä asi. ⁵ Dolö amolida ilidale dafidi awäla nili misiäia Doloasa ami beaha nelo. ⁶ Segeyo Edefadegi beledi edelo yidila made gobela molö amo baagilahilä, nili Filibai digila ödä duugi fila afiai. Amala afiala ödä duugi fila segeyo bia awälahilä, afiala ili neebee Doloasa beselagalai. Beselagalalahilä segeyo gifalädaläia ami nelo.

Doloasa ami Foloea Yudigasa neala nowelasi

⁷ Segeyo gifalädalügi nili molö molö gedolahilä Foloea ilibalä didiäha nelo. † E aiyo amogi moholö gabula helësëlahilä, ea säla äaha nebegimu gasi mogoi. ⁸ Mosö ilibia hogoli nili gedoi amogida gamali wala negei malei dilo. ⁹ Ami malisä afädë amoie äi Yudigasa e mosö amoie wido holela dagaboidaia ami salea edefademalä süwiala waoi. Foloea sähamu nebegi, Yudigasa süwiala adi elaboi amo hogogolula fedai osodadaia amila bebedoi. Amala hamosebegi, neahamelebe hä baagoi meli. ¹⁰ Folo e digalahilä malisä amodaia dia fedalahilä naaboea gauia welahilä sähalea, Hame gudusebemelë. Didigaomabula säi. ¹¹ Amala sälahilä Folo e bu fedala beledi dagabodasila nalahilä, ado sedadela säha nebegimu segeyo sagai. Segeyo sagasebegi, e asi. ¹² Malö amo made baagoi sebegi, ilia e sigi awähalea ilile iso asigia edefade obeägi.

Folo e Doloasala Miledusa asi

¹³ Nili nilidale ödä duugi filahilä Asoso moholö afiai. Asoso ami Folo gausialahilä ödä duugi fimolö helësëi. Folo e nagadabodo moholöie ea amala daiai. ¹⁴ Afialahilä Asoso ami ea nili gausialahilä, eege ödä duugi fedala filahilä nihiligila Midilini afiai. ¹⁵ Amo aiyo amogi amilahilä, ödä duugi fila awäla Giosi sida gagala awäla, aiyo amogi Samoso awäla beselagalai. Amilahilä amo aiyo amogi Miledusa awäla beselagalai. ¹⁶ Esia segeamadi segeyo yogobodimolö madelahilä, Foloea Ebesa baagila moholöla helësëi. Yu udia dolöie molö nulö segeyo äi Bëdigosi made beselagalai amo gaalu, fodolofali Yalusaleme awäla beselagalamolöi galëda, amoda moholöla helësëi. ††

Foloea Geleso sosogo Ebesa nefolalo amolile dafidilo amolima hawiola säi

¹⁷ Miledusa ami nea Foloea udia dolö Godea wela ifosi Ebesa nefolalo amolile dolö dafidilo nefolalo

† 20.7 Dolö dawadigi odo amolia helësësaleada, molö mai amoda Yesuie molö maila helësëi. †† 20.16 Baagila Asi Segeyo molö nalahilä segeyo nabülasi bia baagilahiläda Bëdigosi Segeyo beselagalalo.

amoli e neebee misiäia misialola säsi. ¹⁸ Ili e neebee maala beselagalasebegi, ea ilima sähalea, Esia segeamadi degabo mi gäwila maala neloa amila dilibalä nea hamosa nelo amoda dilia dawadigi. ¹⁹ Yu dolö nefolalo amolia ne nufulö daiaha nelo amea ne fedogola beasebegi, na nihi nagadaiala siahalö digaha nea Dafidilo Geloie hamoi hamolasisa nelomelë. ²⁰ Dili ugi-la negemolö amogi afädë musügä negela made, na dilima säla äadigi, udia dolö gegedoi dibe amige, dilile mosö amige, säla oleleladigi amoda dilia dawadigi amomelë. ²¹ Amaimo, na Yu ilimage, amase, Giligi ilimage asigi besulahilä, Godemadi nea, nilile Dafidilo Gelo Yesuma asigi afädë negemalola gelola säla ä amomelë.

²² Amala hamosa nelo gaso, hä walio Gesamia ne mosöla säse amo gadola, ne Yalusaleme moholö neawe. Ami neëgi, nema edo hamomolödu, na dawa mademelë. ²³ Dawa made gaso, na afädë dawadigida gowemelë. Sege sulubadelagi ne neloadi amogi nebegi Gesami Hedabia nema säla äahalea, Galabaia negemolöge së molöge bimolömelëla gelola säla äahamu nelomelë. ²⁴ Amaimo, ne namolö amoda nema memalä gadoi gabula helësësamelë. Godeie ugila negelasilo Ado Mala Hedabi säla äimolöie hamoi Dafidilo Gelo Yesuea nema äi amo hamola wagamolö amoda geloi gabula gelola helësësa neawe. ²⁵ Hä, nabuö. Ne dafidi dili nefolalebeadi Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie mala säla äaha nelo gasoda, diligi afädëa hobeala nïe mi bu elö made bimolöla helësësamelë. ²⁶ Amai gabugi, walio na dilima ulufadigila fädäla säla äahago. Afädë nafadegi awäsedä, asialada nema mademelë. ²⁷ Mida gowe. Godea hamomolö amo afädë musügä negela made, sulubadela na dilima säla äaha maadei amea. ²⁸ Geleso sosogo sugua sibi gadoi nefolalebe amoli dilia sigi namiäia Gesami Hedabia dili ifosi amo ilile asigige dihilile asigige hedabola beaha namialo. Udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli äe namiäia hile healea nii amoli dilia sugua sibi sigi aligilo amo gadola ili sigi namialo. ²⁹ Ne asibua ilua ügulo geloi gadoi dili nefolalebea gui maalahlilä, sugua sibi gadoi nefolalebe amoli bobasëla made, nufudala hësömolöla helësësamelë. ³⁰ Dihili diligi dolö odoaea nowelahilä, ado halowela säla, Yesu bëgëla aulo nefolalebe amoli dusugala ili bëgëla misiäia moholömelë. ³¹ Hä idihë namialo. Na gäheo i ohodoagi esoage gasigige siahalö digaha nea dili hido hidolama säla olelesamu nelo amo helësëmalö.

³² Amai gabugi Godemage, äe ugila negelo ado mala amomage dili gausisagomelë. Mala amea dili neala gelolasimolöige, Godeie udia dolögali hedabi äimolö dibe amo gadola dilima äimolöige nea. ³³ Na afädëie munige faguloge gesami awäla made nelomelë. ³⁴ Nihile naaboea nihi hamoi hamola, nihinege, nebalä aligilo amolige, nili molöge neleboge dofea negei dilo

‡ 20.17 Miledusala Ebesa moholöda mia made, gilomida nabülasi bia gadoi. Ayala Fogomayu gadola.

amoda dihili dawadigi amomelë. ³⁵ Na sulubadela hamosa nelo amo gadola hamoi edefade hamosebe-wea udia dolö geloi made nefolalebe amoli ugila negeomolöi dibe amo oleimelë. Amase, Dafidilo Geloï Yesuea sähalea, Afädëa digali afädë iäsedä, dia holöfali obeägimolö. Gasoda, dia afädë elögali iäsedä, dia edefademalä obeägimolömelëlä säi amo helësëmolöi dibe amoge oleimelëlä Foloëa säla wagai. ³⁶ Ea ado amo säha maadelahilä, ili sulubadelabalä ea emo gumu sagala gumusula Godema adoi. ³⁷ Godema adola wagasebegi, ili sulubadelaea edefademalä diila Folo gaula mimi. ³⁸ Amala ilia edefademalä asigii. Asigii amoie mi edefadeda gowe. Ea nïe mi bu elö made bimolömelëlä säi amogi. Hä amalahlilä ilia e du dibeä ami ifola asi.

Folo ödä duugi awäla, Yalusaleme asi

21 Nilia ilima, nili hä afiahamelë, dili hawiola sälahilä, ödä duugi fila mogolafali awäla Gosi beselagalai. Amo aiyo amogi Olodesi beselagalai. Amilahilä Badala beselagalai. ² Badala amila ödä du elö Fonisia moholö dibe amo bealahilä, nili amogi fila afiai. ³ Afiahalea nilia Saibulusi södölo dibe amo bealahilä naabo fefeädimadi dibe amo amilahilä nili baagila awäla Siliamadi awähamu nelo. Awähamu nea Daia awäla beselagalai, du amogi nelegei gauï amo ami negemolöie. ⁴ Daia ami beselagalala bögëla aulo nefolalo amoli beagolelahilä, nili ilibalä segeyo gifalädalia ami nelo. Gesamia ilima aligilahilä helësëlasisebegi, ilia Foloma Yalusaleme mosabiola säi. ⁵ Amala säsebegi gaso, nili moholö fu beselagalasebegi, hä doadigila afiai. Afiasibegï ili sulubadela udia malöla gaamugi amila nilibalä duhulu agesua afiai. Afialahlilä nili sulubadelaea duhulu bosea ami emo gumu sasagalahlilä Godema adoi. ⁶ Godema adolahilä, nili hä afiahamelë, ilima dili hawiola säi. Amase, iliage niliäma amala hawiolahlilä hili mosöa obögësebegi nili duugi fimolöie afiai.

Sisalia ami bea sälo Agabasaea Foloma ado säla i

⁷ Ödä duugi filahlilä Daia digila awähamu nea, Dolemesi beselagalai. Beselagalalahilä nedoo nefolalo amoli säla olela gausialahlilä ilibalä segeyo afädë adi. ⁸ Diala aiyo amogi awäla Sisalia beselagalai. Beselagalalahilä Ado Mala Hedabi säla ilo afädë nelo amoie ei Filibi amoie mosöa digalahilä ebalä nefolalo. Filibida dolö Gifalädalia amoligi nelo. ⁹ Ie idiwilali biyidia sulo amoli dolö made fila awäla salea, Godeie bea sälo sulo.

¹⁰ Nili ami segeyo nahui nebegi Godeie bea sälo afädë amoie ëida Agabasa eda Yudiala misi. ¹¹ E nili neebee ami maala, ea Foloie malibu gii amo nealahilä hile emole naabile neegilahilä, ea sähalea, Gesami

† 21.8 Filibida dolö gifalädalia abosolo ugila negelo namiäia dafidi memelei amoligi nelo. Abosolo 6.1-6 bimalo.

Hedabia sähalea, Malibu goweie eedo amo Yalusaleme ami Yu dolö nefolalebe amolia gowe gadola gaula neegila dolö fii odoama imolömelëlä säsebemelëlä säi. ¹² Amala säi amo nabalahlilä niliäge, amase, udia dolö ami nefolalo amoliage Foloma Yalusaleme fedamolö gameläla sähamu nea häuai. ¹³ Amala sähamu nefolalebegi ea säla obögësalea, Dilia diisamu dibegoea ne neala yölasisebe goda edoie. Ne Yalusaleme ami nea nïe emo naabo neegimolö gumu made. Dafidilo Geloï Yesuie ëigi baagomolö diëge amoda dofeala helësësamelëlä säi. ¹⁴ Amala säsebegi, ea helësëi neebee amo hila fisimolöi made beala nilia fisilahilä sähalea, Dafidilo Geloia hamesebee amo gadola hamomäimelëlä säi.

Folo e Yalusaleme asi

¹⁵ Amala säla, segeyo amala nelolahilä, nelegei neala gaula Yalusaleme fedai. ¹⁶ Bögëla aulo odoä Sisialia nilibalä gegeäla afiai. Afiai amoda Saibulusi fii afädë bögëla aulo siiba nelo amoie ëida Nesono ie mosöa awäla nefolamolöie ilia nili sigi asi.

¹⁷ Nili Yalusaleme beselagalasebegi ami nedoolali amolia obeägila gauia idai. ¹⁸ Amo aiyo amogi Folola nihiligila Yemese neebee afiai. Afiaha dibegi, dolö dafidilo nefolalo amoli sulubadelage ami gegeädoi. ¹⁹ Foloëa ilima dili go gabiola sälahilä, udia dolö fii odoä nefolalebeä ami Godeä emadi aligila hamoi amo ilima awala säla iäha maadei. ²⁰ Foloëa awai amo ilia nabalahlilä Godeie ei gauia adai. Amalahilä ilia Foloma sähalea, Nedoo, dia dawa, Yu udia dolöda dausini maleia asigi afädë negei. Udia dolö amoli sulubadelaeada Ado säla negei amo gelola bögëla awäha neamelë. ²¹ Amala hamola nelo amolima dolö odoä nefolalo amolia sähalea, Foloëa Yu udia dolö sege elö elöla fii odoä amoligi nefolalebe amoli sulubadelama ado gowe gadoi säla olelelo. Mosesea Ado säla negei dilo amo fisimola säla, dilile malöie gafodo damumabio, siiba mala hamolo amoda made hamomalola säla iäha neamelëlä odoä säla i gabio. ²² Odoä di yawe misi neala säsedä, ilia dofä nabolö gabumelë. Hä nilia abilia hamomolödu. ²³ Amaimo, niliäda dia mala afädë bögëla hamomäiaie säla iäha. Nilibaläda Godeä afädë hamomolömelëlä säla negei dolö biyidia nea. ²⁴ Diada ili sigi awäla, ilia Godeie siigi nigime baai made neebee amo olelo mala hamomolö amo diage amala hamomalo, amase, ili busa gesemolöie ilile bidige dia negelasimalo. ^{††} Amala hamosedä, odoä ado die säi amo nabelo amoliäda, niliäma wäfalä säla i gabula helësëlahilä, Ado säla negei dibe amo dia bögëla hamolo gabula helësëmolömelë. ²⁵ Udia dolö fii odoä asigi afädë negei neebee amolima, ado sämolö helësëi dilo amo nilia beba dödëlä i. Nilia ilima sähalea, ili idihë nea, molö nulö dibe amogi wäfalä godegali göa nelegela i muabio. Amase, heale hi e muabio. Hogoi

†† 21.24 Abosolo 18.18 amoge bimalo.

elö elöla sebe amo nufudahalea muugia heale gälo sali amola muabio. Amase, udia dolö fa nimabiola säla ïla säi.

²⁶ Amalahilä amo aiyo amogi Foloea dolö biyidia amoli sigi nea, hiligila Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamoi. Amalahilä e gobela ïlo mosöa awäla gobela ïloma nigime baai made neebe amo oleloie segeyo amogi wagamolö gabugi, afädë afädëlaea amo galada odala ïmolö gabula säla ï.

Yu dolö amolia Folo gaui

²⁷ Mala amoie segeyo gifalädalä dilo awäha maademolö ga made dibegi, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai amolia Folo gobela ïlo mosöa neebe amo meli. Bealahilä udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea Folo ma habobamäia neala habobalasilahilä Folo gaui.

²⁸ Gaulahilä ilia gelola uuala sähalea, Isilale dolöla dilie, nili ugila negemolö mofiamo. Dolö gowea sege dibe sulubadelagi udia dolö nefolalebe sulubadelama säla olelesalea, Isilale udia dolöge, Ado säla negei dibe amoge, amase, sege gowege, amolida memalämelëla säla olelelomele. Amomu made, ea Giligi dolö odoa nefolalebe amoligi gobela ïlo mosöa sigi maalahilä mosö Godea hile nafolai nelo amoge neala nafadei gabiola säi. ²⁹ Amala säi amoda dafidi ilia Ebesa fii ei Dolofimasa e Folobalä gaamugi neebe amo bealahilä, Foloea e gobela ïlo mosöa sigi nogila digai gabula helësëlahilä amala säi.

Ami dolö amolia Folo e sigi asi

³⁰ Amala säsebegi, gaamugi nefolalo amoli sulubadela fudugilahilä, udia dolö baluluia mafula gegedola ilia Folo gaulahilä, gobela ïlo mosöa amila dusugala gaula awähalea gobela ïlo mosö idi galo sulubadela fodolofali gaha maadei. ³¹ Amala hamolahilä Folo baagomäia nufolö hamosebegi, Olomo ami dolö beaha aligilo busa amea Yalusaleme udia dolö sulubadelaea edefademalä fudugila nudusaleamelëla säi amo nabi. ³² Amo nabalahlilä ea ami dolö sigi aligilo odoa nefolalo amolige ami dolö odoa nefolalo amolige sigi awälahlilä, udia dolö gegedoi neebea ami ili fodolofali baluluia afiai. Beaha aligilo busa amoge ami dolö odoa amolige maase bealahilä, ilia Folo made nufudala fisi. ³³ Ami dolö beaha aligilo busa amea Folo neebea awälahlilä e gaula nea, ea ami dolö amolima sähalea, Igi eë äudäea e nafodomola säi. Amala sälahilä ea nabahalea, Dolö goweda nowë, ea edo hamosiola nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, udia dolö gegedoi nefolalo amolia säla obëgesalea, ado elö elöla gelola säla didigai. Amala gelola säla didigai amea ami dolö beaha aligilo busa amea ado mi fädäla made beasebegi, ami dolö amolima dolö goweda ami mosöa sigi mosalola säi. ³⁵ Amala sigi awäla e mosö aulo didaia fedadelä hamolebe udia dolö gegedoi amolia edefade habobasebegi, ami dolö amolia Folo e naaboea

sogobala gaula fedai. ³⁶ Mida, udia dolö amolia, nufuö, baagomäia nufuöla gelola säla didigala ili bëgëla maasebegi amai.

Folo e asigi afädë negei amoie mi Yu ilima fädäla säla ï

³⁷ Ami dolö amolia Folo e sigi gaula ilia mosöa digamolö hamosebegi, Foloea ami dolö beaha aligilo busa amoma sähalea, Na dima ado afädë nabeledulela säi. Amala sälebe busa amea sähalea, Dida Giligi ado adolole. ³⁸ Isibi dolö afädë dafidi gamanabalä nudulahilä ïe nudulo dolö dausini biyidia sege nafade udia dolö aligisia made ami sigi awäha nelo amoda di madelela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, Foloea sähalea, Neda Yu dolö neawe. Silisia segeie gaamu Dasasa dibe amoda nie segemelë. Nie gaamuda ilibia edefademelë. Na udia dolö ilima ado sädelä dima nabahala säi.

⁴⁰ Amala sälebe ami dolö beaha aligilo busa amea dofea sämosebegi, Foloea aulo didaia ami nea naabo usigili. Sau sagaha maadesebegi Foloea Hibulu adoea sähalea,

22 Nado nedoola dilie, dilia na asiala hamoila säsebegeie, asiala made hamoila dilima fädäla säla ïahago, nabualola säi.

² Amala sälahilä Hibulu adoea säha neebe amo nabalahlilä, dolö nefolalo amolia dofä adola made sau sagala nefolalo. Sau sagala nefolalebegi Foloea sähalea, ³ Ne fiida Yumelë. Silisia segeie gaamu Dasasa amida nemea ne neegela ägüi. Gasoda, neda gaamu wegü nea wi fädäla aligisebegi, Gamelielea ne olelesa nelo. Eada nema nilile naua mäuie mala säla negei dibe amo sulubadela hedabola säla olelei. Na Godea hamomola säsegi gelola hamosa nelo, dili walio nefolalebe goea hamosa neebe go gadola. ⁴ Idi gowegi bëgëla aulo nefolalo amoli na neala sëlasisa nelo, ili baagomäia. Udiage dolöge nafodolahilä, ili galabaia mosöa negesa aligilomele. ⁵ Gobela ïlo Busa Edefade neebe ameage galisolö dolö nefolalebe sulubadelaeage, ilia na dofä säsebewe dilima säla ïlo amo. Ili ilile edoo Damasaga nefolalebe amolima beba dëdëla, na gaula mosäia ïasisio. ïasisiebegi Idi bëgëla aulo ami nefolalo amoli gaulahilä së ïmäia Yalusaleme sigi obëgemolöie nea asimelë. ⁶ Ne Damasaga suägila eso mogogi aligisebe amo gaalu, mudaiala yo digalo edefade fodolofali maala nema sege yabagelelo wäla yabagelei. ⁷ Amaimo, ne nagadaia digala negei dibegi afädëa nema sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisala säse nabi. ⁸ Amo nabalahlilä na, Dafidilo, dida nowëla säla obëgëi. Amala säla obëgëlebeda ea nema sähalea, Neda Nasalese fii Yesu, dia neala sëlasilo amomelëla säsio. ⁹ Dolö nebalä afiai amoliada yo digai amo meli gaso, afädëa nema ado säi amoie adoda ilia made nabi. ¹⁰ Amala hamosebegi, na nabahalea, Dafidilo, na abilia hamomolödula nabi. Amala nabasebegi, Dafidilo

Geloia nema sähalea, Di nowela Damasaga mosö. Ami dia hamomolö Godea daiai amoda afädë ami neebe amea dima säla ïaha maademolömelëla säσιο. ¹¹ Yo edefade digai amea na bimolö ulisebegi, dolö nebalä afiai amolia ne nabelela gaula awäla Damasaga bese-lagalai. ¹² Dolö afädë ëi Ananiasa e Damasaga ami nelo. Eada Ado säla negei dibe amo gadola hamolo nebegi, Yu udia dolö ami nefolalo amoli sulubadelaeda, eda dolö hedabi mogoi neala sälo nelo. ¹³ E maala ne neebea ga madefalï nea, ea nema sähalea, Nedoo Soloo, dïe si hedabi bu bimalola säσιο. Amala säi amole nïe si bu hedabolahilä bimolöi gabugi e melï. ¹⁴ Amasebegi ea sähalea, Nilile mäuïe Gode neebe amea ea hamesebe amo dia helësëmäiage, ïe hamoi hamolasilo asigi mogoifalï neebe amo dia siia bimäiage, hï ado säsebe amo nabuäiage di memeleimelë. ¹⁵ Dia melï amoge nabi amoge udia dolö sulubadela-ma säla ïmolöie e neala olelo di namolömelë. ¹⁶ Di memalä beaha samolöda edoïe. Hä nowelahilä ödägi gela, Dafidilo Geloima adola, dia nafade hamoi amo hëla fisimalola säsiola Foloea säi.

Foloea fii elöma ado mala sämäia Godea fisiga gai

¹⁷ Foloea säla ïahamu nea sähalea, Ne Yalusaleme obëgëlahilä gobela ïlo mosöa Godema adosa salea sosoäla awäla ¹⁸ beahamelebe, Dafidilo Geloï e misi nelo gabio. Ea nema sähalea, Dia nïe säsisë amoda Yalusaleme nefolalebe amolia made nabolö ameada, hä fodolofalï, Yalusaleme digila di aabela mosalola säσιο. ¹⁹ Amala säsebegi, na säla obëgësalea, Dafidilo Geloïe, na gedolo mosö difolalebea ami awäla udia dolö dima asigi afädë negei nefolalo amoli nufudala ïalalela, galabaia negelo amoge hili dawadigimelë. ²⁰ Dïe olelo Sidibenïie heale digasolo amo gala nege ilibalä nelomelë. E baagomolöge dofeala helësëlahilä e baagomäia nufidelo amolile fagulo daia salugalo gii amoda na beaha nelomelëla säi. ²¹ Amala sälebe ea nema sähalea, Mosalo. Na di sege wagadi made, udia dolö fii elö sefolalebea ami fisiga gamolömelëla säi.

Foloea ami dolö amolima neda Olomo dolömelëla säi

²² Ea ado säha nelo amo udia dolö nefolalo amolia hedabola nabaha nea gaso, ea udia dolö fii elöma moholömelëla säse amo nabalahlilä, ilia gelola üalala sähalea, Dolö goweda baagomäia nufuö. Go gadoida wi namolöi made gabula säla didigai. ²³ Ilia üalala didigala sähamu nea hilile fagulo daia salugai gila sadia galadigi, gulu dao gasala sadia adaladigisa nebegi, ²⁴ ami dolö beaha aligilo busa amea sähalea, Ilia ema ado gelola säse goïe mi säla ïmäia ami mosö mumusogi digala e fëgämalola säi. ²⁵ Amasebegi ilia Folo fëgämolöie e nafodoi. Nafodoi amola wäla nea, Foloea ami sigi aligilo ga madela neebe amoma nabahalea, Olomo dolöma gudi made nabala, Olomoïe mala säla negei ameada dolö amo fëgämolöda mogolalela nabi.

²⁶ Amala säi amo nabalahlilä sigi aligilo amea ami dolö beaha aligilo busa neebea awäla ema säla ïalahilä nabahalea, Dia abilia hamomolö gabu. Dolö goweda Olomo dolöla säi. ²⁷ Amasebegi beaha aligilo busa amea e neebea awäla ema nabahalea, Nema sämo. Dida Olomo dolölela nabi. Amalebe ea säla obëgësalea, Äla säi. ²⁸ Amalebe beaha aligilo busa amea sähalea, Nihine muni edefadea ne Olomo dolö hamomolöie niimelëla säi. Amalebegi Foloea sähalea, Nemea ne neegela ägüsolo amo gala ne amala nelola säi. ²⁹ Amalebe e fëgämolö nefolalo amoli fodolofalï badadi gasi gagai. Amasebegi ami dolö beaha aligilo busa amea helësësaleada, na Olomo dolö nafodoila helësëlahilä, e bedäha nelo.

Foloea Yuïe Galisolöma ado säi

³⁰ Amo aiyo amogi ami dolö beaha aligilo busa amea Yu amolia Folo eada edo asiala hamoidula fädäla bimolöie, e fisigälahilä gobela ïlo busa amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gegedomalai. Gegedosebegi ea Folo sigi digala ili sebae ami ifosi.

23 Foloea Galisolö dolö amolima sila nea sähalea, Nedoola dilie, ne Godeïe siigi nawesa neada nïe iso asigia dofealahilä hahamola misi amo, aso, hamosa neawe. ² Amala säsebegi, gobela ïlo Busa Edefade Ananiasaea dolö odoa Folo ga made nefolalo amolima sähalea, ïe nafigi nufuöla säi. ³ Amala säsebegi, Foloea ema sähalea, Dida mosö alalo gai beni faleia hëi amo gadoi nebego, Godea di nufulömelë. † Ado säla negei dibe amo gadola dia nema gudi nabolö salea gasoda, dia Ado säla negei dibe amo damula ne nufuöla sähalela nabi. ⁴ Ea Amala nabasebegi, dolö e ga madela nefolalo amolia sähalea, Dia Godeïe gobela ïlo Busa Edefade neebe goma nafadela sähalela nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Foloea säla obëgësalea, Nïe nedoola dilie, e gobela ïlo Busa Edefade neala na made helësëi. Udia dolö dili nefolalebe amoïe beaha aligilo neebe amo dilia e gagademabiola bebagi dëdëla negei dialeala säi. ⁶ Amalahilä Foloea dolö nefolalebe amoli odoa Sadiusi sosogo, odoa Felesi sosogo nefolalebe amo helësëlahilä, Galisolö gegedoi nefolalo amolima ado gelola sähalea, Nedoola dilie, neda Felesi sosogo neawe. Nïe nadoge Felesi sosogo nelomelë. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweïeda gudisagomelëla säi. ⁷ Ea amala sälebegi, Sadiusi sosogo amoliage, Felesi sosogo amoliage ili gëgëlahilä gegedoi amo hilimu moge mogela nelo. ⁸ Sadiusi sosogo iliada udia dolö baagoi amoli made nowelolage selesaia fiige gesamige madela sälo nea, Felesi sosogo ilia ohodoa amoli dofä gabula helësësa neamelë. ⁹ Amalahilä dolö amolia gëgësalea ado gelola sähamu nebegi, mala dawadigi odoa Felesi sosogo amoligi nefolalo ilia nowela aligi-

† 23.3 Mosö alalo gai beni faleia hëila säi amoïe mida gomalä. Mosö alalo gai nafade fea amoda made bimäialahlilä beni faleia hëlo amo gadoila helësëi.

lahilä ado gelola sähalea, Dolö gowea nafade afädë hamoi nilia made meli neawe. Amai gesamiale ma, selesaia fiia ema ado säla ìledula säi. ¹⁰ Amala säsebegi, ilia gëgëlahilä edefade nudusalea, Folo dusugagise amea damula galaloea ami dolö beaha aligilo busa amo bedäi. Bedälahilä ea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Dili idogo digalahilä Folo e ili mogogila neala ami mosö mumusogi sigi obëgëmalola säi.

¹¹ Amala hamolahilä gasigi Dafidilo Geloï Folo neebea maalahlilä sähalea, Asigi gelomalo. Bedämabio. Yawe Yalusaleme nea di nie neala olelo nelo amo gadola Olomo awälage amo gadola wäla hamomolömelëla säi.

Yu dolö ilia Folo baagomäia nufulö daiai

¹² Sege yosebe amo gaalu, Yu dolö nefolalo amolia Folo nufulö daiaha dilo. Iliä migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, ilia molö ödäge made naala, Folo nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negei. ¹³ Nufulöla daialo amolida nabülasi biyidia baagi. ¹⁴ Ili gobela ìlo busa amolige dolö dafidilo amolige neebea awälahlilä ilia sähalea, Nilia migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, nilia molö made naala, Folo nufudala baagolahilä molö molömelëla säla negeimelë. ¹⁵ Amala hamoi gabugi, Galisolöla diliada ami dolö beaha aligilo busa amo sebea ado fisiga gahaleada, Folo dili neebea sigi digamalamäia, ema säi amoie mi fädäla hogomolöiela sämalö. Amala hamoseda, e dili mia, aso, made beselagalala neëgi, nilia e nufulöie daiai neamelëla säla ì. ¹⁶ Amala säsebegi, gaso, Foloie elefiie malöea ilia säi amo nabalahlilä, e ami dolöie mosöa awäla mumusogi digala Foloma säla ì. ¹⁷ Amo nabala Foloea sigi aligilo dolö afädë welahlilä sähalea, Diada malö malisä gowe beaha aligilo busa sebea sigi mosalo. Eada ado afädë ema sämolö gauleamelëla säi. ¹⁸ Amalebe ea malö malisä amo beaha aligilo busa sebea sigi awälahlilä sähalea, Galabaia negei Foloea ne wesaleada, malö malisä goweada ado afädë dima sämolö galea, di sebea sigi mosöla säla ìmelëla säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ami dolö beaha aligilo busa amea malö malisä amoie naabogi gaula agesuadi heledo nea nabahalea, Diada nema edo sädeläla nabi. ²⁰ Amalebe ea sähalea, Yu ilia ado afädë negesalea gomälä negesio. Ema säi amoie mi fädäla nabalöie, dia Folo e Galisolö neebea ayo sigi digamalamäiala sämolöla säsio. ²¹ Amaseda, diada ilima ümabio. Mida, dolö amolida nabülasi biyidia baagi, ilia e nufulö musügä beaha nea. Iliä migalïa diigila ado gelola säla negesaleada, molö ödäge made naala, e nufudala baagolahilä molö ödä molömelëla säla negesio. Hä dia ümäia ili walio daiala beaha neamelëla säla ì. ²² Amala säla ìbe beaha aligilo busa amea malö malisä amoma gelola sähalea, Dia nema säla ì amo afädëma säla ìmabio, mosalola säi.

Gamane sigi aligilo Feligisi neebea, Folo e sigi asi

²³ Amala sälahilä ea ami sigi aligilo äudä misiëla welahlilä elema sähalea, Sisalia moholöie ami dolö hädali äudäge, sugua hosigi fila aulo dolö nabülasi gifaldaliage, amase, göge gaulo dolö hädali äudäge, süwia midilö neë gaalu, moholöie walio daiamalo. ²⁴ Amase, Foloie sugua hosige dilia daialahlilä e hedabola sigi awäla gamane busa Feligisi neebea sigi mosalola säi. ²⁵ Amala sälahilä ea beba afädë dëdëla ìahalea gomälä säla dëdëla ì.

²⁶ Neda Golodiasa Ilisiasa, na gamane sigi aligilo Feligisi dolö edefade dima, Di go gabiola säla, beba gowe dëdëla ìasisago.

²⁷ Yu iliada dolö go gaula nufudadigimolöie hamosebegi, na eda Olomo dolömelëla säsebe amo nabalahlilä, ami dolö amola e neebea maala na e damula awäla sigi obëgëimelë. ²⁸ Iliä ema gudimolö ado säsebe amoie mi nabalöilahlilä, na ilile Galisolö neebea e sigi asimelë. ²⁹ Sigi awälahlilä beahamelebe, ilia ema gudimolö ado säi amoie mida ilile mala säla negei amoie mu meli. Amai ameada, e baagomäia nufulöge, galabaia negemolöige, afädë made meli. ³⁰ Dolö go baagomäia nufulö daiahaleamelëla afädëa nema säla ìasebegida, di neebea e fodolo fisiga idogosagomelë. Ea nafade hamoila sälo amoliage mi goweimelëla dima säla ìmolö mosalahagomelëla säla dëdëla ì. ³¹ Amaimo, ami dolö amolia ea säi amo gadola, gasigi Folo e sigi awäla Ädibadalisi gaamugi beselagalai. ³² Amo ayo amogi ami dolö sugua hosigi fila aulo amoliamu e sigi awähamu nebegi, ami dolö odo amolida hilile mosöa obëgëi. ³³ Ami dolö sugua hosigi fila afiai amoli awäla Sisalia beselagalahlilä, gamane sigi aligilo amoma beba dëdëi amo neala ìala, amase, Fologe sigi maala e mia ifosi. ³⁴ Amalebe beba amo nidelahilä Foloma nabahalea, Dida bolobinisi abidilala nabi. Eda Silisiala helësëlahilä ³⁵ ea sähalea, Dia nafade hamoila sälo amoli mofiala neëgi, na die gudi nabalömelë. Amala sälahilä ea Heledoea mosöa e idihë namialai.

Yu dolöea Foloea nafade hamoila säi

24 Segeyo bia nelolahilä gobela ìlo Busa Edefade Ananaiasage, dolö dafidilo nefolalo amolige, Olomoie mala negei amo gadola sälasilo ëi Dedulusi nelo amea ilile säsimäia eege hiligila digai. Digalahilä, ilia gamane sigi aligilo amea nabuäia Foloeada nafade gomu hamoimelëla säla ì. ² Amalahilä sigi aligilo amea Folo misialai. Maala nebegi, Dedulusia ea asiala hamoi amoie ado säla ìahalea, Dia nili sigi namolöi nelo amea nili neebea dalulo amoda negesimu dialeamelë. Dia nili hedabola sigi nelo amea sege edefade gowegi nefolalebewe hedabi namolöie, neala mogolasisa nelo. ³ Dolö edefade Feligisie, nilia amo bealahilä segeyo su-

lubadelagige sege dibe sulubadelagige dima obeägila edefademalä nesegesa aligilomelë. ⁴ Amai gaso, na asiala dima dofogaloea, dia nili bobasëla nilia ado oboba säsewe nabuäia. ⁵ Nafade hamoloda dolö gowemadila misi gabula beagolesamelë. Eada Yu dolö sege dibe sulubadelagi nefolalebe amoli neala habobalasilahilä nudulasiloge, amase, Nasalese soso-gowefolalebe amolile dafidiloge emu neamelë. ⁶ Amase, ea gobela ilo mosö Godeie siigi nigime baalasilage hamoi. Amalebegida nilia gauimelë. ⁷ Amaimo, dihi mi fädäla hogomolöie dolö goma nabaseda, nilia nafade gowe hamoila säseweda dofä säsebela helësëmolömelëla säi. ⁸ Amala säsebegi, Yu iliage Dedulusiie ado ugila negela ado säi amoda dofämelëla säla i.

Foloea Feligisima ado säi

¹⁰ Gamane sigi aligilo amea Foloea ado sämäia ie naaboeamu oodo bibila säsebegi, ea obögëla sähalea, Dida gäheo i yafiegi sege edefade goweie gudi mogelo nelo amo helësëlahilä, nie asigiada ilia ado säi amoie dima obögëla sämolöda hedabi galea. ¹¹ Amaimo, na Godeie ei gauia adala Godema adomolö Yalusaleme fedaia amila segeyo walioda giwimelë. Amoda dihi dawadigimolöi. ¹² Amaimo, ilia na gobela ilo mosöa nea afädëbalä didiäha neebe made meli. Amase, gedolo mosöage, sege gaamu dibeage udia dolö gegedoi amoli fudugilasila hamoseda made melimelë. ¹³ Amaimo, na nafade hamoila ilia walio sälebeda, na dofä amala hamoi amoda dima säla ulufadigimolö amo ulisio. ¹⁴ Ado dofä dima säla iahawe, amoda gomälä. Neda Idi ilia sosogo elöla säse gowe bögësaleada, nilile mäuie Gode ei gauia adalomelë. Amase, nada Ado säla negei dibe amo sulubadelage, Godeie bea sälo amolia ado säla dädëla negei amoge dofä gabula helësësamelë. ¹⁵ Godea baagoi amoli nowela ifosimäia na beaha neebe amo gadola, amase, dolö goweliage amala beaha neamelë. Godea amala hamomäia na asigia sisiläfüsa nea. ¹⁶ Amalebe segeyo sulubadelagi Godeie siigige udia dolöie siigige nie iso asigia mogola namiäiala helësësa aligilo. ¹⁷ Neda gäheo i odoa nelolahiläda, nihile segea obögësalea, udia dolö nelebo maade amoligali muni imolöiege, amase, Godegali odala imolöiege obögëi. ¹⁸ Dafidida Godeie siigi nigime baai made neebe amo olelo mala hamolahilä, gobela ilo mosöa odala imolöie awäla nebegi, ilia ne meli. Nebalä udia dolö gegedoi made, gögëla nudusage made nudui. ¹⁹ Amalebe, Yu dolö odoa Esia segeala mofiai ami nefolalo amolia nema dia nafade hamoila säha nea galëda, di neebea hili ado amo sämolö yawe

† 24.6-7 Dolö dawadigi odoa amolia helësësaleada, ado odoage damo gogi dialeala helësëi. Ado amoda gomälä. [Nilia nilile Ado säla negei amoie ema gudideläi 7 gaso, ami dolö beaha aligilo busa Ilisiasa maala, nili bobala didigilahlilä, ea nilia gaula nelo amo sigi awäsio. 8 Sigi awäla ea nafade hamoila sälo amoli di neebea misialola säi.]

moholöi galea. ²⁰ Maade galëda, dolö nefolalebe gowelia ne Galisolö dolö neebea nowela ifosisolo amo gala, ilia na dofä nafade hamoila meli amo säla imäia. ²¹ Ne ilibalä nea na ado afädë säi amomuda gowe. Udia dolö baagoi nowemolö amo dofä gabula helësëla asigia sisiläfüsa neebeweieda, dilia walio gudis-agomelëla säimelëla Foloea säi.

²² Amala säsebegi, Feligisia Idigi aulo mala hedabola dawadigi nelo ameada gudi nabi amo wagalahilä sähalea, Ami beaha aligilo busa Ilisiasa e maasegi, dilile gudi säla mogemolöla säi. ²³ Amala sälahilä, ami sigi aligilo amoma sähalea, Folo e idihë nea gaso, hi helësëse amo gadola hamomäiage, amase, e damelë neebe amolia e ugila negemolö misiäiage fu imalola säi.

Feligisia Folo e gäheo i äudä galabaia negei

²⁴ Segeyo odoa nelolahilä, Feligisi e hile udia Dulusilabalä misi. Dulusila eda Yu udia. Feligisia Folo bea mosalolahilä sigi maasebegi, Foloea Geleso Yesuma asigi afädë negemolö mala säla iasebegi, Feligisia nabaha nelo. ²⁵ Nabelebe Foloea mogoi namolöge, asigi sigi namolöge, mogemolöie segeyo daiala negei amo maasebe amoiege säla iaha nelo. Säla iaha nebegi, Feligisi e bedälahilä sähalea, Di mosalo. Hobeala fu beaseda, na di misialamolömelëla säi. ²⁶ Amala helësëselo amo gala Feligisia Folobalä ado didiamolöie wesamu nelo amoda muni imäiala helësëlahilä amai. ²⁷ Gäheo i äudä nelolahilä Feligisi gadoi Bosiusi Fesidusi e gamane sigi aligilo bedefala nelo. Feligisiada Yu dolö nefolalo amoli obeägimäia Folo e galabaia mosöa ifosisamu nelo.

Foloea sähalea, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebea gudimolö moholömelëla säi

25 Bolobinisigi ami gamane sigi aligilo Fesidusi beselagalala segeyo ohodoa nelolahilä, e Sisalia d'igila Yalusaleme fedai. ² Yalusaleme fedala nebegi gobela ilo busa nefolalo amolige, Yu udia dolö ei sälo nefolalo amolige e neebea awälahilä, Foloea nafade gomälä hamoimelëla säla i. Säla ialahlilä ilia ema gelolafali sähalea, ³ Dia dofä nili ugila negela Folo eda Yalusaleme misialamäiala säi. Dafidi ilia didiähalea, Folo e, aso, idiafa maaha neegi, e nufulöie idia negemolömelëla didiäi amo helësëla amala säi. ⁴ Amalebe Fesidusia säla obögësalea, Folo eda Sisalia galabaia nea. Neda holöfali nelolahilä ami obögëmolömelë. ⁵ Dolö goea nafade afädë hamoi galëda, dilile ei sälo odoa nefolalebe amolia ebalä gudimolöie nebalä digamalamalola säi.

⁶ Amida Fesidusi e ilibalä segeyo gödölasi gadoiledu ma, nabülasi gadoiledu, nelolahilä Sisalia digai. Amo aiyo amogi Fesidusi e gudisalea filo amodaia salea, ea Folo sigi misialai. ⁷ E maasebegi Yu dolö Yalusalemela digafiai amolia Folo e nogöla amaleladigila nea, ea

nafade yafie edefade hamoimelëla säi. Amala säi gaso, ea dofä amala hamoi amoda säla ulufadigimolö amoda uli meli. ⁸ Amaimo, Foloea sähalea, Yu udia dolöie mala säla negei dibe amoge, gobela ilo mosöge, amase, Olomo beaha aligilo Gini Sisa neebe amomage na nafade afädë made hamoi neawela säi.

⁹ Amala säsebegi, Fesidusia Yu udia dolö obeägimäiala helësëlahilä Foloma säla obëgëla nabahalea, Iliä säi amoie na gudi mogemolöie Yalusaleme fedamolö helësësebelela nabi. ¹⁰ Amasebegi Foloea säla obëgësalea, Mosöa walio ne neebeweda Sisaie gudilo mosö. Nebalä gudimolö amoda mosö wegimelë. Dihï dawadigi, nada Yu ilimada asiala hamoi afädëda made. ¹¹ Amaimo, na nafade hamolo amea baagomolö galebeda, ne baagomolö amoda dofeal-abio. Amai walio dolö gowelia na nafade hamoila säsebegi, amo dofä made galëda, afädëda ne neala ilile naabogi gausimolöda made bimolömelë. Amaimo, nada Sisaeamu nie gudi nabuäiala helësësamelëla säi. ¹² Amala säsebegi, Fesidusia dolö e ugila negela sälasilo amolibalä didiälahilä, ea Foloma säla obëgësalea, Dia Sisaea nabuäiala säi ameada dida Sisama molömelëla säi.

Fesidusia Gini Agilibama Foloie nabi

¹³ Segeyo odoa baagilahilä, beaha aligilo Gini Agilibale Benisile Sisalia Fesidusia di go gabiola säla olemolö misi. ¹⁴ Eleda Sisalia segeyo holöbö nahui nelo. Segeyo amo gala Fesidusia Foloie ado amoie Gini-ma säla i. Ea sähalea, Dolö afädë dafidi Feligisia galabaia negei nelo amo, wimu neamelë. ¹⁵ Ne Yalusaleme nelo amogida, Yu ilile gobela ilo busa amoliage dolö dafidilo amoliage dolö amoie sähalea, Ea nafade gomalä hamoimelëla säla ialahilä, na dofä ea asiala hamoila sämäiala säσιο. ¹⁶ Amasebegi na ilima säla obëgësalea, Olomo nilile malada dolö memalä neala elöie naabogi gausiloda mademelë. Dolö gudimolö galëda, eda dafidi gudimolö dolö amo mimiagila mia sida alogola aligilo. Amase, nilia ema fu iahalea ilia ema säse amoie säla obëgëmäia fu ilomelëla säi. ¹⁷ Amalebe ilia wi maala gegedosebegi, segeyo baagila made, amo aiyo amogi ne gudisalea filo amodaia salea, na dolö amo sigi misialola säi. ¹⁸ Dolö ebalä gudimolö amoli hä nowela nefolalebeda, ilia ea nafadefali hamoi gabula sämabelela helësëi gaso, maade gabu. ¹⁹ Iliä ado gëgëla säha nelo amoda ilile Gode bëgëlo mala amole, Yesu baagola Foloea e noweimelëla sälo amolegi gëgëi. ²⁰ Na ado goie mi fädäla bimolö amo asusugasebegi, na ema nabahalea, Ado goie gudi mogemolöie Yalusaleme moholö helësësebelela nabi. ²¹ Amalebe Foloea, beaha aligilo giniamu nie gudi mogemäia galabaia namolöla säsebegi, na e beaha aligilo Gini Sisa neebea fisiga

† 25.13 Gini Agilibada Heledo, Yemese nufidelo amoie malö. Abosolo 12.1 bimalo. Benisida Agilibaie elefi.

gamolölahilä gaso, aso, galabaia namialaimelëla Fesidusia säi. ²² Amala säsebegi, Agilibaea Fesidusia sähalea, Dolö goea ado säse amo nihï nabolöla helësësebemelëla säi. Amala sälebe, ea säla obëgësalea, aiyo dia ie ado nabolömelëla säi.

²³ Amo aiyo amogi Agilibale Benisile momadolahilä maala ami beaha aligilo busa nefolalo amolige, gaamu amoie dolö dafidilo nefolalo amolali gamane gegedolo mosöa ami digai. Digalahilä, Fesidusia Folo e sigi misialasebegi ilia e sigi misi. ²⁴ Sigi maala nebegi Fesidusia sähalea, Gini Agilibao, dolö gegedoi sulubadela dilie, dolö dilia beasebe egoeda Yu udia dolö sulubadelaia, Yalusaleme amige, amase wige, nema nabahamu nea sähalea, E namolöi madela üalala säha aligilomelë. ²⁵ Amai gaso, na ea hamoi amoie e baagomäia nufulöda mi afädë made beagolei. Gasoda, ea beaha aligilo ginia ie gudi mogemäiala säsebegi, na ado afädë negesaleada, e fisiga gamolöla säi. ²⁶ Ea hamoi amoie dafidiloma beba dëdëmolöie afädë fädäla made beagolesebegi, Gini Agilibao, die siigi e sigi misialaimelë, amase dilile siigige. Mida, nilia ema säi amoie mi fädäla hogolahilä, ea hamoi amoie mi bebagi dëdëla negemolö dibe amo helësëlahilä, dëdëmolömelë. ²⁷ Afädë galabaia neebe amea nafade gomalä hamoila made dëdëla fisiga gamolöda dofea madela helësësamelëla Fesidusia säi.

Foloea Gini Agilibaea nabuäia ado säi

²⁶ Agilibaea Foloma sähalea, Dia sämolö amo sämalola säi. Amala säsebegi, Foloea naabo gauia adogola nea sähalea, ² Gini Agilibao, Yu dolöea nema dia nafade hamoila säi amo sulubadelaieada walio na dima säla obëgëmolö amogida obeägisamelë. ³ Obeägisamelëla säi amoda, diada Yu udia dolö neebe amoie mala sulubadelage, amase, nilia elö elöla helësëla gëgëlo amoge dawadigisa maadei nebegi. Ameada na walio ado säsebewe sedade säsebelä helësëla made, hame negela nabuäiala helësësa. ⁴ Ne malësägila na hamosa nelo amoda Yu udia dolö sulubadelaia dawadigisa maadei nea. Mi gäwia amila nihï segea neage Yalusaleme neage, namolöi nelo amo ilia dawadigi nea. ⁵ Iliä ne malësägila dawadigi ameada ilia sämolö helësëseada, na Felesi ilile mala hamosa nelo amo dima sämolöi gabu. Nilile Gode bëgëlo mala amoie sosogo odoa dialea gaso, Felesi sosogoie mala elö elöla yafie hamolo ameada sosogo odoa sulubadela baagila asimelë. ⁶ Amaimo, dafidi Godea nilile mäuma ado afädë säla negei amo hamomäia na asigia sisiläfüsa neebeweie ne nebegi walio gudisagomelë. ⁷ Ado säla negei amo bimolöie nili fii giwilasi nefolalo amolia asigia sisiläfülahilä, esoage gasigige Godeie ei gauia adala ema ado sähamu nefolalea. Amaimo, beaha aligilo Ginie, na asigia sisiläfüsa neebeweieada Yu dolö ilia dia nafade hamoila säha neamelë. ⁸ Godea udia dolö baagoi

amoli nowelasilo neebe amo dilia e amala hamolo ulila helësësa nefolalebegoda edoie.

⁹ Nasalese fii Yesuie ei neala nafademolöie, na hamoi edefade hamomolöila helësësa nelomelë. ¹⁰ Amala helësëlahilä, na Yalusaleme nea amala hamosa nelo. Gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi iasebegi, udia dolö yafie Godea hile nafolai amoli na galabaia negei. Amalahilä, ilia udia dolö amoli baagomäia nufualola säsegige na ülomelë. ¹¹ Segeyo yafiegi gedolo mosö nefolalebe amo sulubadelagi awälahilä, ilia Gode gagademäiaie na ili neala sëlasisa nelo. Na ilima edefademalä mihaläla fii elö elölaie gaamu dibebe amige awälahilä, ili neala sëlasisa nelomelë.

¹² Na amo gadola hamomäia gobela ilo busa nefolalo amolia ne geloi äla, bebage dödëla iasebegi Damasaga gaamugi asi. ¹³ Beaha aligilo Ginie, ne idi-afa awäla eso mogogi aligisebe amo gaalu, na beahamelebe, nege nebalä afiai amola nili neebebe ami eso si gadoi made, yo edefade hido elöi mudaiala säsälosebe meli. ¹⁴ Amala hamosebegi, nili sulubadela digafui difolalebegi, afädëa nema Hibulu adoea sähalea, Soloo, Soloo, edogi dia ne neala sëlasisa. I ägëgi emoea nufidelo wäla nufidelo goeada di dihimu yölasisebegola säasio. ¹⁵ Amala sälebe na naba obëgësalea, Dafidilo, dida nowëla nabi. Amala nabelebe Dafidilo Geloia säla obëgësalea, Neda Yesu, dia neala sëlasisa amomelë. ¹⁶ Di nowela emoea emosala namië. Di hamoi hamolasilo namiäiäage, dia walio ne neebe meli amoge, hobebe ne bimolö amoge udia dolöma säla imäia na di memelela ifosimolöie ulufadigila misi neawe. ¹⁷ Hobebe ne bimolölä säi amoda, di fii nefolalebe amoliage, amase, udia dolö fii elö nefolalebe amoliage, di nufudadigiloea na damula moholömelë. Na di ilima fisiga gahagomelë. ¹⁸ Ilile si fisigälasimolöiege, gasimi sagaia amila yo digalo dibebe amige, amase, Saidaniie geloi hawa amila Godea sigi neebebe ami ili besulasimolöie, na di fisiga gahagomelë. Iliä amala hamoseda, ilile nafade hamoi amo hëla fisimolö. Amase, udia dolö nema asigi afädë negela Godea hile nafolaimadi namiäia fu imolömelëlä säasio.

¹⁹ Amalebe, Gini Agilibao, selesaia mosöala olesalea ado säi amoda na fisila made nelo. ²⁰ Dafidida Damasaga nefolalebe amolimage, Yalusaleme nefolalebe amolimage, amase, Yudia sege sulubadela dibebe nefolalebe amolimage säla iahalea, Dili asigi besulahilä Godemadi nea, dili dofä asigi besui amo gadola mala hedabi olela hamosa namialola säla ialahilä, hobealada fii odoe ilimage amala säla iaha aligilomelë. ²¹ Amala säla iaha aligilo amoie, Yu dolö nefolalo amolia ne gobela ilo mosöa nebegi gaulahilä baagomäia nufidedelä hamoimelë. ²² Amaimo, Godea ne ugila negesebegida, na memasamage, ei sälomage ado säsäla misi amo, aso, walio säha neawe. Nada ado elö made sähamelë. Nada siiba bea sälolea, Moseselea nelebo gausiala digamolömelëlä ado säla negei amo-

mu sähamelë. ²³ Iliä gomalä säla negei. Afädë Memelei amoda së molö dialea. Amalahilä, bauiala nowemolö amo dafidifali hi nowese amea ea Godeie yo digalo amo e fii amolimage, amase, udia dolö fii odoe amolimage säla imolöla bea säla negeila Foloea säi.

Foloea Agiliba asigi afädë negemäiaie säi

²⁴ Foloea amala säha nebegi Fesidusia gelola uuala sähalea, Folo, dida gagaosebegi. Die dawadigilo edefade goeada dihidi gagaosebegola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Foloea sähalea, Dolö edefade Fesidusia, ne gagaosa maademelë. Nada dofä säha. Asigi gäwi nea gowe sähala sähamelë. ²⁶ Gini Agilibaeada na ado säi amoie dawadigisa neamelë. Nada musügä negela made säla iaha maademolöi neawe. Na helësësaleada, ea dawa made made, amoli sulubadela ea dofä dawadigisa maadei nebegola helësësamelë. Mida, amo hamoi amoda musügä nea hamoi made ameadä amala helësësa. ²⁷ Gini Agilibao, diada bea säloie ado amoda dofäla helësësala. Na helësësaleada, diada dofäla helësësala helësësamelëlä säi. ²⁸ Amasebegi Agilibaeä Foloma säla obëgësalea, Ne Geleso sosogo namolöie fu oboba gogi aligilasimäia helësësebelä säi. ²⁹ Amala säsebegi, Foloea säla obëgësalea, Fu obobagi galëge ma, sedadegi galëge amoie na dimu made, udia dolö na walio ado säsebe nabaha nefolalebe amoli sulubadelage nihine gadoi namiäiaie Godema adosamelë. Nihine gadoi gaso, dili igi ëfëa galabaia negelo amo gadola made negela namiäiala helësësamelëlä säi.

³⁰ Amasebegi beaha aligilo ginige, gamane sigi aligiloge, Benisige, ilibalä sulo amolige hä nowei. ³¹ Nowelahilä ili segea doadigila awäla hilidomu sähalea, Dolö goweda ea hamoi amoie nufulöge, galabaia negemolöge maade gabula säi. ³² Amasebegi Agilibaeä Fesidusia sähalea, Dolö goeada Sisaea ie gudi nabuäiala made säi galebeda, dia fisiga gamalalabiola säi.

Iliä Folo e Olomo mosäia ödä du edefadegi fisiga gai

27 Iliä nili ödä du edefadegi Olomo moholö dialeala ado afädë negesebegi, ilia Fologe dolö galabaia negei odoage ami sigi aligilo afädëie naabogi gausi. Sigi aligilo amoie ëida Yuliasa. Eada ami dolö hädali afädë sigi aligilo nelo. Eda beaha aligilo Gini Sisäie Ami Dolö amoligi nelo. ² Nili ödä du edefade Adalamidiamala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amoda Esia segeie gaamu agesumadi beselagalaladigila moholö dilo. Desalonaigala Masedonia fii dolö afädë ei Alisadagusage nilibalä afiai. ³ Afiala amo aiyo amogi Saidono beselagalai. Beselagalalahilä Yuliasaea Foloma hedabola helësëlasila sähalea, Di damelë wi nefolalebe amolia nelebo di gumusui dibebe amo gadoi imäia, ili neebebe moholöi galeala säla i. ⁴ Amalahilä sege amo d'igila ödä duugi afiaha dibegi, fo eso digasebeamadila maasebeamadi amogi moholö ili-

awasebegi, fo hagula Saibulusimadi dewagila afiai. ⁵ Afialahilä ödä duhulu dëgëla awäla Silisiale Bäfiliale agesuamadi awälahilä Ilisiaie gaamu Maila beselagalai. ⁶ Beselagalalahamelebe, ami dolö sigi aligilo amea ödä du elö Alegisädaliala misi Idalimadi moholö dilo amogi nili sigi awäla ifosi. ⁷ Segeyo holöbö nahuigi afiahalea baagi sëla aligi gebela awäla Nidusa gaamu sida gagala afiai. Fo amea nili moholö helësëido amogi moholöi made gabugida oböla fo hagula ödä södülo Gilidimadi dewagila awäla Salomone segeamadi sida gagala afiai. ⁸ Nilí baagi sëla aligi dewagila didigila awäla sege afädëgi beselagalai. Sege amoda Ödä Du Musügä Negelo Hedabi Segela sälo. Amoda gaamu Alasea ga madela ami dilo.

⁹ Segeyo yafie baagila asi amogige, amase, Molö Made Nulo Segeyo † amoge baagila asi amogige segeyo amo gaaluda, baagolea ödä duugi aulo made negei. Amo helësëla Foloea ilima sähalea, ¹⁰ Dolö dilie, wilahilä moholö amoda dofea made, nafade na melimelë. Nelegei difolalebe goge, du edefade wege neala nafademolö gabumelë. Amase, nili odoage baagomolö gabumelëlä säi. ¹¹ Amala säi gaso, ami sigi aligilo amea ödä du gaulolea ödä du eedolea helësëse amo gadola hamodeläla helësëla Foloea säsebe amo gadola made hamodeläla helësëi. ¹² I bäu gise gaalu, gögí mulo segeyo beselagalasebegi sege amogida ödä du negesilamu diamolö amo dofea made gabula helësëlahilä, dolö yafie ilia Finigisi moholö amoie ado afädë negei. Ili nilí Finigisi beselagalamolö walebelela bimolö moholöila helësëi. Gögí mulo segeyo beselagalasebegi ami negesimu diamolöla helësëi. Finigisi amoda Gilidi södüloie ödä agesua. Du negelo segea ami diëda eso digasido amoie fefeädimadilage dafädimadilage melëlo.

Du ödägi awäha nebegi fo edefade misi

¹³ Fo eso digasido amoie fefeädimadila holöbö geleäla maasebegi, dolö amolia hili helësëi amo gadola ga moholö dialeala helësëi. Amala helësëlahilä nelebo yöi igi aeanea hamoi amo dusugala neala gauia adalahilä, Gilidi segeie ödä agesuamadi afiai. ^{††14} Aso, afiaha dibegi heleia made fo geloi edefademaläde Gilidi södülomadila misi. Fo amoie ëida Ulagulo fo. ^{††15} Amalahilä du amo foea gaula näiadodimu bolosebegi iliada du obëgëdelä hamoi gasoda, obëgëmolöi made meli. Amasebegi hä foea du gaula mosäia fisigisi. ¹⁶ Fisigisila awäla södülo holöfalí, ëida Gaudaea fo holöfalí hagusebegi, niliada häualafalí du edefademia du holöfalí begela negei amo dusugala gaula misi. ¹⁷ Dusugala gaula maala du holöfalí amo gauia adala

† 27.9 Molö Made Nulo Segeyola säi amoda nafade hëmolöie odala ilo mala siiba daiala negei segeyo dilo amola helësëi. †† 27.13 Nelebo yöi igi aeanea hamoila säi amoda gomalä. Nelebo yöi igi aeanea hamolahilä ödä du made mosäia begela ödägi nea salelo. ‡ 27.14 Ulagulo foda eso fedasido amoie fefeädimadila mulo, muugi fo gadoi.

du edefade amodaia negesebegi, ilia du edefade hawa ëfë fisiga idogolahilä amo bäimäia fëdüla begela negei. Iliada du amo ödämu dibe amogi ödä dögöla digai made giäbigi ëi Sidisi amogi aligisiloea bedähalea ië balai amo haila negesebegi foeamu gaula asi. ¹⁸ Fole ödä bubolele dagabola maase amolea nilida edefade besu besui. Amasebegi, amo aiyo amogi ilia mi gäwila nelegei dudaia negei amo duhulugi hadia idodogosa nelo. ¹⁹ Amalahilä awäla segeyo naabo osodagi, ödä duugi negelo nelegei odoa, ëfëge balaige ige amo gadoi difolalo amoge hili naaboea neala ödägi hadia idodogoi. ²⁰ Segeyo yafiegi niliada eso, gasumilile made beala, fo edefademalä maahalea nilí neala besu besusamu nelo. Amasebegi nilia helësësalea, nilida samolö made gabu, baagomolö gabula helësëi.

²¹ Segeyo yafie ili molö made nasebegi, Foloea ili mogogi nowela nea sähalea, Dolö dilie, dilia nie ado nabala Gilidi made baagi galebeda, nafadela bedälasi-la hamoi amoda made beala, nelegei odoa made fisilabio. ²² Amaimo, walio na dilima gomalä sähawe. Dili bedäla made, obeägimalo. Mida, niligi afädë made baagomolö. Du wemu nafademolömelë. ²³ Gode neebe amoie ne neawe. Nada ië ëi gauia adaha aligilo. Gode amoie selesaia fii afädëa walio gasigi ne sebea maala nea ²⁴ sähalea, Folo, bedämabu. Dida awäla Sisaie siigi namolö galea. Amase, nabuö. Dolö dibalä ödä duugi sefolalebe goli sulubadelada made baagomolö Godea die naabogi gausila imelëla säsio. ²⁵ Ameada, dolö dilie, bedäla made, obeägimalo. Mida, na helësësalea, Godea ado nema säi amo gadola gausiala digamolöla helësësamelë. ²⁶ Gaso, foea nilí gaula awäla södülo afädëgi aligisimolö galeamelëla Foloea säi.

²⁷ Amaimo, segeyo silasi awäha nelolahilä gasisebegi, nilí ödä duhulu ëi Ödä Adiliagi foea gaula awähamu nelo. Gasi mogogi ödä du gaulo dolö amolia ödä agesu holöbö ga madei gabula helësëi. ²⁸ Amala helësëlahilä ilia ödä amo dofe bimolöie ëfë sedade amoie bidigi yöi afädë begelahilä ödägi fisiga idogoi. Fisiga idogoi amo nea adogola beahamelebe ödä dögöla digai dofei amo mida nabülasi biyidia gadoi meli. † Amala bealahilä holöfalí aliga galahilä bu elö fisiga idogola dofela beahamelebe ödä dofei amo mida nabülasi ohodoa gadoi meli. ††29 Amalahilä nilí awähalea igidaia aligisiloea bedälalahilä, ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi biyidia amoli du amoie gobegi begela sadia idogoi. ††† Amalahilä ilia sege yola eso neemäia Godema adosa nelo. ³⁰ Amaimo, ödä du gaulo amolia du digila äudulälalahilä du holöfalí fisiga idogola wäfalí sähaleada, Nelebo yöi igi aeanea hamoi odoa duie busamadila fisiga idogosamelëla säi.

³¹ Amalebe Foloea ami sigi aligilo amomage ami dolö amolimage sähalea, Ili du gowegi made aligiseda, dili

†† 27.28a Mida nabülasi biyidia amoda hësä gidälasi gadoi.

††† 27.28b Mida nabülasi ohodoa amoda hësä gödüläsi gadoi.

†††† 27.29 Abosolo 27.13 amogi gasumili nufi amo bimalo.

baagomolömelëla säi. ³² Amala sälebegi ami dolö amolia du edefadegi du holöfali begei amo damula sali. ³³ Haea gämolö hä ga madese amo gaalu, Folea dolö amoli molö muäiala ilima sähalea, Segeyo silasigi dili molö fodögila made naala memalä nelo. ³⁴ Walio dili molö muäiala sähamelë. Dili namolöie molö molö dilealea. Dilile busa hili afädë made besela digimolömelëla säi. ³⁵ Amala sälahilä Folea beledi afädë nealahilä ili sulubadela seba ami nea Godema nesegelelahilä dagabola naha nelo. ³⁶ Amala hamosebegi, sulubadela asigi gadaealahilä ilige molö mai. ³⁷ Ödä du amogi dolö sefolalo amoli gedolada hädali äudäie nabulasi gifalädaläie odoi gafeia sulo. ³⁸ Molö mai agulahilä, ilia ödä du amo hageamäia helebe guläia gadoi ëi widi dilo amo ödägi sadia idodogosa nelo.

Du dagabodasi

³⁹ Segeyo hosogasebe amo gaalu, ilia duhulu agesua beselagalaia amo bealahilä, sege abididula asusugai. Asusugalahlilä beahaleamelebe duhulu hedogola bose fula asi dibe amo bealahilä, ami awäla ödä du negeomolöi galëda, negemolöla helësëi. ⁴⁰ Amala helësëlahilä ilia nelebo yöi igi aeanea hamoi amoli ödägi ëfë amo damula sasali. Amala hamolahilä ödä du mogola mosäia adelo i ëfëa begela negei dilo amo fisigäi. Fisigalahilä foela ödä du gaula mosäia ilia duie busamadi balai afädë dilo amo gauia adogola negeilahilä, ili ödä agesu dibe ami beselagalamolöie awäha nelo. ⁴¹ Awäha nea ödä du amo ödä isogi bose giäbigila fedai dilo amogi udigi. Busa amo udigila aligisilahilä fogomolö uli dilo. Amala aligisi dibegi ödä bubolela edefade maasebe amea du gobe aba fedafusalea dagabodasila nafadei. ⁴² Amala hamosebegi, dolö galabaia negei amoli ödä agesua dasi afufula fisäla afialoea, ami dolö amolia ili sulubadela nufudadigimolöla helësëi. ⁴³ Ili amala helësësebegi ami sigi aligilo amea Folo e made nufuäiala helësëla ilima säla iahalea, Dilia helësëi amo gadola hamomabiola säi. Amala sälahilä ea sulubadelama sähalea, Ödä dasi aulo nefolalebe dilidale ödägi nila digala dasi afufula agesua mosalo. ⁴⁴ Odoa dilida i gäi amogi gaula, amase, odoa du nuli amogi gaula biila mola afufula mosalola säla i. Amala säi amo gadola hamolahilä niligi afädë made baagola hulu agesua dea negesa maadeimelë.

Folo e Malada södölogi nelo

28 Nili agesua hedabola beselagalalahilä, ami fii amolia sege ödä södölo amoie ëi Maladamelëla säla i. ² Udia dolö sege amogi fii amolia nili hedabola helësëla hido elöla ugila negei. Sege digahalea gögisebegi, ilia nulo gobelahilä nili sulubadelama hëgi huumolö mofiamalola säi. ³ Folea nulo gasa nidilahilä nulo gaamugi gobesebegi, nulo amogi baagolo nuba afädë nulo gaamua hëgisebegi doadigila fedala,

Foloie naabogi mihila begedigila gosai dilo. ⁴ Ami fii udia dolö amolia beahamelebe, Foloie naabogi nubaea mihila begedigila gosai dibe amo bealahilä hilidomu sähalea, Dolö goeada dofä dolö nufudala baagolo. Eda duhuluigi baagomolö halabai gaso, godea nafade hamolo amolima bidi obëgëla ilo amea e made namiäia amasebela säi. ⁵ Amasebegi Folea nuba amo folalela nulogi hadia galahlilä, eda made olola hedabi nelo. ⁶ Udia dolö amolia helësësalea, e galumolöledu ma, fodolo baagola digamolöledula helësëi. Amala helësëlahilä, ili sedademalä beaha nefolalebegi, emada nelebo afädë made hamose meli. Amasebegi ilia asigia oböla elö bedefala helësësalea, eda gode afädë gabula helësëi.

⁷ Sege afädë ili sebe amo gägägëla dilo amoda södölo amoie dafidilo ëi Bubuliasaie sege dilo. Dolö amea nili ea mosöa fimäia fu iasebegi segeyo ohodoagi ea nili hedabola sigi nelo. ⁸ Bubuliasaie eedo domalo hëgige gaisa sëge oloi dibegi, Folea e dibe ami awäla Godema adoi. Godema adolahilä ea ië naabo negesebegi oloi dilo amo wahilasi. ⁹ Amala hamosebegi, södölogi ami oloi difolalo amoli Folo nebea mafusebegi ili wahilasisi. ¹⁰ Nilima obeägila ilia hedabolafali hamoi. Amala hamolahilä hobeala nili ödä duugi äudulä hamosebegida ilia nelebo nili gumusui dibe amo gadoi i.

Folo awäla Olomo beselagalai

¹¹ Aube ohodoa ami nelolahilä, nili ödä du afädë Alegisädaliala misi dilo amogi fila afiai. Ödä du amo i bäu gilo segeyo amoli beselagalasebegi södölogi ami negesi dilo. Ödä du amoie busamadi malö äudä balagula ägüi amolele ausulubo ia hamola baala negei dilo. ¹² Afiala nili Silagusa beselagalalahilä, segeyo ohodoa ami nelo. ¹³ Silagusa amila awäla giso Ilegiuma beselagalai. Segeyo afädë ami nelolahilä, fo eso digasido amoie efeädimadila maasebegi, nili afiala gasila didiga digila awalahilä amo aiyo amogi awäla Budeoli beselagalai. ¹⁴ Beselagalalahilä ami nedoo odoa nefolalebe amoli beagolelahilä, ilia nilima segeyo gifalädalä namolömelëla säi. Ami nelolahilä nili Olomo molö afiai. ¹⁵ Afiha dibegi nedoolali Olomo ami nefolalo amolia nili maahala säi amo nabalahlilä, ilia nili idiafa gausiamolö maala odoa Abiasa magäia gaamugi gausialahlilä, odoada hele filo mosö ohodoa nebea ami gausiai. Folea ili maasebe amo beala Godema nesegelelahilä, ië iso asigi delësi.

¹⁶ Nili Olomo beselagalasebegi gamane ilia, ami dolö afädëa idihë neëgi, Folo mosö afädëgi hido namolöi galeala säi.

† 28.11 Malö äudä balagula ägüila säi amoda, wäfali gode Susa amoie dolö malö äudäela säi.

Foloea Olomo nea Yesuie mala säla i

¹⁷ Segeyo ohodoa nelolahilä, Foloea Yu udia dolö nefolalo amolile dafidilo nefolalo amoli misiäia wei.

Maala gegeedosebegi Foloea ilima sähalea, Nedoola dilie, nili fii amolimage, nilile mäuie mala amomage na nafade afädë made hamoi nebegi, ne Yalusaleme ami nafodolahilä, Olomo dolö nefolalebe amolile naabogi gausimelë. ¹⁸ Iliä gudilahilä ne nufudala baagomolö amoie mi fädäla made beasebegi, fisigämolöla helësëi.

¹⁹ Amala helësësebegi, Yu dolö amolia amamabiola säsebegi, idi elö maade gabugi na beaha aligilo Gini Sisaeamu nie gudi nabuäiala säi. Amai gasoda, na ne fii amolima nafadela hamoila sämolöda helësëla made nelo. ²⁰ Mi amoie na dili siia beala ado sämolöie dili misiäia weimelë. Isilale ilia asigia sisiläfüsa neebe amoie igi ëfë gowe ne begela negei neawela säi. †

²¹ Amala säsebegi, ilia ema sähalea, Yudia amila dia hamoi amoie beba nilima made dädëla iäsi. Nilile nedoo misi amoliage ado made säi. Dia nafade hamoilage made säla imelë. ²² Dia helësëi amo nilia nabalöila helësësebe. Mida, sege sulubadelagi sosogo gowe nafade neala sälo amo nilia dawadigi neamelëla säi. ²³ Amala sälahilä ilia ema segeyo naabo negesebegi, ili yafie Folo nebea mosöa ami mofiala gegedoi. Gegedosebegi Foloea yosefalä nowela Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie ado säla iahalea mi awala iaha nebegimu së gai. Ea Mosese nebegi Ado säla negei amo gadolage, amase, Godeie bea sälo nefolalo amolia bea säla negei amo gadolage säla iahalea Yesuie säi amo dofä gabula helësëmäia säla iahamu

† 28.20 Abosolo 23.6, 24.21, 26.6 amoli bimalo.

nelo. ²⁴ Amala säla iasebegi, dolö odoaeada ea ado säsebe amo dofä gabula helësëi. Amase, odoaeada dofä gabulada made helësëi. ²⁵ Amala hamolahilä ili hilimu asigi afädë made negela afiai. Dafidida, Foloea ado afädë wagala sähalea, Godeie Gesamia bea sälo Aisaeama aligila dilile mäuma mogola säi gabu. ²⁶ Ea sähalea,

Udia dolö amoli neebea awäla ilima sähalea, Dilia nabahamu nea gasoda, fädäla made helësëmolömelë. Dilia beahamu nea gasoda, galone gowe gabula made beagolemömelë. ²⁷ Amoie mida, udia dolö amolile asigi dofogai nea. Ili gëhe gai gadoia hedabola made nabelo nea. Ilile siige dofogai nea. Iliä siia beala, gëhea nabala, asigia helësëla besusa galebeda, amoda na ili wahilasilabiola sämalola Aisaeaea säi.

Aisaea 6.9,10

²⁸ Amai ameada gowe helësëmalo. Godeie damula mohlö ado mala amoda udia dolö fii elö amolima fisiga gaila helësëmalo. Iliä nabalömelëla Foloea säla wagai. ††

³⁰ Foloea mosö e adi amoie bidi ialahilä ami gäheo i äudä nelo. Ami nea udia dolö sulubadela e neebea mofusebe amoli obeägila gauia idala nelo. ³¹ Ea Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoiege säla iäla, amase, Dafidilo Geloi Yesu Gelesoie malage säla olelesa nelo. Bedäla made gelola säla olelesa nebegi, afädëa ema olelemabiola made säi. Hä amo.

†† 28.28-29 Dawadigi dolö odoaea helësësaleada ado odoage amogi dialeala helësëi. Ado amoda gomalä. [29 Foloea ado säsebegi, Yu dolö amolia awäha nea hilimu mihaläla gëgëla afiai.]

Age Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba gowe dëdëla ï.

Dimodiie emeda Yu udia salea, eda Geleso sosogo sulo. Ìe eedoda Giligi dolö nelo. Dimodi eda Geleso sosogo, asigi hedabi negei. Bolobinisi Galesiaie gaamu Ilisidala ami nebegi, Foloea beagolelahilä, Ado Mala Hedabi säla daidola moholöie, ea Dimodima, Ne ugila negemolö awähadula säi (Abosolo 16.1-3). Awälahilä, hobeala Foloea Dimodima sähalea, Udia dolö Godea wela ifosisi Ebesa gaamugi nefolalebe amoli ugila negesalea, ilibalä ami namialola säi.

Folea Dimodima beba gowe dëdëla ïasi amoda, ado geloi edefade ohodoaie dëdëla ïasi.

Ageda, Godeie mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo nefolalebe amea, Geleso sosogo nefolalebe amoli dahila neloea, idihë namialola säi.

Ageduda, udia dolö Godea wela ifosisi amolia gomalä hamosa namolö dialealage, amase, udia dolö sigi alig-ileoa gowe gadola hamomolö dialealage säla ï.

Osodada, Foloea Dimodima sähalea, Dimodi, di Geleso Yesuie hamoi hamolasilo dolö hedabi namolöie, gowe gadoi namolö dialealage, Geleso sosogo sege elö elölagila nefolalebe amoli, dia beaha namiäia gelolasiloie hamoi ï amo, hedabolafali beaha nea, hamosa namialola säla wagai.

1 Neda Folo, Geleso Yesuie abosolo neawe. Nilile damula aulo Godeage, nilia asigia sisiläfüsa namolö mi neebe Geleso Yesu amea, ne abosolo namialai neawe.

² Dimodie, na dima beba gowe dëdëla ïasisago. Dia asigi afädë negei ameadada, dida dofä nie malöfali gadoi neagomelë.

Nado Godemadilage, nilile Dafidilo Geloi Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamiäia hamesa neawe.

Godeie mala dofä dibe amo gadola made olelesa neebe amo fädäla beaha namialola säi amo

³ Bolobinisi Masedonia moholö awähalea, na dima gelola säi amo gadola, Ebesa gaamugi ami namialo. Dolö odoaea mala elöi olelesa neebe amoda, dia ilima olelemabiola sämolöiege, ⁴ amase, ilia siiba sedalu amomu säla olögöloge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei amomu dusugala säloge, fisimalola säla ïmolöiege, ami namiäia hamesamelë. Ado amo gadoi säsebe ameadada, udia dolöea Godeie hamoi hamomäia ugila negelo mademelë. Ameadada udia dolö gëgëlasilo. Asigi afädë negelahilä, udia dolöea ïe hamoi hamolomelë. ⁵ Dima sämalasebeweie mida gowe. Gelesoie udia dolöea odoa boba hamomäiaie säha. Iso asigi gähe namolöge, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëmolöge, Godema asigi afädë dofä negela namolöge, mala amolimadilada boba hamolo amo mulomelë. ⁶ Udia dolö odoaea mala amoli fisilahilä, asiala besula, ado mi maade amogi gagaola nawesa

neamelë. ⁷ Iliä Godeie mala säla negei amoie säla olelelo namolö hamesalea gaso, ilia olelesaleage, amase, dofä amalamelëla gelola sähaleage, mi gomalä gabula hili helësëlo made neamelë.

⁸ Nilia helësësalea, afädëa Godeie mala amo mogola oleleseda, mala amoda hedabila helësësa nea. ⁹ Nilia elö helësësaleada, mala hamomolö amole, made hamomolö amole säla negelo amoda, udia dolö asigi mogoi nefolalebe amolile säla negelo mademelëla helësësa. Amoda udia dolö goweli gadoie säla negeila helësësamelë. Udia dolöea mala damuloge, ado made nabala hamologe, Gode made helësëloge, nafade hamologe, Godeie mala made nabeloge, nagadaia malamu helësëloge, eedole emele baagomäia nufideloge, udia dolö odoa baagomäia nufideloge, ¹⁰ udia dolö fa neloge, dolöea hilimu Sodomoma mala hamologe, Yosebe gaula asi amo gadola udia dolö neala gaula auloge, [†] wäfalä säloge, gudisalea wäfalä gomalä melimelëla säloge. Amase, mala nafade odoa hamola mala dofä säi amo damulo nefolalebe amolile hamomolö amole, made hamomolö amole säla negei dialea. ¹¹ Mala dofä säi amoda Ado Mala Hedabi Godea na olelemäia ï amogi dialea. Gode yo digalo hido elöi neebe amoda Ado Mala Hedabi amea olesa. Udia dolöea ïe ei gauia adamolö dialea.

[†] Mi Gäwi 37.12-36 bimalo.

Gelesoea ne bobasëi amo helësëlahilä, nesegeasa neamelëla säi amo

¹² Geleso Yesu nilile Dafidilo Geloia nema geloi i amo-gi nesegeasa neawe. Mida, ea na dofea hamomolöi neebela helësëlahilä, ie hamoi hamolasimäia ne memelela ifosi amogi. ¹³ Dafidida na e gagadeloge, ie udia dolö neala sëlasinge, ado nafadela säloge nelomelë. Gaso, Dafidilo Geloia ne bobasëi gabio. Mida, amala hamoi amo hamosalea, na Geleso Yesuma asigi afädë negela made nea, nafade hamosala helësëla made fuduia hamosa nelomelë. ¹⁴ Nilile Dafidilo Geloie bobasëlo amo nema nobala adugalasio. Ema asigi afädë negeloge, odo boba hamologe, Geleso Yesuma dibe amoleda nema iasio.

¹⁵ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Geleso Yesu e nafade hamolo nefolalebe amoli damula moholöie nagadaia digai nelo. Ado amoda dofä gabula helësëmolö dialea. Nafade hamolo amolile dafidiloda nemelë. ¹⁶ Amala hamosa nebegi, ea ne bobasëi amoie mida gomalä gabio. Eda aabela habobalo made amo olemolöie, Geleso Yesuea nafade hamolo amolile dafidilo ne bobasëi. Amase, udia dolöea hobeä, ema asigi afädë negelahilä, namolöi namolö gaula nefolamolö amolia ne beala, hi ea ilimage amo gadola wäla bobasëmolö gabula helësëmäiaie. ¹⁷ Hä, eda beaha aligilo Gini namolöi neebe amoge, baagolo madege, bimolöi madege, hi emu Gode nebegi, nilia eda ilibiala säla, ie ei gauia adamolö amo diamolöi diamolö galea. Amala hamomäiamelë.

Dimodi dia nafadebalä gelola nudusa namialola säi amo

¹⁸ Nie malö Dimodie, dafidi di helësëla bea säla negei dibe amo gadola, dia hamomäiaie sähago. Asigi afädë negei go amo wälasimu nea, iso asigia Godeie siigi dofeala helësëlahilä, gelola nudusa namialo. Odoaea ilile iso asigia Godeie siigi dofea madela helësëlahilä gaso, neadigila auaula aligila, ödä du igigi dusudasila fisilo amo gadola, ilile asigi afädë negei amo neala nafadesa maadeimelë. ²⁰ Amala hamosa nelo amoligi dolö äudäda, Haimelëasale Alegsädale neamelë. Elea hobeala Gode made gagademolö helësëmäia, na dolö äudä amole mugabe Saidaniie naabogi gausimelë.

Godema adomolö mala säi amo

2 Hä, ado edefade afädë hamomäia hamesebe amo dafidi säla iahago. Udia dolöea Godema adosaleada, udia dolö sulubadela helësëla sämolöge, imola ëdëgëmolöge, hili ilige odoage ugila negemäia sämolöge, nesegeage, adomolö dialea. ² Iliä, aso, ema nabala ugila negemäia adosaleada, beaha aligilo gini neebe amolige, sigi aligilo neebe amoli sulubadelage

ugila negemäia adomolö dialea. Mida, nilia Godema helësëmolö dibe amo gadola helësëlahilä, mala mogoi hamosa nea, dofeala aumala namolöge, daluloge gaula namiäiaie. ³ Ado amo gadoi sämolö amoda hedabi. Ameada, nilile damula aulo Gode obeägilasilomelë. ⁴ Eada udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäiaie, ado dofä amo dawadigila namiäiaie hamesa nea. ⁵ Amala säi amoie mida, Gode afädëfalimu nea. Amase, dolö afädëfaliamu Godele udia dolöle segela sälo mogogi nea. Dolö amoda Geleso Yesu emelë. ⁶ Ea udia dolö sulubadela sigi obëgësa maademolöie, ea hile namolö amo fisiga gai. Amala hamoi ameada, Godea udia dolö sulubadela damula moholö hamela olemolö helësëla, segeyo daiala negeigifalï amo olei. ⁷ Mi amoie, ne abosologe, ado uuala säla iloge namiäia, Dafidiloea ne memelela ifosi gabio. Fii odoama Godeie mala dofä amo säla olelelo namiäia, ne memelela ifosi amo neawe. Na ado säseweda wäfalï made, dofä gelola sähamelë.

⁸ Dili sege sulubadela gedosegida, dolöea Godema adomäia hamesa neawe. Dolö amo hili ili nafolala Godema odala iala nea, mihaläla gëgëla made nea, ilile naabo gauia adala, Godema adomolö dialea.

Udiaea hamomolö mala dibe amo

⁹ Amo gadolamu, elö hamese amoda gomalä. Udiaea gugusäla bimäia made, faguloge nelebo gäsebe amoge hedabola gämolö galea. Busa hili momadolöge, nelebo goloea hamoi difolalebe ameage, amase, bageie isogi momadolo hedabi helebe näia gadoi amea domalo momadolöge, fagulo hedabifalï bidi edefadea niige, gämolöi mademelë. ¹⁰ Iliada hamoi hedabi hamolo amo momadola gämolöi galea. Geleso sosogo neala sälo udia amolia momado gämolö dofeada amomelë. ¹¹ Udiaea adola made, dofä nagadaiala salea, Godeie ado mala nabolö dialea.

¹² Na ado säsebe amoda gowe. Udiaea dolöma ado mala säla olelemäiaie, sigi aligimäiaie, namialamolöi mademelë. Iliada adola made, nabaha samolö galea.

¹³ Amoie mida, Godea dafidi Adamadale hamolahilä, hobealada Iba hamoi. ¹⁴ Amase, elöda, Adama dahila nii made. Udia dahila nealahilä, ea nafade hamoi.

¹⁵ Amai gaso, udiaea malö ägüsaleda, Godema asigi afädë negeimu saleage, boba hamolamu saleage, mala mogoi hamolamu saleage, gugusäla bimäia made hamola fiseda, Godea ili damula moholömelë.

Udia dolö Godea wela ifosisi amoli sigi aligilo amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

3 Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe. Afädëä udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli sigi aligilo namolöila helësësa nea galëda, eada hamoi hedabi hamesa neamelë. ² Amai gabugi, sigi aligilo dolö amoda asigi mogoi, odoaea ea asiala hamosebela made säloea namolö dialea.

Amase, udia afädë goaeage, † nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamoloeage, asigi sigi aligiloage, mala mogoi hamoloeage, udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, säla olelemolö dawadigilo gauiage, namolö dialea. ³ Gagaomolöie gagaolo ödä edefade made nulöeage, nudumolöie fodolofali abadigila made, udia dolö hedabola helësëla hame negeloeage, made gëgëloeage, amase, muni gesami made auloage, namolö dialea. ⁴ Hile udiale malöle hedabola sigi aligiloage, ea ado säsebe amo hile malöla ilia hedabola nabeloeage, namolö dialea. ⁵ Afädëa ie udiale malöle hedabola made sigi aligiseda, eada udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli abeahäla sigi namolödu. ⁶ E Geleso sosogo waliomu neloeada namolöi mademelë. Ea gugusäla bimäia hamosa neëgi, Godea mugabe busabalä gudi amo gadola, dolö amobaläge amala hamoloeamelë. ⁷ Udia dolö segea nefolalebe amolia dolö goda asigi mogoi neala sälo amea namolö dialea. Mida, ilia e gagadese-gi, e mugabe busaie gei dibeami fädäloeamelë.

Digono dolö amolida gowe gadoia namolö dialeala säi amo

⁸ Amo gadola wäla, digono dolö ili asigi mogoimu nea, ado äudä sälo madea namolö dialea. Wani ödä edefade made nulöeage, muni aba adogola made neloeage, ⁹ iso asigi gagadelai nea, Godeie ado dofä säi dibe amo gaula mogosamu aligiloage, namolö dialea. ¹⁰ Iliä abilia hamosebelela bimolöie, dafidi fedogola bealahilä, ilima nemola sämolö made galëda, ilia digono hamoi hamomolö dialea.

¹¹ Amo gadola wäla, ilile udiage †† asigi mogoimu nea, baagido made säloge, nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamologe, mala hamosebe amo sulubadela mogoimu hamosa namolö dialea.

¹² Digono dolö udia afädë goaea namolö dialea. ‡ Ie malöge, ie mosöa aligiloge hedabola sigi aligimolö dialea. ¹³ Digono dolö nefolalebe amoliada, hamoi hedabi hamosebe amo udia dolöea bealahilä, dolö amolida asigi mogoi neala säsegida, ilia, bedäla made, Yesuma asigi afädë negemäia gelola säla olelemolömelë.

Godeie ado mala mi dibe amoda edefademalämelëla säi amo

¹⁴ Na beba gowe dëdësaleda, di neebee gui hä, fodolofali moholöla helësësa neawe. ¹⁵ Dëdëla iäseweie mida, ne hä di neebee fodolo made maaseda, beba gowe nidelahilä, dia udia dolö Godeie mosöa nefolalebe amolia mala gomalä hamomolö dibela

† Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi. †† 3.11 Dawadigi odoaea helësësaleda, Giligi adoea damo gowegi dëdëida, digono udiäie säila helësëi. Odoaea helësësaleda, Giligi ado amoda, digonosi udiäie säila helësëi. ‡ 3.12 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

dawadigimolömelë. Godeie mosöla säsebe amoda, Gode namolöi neebee wela ifosisi amoli nefolaleamelë. Ea wela ifosisi amolida igau gadoige, bagifufu gadoige, ado dofä amo ila neëgi nefolaleamelë. ¹⁶ Godeie ado mi dafidi ulufadigila made, negesi dilo. Amoda geloi edefade gelola dibe amo afädëa iso gäwi made gabula sämolöi mademelë.

Eda dolö domalola ulufala digai.

Godeie Gesamia e mogoifali neamelëla olei.

Selesaia fiia e meli.

Ie ado mala fii odoama säla i.

Udia dolö sege elö elölagi nefolalo amolia ema asigi afädë negei.

E selesaia mosöa yo digalo dibeami fedalasilimelë.

Dolöea mala dofä dibe amo gadola made säla olelelo neala säi amo

⁴ Godeie Gesamia ulufadigila fädäla sähalea, hobeami udia dolö odoaea Godeie mala digila moholömelë. Digila awalahilä, ilia dahila nelo mugabege, mugabeie mala säla oleleloge nabala bögëla moholömelë. ² Asigi fea negela wäfalä sälo amolia mala amo gadoi säla olelelomele. Nuloea gobei baho dibeami badililo amo gadola, ilile asigi badili nea. ³ Dolö amo gadoi amolia säla olelesaleda, dolöea udia nimabiolage, molö odo made mualolage, säla olelelo nea. Godea udia dolöea nesegelahlilä molö muäia hamoi amoda ilia muabiola sälo. Ado dofä amo dawadigi asigi afädë negei nefolalebe amoliada molö dialea. ⁴ Nelebo sulubadela Godea hedabimu hamoi dibe amoligida afädë fisimolöi mademelë. Nilä Godeima nesegelahlilä nimolö dialea. ⁵ Mida, Godea ado säla negei ameage, amase, nilä ema adose ameage, Godea amoda hedabi gabula sämolömelë.

Dimodi dida Gelesoie hamoi hamolo hedabi gowe gadoi namolö galeala säi amo

⁶ Dia ado amoli didoolalima säla iälahlilä, Godeie ado mala dofä säla negei dibe amoge, mala hedabola säla olelei amo gaula mogosa neebee goge, gesami gelomäiaie molö amo dia nahamu aligiseda, Geleso Yesuie hamoi hamolo hedabi di namolömelë. ⁷ Dia fädäi nagadaiaie sibalo galone made amoli baagi iäla auaula neada, asigi gelomäia Godea säi dibe amomu bögëla hamosa namialo. ⁸ Domalo gelomäia oodo bibila hamoseda, amoda holöbö ugila negemolö gaso, asigi gelomäia Godeie ado oodo bibisa aligiseda, amoda nelebo sulubadela hamose amo ugila negemolö. Walio neebeweiege, hobeami namolöi namolö amoiege, ugila negemolömelë. ⁹ Ado dofäfali nilia nabaha maadei dibe amoda amo. ¹⁰ Ado amo helësëlahilä, nilia hamoi baagi sëi edefade hamosamu neebewemelë. Mida, nilia Gode namolöi neebee amoma asigia sisiläfusa nea. Eada udia dolö sulubadelaie damula

aulo nea. Ea amala hamolo neada, ema dofä asigi afädë negei neebe amoli hä, damula aulo nea.

¹¹ Dia udia dolöma mala amoli säla olelesaleada, hamomalola gelola säla ïaha namialo. ¹² Udia dolöea di gafodo gähe gabula bealahilä, di memalä gadoi hamolea, dia ado sämolöge, mala hamomolöge, bo-ba hamomolöge, asigi afädë negela neebe goge, asigi gagadelai namolöge, Geleso sosogo nefolalebe amolia di bealahilä, ilige di neebe go gadoi namiäia namialo.

¹³ Ne misiäia beaha neada, Godeïe bebagi ado säla dödëla negei dibe amo udia dolöea nabuäia nidelahilä, mala amo säla ïadigi, säla oleleladigisa namialo.

¹⁴ Dolö dafidi nelo nefolalo amolia dima naabo nege-sisololo amo gala, afädëa bea säi ameada, Gesamië galu dima ï amo gaula nebegoda fisimabio.

¹⁵ Udia dolö sulubadelaea mala amoli dima bause-bego bimäia, dia mala amoli oodo beala hamosa namolöie, dihödi gelolahilä hamosa namialo. ¹⁶ Dihidige, amase, dia mala olelesebegoge, hedabola idihë namialo. Fisila made, amala gelola hamosa aligiseda, dihidige, dia mala olesegi nabaha neebe amolige damula aulo gaula namolömelë.

Dimodima udia dolö ili hile sosogofalï gadoi namialoi amo

5 Dia ëdëdëi sefolalebe amolima nemola sämbabio. Die diadoma sälo amo gadola wäla, ado geleä säla hamogimalo. Dolö geloi nefolalebe amolimage, dihöle didooma sälo amo gadola wäla sämalo. ² Udia sesalebe sefolalebe amolimage, dihöle diemema hamolo amo gadola wäla hamomalo. Udia geloi sefolalebe amolimage, dihöle dialifima hamolo amo gadola wäla, asigi gagadelaimu nea hamomalo.

Udia didalo sigi namolö malage, udia didaloea hamomolö malage dibe amo

³ Udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalï seëda, amo hedabola helësëla ugila negemolö dialea.

⁴ Udia didalo amoïe malöge, amase, yayege seëda, ilia Godeïe mala mogola gaula neebe amo, ilile mosöa aligilo amolima olela, ilile mäuea ili ugila negei amo helësëla, bu ilige ugila negela obëgëmolö dialea. Ilile hamoi edefade hamomolö amea, hamoi odoa baagila asi dialeala helësëmäia dia säla ïmalo. Mala amo gadola hamosa nefolalebe ameada, Gode neala obeägilasilomelë. ⁵ Udia didalo e ugila negelo afädë maade, hïdofalï sebe amea Godema asigia sisiläfüsa salea, yoba gasigige ema adosalea, ugila negemalola adosamu aligilo salea. ⁶ Udia didalo odoaea domaloïemu hamela mi hamosa salea galëda, ili salea gaso, baagoi gadoi salea. ⁷ Ili asigi mogoi nea, odoaea ilia asiala hamosebela made sämäia, mala dima säi amo gadola Geleso sosogo ilima säla ïmalo. ⁸ Afädëa e sosogofalige, e sosogo odoage beala made ugila negeseda, ea Godeïe mala säla negei dibe amoma

baagi ïala, Gode made helësëlo nefolalebe amoli gadoi made, eda nafadefalï nafade nea.

⁹ Udia didalo ilile ëi bebagi dödëla negei dibe gogida, udia didalo odoa gäheo i nabülasi gafeia made baagi sefolalebe amolile ëi gegedomabio. [†] E dafidi dolö afädëmamu fila asi amoge, ^{††10} ugila negelo udia amo saleala säloge, sulo. Amala hamolo salea, malö hedabola sigi aligiloge, näiadodi fii odoa ïe mosöa misialaloge, amase, Geleso sosogoïe emo nigime hëloge, [‡] udia dolö yöi gaula neebe amoli ugila negeloge, mala hedabi elö elöla hamologe, sulo. Udia didaloea mala amo gadoi hamosa filo sefolalebe amolile ëimu dödëla negemolö dialea.

¹¹ Udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolile ëida dödëmbabio. Ili domaloïe hamolea Gelesoma baagi ïala, dolö elö moholö helësëmolö. ¹² Ili amala hamola dafidi säla negei amo damuseda, gudimolö dië melëloea. ¹³ Amase elöda, bobogolo mala amo ilima bäula, ilia segeyo hili ili namolö amo yogobodila, udia dolö odoaea mosöa fifii nawelo. Amomu made, ado gaula nawela baagido sämolöge, udia dolö ëi säla hololöla, ado sämolöi made dibe amo säsäla nawesa aligilo. ¹⁴ Hä, na helësësaleada, udia didalo gäheo i nabülasi gafeia made baagila asi sefolalebe amolida dolö elö fila awälahilä, malö ägüla hilile mosöa hamoi hedabola beaha namiäia helësësamelë. Amala hamoseda, ado nii neebe amea gagademolö fu made bimolömelë. ¹⁵ Mida, odoaea idi mogoi amo fisila, mugabe Saidani bëgëla aulo salea.

¹⁶ Geleso sosogo udia afädë sebe amoïe sosogo didalo odoa seëda, udia dolö Godea wela ifosi nefolalebe amoli made yömäia, udia amo sosogo amohï ugila negemolö dialea. Amala hamoseda, udia dolö Godea wela ifosi amoliada udia didalo ugila negelo afädë maade, hïdofalï sefolalebe amoli ugila negemolöi galea.

Dafidi nelo nefolalebe amoli sigi namolö mala dibe amo

¹⁷ Dolö dafidi nelo nefolalebe amoliada udia dolö hedabola sigi neëda, ili hedabola helësëla bidi hedabi ïmolö dialea. Mala säla ïadigi, säla oleleladigilo amolida dofä amamolö dialea. ¹⁸ Mida, eladi gadoi damula negei amo iso hedefala didigafumäia, sugua gao emoea emosala aligi mosäia sigi neada, sugua gaoea made muäia ïe nafi neegimolöi mademelëla säla dödëla negei dialea. ^{††} Ado elö säla dödëla negei dibe amoda gowe. Hamoi hamolo neebe amogalida, bidi ïmolö dialeamelëla säla dödëla negei dialea.

[†] 5.9a Edoie ilile ëi dödëidu, nilia fädäla dawa made gaso, dawadigi odoaea helësësaleada, udia didalo odoa amolia säla nege-salea, ilida dolö made fila, Godeïe hamoi hamosamu namolöla säla negesebegi, Geleso sosogo iliada amala sälo amolile ëi dödëlahilä, amoli sigi aligila molö nelebo ugila negela ïaha aligilola helësëi.

^{††} 5.9b Dolö afädëmamu fila asila säi amoïe mida, dolö elö fa neloda, made dödëmolö dialeala säi. [‡] 5.10 Yone 13.1-17 bimalo.

^{‡†} 5.18a Mala Bu Eegei 25.4 bimalo.

¹⁹ Afädëa sähalea, Dolö dafidi nelo ebedaea nafade afädë hamoimelëla säseada, nabuabio. Äudäeage ohodoaeage, hamosa neebe melimelëla säseada, nabualo. ²⁰ Asiala hamolo amo udia dolöie siigi ifosilahilä, ilia nabala bedämäia, dolö amoma nemomalo. ²¹ Godeiege, Yesuiege, selesaia fii memelei nefolalebe amolilege siigi nea, dima mogolasila gomalä sähago. Hamomäia na dädëla i amoli hamosaleada, udia dolö odoa dia hame negelo neebe amolibalä obeägisalea, odoamada auaula made, sulubadelama afädëdilamu hamomalo.

Dimodi dia mala hamosa nebegoda dihidi idihë nea hamosa namialola säi amo

²² Dia hä fodolofali aabela afädëma naabo negesimabio. Odoaea nafade hamoi amo dima asiala baaloea. Dida asigi gagadelai namialo.

²³ Di iso olo ololosamu aligise ameadä, ödä hïdomu muabio, wani ödä holöfalï nadigisa namialo. ††

²⁴ Dolö odoaea nafade hamosebe amoda ulufa nege-lahilä, nafade hamoi amo udia dolö sulubadelaea dawadigilahilä fodolofali gudilo. Odoaea nafade hamosebe amoda hobeafali ulufadigilo. ²⁵ Amo gadola wäla, odoaea hedabi hamosebe amoda, aabela ulufadigilomelë. Amase, hedabi hamoi ulufala made hamoi dibe amoge, musügä negela namolöi mademelë.

Hamoi hamolasilo nefolalebe amolia mala hedabola hamomolö dibe amo

6 Beaha aligilo nefolalebe amolia Godeie ëimage, ië ado malamage, ado nafadela made sämäiaie, hamoi hamolasiloma i damui muugia negela begei gadoi nefolalebe amolida, ilile beaha aligilo neebe amo hawa nea, dofä hedabola helësëlahilä, ea hamomalola säsebe amo gadola nabala hamomolö dialea. ‡ Hamoi hamolasilo ilile beaha aligilo amo Geleso sosogo neëda, ilia helësësalea, nïe beaha aligiloda hä, nedoofali neawedalahilä, holöbö memalä gadoi hamola helësëmolöi mademelë. Iliä ugila negesebe amo Geleso sosogo neebe ameadä, ilia e boba hamosebe ameage, ië ado nabala hamoi gelola hamomolö dialea.

Mala elöi säla olelemolöge, muni boba hamomolöge dibe amo

Dia mala amoli udia dolöma säla oleleladigi, gelola säla iädigisa namialo. ³ Afädëa nilile Dafidilo Geloï Yesu Gelesoie ado mala dofä säla negei dibe amo fisila, mala hedabi amo mogola gaula säla olelela made, mala elöi oleleseda, ⁴ dolö amoda asigi maade nea,

† 5.18b Madiu 10.10ge, Ulugu 10.7ge bimalo. †† Wani ödä mualai amoie mida, e oloi amo ugila negemäiaie. ‡ 6.1 I damui muugia negela begeila säi amo gadoida, sugua gaoea nelebo afädë gaula dusugamäia, i damui muugia negela begelola säi.

gugusäla bimäia hamosa neamelë. Asigi nafade negela nea, ado yafie gaalu dagabola gëgëmolöge, ado eloalola nudumolöge hamelo. Amala hahamola awälahilä, mudiamolöge, udia dolö moge mogela gëgëmolöge, adoea mihsadiala sämolöge, odoama asigi nafade negela sämolöge, ⁵ dolö asigi nafade negei hilimu gëgësamu aligimolöge, mala amoli gadoi baulo. Ado dofä amo dolö amo gadoimada maademelë. Iliä helësësaleada, Godeie malaeadä ili nelegei negelo dafidilo hamolasimolö gabula helësëlo.

⁶ Amai gaso, afädëa Godeie mala gaula mogosa nea, Godea ema i negei dibe amo gadoida dofeala helësëseada, dofä nelegei negelo dafidiloda amomelë.

⁷ Mida, nilile nemea nili neegela ägüsolo amo gala, afädë made gaula misi. Amase, nili nagadaia wila awä-solo amo galage, afädë made gaula moholö.

⁸ Amamolö gabugi, domalogi salugamolöge, molö molöge galëeda, neda hä dofeada amola helësëdelä.

⁹ Amaimo, nagadaia nelegei muni yafie negemolöila helësëlo neebe amoli fedogola beasegige, gei dibe amige, asigi made gäwila nafadelasilo yafie hamel-ogige digalomelë. Hamelo amoli gadoiada udia dolö neala nafadelasilo. ¹⁰ Mida, muni boba hamolo dibe ameadä, nafade elö elöla dibe amo sulubadelaie mi dialea. Udia dolö odoaea muni gelola hamelahilä, dafidi Godema asigi afädë negei amo digila asiala asimelë. Amala hamoi ameadä, ilile isogi gäwila doa salimu nea, hili ili së edefade nahamu neamelë.

Namolöi namolö gelola gaula namolö dibe amo

¹¹ Amai gaso, Godeie dolöo, dihidi mala amoli gadoi dibeamadila fisäla mosalo. Amala hamosa nea, bua gaula bëgëla hamomolöda goweli. Asigi mogoi namolöge, mala mogoi hamosa namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, yöi diëgi, dofea, aso madela namolöge, odoabalä hame negela namolöge, mala amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ¹² Nudusalea gelola nudulo amo gadola, Gelesoma asigi afädë negela nea, gelola nudusa namialo. Dia udia dolö yafiea nabuäia, Godema asigi afädë negei neawela fädäla säla ulufadigisolö amo gala, Godea namolöi namolö amo gaula namiäia imolöie di weigomelë. Dia namolöi namolö amo gaula fëdöla namialo. ¹³ Sulubadelagali namolö ilo Gode neebe amoie siigige, Geleso Yesuea Bödiasa Bailadima säla ulufadigisalea, ado dofä fädäla säi amoie siigige, dia afädë hamomäia gelola säla iäsebe amoda gowe. ¹⁴ Dima hamomalai amo afädë damula madege, amase, sälage baala made, odoaea dia asiala hamosebela säloeage, hamosa neëgi wäla, Dafidilo Geloï Yesu Geleso ulufadigimolö segeyo amo beselagalämäia, amala hamosa namialo. ¹⁵ Godea segeyo hi daiala negei amo gausiala digasolo amo gala, Geleso e ulufadigimolömelë.

Gode eda obeägilo mi nea, hī emu Beaha Aligilo neamelë.

Eda gini sulubadela neebe amoïe Ginige, amase, dafidilo sulubadela neebe amoïe Dafidilo Geloige e nea.

¹⁶ Gode hī emuda made baagolo nea.

Eda yo digalo edefade dibeami nea.

Afädëa yo digalo dibeami ga madela aligimolöi mademelë.

Afädëa e siia meli made nelo amo, siia bimolöi made nea.

Ïe ëi gauia adamolöige, e geloi neamu neala sämolöige, Gode hilemu dialea.

Amala hamomäiamelë.

Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima asigi afädë negemäia säla i dibe amo

¹⁷ Nagadaia nelegei yafie negei nefolalebe amolima ado goweli gelola säla imalo. Gugusäla bimäia, nagadaia nelegei gäalimulo difolalebe amoligi asigia sisiläfüla made, Godemamu asigia sisiläfümalamalo. Godeada gëla made, nilia obeägimäia nelebo sulubadela hedabimu iaha maadelo nea. ¹⁸ Ilima hamoi

hedabi yafie hamomolöge, ugila negemolöge, nelegei gëla made odoagali sogomolöge, amo gadola hamosa namialola säla imalo. ¹⁹ Ili amo gadola hamoseda, nelegei hedabi gafedela negela, hili ili hobea namolö amoïe igau gadoi hamogila negemolö. Ameada, namolö dofäfalī amo gaula namolömelë.

Dihī hamoi hamosebego hedabola idihë namialola säi amo

²⁰ Dimodie, hamoi dia hamomäia dima gausi amo fädäla beala hedabola hamosa namialo. Odoaea nagadaiaie ado iso gäwi made nali didiäha sefolalebea amige, mala dawadigisa maadeimelëla säha sefolalebea amige, di aligila made, sisigaha namialo. Ili dawadigisa maadeila sälo gaso, ilile dawadigiloda wäfalī, Godeïe ado malabalä ado nii neamelë. ²¹ Ili odoaea helësësalea, dawadigilo amoda dofämelëla helësëla sälahilä, Godema asigi afädë negei amo fisila asiala awäsio.

Godeïe ugila negelo dilibalä diamolöi diamäia hamesa neawe.

Hä amo.

Agedu Dimodi

Neala olelo oboba

Folea Dimodima beba elö gowe dödëla ï amoda, Dimodi e malisä geloi nea, hedabi hamosa namolö mala dawadigimäia dödëla ï. Ado geloi säida, fologola made nea, aso madela, hamosa namolö dialeamelëla säla ï. Folea Dimodima sähalea, Së molö diëgige, odoaea dima bimolö habobasegige, Yesu Gelesoma asigi afädë negei nebegoda, gelola nea, Yesu Gelesoïe Ado Mala Hedabi dibe amoge, Godeïe asialo made ado siiba säla negei dibe amoge, amoli gaula sisiläfulahilä, daidola säsäla nawesamu namialola säla ï. Folea Dimodima sähalea, Udia dolöea asigi made gäwila gagaoi gadoi nea gëgëmolömelë. Ili neebee ami aligila made, di nafolala näiadodi namialola gelola säsi.

Folea säla wagahalea sähalea, Na hamoi amoge, mala hamosa nelo amoge, dia sulubadela dawadigisa maadei neagomelë. Amai, dia amo gadola hamosa namolö dialeamelëla säla dödëla ï.

1 Neda Folo, Gode hile hamelo dibe amea, Geleso Yesuïe abosolo neawe. Nilïa Geleso Yesuma aligila, namolö gähe gaula namiäia, Godea dafidi ïmolömelëla säla negei amea, dia ïmolö mosalola säsisio. ² Nïe malö obeägïlo Dimodie, na dima beba gowe dödëla ïasisago.

Nado Godemadilage, nilïle Dafidilo Geloï Geleso Yesumadilage ugila negelasiloge, bobasëloge, dalulasiloge diamolöi diamiäia hamesa neawe.

Ado Mala Hedabi amo helësëlahilä hewamolö made amo

³ Na Godema nesegesa. Nïe mäuea Godeïe hamoi hamosa nelo amo gadola, nage asigi gagadelai nea, Godeïe hamoi hamosa neawe. Amaimo, yoba gasigige na Godema adosaleada, di helësësamu nea, Godema adosa aligilo. ⁴ Dïe siahalö digai amo helësëlahilä, obeägïlo nema nobamäia na gelola di bimolöila helësësa neamelë. ⁵ Dia Godema asigi afädë negei amoda dofä gelola neebe amo na dawadigi neamelë. Dïe diaye Oloisilea, dieme Yunisilea Godema asigi afädë negei amo gadola, diage amala negei neebela helësësamelë. ⁶ Mi amoïeda, nïe naabo dima negesebegi, Godea Gesamiïe galu ï amo bäumäia, nulo fulabesegi söa fedalo amo gadola, söa fedamäiala helësësa namialo. ⁷ Mida, Godea nilïma ïe galu ï amea da bedälasilo made. Eada gelomolöge, boba hamomolöge, asigi sigi namolöge galu amoli ïmelë. ⁸ Amaimo, nilïle Dafidilo Geloïïe Ado Mala Hedabi olelemolöda, dia hewala made namialo. Neda Dafidilo Geloïïe galabaia dolö neawela helësëla, dia hewala made namialo. Hewala made nea, Godea geloi ïase amo gadola, Ado Mala Hedabi säla ïmolöïe na yöi gaula neebewe gadola gaula namialo. ⁹ Godea nili damula awäla ïe udia dolö mogola namiäia, ea nili wei.

Amala hamoi amoda, nilïa hamoi afädë hamosebegi made, amoda Godea ïe hameloeage, ugila negeloeage amala hamoi. Siiba Godea sege föi hamola made nea, Geleso Yesumadila aligila ïe ugila negelo amo nilïma ï. ¹⁰ Siiba ï amo, walio nilïle damula aulo Geleso Yesu hï e ulufala misi amea, Godea ïe ugila negelo amo ulufala olei. Gelesoea baagomolöïe geloi damula sadia galahilä, ïe Ado Mala Hedabi amea, namolöi namolö amo ulufala olei. ¹¹ Neda Ado Mala Hedabi amoïe uuala säla ïloge, abosologe, säla oleleloge namiäia, Godea ne memelela ifosimelë. ¹² Ne së naha neebeweda mi amoïe së naha neawe. Na Geleso Yesuma asigi afädë negei nea, e dawadigi amea, na hewala made nea. Godea segeyo afädë daiala negei amo gausiala digamäia, ea nelebo nema gausi amo hedabola sigi namolöila helësësa. ¹³ Na dima säla ï amo gadola, dia säla olelesamu namolöïe gelola gaula namialo. Amala gaula nea, Geleso Yesuma dila nea, asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, amoleda nilïle dialeamelë. ¹⁴ Godeïe Gesami nilïma neebe amoïe geloia, nelebo hedabi dima gausi amo hedabola sigi namialo.

¹⁵ Bolobinisi Esia ami fii udia dolö sulubadela ne dïgila awäha maadei amoda, dia dawadigi nebegomelë. Amoligida Figelusile Hemogenesis nea.

¹⁶ Onesifolusia ne neala obeägïla ugila negesamu nelo amo eege, ea mosöa aligilo amolige, Dafidilo Geloia bobasëla ugila negemäia hamesa neawe. Ne igi ëfëa begela negei amobalä, ea hewala bedäla made aligisio. ¹⁷ E Olomo gaamugi beselagalalahilä, ne beagolemolöila hogosamu nea, giso ne hä beagolesio.

¹⁸ Segeyo afädë daiala negei dibe amo gausiala digasolo amo gala, Dafidilo Geloia ïe bobasëlo amo ema ïmäia hamesa neawe. Ebesa nebegi, ea ugila negesamu nelo amoda, dia dofä dawadigi nebegomelë.

Dimodi e Geleso Yesuie ami dolö gadoi namialoi amo

2 Nïe malöo, ugila negelasilo amoda nili Geleso Yesuma dila nefolalebeweie dibe ameadada, dida hä amomadi gelola namialo. ² Udia dolö yafiea nabaha sebegi, na ado säla olelei amolida diage nabi. Ado säi amoda, dia dolö asigi falagasei säla olelelo dawa gaui nefolalebe amolima säla iaha namialo. Hobealada, iliage odoama säla olelemäiala helësëlahilä, säla imalo. ³ Geleso Yesuie ami dolö hedabi gadoi nea, nili neebe amo gadola, yoi diëgi, diage dofea, aso madela namialo. ⁴ Amala nea, ami dolöea ami hamoi hamosalea, ie sigi aligilo neebe amo obeägimäiala helësëlahilä, ea nagadaia namolö amoieda asigia säosäola made nea, hamolo. ⁵ Amo gadola, balululo dolöea balululoie mala dibe amo gadola made hamola, e baluluia baagila awäседа, bidi nelo amo gadola made nimolömelë. ⁶ Molö sagaloea baagi sëi hamoi hamoi amo gadola molö mumului dibe amo, hïdale nimolö dialea. ⁷ Na ado säsebeweli hedabola helësëmalö. Amala helësësa neëgida, dia dawadigisa maademäia ado säi amoie mida, Dafidilo Geloia dima helësëlasimolömelë.

⁸ Yesu Geleso helësësa namialo. E bauia amila nowelasi amoge, amase, e Debidie mäu nelo amoge, helësësa namialo. Ado Mala Hedabi amo na olelesa neebe amoda amomelë. ⁹ Na Ado Mala Hedabi amo olelese amogida, ne së naha neawe. Nafade hamolo dolö igi ëfëa nafodolo amo gadola ne nafodoi neamelë. Amai gasoda, Godeie adoda nafodoi made dialea. ¹⁰ Amaimo, udia dolö Godea memelei amoli helësëlahilä, damula auloge, namolöi namolö hedabi hïdo elöi amoge, Geleso Yesuma dibe amole, iliage gaula namiäia, yoi sulubadela diëgi, aso made dofeala nea, ne së naha neawe. ¹¹ Ado dofäfalï amo nilia nabaha maadei dibe amoda gowe.

Nilï ebalä baagoi galëda,
nilïge ebalä namolömelë.

¹² Nilia yoi diëgi, dofea, aso madela nea, së naha aligiseda,
nilïge sigi aligilo nea, ebalä sigi aligilo namolömelë.
Nilia e baagi iala, nilida e sosogo made neala säседа,
eage nilï baagi iala, dilida nie made nebegola sämolömelë.

¹³ Nilï asigi falagasei made neëda,
ea ado säi amo bedefamolöi made neebe ameadada,
eda asigi falagasei wälamu namolömelë.

Dimodima dida Godeie hamoi gelola hamosa namialola säi amo

¹⁴ Ado amoli dia udia dolöma helësëlasisamu namialo. Iliä ado eloalola nuduloea, dida Godeie siigi nea, iliäma idihë namialola sämalö. Ado eloalola säse amo, nabase amoli neala hedabolo made, nafadelasilomelë.

¹⁵ Godeie siigi ie hamoi hamolo nea, dia hamoi hamosebegoie, ie siigi hewala made, Godeie ado mala

dofä dibe amo gelolahilä, dofä hamosala helësëla, mogolafali olelelo namialo. Godea dima obeägilahilä, hedabola hamosa nelo gabula sämäia, amala hamosa namialo. ¹⁶ Amala neada, nagadaiaie ado iso gäwi made nalï didiäha dibeä ami aligila made, di nafolala gasi gala namialo. Ado amo gadoi ameadada, Godema habola nagadaia galu helësëlo mala bäumolömelë.

¹⁷ Mala amo gadoiada äyo siwä aligila edelo amo gadola edemolömelë. Dolö äudä Haimeneasalea Filedasalea mala amo gadoi hamolo nea. ¹⁸ Elea ado dofä dibeä amila asiala baagi feala asimelë. Elea sähaleada, Udia dolö nowelasimolö amoda, hä, nowelasisa maadeila sälahilä, udia dolö odoa asigi afädë negei amoli asigi neala balalëlasilo. ¹⁹ Amai gaso, nilï asigi afädë negemolö amoie mida, Godea mosö igau gadoi sagasi amoda fologomolöi made, namolöi neamelë. † Ami ado äudä dëdëla negei dibe amogi, afädëda gowe. Dafidilo Geloia udia dolö hïle nefolalebe amolida hï dawadigisa maadei nea. †† Amase, elöda gowe. Afädëa sähalea, Neda Dafidilo Geloie neawela säседа, ameadada, nafade difolalebe amolima baagi ialahilä, digila moholö dialeala dëdëla negei dialea.

²⁰ Mosö edefadegi, falo elö elöla negelo amoligi, odoada goloeage silibaeage hamoi negelo. Amase, odoada iiage, nagaeage hamoi negelo. Falo odoaeada, hamoi odoa hamomolöie memelela nafolala negelo. Amase, odoaeada segeyo sulubadelagi hamoi elö elöla hamomolöie negelo. ²¹ Amai gabugi, afädëa mala nafade amoli fisila hï nigime hësa maadeseda, falo hedabi memelela nafolala negelo amo gadola, eda Godema odala iala namolömelë. Ea ie Dafidilo ugila negela hamoi hedabi sulubadela hamomolöi namolömelë.

²² Malisä nefolalebe amolia asigia gesami aulo amo gadola made, dida fisäla awäla, asigi gagadelai amolia Dafidilo Geloia ili ugila negemäia welo nefolalebe amolibalä nea, di asigi mogoi namolöge, Godema asigi afädë negemolöge, boba hamomolöge, daluloge, amoli bua gaula bëgëla hamosa namialo. ²³ Udia dolö odoaea asigi made gäwila, ado memalä amogi didiäha neebeä ami made awäla, udia dolöea ado amo gadoia gëgëlola helësëlahilä, di ilibalä aligila made, nafolala namialo. ²⁴ Amaimo, Dafidilo Geloie hamoi hamolo nefolalebe amolia gëgëmolöda dofea mademelë. Eada udia dolö nefolalebe sulubadelabalä hame negeloge, säla olelemolö dawa gauige, odoama habobala obëgëla made, ado geleä säloge, amo gadoi namolö dialeamelë. ²⁵ Eada bafuäla sälo neebe amoli geleä aeasisila, hahamogilo namolö galea. Godea ili asigi besula, mala dofä dibe amo dawadigimolöie fu imäia, amala hamosa namolö dialeamelë. ²⁶ Ili asigi negela obëgëlahilä, dafidi mugabe busaea hamei dibe amo gadola hamomäia, ie gei dilo amea ili gaui dilo amo,

† Godea mosö igau gadoi sagasila säi amoda, udia dolö Godea wela ifosisi nefolalebe amoli helësëla säi. †† Nidei 16.5 bimalo.

goome holola fisäla mosäiage, amo gadola namolö galeamelë.

Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolö amo

3 Amaimo, ado gowe helësëmalo. Aligila wagamolö ga madese gaalu, nafademolö yafie beselagalamolömelë. ² Udia dolöea hili ilimu helësëmolöge, muni boba hamomolöge, gugusäla bimäia hamomolöge, hili ilile ëi gauia adamolöge, gagademolöge, eedole emelele ado made nabulöge, made nesegemolöge, Godeie mala made nabulöge, dië bimolömelë. ³ Amase, boba made hamomolöge, asiala hamose amo made fisimolöge, baagido sämolöge, asigi sigi made namolöge, gelola mihaläla nufudadigimolöge, hedabi hamolo dibe sulubadela made hamemolöge, dië bimolömelë. ⁴ Amase, ilia hilile damelë ado nii neebe amogali hololöla imolöge, asigi made gäwila helësëse amo gadola aabela hamomolöge, ilia hilimu neda dofä edefade neala helësëmolöge, amase, Gode made boba hamola, domaloea hamelo amomu boba hamomolöge, dië bimolömelë. ⁵ Iliä domaloeamu Godeie mala hamosalea, Godeie geloida maadela helësëmolömelë. Dimodie, udia dolö amoli gadoi nefolalebea ami, di aligila made, sisigaha namialo.

⁶ Amoligi dolö odoaeada, udia asigi made gäwi gadoi sebe amolile mosöa, asigi fea negela awälahlilä, säfe negela ilile asigi gide begelo. Udia amolia nafade yafie dafidi hamoi amogi yöla nea gaso, gesami yafie awähamu fisa. ⁷ Udia amoliada mala gähe helësëmäia säla olelese amo nabahamu salea gasoda, ado dofä amo dawadigimolöi made salea. ⁸ Siiba Yanisile Yäbilisilea Mosesema bimolö habobala ado nii nelö amo gadola, dolö amo gadoi iliada ado dofä amoma habobalahilä, bafuäla ado neaha nea. Iliä asigi nafade negei neda, Godeie mala gaula mogomolö uli nea. ⁹ Dolö amolia amala hahamola awäha namolö mademelë. Dafidi nefolalo amolia Yanisile Yäbilisile gagaoi gadoi nea, dofea made hamosa neebe beagolei amo gadola, udia dolö walio nefolalebe-weage dolö amolige gagaoi gadoi, dofea mademu hamosa neë bimolömelë.

Dimodima Godeie ado mala gelola gaula namialola säi amo

¹⁰ Amai gaso, dida nebalä nawesa nea, na mala olelelo amoge, mala hamosa nelö amoge, namolö mi hamosa nelö amoge, na Godema asigi afädë negela neebewege, aabela habobalo made amoge, boba hamolo amoge, yöi diëgi, dofea, aso madela aligilo amoge, ¹¹ odoaea nema nafadela hamolo amoge, së nulö amoge, amoli sulubadela dia dawadigisa maadei

† Dolö äudä amolea Mosesebalä ado nii nelö amoie Sigi Obëgëi 7.11-22ge, 8.7-19ge, 9.11ge bimalo.

nebego. Ädiagoge, Aigoniamage, Ilisidalage, gaamu amoligi nebegi, nema yafie hamoi amoie së nahamu nelö amoda, dia dawadigisa maadei nebegomelë. Amo sulubadela hamosebegi, Dafidilo Geloia ne damula awäla sigi awäsio. ^{††12} Dofä, udia dolöea Gode mi hamomolö dialeala helësësa neëgida, odoaea ili neala sëlasimolömelë. ¹³ Gasoda, dolö nafade hamolo amolige, udia dolö dahila nelö amolige, neala nafadela aligi awäha nelolahilä, nafademolöi nafademolömelë. Iliä udia dolö dahila neaha neëgida, odoaea ilige dahila neaha namolömelë. ¹⁴ Dia hä, dawa nii amoge, mala dofä amo helësësa aligilo amoge, gaula mogosa nebegoda, gälasi namolöi namialo. Mida, dima mala olelelo amolida gowelila dihi dawadigi nebegoeage, ¹⁵ amase, Godeie bebagi ado säla dëdëla negei dibe amoda, di holöfaligi nea helësësamu nelö amo nebegoeage. Bebagi ado säla dëdëla negei dibe ameadada, asigi falagasei negelasiloge, Geleso Yesuma asigi afädë negelo amea Godea damula aulola helësëlasiloge, amoda dihi dawadigi nebegomelë. ¹⁶ Bebagi ado sulubadela dëdëla negei difolalebe amolida dolöea dëdëmäia, Godea ilima helësëlasia. Säla olelemolöiege, nemo-molöiege, mala halowei dibe amo hamogimolöiege, amase, asigi mogoi namolö amo odo bibimolöiege, bebagi säla dëdëla negei difolalebe ameadada ugila negelomelë. ¹⁷ Ameadada, Godeie hamoi hamoloea hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo dawa gaula nea, daialomelë.

Dimodima Godeie ado mala gelola säla iaha namialola säi amo

4 Udia dolö nefolalebe welibaläge, baagoi amolibaläge gudi mogelo Geleso Yesuie siigige, Godeie siigige, amase, Geleso Yesu e obëgësalea, ië Beaha Maadela Sigi Neebe amo moholöla helësëla, na dima gelola sähago. ² Ado mala säla iahaleada, gelola säla iahamu namialo. Udia dolöea nabasege, made nabasege, aso madelahilä gelola nea, säla imolöie dahiamu namialo. Dia ado mala säla iahaleada, nemo-lage, mala halowei dibe amo hamogilage, asigi neala gelolasilage, sämolö dibe amo gadola, dofä hame negela, fologola made nea, säla olelesamu namialo. ³ Mida, hobeada udia dolöea ado mala dofä amo nabulö habobalahilä, hili hamese amo gadoi hamola, ado elö gëhea nabulöila helësëlahilä, ili neebea ami mala odo olelelo yafie nefolalebe amoli mafula gegedomolömelë. ⁴ Ado mala dofä amo nabulö habobala baagii iahilä, mäuie sibalo dibe amoli nabulö helësëla hamesa namolömelë. ⁵ Amaimo, dia segeyo sulubadelagi asigi sigi neamu, së molö diëda, aso madelahilä, naha namialo. Ado Mala Hedabi säla iloie hamoi hamomalo. Godeie hamoi hamolo nea, hamoi sulubadela hamosa maadesa namialo.

†† Ädiagoiëda Abosolo 13.50 bimalo. Aigoniamäiëda Abosolo 14.2-6 bimalo. Amase, Ilisidalaieäda Abosolo 14.19-20ge, 16.1-5ge bimalo.

Foloie hamoi hä hamola wagamolö dilo amo

⁶ Amase, ne baagomolöda, hä walio ga made dileamele. Wani ödä Godema odala äala söga salelo amo gadola, nie namolö amoda hä, söga salasebele. ⁷ Na nudusaleada, gelola nudui. Na balulusaleada, nofe amo hä, baagila asi. Godema asigi afädë negei amoda, fisila made, negesimu neawemelë. ⁸ Hä, walio asigi mogoi neebe amoie gini habuga gadoi bida, nie negesi dileamele. Dafidilo Geloï mogelo mogoi neebe amea segeyo daiala negei beselagalasolo amo gala, bida dibe amoda nihima imolömelë. Amoda nemamu made, udia dolöea Dafidilo Geloï obögëmäiala helësëla beaha nefolalebe amolimage, ilile bida dibe amoge hilima imolömelë.

Dimodi e Folo neebe fodolofali misialoi amo

⁹ Dihï idi hogola, ne neebe hä fodolofali maala, beselagalamolö helësëmalo. ¹⁰ Mida, Demasa eada nagadaia galu nelebo dibe amo boba hamolahilä, ne digila Desalonaiga awäsio. Amase, Gelesenese eda Galesia bolobinisigi asigo. Daidasa eda Disiligi Dalamesia asimelë. ¹¹ Amase, Ulugu emuda nebalä neamelë. Magaeada nie hamoi ugila negemolöi neebe ameada, dia e bea awälahilä haligila misialo. ¹² Digi-gasada, na Ebesa mosaloimelë. ¹³ Di maahaleada, nie fagulo daia salugalo gii Doloasa gaamugi ami Gabasaie mosöa negesiä misi amoge, amase, beba amoge neala gaula misialo. Beba odoa sugua gafodo gadoia hamoi difolalebe amo galone geloi edefademelë, elaboloeo, neala gaumalo. ¹⁴ Alegisäda eada

igi ei gabaea nelebo hamolo neebe amea ne edefademalä neala nafadelasisio. Amala hamoi amoieda, Dafidilo Geloia e bida dofea imolömelë. ¹⁵ Nilia ado säi amogida, ea edefademalä bafuäla ado neaha nelo amea, dige ebalä idihë namialo.

¹⁶ Dafidi nebalä gudisolo amo gala, na säla obögësebegida, dolö afädë nemadida maade. Sulubadela ne digila awäha maadei gabio. Ila amala hamoi ameada, Godea ilibalä bida made negemäia hamesa. ¹⁷ Amai gaso, Dafidilo Geloï e nebalä nea, udia dolö fii odoa nefolalebe amoli sulubadela nabuäia, na ado mala säla äaha maademäia, ea ne neala gelolasisio. Ilaba busi edefade gadoi, äida laeono, ie nafigila, ne damula awäsio. ¹⁸ Dafidilo Geloia nafade sulubadela dibe amila ne nea nehamu nelolahilä, selesaia mosöa hä Beaha Maadela Sigi Neebea ami ne sigi moholömelë. Ie ei gauia adamolö amoda diamolöi diamiäia helësësa neawe. Amala hamomäiamelë.

¹⁹ Bilisilale Aguilalege, amase, Onesifolusige ie mosöa aligilo amolige, na ilima hawioila säla säla imalo. ²⁰ Elasadasa eda Golidi ami aligisisio. Amase, Dolofimasa eda olosebegi, gaamu Miledusa ami digila asimelë. ²¹ I bäu gisalea gögi mulo segeyo amoli made maala neebe amogi, ne neebe moholö, dihi idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. Yubulasaeage, Bude-neseage, Ilinasaeage, Golodiaeage, Geleso sosogo sulubadelaage di hawiosebego.

²² Dafidilo Geloï eda die gesamibalä namiäia. Godeie ugila negelo dilibalä diamolöi diamiäia hamesa neawe. Hä amo.

Daidasa

Neala olelo oboba

Daidasada Yu dolö made nelo. Ea Gelesoma asigi afädë negelahilä, Folobalä Ado Mala Hedabi säla olelela aligi nawesa aligilo. Gilidi södöloie sege dibe amo sulubadelamadi, Geleso sosogo nefolalebe amoli beaha namiäia, Foloea Daidasama, dia beaha namialola sälahilä, e ami d'igila asi. D'igila awälahilä, oböla hobeala Foloea Daidasa ugila negela beba we dëdëla i.

Foloea beba we dëdëla i amoie mida, ohodoa dibe beala amo ulufala dëdëla i.

1. Geleso sosogo neebe amoli sigi namiäia afädë memelesaleada, mala gowe gadoi hamoloea namolöi galeala helësëlahilä, memelemalola säla dëdëla i.
2. Udia dolö fädäimage, gafodo gähemage, hamoi hamolasilo nefolalebe amolimage, gomalä hamosa namialolage, gomalä säha namialolage, säla dëdëla i.
3. Asigi sigi namialolage, hamoi hedabi hamosa namialolage säla dëdëla i.

Daidasaea Geleso sosogo Gilidi södölogi nefolalebe amoli gelolasila, Geleso sosogoea hamolo malada gomalämelëla säla dëdëi

Foloea Daidasama beba dëdëla i amo

1 Neda Folo, Godeie hamoi hamolasiloge, Yesu Gelesoie abosologe, neawe. Udia dolö Godea memelei amolia ema asigi bogia adogolamu nefolamiäiaiege, amase, ilia ado mala dofä amo dawadigimäiaiege, Godea ne memelela ifosimelë. Mala dofä amo dawadigi amolia mala mogoi hamosa nefolamolömelë. ² Amala hamolo amolia namolöi namolö amo gaumolöie asigia sisiläfusa nefolalea. Godea wäfalä sälo made ameadä, sulubadela made hamola nea, namolöi namolö dofä imolömelëla säla negei. ³ Ea segeyo hi daiala negei amogi, ie ado mala hi ulufala olesio. Nilile damula aulo Godea na ado amo säla olelemäia, hamoi amo nema iasio.

⁴ Daidasao, na dima beba gowe dëdëla iasisago. Alia Godema asigi afädë negei ameadä, dida nie malöfali gadoi neagomelë. Nado Godeage, nilile damula aulo Geleso Yesueage elele ugila negelasiloge, neala dalulasiloge dima diamiäia hamesa neawe.

Daidasaea Gilidi södölogi ami hamoi hamomalai amo

⁵ Na di Gilidi södölogi ami namialola säsiä asi amoda, hamogimolö odoa ami dibe amo dia hamogisa maademäiage, amase, gaamu sulubadelagi, dolö dafidi nelo nefolalebe amolia Geleso sosogo nefolalebe amoli sigi aligimäia memelela ifosimäiage. Na hamomalai amo gadola dia hamomäiaie, di d'igila asimelë. ⁶ Dolö dafidi nelo gowe gadoia namolö dialea. Udia dolöie siigi nafade made baaiage, udia afädë goaeage †, amase, ie malölali asigi afädë negeiage, odoaea malö amolia gagaola mala nafade elö elöla hamolo,

ado made nabelola sälo made. Amo gadoi neebe amoligi memelemolö dialeamelë. ⁷ Sigi aligilo Godeie hamoi hamolo neebe ameadä, udia dolöie siigi nafade made baaia namolö dialea. Mala goweli hamoloeada made namolö dialea. Udia dolö emosala eegela beaha aligiloage, fodolofali habobaloeage, gagaomolöie gagaolo ödä edefade nulöage, amase, nudumolöie fodolofali abadigiloage, muni aba adogola neloeage, made namolö dialea. ⁸ Amase, mala goweli hamoloeada namolö dialea. Udia dolö söfë mase amoli hedabola aealoeage, hedabi hamolo dibe sulubadela amo hameloeage, asigi sigi aligiloage, asigi falagaseiage, hi e Godema odala iala mala mogoi mu hamoloeage, domaloea hamelo dibe amoli sulubadela sigi aligiloage, sigi aligilo namolö dialea. ⁹ Ea ado mala dofä amo fëdöla gaula namolö dialea. Ema olelei amo gadola, bedefala made, gaula namolö dialea. Amo gadola namolö dibe amoie mida gomalä. Ea ado mala dofä hedabola säla olelesebe amea udia dolöie asigi gelolasimäiage, amase, udia dolö odoaea, Ai, amala madela sälo amolia asiala sälo gabula helësëmäiage, ado mala fëdöla gaula namolö dialea.

Gilidi segea ami wäfalä säla olelelo yafie nefolalo amo

¹⁰ Amala säsebe amoie mida, ado neadigilo yafie amoli ami nefolaleamelë. Amoliada ado yafie memalä säla dabolahilä, udia dolöie asigi balälëlasila gadiabola säla olelelo nefolalea. Amala sälo amoligi yafieda, gafodo damumolö dialeala sälo amoli nefolaleamelë. ¹¹ Ado neadigilo ilia muni gesami awäla, mala nafade

† 1.6 Udia afädë goaeala säi amoie mida, udia äudä niage, udia elö fa neloeage, made namolö dialeala säi.

dofea made dibe amoli säla olelesebe amea udia dolö odoage, amase, ilile sosogo sulubadela nefolalebe amolige, asigi neala balalêlasilo nefolaleamelê. Dolö amoli gadoia amo gadola made säla olelemäia, dia ili dofogamalo. ¹² Siiba Gilidi fii hili iligi bea sälo nelo afädëa sähalea,

Gilidi fii iliada
wäfalimu säloge,
nafadefalî nafade sugua ilaba gadoi nafadege,
molö badoia nalahlä, hamoi made hamolo,
habobame nefolaleala
säi. ¹³ Ado amoda dofä säimelê. Amai ameadä, ilia Godeie ado malamu gaula mogosamu namiäia, dia ili-ma gelola nemomalo. ¹⁴ Amase, Yu fii ilile mäuie sibalo awalo amo made nabuäiage, ado dofä amo memalä gadoi hamolo amolia hamomalala säla negelo amo made nabala hamomäiage, ilima amala nemomalo. ¹⁵ Godeie siigi nigime baai made neebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai made, hedabimu dialea. Be, Yesuma asigi afädë made negela, asigi halowei nefolalebe amolimada, nelebo sulubadela nigime baai, nafademu dialea. Amase, ilile helësëloge iso asigige helegela nafadesa maadei nefolaleamelê. ¹⁶ Iliä adoeamu, Nilia Gode dawa neala sälo. Gasoda, mala ilia hamosebe amea, Gode made dawa neala ulufadigilo. Odoaea ilima bimolö habobala, ilia mala mogoi dibe amoli sulubadela fisila, ado nabelo made nea, hedabi hamomolö amo uli neamelê.

Fädäi neebe amolima olelemalai amo

2 Amasegi gaso, dihida Godeie mala dofä säla negei dibe amo gadolamu udia dolöma säla olelesa namialo.

² Dia hä, dolö fädäi neebe amolima gomalä säla olelesa namialo. Iliä nelebo dibe amo sulubadela asigi gäwila hamomalolage, asigi mogoi namialolage, hili ilile asigi sigi namialolage, asigi afädë negei amo made digala gelola namialolage, odoabalä hedabola boba hahamosa namialolage, amase, yöi diëgi, dofea, aso madela namialolage, säla iaha namialo.

³ Amo gadola wäla, udia fädäi sefolalebe amolimage, gomalä säla olelemalo. Baagido sämbiolage, gagaolo ödäea asigi made neala gagaomäiage, Godea hamei dibe amo gadola bögëla hamosa samiäiage, ilia mala hedabi olelemolö galeamelëla säla imalo. ⁴ Amala hamolo amea, udia fädäi amolia udia gafodo gähe sefolalebe amolima olelemolöi dialea. Iliä ilile dolöge, malöge, boba hamomalola olelemolöi dialea. ⁵ Amase, ilia hiliile asigi sigi aligilahilä, Godeie siigi nigime baai made namialolage olelemolöi dialea. Amase, ilile mosöge malöge sigi aligila, haeafula gauia wewesa nea, ilile egoa hawa namialola olelemolöi dialea. Iliä amala hamosa aligiseda, odoa neebe amolia Godeie ado nafade gabula made sämolömelê.

Dolö gafodo gähe neebe amolia hamomolö dialeala olelemalai amo

⁶ Amo gadola wäla, dolö gafodo gähe nefolalebe amolimage ilile asigi sigi namolö dialeamelëla gelola säla imalo. ⁷ Dihî nelebo sulubadela hamosebego hamosaleada, mala hedabi hamosebego odoaea beala, bögëla hamomäialahlä, olela hamomalo. Ado säla olelesaleada, ado odoa gegoala made säla, asigi gäwila nea, mogoimu säla olelelo namialo. ⁸ Odoaea di baagido made sämäia, ado mogola sämolö dibe amo gadolamu säla iaha namialo. Amala hamoseda, dibalä ado nii nefolalebe amolia nili baagido sämolö fu made beala, hili ili hewamolömelê.

Hamoi hamolasilo neebe amolia ilile sigi aligilo hawa namolö dialeala olelemalai amo

⁹ Dia hamoi hamolasilo neebe amolima gomalä säla olelemalo. Ilile sigi aligilo neebe amo hawa nea, säla obögëla made, ili neala obeägilasila ilia säsebe amo sulubadela bögëla hamola namolö dialeala säla olelemalo. ¹⁰ Amase, ilile sigi aligiloie nelebo muni dibe amogi fa made nimäia säla olelemalo. Hamoi hamolasilo amolia hedabimu hamoseda, ilile sigi aligiloea asigi fodoia gala elelaboi namiäia olemolö. Amala olemolö dialeala hamoi hamolasilo amolima säla olelemalo. Mida, odoaea hamoi hamolasilo amolile mala sulubadela bealahilä, nilile damula aulo Godeie mala hedabi amoda momadolasi gabula sämäia.

Yesu misiäia beaha nea, nilia Godea hamomalola säi dibe amo gadola bögëla hamomolö amo

¹¹ Godea udia dolö sulubadela damula aulo gaula namiäia, ie ugila negelo amo ulufala olei. ¹² Godema habola baagi iäla nagadaia galu helësëla, domaloea gelola hamelo dibe amoli sulubadela hamomolö, ugila negelo neebe amea nilia fisisa maademäia olelelommelê. Asigi sigi namolöge, mogola hamomolöge, Gode mi hamola namolöge, nagadaia neebewegi nea, ugila negelo neebe amea nilia amala hamosa namiäia olelelommelê. ¹³ Nilia nagadaiaawi amala hamosa nea, nilia asigia sisiläfülo amo misiäia beaha nefolaleamelê. Amoda nilile damula aulo Gode edefade Yesu Gelesoea ie yo hido elöi digala ulufadigimäia beaha nefolaleamelê. ¹⁴ Ea nili helësëla ie namolö fisi. Nilia nafade hamolo sulubadela dibe amila sigi obögëmolöiege, hile udia dolömu namiäi-age, amase, hamoi hedabi hamomolö amo gelola hamesa namiäia, ea amala baagola bedefai.

¹⁵ Hä, mala amolida udia dolöma säla olelesa namialo. Godeie geloigi nea, ilile asigi neala gelolasiladigi, nemoladigisa namialo. Udia dolöea di beala made golosomäia.

Godea nili neala hedabolasi amea, nilia hedabi hamomolö dibe amo

3 Geleso sosogo Gilidi neebe amolima bu helësëlasila, dia gomalä säla imalo. Ila gamane sigi aligilo geloi neebe amolige, amase, gamane hamoi hamolo odoa neebe amoli hawala namiäiage, ilia hamomola säsebe amo gadola hamomäiage, säla imalo. Hamoi hedabi sulubadela hamomolö amo daila namiäiage säla imalo. ² Amase, afädë baagido sämabiolage, adoea odoabalä gëgëla made, dofä nagadaialahilä, udia dolö sulubadelabalä hame negela namolö dialeala säla imalo.

³ Siiba nilige asigi gäwi made nea, ado nabala made, nafadea nili dahila neala, domaloea gelola hamelo nafade elö elöla yafie dilo amea, gide begei nelo. Nafademu hamomolömadige mudiamolömadige nea, habobalo nilima nobalahilä, nilia nihilimu habobaha nelo amomelë. ⁴ Amala hamosamu nebegi gaso, nilile damula aulo Godea ie ugila negeloge, boba hamologe, nilima ulufala olela, ⁵ ea nili damula asi. Amoië mida, nilia hamoi hedabi afädë hamosa nebegi made, ie bobasëlo dilo amea, nili damula asi gabio. Nili nigime hëla, gähe neegela ägülasa. Amalahilä, Gesami Hedabia nili bedefalasila, namolö gähe iala, ea nili damula asi. ⁶ Nilile damula aulo Yesu Gelesoie aulodaia nea, Godea gëla made, ie Gesami nilima nobalasila adugamäia nilima söga sali. ⁷ Amala hamoi amoië mida, Godea ie ugila negelasioea nilima dili asigi mogoi nebegola säi gabulahilä, asigia sisiläfusa nea namolöi namolö amo beaha namolöie. ⁸ Ado weda dofä gelola säi dialeamelë.

Ameada, Godema asigi afädë negei nefolalebe amolia hamoi hedabi hamosamu namiäia, na mala säseweli dia gelola säla iaha namiäia hamesamelë.

Mala amoli gadoi bëgëla hamosebe amoda hedabifali. Ameada udia dolö sulubadela ugila negemäiala hamomolö dialea. ⁹ Ado memalä amogi didiamolöge, yaua mäulali aliligi misi amolile ei säla sämolöge, gëgëmolöge, Mosesea Ado säla negei dibe amogi adoea nudumolöge, amo gadoi säsebea ami di aligila made sisigaha namialo. Amo gadoi sälo amoda udia dolö ugila negelo made, galone mademelë.

¹⁰ Afädëa Geleso sosogo nefolalebe amo mogemolöie ado säседа, äudäla hamogila säla imalo. Säla iasebe amo made nabala auaula fofolësedä, baagi imalo. ¹¹ Dolö amo gadoida asigi halowei nea, hi asiala hamoi amea, e himu mogei neebe amoda dia dawa amomelë.

Daidasa e hä Folo neebea misialoi amo

¹² Ademasa galë be Digigasa galë, elegi afädë na di neebea mosalamolömelë. Elegi afädë di neebea ami beselagalaseda, neda Nigobolisi gaamugi ami neëgi, dihï idi hogola, beselagalamolö helësëmalo. I bäu gisalea gögï mulo segeyogi, neda Nigobolisi ami namolö helësëi neamelë. ¹³ Abolosile, mala säla negei amo dawadigi Senasale nawesa namolö amo, ele idi-afa awähalea gumusui odoa melëloea, dia ele ugila negemolö amo helësësa namialo. ¹⁴ Amase elöda, alile udia dolö amoli gägä made negeloea, segeyo sulubadelagi hamoi hedabi hamola, udia dolö odoa gumusui nefolalebe amoli dofä ugila negelo amo helësëmäia säla imalo.

¹⁵ Udia dolö nebalä nefolalebe weli sulubadelaea di hawiosebego. Udia dolöea Yesuie ëigi nili boba hamosebe amolimage, nilia ili hawioila säila sämalö.

Godeie ugila negelo dili sulubadelama diamiäia hamesa neamelë.

Hä amo.

Age Yone

Neala olelo oboba

Yone eda Yesuie damelē. Eda Yesu bēgēla aulo dolō giwilasi amogi. Hobeafali ēdēi sali hamosalea ea ado go dēdēla Geleso sosogo nefolalo amolima ī. Dēdēla ī amoie mida gowe. Godea nili boba hamoi amo gadola, amase, niliage udia dolō odoa boba hamomalola sāla dēdēi. Amase, ea elō sāhalea, Wāfali sāsāla olelelo molōmelē. Hedabola beaha namialola sāla dēdēi. Iliā sāhalea, Godeie malōda dolō namolō misi mademelēla sāmolōmelēla Yonea beba gowe dēdēi. Ado Mala Hedabi Yone dēdēi amoge Yone eamu dēdēimelē.

Namolōi namolō Ado e ulufadigila misi

1 Nelebo sulubadela maadeia, nelo misi amoie ado niliā nabala, siia beala, naaboea diigilalahilā, niliā dilima namolōi namolō Ado e misi amoie sāla īahago. ² Namolō dofā ulufadigi amo bealahilā, niliā meli amo dilima sāha. Namolōi namolō e siiba Eedobalā nelo ulufadigila misi amoie sāla īahago. ³ Dilia nilibalā dila namiāia niliā meli nabi amole dilima sāla īahago. Eedo, īe Efege Yesu Gelesolebalā niliā dila neamelē. ⁴ Dilim-age nilimage obeāgilo nobamāia niliā dilima beba dēdēla īasisago.

Gode e yo digalo neebe

⁵ Ea ado sāi amo niliā nabalalahilā, dilima sāla īahago. Gode eda yo digalo nea, gasimi sagalo gadoi nafade ema madefalimelē. ⁶ Niliā ebalā dila neala sāha nea, gasimi sagalo gadoi nafademu hamosa aligiseda, wāfali sālo nea, dofā sālo made gaula neamelē. ⁷ E nafade baai made, yo digalo neebe amo gadola nili nafade baai made, yo digalomadi nawesa aligiseda, odoa neebe amolibalā dila neage, īe malō Yesuie healea nafade hamoi amo sulubadela hēsage neamelē. ⁸ Niliā sāhalea, Na nafade hamolo madela sāsedā, nili nihilī gadiabola sāha, dofā sālo niliile isogi made neamelē. ⁹ Amai gaso, niliā nafade hamoi amo sāla sisiaseda, Gode mogoi nea hēmolōmelēla sāi amo gadola hēmolōmelē. Niliā mala nafade hamoi amoge sulubadela hēsa maademolōmelē. ¹⁰ Niliā sāhalea, Na nafade hamoi madela sāsedā, Gode eda wāfali sālo neala sāloge, īe adoge niliima mademelē.

Gelesoda niliile ugila negelo neebe

2 Nīe malōla dilie, nafade made hamomāia na dili- ma beba gowe dēdēla īasisago. Gasoda, nili afādēa nafade afādē hamoseda, niliile Ugila Negelo Ee-

dobalā nea, Yesu Geleso e asigi mogoi neebe amo neamelē. ² Niliile nafade hamoi amo hēmāia ea hīle namolō amo odala īala baagoi. Niliilemu hēmāia made, udia dolō sulubadelaie nafade hamoi amo hēmāia amala hamoi.

Gode dawadigi neebe ameadā īe mala bēgēla hamosa neala sāi

³ Amaimo, niliā ea sāi dibe amo gadola hamosamu aligiseda, niliā e dawadigila helēsēsamelē. ⁴ Afādēa ea sāi amo gadola made hamosa nea sāhalea, E dawadigila sāsedā, eda wāfali sālo nea, dofā sālo ema mademelē. ⁵ Afādēa ea sāi dibe amo gadola hamoseda, Godema boba hamolo amo dofā fādāi neamelē. Nili ebalā dila neada gomalā helēsēdelā. ⁶ Afādēa ebalā dila neala sāsedā, Yesuea hamosa nelo amo gadola hamosa namolōi galea. ⁷ Nīe damelē obeāgīlo- la dilie, na dilima hamomalola sāla negei amo dēdēla īasisa amoda hādāmade negei made, siiba negei. [†] Amoda mi gāwia amila dilo. Siiba negeila sāi amo dilia nabaha maadei. ⁸ Amai gaso, hamomalola sāla negei amo dēdēla īasisēbegoda gāhemelē. Gelesoie namolōea hamoi amoge dilile namolōea hamoi amoge dofā gabula melēlo. Mida, gasimi sagalo amoda usila, yo digalo dofā amoda yo digaha neamelē. ⁹ Afādēa īe edooma bimolō habobala nea ea sāhalea, Yo digalo neebea ami neala sāsedā, gasimi sagaia ami neamelē. ¹⁰ Afādēa īe edooma boba hamosa neebe amoda yo digalomadi nea. Īe isogi yo digalo neebe ameadā nelebo afādēa e digalasimolōi mademelē. ¹¹ Amai gasoda, afādēa īe edooma bimolō habobala nea galēda, gasimi sagaigi nea. Ami nawesa nea. Gasi- mi sagaloea īe si dofogasegi, idi gowegi awāhala helēsēla made, nagubaia nawesa nea.

[†] 2.7 Yone 13.34 gomalā sāla dēdēla negei dialea. Yesuea sāhalea, Na dili boba hamoi amo gadola dilia dihilimu boba hahamola namialola sāla dēdēla negei dialea.

¹² Malöla dilie, dilile nafade hamoi amo Gelesoie äigi hëla fisi amoie na dilima dëdëla ïahago.

¹³ Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla ïahago.

Malisäfalie, dilia nafadelasiloie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoie na dilima dëdëla ïahago.

¹⁴ Malöla dilie, dilile Diado neebe amo dawadigi amoie na dilima dëdëla ïahago.

Asigi fädäi nadola dilie, Afädë siibafali siiba neamu nelo dilia dawadigi amoie na dilima dëdëla ïahago.

Malisäfalie, dilia geloi amoiege, Godeie ado dilile isogi dibe amoiege, nafadelasiloie busa neebe amo nufuda salala salolela asi amoiege na dilima dëdëla ïahago.

Nagadaia galu boba hamomabiola säi

¹⁵ Nagadaia galu amole nelebo nagadaia dibe amole boba hamola namiabio. Afädëa nagadaia galu dibe amo boba hamoseda, Nadoma boba hamolo amo ema mademelë. ¹⁶ Nagadaia dibe amo sulubadela Nadomadila mulo made. Amoda gowe. Domaloea gelola hamelo amoge, siia beala gelola hamelo amoge, afädëa nelegei yafie negelo ameage hamoi hamolo ameage gugusäla bimäia hamolo. Amo sulubadela Nadomadila mulo made, nagadaia amila mulomelë. ¹⁷ Naga föige nagadaia hamelo amoge hogosa helesalea gaso, udia dolöea Godea hamese amo gadola hamolo amoli namolöi namolömelë.

Gelesoie ado nii misi neebe

¹⁸ Nie malöla dilie, nilida hä segeyo aligila wagamolö fumadi neamelë. Dilia dafidi Gelesoie ado nii molömelëla säi nabi amo walioda hä odoa Gelesoie ado nii malei misi neamelë. Ameada nilida hä aligila wagamolö fumadi nea gabula helësëdelä. ¹⁹ Ilia nili digila bahila doadigila afiaha maadei. Amolia nilibalä dila made nelo. Dofä dila nelo galebeda nili gedola afädëfali neëgi, amalabio. Ili afiaha maadei amea ili sulubadela nilibalä dila made nelo amo oleimelë. ²⁰ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami ï. Dili sulubadela dofä sälo dawadigi nebego. ²¹ Dilia ado dofä amo dawadigi madela helësëla dëdësa maade. Dilia ado dofä amo dawadigi ameage wäfalä sälo amo ado dofä amila mulo made amo dawadigi ameage na dilima dëdëla ïasisago. ²² Wäfalä sälo amoda nowë. Eada sähalea, Afädë Memeleida Yesu madela sälomelë. Efegele Eedolema baagi ilo amoda Gelesoie ado nimelë. ²³ Efegele baagi ilo amobalä eedoda nea mademelë. Efegele asigi afädë negelo neebe amobaläda eedo neamelë.

Ado dofä Gesami Hedabia olelesa neebe

²⁴ Mi gäwia amila nabi dilile isogi dibe amo amalasi namialo. Amalasi aligiseda, dili Efegele Eedolebalä namolömelë. ²⁵ Ea niligali imolöla daiai amoda gowe. Namolöi namolö imolöla daiai. ²⁶ Ilia dili dahila nimolö

helësësa neebe amoie na dilima beba dëdëla ïahago.

²⁷ Amai gaso, dilima Gelesoea Godeie Gesami ï amo nea. Ameada afädëa dili olelemolöi made. Gesamia nelebo sulubadela dili olelesaleada wäfalä made, dofä sälo nea. Dilima olelei amo gadola, Gelesobalä dila namialo.

Nilä Godeie malö neebe

²⁸ Amai gabugi, nie malöla dilie, hi e ulufadigisolo amo gala ie siigi nili hewaloea bedäla made gelola namolöie ebalä dila namialo. ²⁹ Amai dilia eda mogoifali neebe amo helësësebe amea gomalä helësëmalo. Sulubadela mola mogoi hamosa neebe amolida Godeie malölali nefolaleala helësëmalo.

3 Wae, Nado Godea nilima sähalea, Dili nie malölali nebegola säla abodo gadola boba hamosa neadu. Dofä gelola nilida ie malölali neebe amo. Nagadaia nafade hamolo neebe amolia Nado dawa made neebe amea nilige dawa made nea. ² Nie damelë obeägilola dilie, nili walio Godeie malölali neebe amo hobea nili abodo gadoi namolödu dawa made nea gaso, nilia afädëfali helësësebe amoda gowe. Geleso ulufadigisolo amo gala e abodo gadoi maase bimolödu, amo nilia siia beahalea, e neebe amo gadoi namolö gabula helësësamelë. ³ Ea nili hi e gadoi namolö gabula sulubadela asigia sisiläfüsa nefolalebe amolida nigime baai made, hi e nigime baai made neebe amo gadoi namolö gabula hehelësësa neamelë.

⁴ Nafademu hamolo nefolalebe amoli sulubadelaada Godeie ado säla negei dibe amo neadigilo nea. Mala nafade dibe amea ie ado säla negei dibe amo neadigilomelë. ⁵ Nafade hëla fisimolöie e ulufadigila misi amoge ema nafade afädë baai made amoge dilia dawadigi. ⁶ Amaimo, afädë ebalä dila neebe ameada nafade hamosamu aligilo mademelë. Afädëa nafade hamosamu neebe ameada e made beagolei, e dawa made nea. ⁷ Nie malöla dilie, afädëa dili dahila neloea idihë namialo. E asigi mogoi neebe amo gadola afädëa mala mogoi hamolo neebe amoge asigi mogoi nea. ⁸ Siiba mi gäwilafali mugabe busaeada nafademu hamosa nelo. Amo gadola afädëa nafademu hamolo neebe amoge e sosogo nea. Ea nafademu hamosa nebegi, Godeie Malöea mugabe busaea hamoi amo hailadigimolöie ulufadigila misi. ⁹ Amaimo, afädë Godeie malö neebe ameada nafade hamosamu aligilo made nea. Amoie mida, ie namolöie gägä negela hi e gadoi bedefai nea. E Godeie malö neebe amea nafade hamosamu namolö uli nea. ¹⁰ Amo helësëlahilä, Godeie malö neebe amoge mugabe busaie malö neebe amoge nowëie walebelela mogela melëlomelë. Mala mogoi hamolo made neebe amoda Godeie malö made nea. Amase, ie edooma boba hamolo made neebe amoge Godeie malö made neamelë.

¹¹ Mi gäwia amila ado säla ï nilia nabi amoda gowe. Nilia nihilimu boba hamosa namialola säla ï.

¹² Nafadelasiloie busaie sosogo nelo Geinia ie eo baagomäia nufi. Nili e gadoi namiabio. Nufi amoda mi edogi. Mida, ie eoea hedabimu hamosa nebegida, Geiniada nafademu hamosa nelo. ¹³ Amaimo, nie nedoola dilie, nagadaia nafade hamolo neebe amolia dilima bimolö habobaseda, fudugimabio. ¹⁴ Nilia nilile nedoo nefolalebe amolibalä boba hamosa neebe amea nilia helësésaleada, nilida baagomolö dibeami namolöi namolömadidögëla asi nefolaleala helësësa. Afädëa boba made hamosedada, eda baagomolö dibeami nea. ¹⁵ Afädëa hile edooma bimolö habobaha neebe amoda udia dolö baagomäia nufidelo nea. Baagomäia nufidelo neebe amolia namolöi namolö gaula made neebe amoda dilia dawadigi. ¹⁶ Gelesoea hile namolö amo niligali fisiga gala i amea, nilia boba hamolo amo helësësa nea. Amai gabugi, niliage nilile nedoo nefolalebe amoligali nilile namolö amo fisiga gala imolöla. ¹⁷ Afädë nelegei negelo neebe amea ie edoo nelebo maade neebe amo bealahilä made bobasësedada, Godeie boba hamolo amo ebalä abeahäla neadu. ¹⁸ Nie malöla dilie, nilia adoeamu boba hamolo gadoi namiabio. Dofä hamoi hamosa nea boba hamola namialo.

Godeie siigi neebe amea gelola namolö

¹⁹ Amala hamolo amea nilida dofä säloie sosogo neala helësëmolömelë. Nafade hamosebe amoie së molö dialeala iso asigigi säla iaseda, ie siigi asigi sigi namialo. Mida, Godea nilile iso asigi baagila awäla, ea sulubadela dawadigi amea amala sigi namolöla. ²¹ Nie damelë obeägilola dilie, nilile iso asigigi së molö dialeala made säla iaseda, ie siigi bedäi made gelola neamelë. ²² Elöda, nilia ea hamomalola säi amo gadola hamosebe ameage, e obeägimäia hamosebe ameage nilia ema afädë nabaseda, ea imolömelë. ²³ Godea hamomalola säi amoda gowe. Nilia ie malö Yesu Gelesoie äigi asigi afädë negela nea, nihilimu boba hamosa namolöla. Ea amala hamomalola säi. ²⁴ Amaimo, afädëa ea hamomalola säi amo gadola bögëla hamosedada, eda Godebalä dila nea. Amase, eege dolö amolibalä dila neamelë. Godea ie Gesami niligali i ameadani nili Godebalä dila neala helësësamelë.

Dofä sälo Gesamile wäfalä sälo gesamile mogemolö

4 Nie damelë obeägilola dilie, wäfalä bea sälo yafie amoli sege sulubadelagi nawesa nea. Amai odoaea Gesami nema neala säsedada, sulubadelaefadäla bimolö amoda gowe. Afädëa sähalea, Yesu Geleso eda dofä dolö domalola digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea. ³ Amaimo, afädëa sähalea, Yesu amala made digaila säha neebe amomada Godeie Gesami nea mademelë. Mala amo-

da Gelesoie ado niimadila misi dialea. Dafidi mala amo moholömelëla säi dilia nabi amoda walio hä nagadaia misi dialea. ⁴ Nie malöla dilie, dilida Godeie malö nea. Wäfalä bea sälo neebe amoli nufuda salalahilä salolela baagila asi nebego. Mida, dilibalä dila neebe ameadana nagadaia nafade hamolo amolibalä dila neebe amoda baagila asi neamelë. ⁵ Amolida nagadaia dolö neebe amea ilia nagadaia galu säha neebe amoda nagadaia nafade hamolo amolia nabelo nea. ⁶ Amaimo, nili Godeie sosogo nefolalea. Ado nilia säsolo amo gala udia dolöea Gode dawadigi nefolalebe amolia nilile ado nabelo nea. Amai gaso, udia dolö Godeie sosogo made nefolalebe amolia nilile ado nabelo made neamelë. Amo gadola dofä sälo Gesamige wäfalä sälo gesamige mogemolöi galea.

Dolö afädëa Gode boba hamoi neebe ameadana odoage boba hamomalola säi

⁷ Nie damelë obeägilola dilie, boba hamolo amoda Godemadila mulo amea nilia nihilimu boba hamosa namolöla. Afädëa odoane neebe amo boba hamosa neebe amoda Godeie malö nea, ea Gode dawadigi nea. ⁸ Amaimo, afädëa odoane boba made hamosa neebe amoda Gode dawadigi made nea. Mida, Gode eda boba hamolo nea. ⁹ Godea ie Efege afädëfalä amo nagadaia digamalai. Ea amala hamoi amea nili namolöi namiäia amai. Amala digamalai ameadana Godea nili boba hamosa neebe amo olei. ¹⁰ Boba hamolo amoie mida gowe. Nilia edale boba hamoi made, eadale nili boba hamolahilä, nilia nafade hamoi amo hëmäia ie malöea hile namolö amo odala iala baagomäia e digamalai.

¹¹ Nie damelë obeägilola dilie, Godea nili amala boba hamoi amea nilia nihilimu boba hamosa namolöla. ¹² Afädëa Gode made meli nea gaso, nili nihilimu boba hamosa aligisedada, Gode eege nilibalä dila nea, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosage neamelë. ¹³ Amaimo, Godea ie Gesami niligali i amea nilia ema dila neebe amoge, amase, ea nilima dila neebe amoge nilia dawadigimelë. ¹⁴ Nadoea ie malö nili sege föi sulubadelagi neebe amo sulubadelagidamula aulo namiäia fisiga idai. Fisiga idai amo nilia siia bealahilä, ulufadigila säla iahago. ¹⁵ Afädëa Yesu eda Godeie Efege neala säla ulufadigisedada, Godeada ebalä dila nea, amase, eege Godebalä dila neamelë. ¹⁶ Amaimo, Godea nili dofä boba hamosa neala nilia dawadigi nea. Gode eda boba hamolo nea. Afädëa boba hamosa aligisedada, e Godebalä dila nea, amase, Godege ebalä dila neamelë.

¹⁷ Nilia amala aligisedada, nilile isogi ie boba hamolo amea hamese amo gadola hamosa nea. Amala hamosa neebe amea, nili nagadaia nea hi e gadoi aligilo amea, aligila wagala gudisolo amo gala nili bedämolö made, geloi namolömelë. ¹⁸ Afädëa boba hamomolöge bedämolöge balagula gaula namolöi

mademelë. Boba hamolo dofä fädäi amea bedälo amo nesiladigilo. Mida, sē molōmadi neebe amea bedälo. Afädē bedälo neebe amoda Godeie boba hamolo amea hamese amo gadola made hamosa neamelë. ¹⁹ Godea dafidi nilidale boba hamoi amea nilia boba hamosa nea. ²⁰ Afädēa iē edooma bimolō habobaha nea sähalea, Na Godema boba hamosa neawela säse-da, eda wäfalī sälo nea. Ea iē edoo amoli siia bealahilä, ili boba made hamosa nea galēda, Gode made meli neebe amo ea boba hamomolō amo uli nea. ²¹ Ea nilia hamomalola säla i amoda gowe. Afädēa Godema boba hamosa nea iē edooma boba hamomolōi galeala säi.

Geleso sosogoea nafade sulubadela nufuda salelo neebe

5 Afädē Memelei amo dofä Yesu e nealahilä asigi afädē negei neebe amoli sulubadelada Godeie malō nea. Eedo afädē amoma boba hamosa neebe amoli sulubadela iē malō amomage boba hamosa nea. ² Nilia Gode boba hamolahilä ea hamomalola säla negei dibe amo nabala hamolo amea, nilia Godeie malōlali neebe amo boba hamolo neala helēsēmolō dialea. ³ Mida, Godema boba hamolo amoda gowe. Ea hamomalola säi amo nabala hamolo. Amoda iliawai made, hamomolōi dialea. ⁴ Mida, Godeie malō nefolalebe amoliada nagadaia nafade hamolo elō elōla dibe amo nufuda salala baagila aulo nea. Yesu Gelesoma asigi afädē negei neebe amea nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salalahilä baagila asimelë. ⁵ Nagadaia nafade hamolo dibe amo nufuda salala baagila moholō neebe amoda nowēa. Amoda gowea, Yesu e Godeie malō neala sälahilä asigi afädē negei neebe ameamu baagila moholōi nea.

Godea iē malōmadila namolōi namolō i

⁶ Ödäeage healeage misi amoda Yesu Geleso †. Ödäeamu made, ödäeage healeage misi. Gesamia dofä sälo amea dofä amala misi amo säla iaha nea. ⁷ Ohodoa ilia dofä amala misila säla iaha nea. ⁸ Gesamige, ödäge, healeage amolile adoda afädēdimu säla iaha nea. ⁹ Udia dolōea siia meli amo dofä säse-bela asigi afädē negelomelë. Amai gaso, Godeie ado

† 5.6 Giligi adogida ulufadigila dädēi made, ödä heale elemu säi. Dawadigi odoa neebe amoliada, ödäla säi amoda Yesu ödägi gei amo helēsēi. Healela säi amoda Yesu baagoi amo helēsēi.

dofä sälo dibe amea udia dolōie ado sälo amo baagila asi dialea. Mida, e Gode nea. Elōda, hile efegēie säsisä nea. ¹⁰ Amala säla i amo, afädēa Godeie malōma asigi afädē negei neebe amoie isogi iē malōea hamoi Eedoea säsisä neebe amo neala gaula nea. Amai gaso, elōea Godema asigi afädē made negei nea, Gode eda wäfalī sälo neala helēsēlo nea. Mida gowe. Iē malōea hamoi säla i amo dofä gabula asigi afädē made negei amea. ¹¹ Amaimo, ado säla i amoda gowe. Godea niligali namolōi namolō i. Iē malōmadila namolōi namolō amo i. ¹² Afädēa iē malōma dila neebe ameada namolōi namolō amo gaula nea. Afädēa iē malōma dila made neebe ameada namolōi namolō amo made gaula nea. ¹³ Godeie malōie ēigi asigi afädē negei nefolalebela dilie, dilia namolōi namolō gaula nebegeo dawadigimäia, na dilima ado gowe dädēla iasisago. ¹⁴ Nilia Godea helēsēi dibe amo gadola ema adosa nea, nilia afädē nabaseda, ea nilia säi amo gadoi imolōmelë. Ameada nili iē siigi bedäla made gelola neamelë. ¹⁵ Nilia ema ado afädē nabasegi, ea nabolū gabula dawadigi nefolalebe amea ema nabi amo imolō gabula dawadigi nefolalea. ¹⁶ Afädēa iē edooea nafade hamosa neē beaseda, nafade amo gadoi hamose ameada baagomolōi made galēda, Godema nabaseda, Godea ema namolō imolōmelë. Amo säsebe amoda, nafade ameada ili baagomolōie made säha nea. Amaimo, na gomalä säha, nafade hamose ameada baagolo dialea. Nafade amoie dilia adolasi-malola säha maade. ¹⁷ Asiala hamolo sulubadelada nafademu. Amai gasoda, nafade hamose ameada baagolo made, nafade odoa amo gadoi dialea. ¹⁸ Nilia helēsēsaleada, afädē Godeie malō neebe ameada nafade hamosamu aligilo made neala helēsēsa. Mida, Godeie efegēa e sigi neēgida, nafadelasiloie busa neebe ameada e diigimolōi made nea. ¹⁹ Nilida Godeie malō neebe amoda dawadigi. Nafadelasiloie busa amea nafade hamolo neebe amoli sulubadela beaha neebe amoge nilia dawadigi. ²⁰ Godeie malō nagadaia digai amo nilia dawadigi nea. Nilia Gode dofä neebe amo dawadigimäia ea dawadigilo amo niligali i. Nilia dofä Gode neebe amoma dila, iē malō Yesu Gelesomage dila nefolalea. Gode eda dofä nea. Namolōi namolō amoda hi e gelola nea. ²¹ Nie malōla dilie, wäfalī sälo gode neebe amo helēsēlahilä, gasi gala sigola namialo. Hä amo.

Agedu Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba agedu gowe dëdëi amoda ado holöbö obobala säi amo gowe. Geleso sosogo dihilimu boba hahamosa namolö dialeala säi. Amase elöda, wäfalī säsäla olelelo neebe amolia dili neala golila dahila neloea hedabola idihë namialola dëdëla ï.

1 Neda ëdëi sali dafidiloea udia Godea memelei † ïe malölalima dëdëla ïahago. Na dili dofä boba hamosa neamelë. Namu made, ado dofä dawadigi ili sulubadelaage dili boba hamosa nea. ² Ado dofä nilile isogi dibe ameage amo nilibalä diamolöi dibe ameage dili boba hamosa nea. ³ Nado Godeage, ïe malö Yesu Gelesoeage dofä nili boba hamola, elea ugila negela, nili bobasëla, aealasiloea nilile isogi gelolasimölömelë.

⁴ Nadoea nilia hamomalola säi amo gadola die malö odoaea ado dofä amo bëgëla awähala säi amo nabal-ahilä, na edefademalä obeägimelë. ⁵ Amai gabugi, udiao, nili nihilimu boba hamodi. Hamomalola säla negei dëdëla ïasise amoda gähe made, mi gäwia amila nilibalä dilo amo. ⁶ Boba hamolo amoda gomalä. Ea hamomalola säla negei amo gadola bëgëla awäla hamolo. Ea hamomalola säla negei amoda gowe. Dilia mi gäwia amila nabi amo bëgëla hamomalo. ⁷ Mida, dahila nelo yafiea Yesu Gelesoda dolö domalola digai

† 1.1 Udia Godea memelei amo gadoida Geleso sosogo.

madela säsäla sege elö elögi afiaha maadei. Amolida dahila nelo, Gelesoie ado nii nea. ⁸ Amai gabugi, dilia hamoi amoie bidi nimolö amo made neala dabadig-iloa, idihë namialo. Bidi amo sulubadela nimolöie amala namialo. ⁹ Afädëa Gelesoea säla olelei amo hedabola gaula made, ado odoa balagula gaula neebe amoda medelala baagila asi neebe amobaläda Gode e nea made. Afädëa ea säla olelei amo hedabola gaula neebe amobaläda Efegele Eedole nea. ¹⁰ Afädëa dili neebea maala, Gelesoea säla olelei amo gadola made, elö gaula maaseda, e säla olela gausiala mosöa maala fimola sämabio. ¹¹ Afädëa e säla olela gausiaseda, ïe nafade hamosa neebe amo ebalä dila hamosa nea.

¹² Na dilima ado yafie säla ïmolö gaso, bebagi dëdëla ïase amo dofea made. Ne dili neebea söfë mudulä. Maala nea dilile migali beala säla ïdulä, nili obeägisa maademolöie. ¹³ Dilile dialifi memelei †† amoie malölali dilima ilia hawioila säsisago. Hä amo.

†† 1.13 Agedu Yone 1 bimalo.

Osoda Yone

Neala olelo oboba

Yonea beba osoda gowe dëdëi amoda udia dolö Godea wela ifosi amoli beaha aligilo ëi Gaiusama dëdëla ï. Dëdëla ïahalea, Yonea Gaiusaea Geleso sosogo sigi nea ugila negesa nelo amoïe nesegesamelëla säla ï. Ne-segelahilä sähalea, Dolö afädë ëi Daiodelefishia asiala hamosebe amoïe hedabola siia bealahilä, sigola namialola säla dëdëla ï.

¹ Neda ëdëi sali dafidiloea, nie damelë aeaifali Gaiusao, na di dofä boba hamosa nea dima dëdëla ïasisago. ² Nie damelë aeaifalie, nelebo dia hamosa nebego hedabola hamosa namiäiage, di olola made hedabola namiäiage, die gesami hedabi neebe amo gadola namiäia helësësamelë. ³ Dofä sämolöma-di namolöi nelo amo gadola, asigi falagasei nea dofä sämolöma-di namolöi neamelëla nedoo odoa maalahilä nema säla ï amo nalahilä, na edefademalä obeägimelë. ⁴ Afädëa sähalea, Die malësä dofä sämolöma-di asi namolöi neala säse nalahilä, na edefademalä obeägisa aligilo. Na obeägilo ameada obeägilo sulubadela baagila asi dialea. ⁵ Nie damelë aeaifalie, di asigi falagasei nea. Di-doolali ugila negeladigi, odoa ilia di dawa made nefolalebe amoli ugila negeladigisa nebegoda hedabola hamosa nebegola säha. ⁶ Amolia udia dolö Godea wela ifosi yawe nefolalebe welima dia boba hamolo amo säla ïmelë. Amala säla ïlo amoli nelebo gaula nawesa namolö awäsebe amo gadola afiasebea ami Godea helësëse amo gadola dia ili ugila negemalo. ⁷ Mida, ili Yesuïe ëigi awähalea, Godema asigi afädë negei made nefolalo amolile nelebo afädë iligali ïmäiala made helësëla, bahila asi gabio. ⁸ Amala hamolo amoïe nilia ilibalä dofä säloïe hamoi gedola hamomolöie dia ili ugila negemolö dialea. †

⁹ Na beba dëdëla udia dolö Godea wela ifosi di neebe nefolalebe amolima ï. Amala ï gasoda, Daiodelefishia e busa namolöila helësëlahilä, na ado säi amo fisi

† 1.5-8 Dolö amolia Gode mala säla ïia wage nawesa namolö asi.

gabio. ¹⁰ Ea nilile ëi säla udia dolö odoama ado nafadefali nafadege wäfali sämolöge säha neebe amo ne dili neebea maalahilä, ea nafade hamolo amo dilia nabuäia na säla ulufadigimolömelë. Ea amomu hamolo made, edoolali odoa maasegige dili misigolela säla obeägilo mademelë. Amala hamolo made nea, udia dolö odoaea dili maase amoma mosöa fimäia fu ïmolö helësëi neebe dilia udia dolö Godea wela ifosi odoabalä seëge ili segea doadigila mosäia eada nesiladigimolömu helësëlomelë.

¹¹ Nie damelë aeaifalie, nafade hamolo neebe amolia nafade hamolo amo gadola hamola oodo bibila hamola made, hedabi hamolo neebe amolia hedabi hamolo amo gadola hedabi hamola oodo bibila hamosa namialo. Udia dolö hedabi hamosa neebe amolida Godeïe malö nea. Nafade hamosa neebe amoliada e meli made nea.

¹² Udia dolö sulubadelaea Demediliasa eda gowe gadoi neala säha aligilomelë. Eada dofä sämolöma-di nea ea dofä sämolö gauï neebe amo gadoi neala olelo nea. Niliaige e siia bealahilä, eda gowe gadoi neala sälomelë. Dia nilia säsebeweda mogola säsebeladawadigi.

¹³ Ado sämolö yafie gaulea gaso, dima bebagimu dëdëla ïmolö habosebemelë. ¹⁴ Holöfalï nelolahilä, haligila odagi beaha nea sämolöie ne di neebea mudulä.

¹⁵ Aealo dima diamiäia hamesamelë. Damelë odoa amolia dima hawiosebegola säsisago. Alile damelë di neebea neebe amoli hido hidolama hawioila säila säla ïmalo. Hä amo.